

NOSILAC PROJEKTA: SD Real Estate d.o.o Bar

NAZIV PROJEKTA: IZGRADNJA – STAMBENO – POSLOVNI OBJEKAT (2Po+Pr+X)

**LOKACIJA: Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino",
odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1,
4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar**

INOVIRANI ELABORAT O PROCJENI UTICAJA IZGRADNJE STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Obrađivač:

Liming Projekt d.o.o. Podgorica

Broj licence 01-1075/2

Odgovorno lice:

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Odgovorno lice u multidisciplinarnom timu:

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

APRIL 2025.

Sadržaj

1. Opšte informacije.....	6
Podaci o nosiocu projekta.....	6
Glavni podaci o projektu.....	6
Podaci o organizaciji i licima	7
2. OPIS LOKACIJE.....	33
2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja.....	33
2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m ² , za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju.....	46
2.3. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela.....	47
2.4. Apsorpcioni kapaciteti prirodne sredine	47
2.5. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena	49
2.5.1. Geomorfološke karakteristike	49
2.5.2. Geološke karakteristike	52
2.5.3. Inženjersko geološke karakteristike	53
2.5.4. Hidrogeološke karakteristike	53
2.5.5. Seizmološke karakteristike	54
2.5.6. Pedološke karakteristike i bonitet tla.....	55
2.5.7. Hidrološke karakteristike	55
2.6. Izvorišta vodosnabdijevanja	57
2.7. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima	58
2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa.....	61
2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža	63
2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine.....	64
2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat.....	64
2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture	66
2.12.1. Postojeći privredni i stambeni objekti.....	66
2.12.2. Elektroenergetska mreža	67
2.12.3. Saobraćajna infrastruktura	67

2.12.4.	Telekomunikacione instalacije	68
2.12.5.	Vodovodna i kanalizaciona mreža	68
3.	OPIS PROJEKTA	71
3.1.	Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.	71
3.2.	Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)	72
3.3.	Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)	80
3.4.	Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda	80
3.4.1.	Opis funkcionalnog rješenja	80
3.4.2.	Osnovni podaci o konstrukciji objekta	81
3.4.3.	Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme	82
3.4.4.	Zelenilo i slobodna površina.....	83
3.5.1.	Vodovod i kanalizacija	85
3.5.2.	Sprinkler instalacija	94
3.5.3.	Elektroinstalacije.....	100
3.5.4.	Mašinske instalacije	113
3.6.	Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buke, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta	119
3.6.1.	Emisije u vazduh	119
3.6.2.	Ispuštanje u vodotoke	119
3.6.3.	Odlaganje na zemljište	119
3.6.4.	Buka, vibracije i toplota	120
3.6.5.	Sanitarno-fekalne otpadne vode	122
3.7.	Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija.....	122
4.	IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	123
5.	OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA.....	124
6.	OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE.....	126
	Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)	126

Zdravlje ljudi	126
Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama	127
Zemljište (zauzimanje/korištenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike) ...	127
Tlo (organske materije, erozija, zbijenost, zatvaranje tla)	128
Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet sa posebnim osvrtom na ispušte otpadnih voda)	128
Vazduh (Kvalitet vazduha)	133
Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)	139
Materijalna dobra I postojeći objekti	140
Kulturno nasljeđe- nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte	140
Predio i topografija	141
Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline	141
7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	142
7.1. Kvalitet vazduha.....	142
7.2. Kvalitet voda	145
7.3. Zemljište	146
7.4. Lokalno stanovništvo	148
7.5. Ekosistem i geologija	149
7.6. Namjena i korišćenje površina	149
7.7. Komunalna infrastruktura	149
7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina,.....	150
7.9. Karakteristike pejzaža i slično	150
8. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	151
8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje	151
8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta	152
8.3. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta.....	153
8.4. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća	154
8.5. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično	156
8.6. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu	158
9. PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	161
9.1. Prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad.....	161
9.2. Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu	161
9.3. Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara	163

9.4.	Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima	164
9.5.	Obaveza obavještavanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja	164
9.6.	Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu	164
10.	NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA.....	165
1.	PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA	186
2.	REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	187
3.	DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA.....	188
4.	IZVORI PODATAKA.....	189
5.	PRILOZI.....	191

1. Opšte informacije

Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta:	SD Real Estate
Odgovorna osoba:	Sabrina Dervišević
PIB	03440206
Kontakt osoba	Sabrina Dervišević
Adresa:	JOVANA STOJANOVIĆA F4/2, BAR
Telefon	+38267154955
e-mail	sdrealestatebar@gmail.com

Glavni podaci o projektu

Pun naziv projekta:	IZGRADNJA – STAMBENO – POSLOVNI OBJEKAT (2Po+Pr+X)
Lokacija:	Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar

**IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH
SUBJEKATA UPRAVE PRIHODA I CARINA**

Registarski broj 5 - 0526961 / 008

Datum registracije: 15.04.2009.

PIB: 02753138

Datum promjene podataka: 24.02.2021.

**"LIMING PROJEKT" D.O.O. ZA PROJEKTOVANJE, INŽENJERING, TEHNIČKA
ISPITIVANJA PROMET ROBA I USLUGA - PODGORICA**

Broj važeće registracije: /008

Skraćeni naziv: LIMING PROJEKT
Telefon: +38269338130
eMail: zasanovic@t-com.me
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 09.04.2009.
Datum donošenja Statuta: 09.04.2009. Datum promjene Statuta: 15.02.2021.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa za prijem službene pošte: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa sjedišta: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046 CRNA GORA

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

LICA U DRUŠTVU:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: TRG BOŽANE VUČINIĆ 6/32 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

Izdato: 09.08.2022 godine u 10:39h

Načelnica

2A

Sanja Bojanić

Broj: 01-1075/2
Podgorica, 06.10.2015. godine

Inženjerska komora Crne Gore rješavajući po Zahtjevu privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), čl. 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03), člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma, Inženjerskoj komori Crne Gore broj 08-1375 ("Sl. list CG", br. 35/15), donosi

RJEŠENJE

Izdaje se

L I C E N C A

za izradu tehničke dokumentacije

Za izradu, TEHNIČKE DOKUMENTACIJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, Privrednom društvu „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice.

Licenca se izdaje na period od pet godina.

OBRAZLOŽENJE

Inženjerska komora Crne Gore postupajući po Zahtjevu br. 03-1075 od 05.10.2015. godine, koji je podnesen u ime privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sticanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 83. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) i člana 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08 i 32/14), utvrdila je da:

- privredno društvo posjeduje Potvrdu o registraciji kod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave reg.br. 5-0526961/004, za – inženjersku djelatnost i tehničko savjetovanje;
- ima u radnom odnosu odgovornog projektanta – Žarka R. Asanovića, dipl.inž.el., sa Licencom broj: UP 0502-124/15-1 od 21.09.2014. godine, izdatom od Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- ispunjava uslove za sticanje tražene licence.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Stručne službe Inženjerske komore Crne Gore.

Generalni sekretar:
Svetislav Popović, dipl. pravnik

Službeno lice:
Mirjana Bučan, dipl. pravnik

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva;
- U spise predmeta;
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- a/a

PREDSJEDNIK KOMORE

Prof. dr Branislav Glavatović, dipl.inž.geof.

Broj: EŽ-06-05/25

Podgorica: 06.05.2025. godine

Shodno članu 19., Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 75/18),
donosim,

RJEŠENJE

o angažovanju stručnih lica na izradi

Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, projekta izgradnje stambeno poslovnog
objekta, određujem tim u sastavu:

1. Žarko Asanović, dipl.inž.el., strukovni inženjer zaštite od požara i zaštite životne sredine -
specijalista
2. Davorin Radošević, dipl. inž.maš.
3. Zoronjić Alma, dipl. biolog
4. Ana Đelošević, dipl.inž.hem.tehn
5. Nusret Mekić, BA turizma i zaštite životne sredine

Za odgovorno lice u multidisciplinarnom timu određujem Žarka Asanovića, dip.inž.el.

Obrazloženje:

Budući da imenovani ispunjavaju uslove predviđene važećom zakonskom regulativom, to je
odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-1362/2
Podgorica, 17.04.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu ŽARKA ASANOVIĆA, diplomiranog inženjera elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI 107/7-1362/1 od 15.03.2018.godine, ŽARKO ASANOVIĆ, diplomirani inženjer elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ovjerenu Diplomu o stečenom visokom obrazovanju stečenu na Elektrotehničkom fakultetu – Univerziteta Crne Gore, br.737 od 12.11.2000.godine;
- Ovjereni fotokopija radne knjižice;
- Ovjereni fotokopija lične karte;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/1 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za rukovođenje – izvođenjem instalacija jake struje;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/2 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za izradu projekata jake struje;
- Ovlašćenje za rukovođenje građenjem – instalacija jake struje na objektima visokogradnje, reg.br.ER 00325 0119 od 20.05.2005.godine, izdato od strane Inženjerske komore Crne Gore;

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje. Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rešavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavićević

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
Broj:UP 0502-124/15-1
Podgorica, 21.08.2014.godine

Crna Gora
INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Broj: 03-589/14
Podgorica, 25.09. 2015 god.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po žalbi Asanović Žarka, dipl.ing.elektrotehnike i specijaliste strukovnog inženjera zaštite na radu i zaštite životne sredine iz Podgorice, izjavljenoj na rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine, na osnovu člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“ br.60/03 i „Službeni list CG“br.32/11) i člana 21 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“br.5/12) i ovlaštenja Ministra br.01-3021/5 od 10.12.2012.godine, donosi

RJEŠENJE

- I. Poništava se rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine.
- II. Asanović Žarku, diplomiranom inženjeru elektrotehnike i specijalisti strukovnom inženjeru zaštite životne sredine i zaštite na radu iz Podgorice, izdaje se licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine.

Obrazloženje

Inženjerska komora Crne Gore je, postupajući po rješenju ovog ministarstva, br:UP0505-87/15-1 od 06.07.2015.godine, u ponovnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, donijela rješenje, br.01-589/5 dana 23.07.2015.godine, kojim je odbila zahtjev, br.03-589 od 14.05.2015.godine, Asanović Žarka, dipl.ing.el. iz Podgorice, za izdavanje licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine, iz razloga navedenih u ožalbenom rješenju.

Na navedeno rješenje, žalitelj je izjavio žalbu ovom ministarstvu zbog bitne povrede pravila upravnog postupka, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi da je prvostepen organ učinio bitne povrede pravila postupka iz člana 226 stav 2 tač. 3 i 7 ZUP, kao i da se prvostepeni organ nije pridržavao primjedbi i sugestija iz drugostepenog rješenja ovog ministarstva, već je ponovo donio isto rješenje, bazirano na nelogičnostima i nedosljednostima uslijed neadekvatnog tumačenja i ocjene zakonskih odredbi. Ističe da posjeduje dugogodišnje radno iskustvo u predmetnoj oblasti, o čemu svjedoče referenc liste izdate od firmi u kojima je radio projekte i elaborate; da obrazloženje ožalbenog rješenja nije sačinjeno u skladu sa zakonom i da prvostepeni organ pogrešno tumači zakonsku normu u pogledu posjedovanja trogodišnjeg radnog iskustva. Predlaže da se poništi ožalbeno rješenje i Ministarstvo odluči o predmetnom zahtjevu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je ožalbeno rješenje, žalbu i spise predmeta, pa je odlučilo kao u dispozitivu rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku propisano je da ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom rješenju pogrešno ocijenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, da je pogrešno primjenjen pravni propis na osnovu koga se rješava upravna stvar ili ako nađe da je na osnovu slobodne ocjene trebalo donijeti drukčije rješenje, on će svojom rješenjem poništiti prvostepeno rješenje i sam riješiti upravnu stvar.

Razmatrajući predmetne spise, ovo ministarstvo je, postupajući u skladu sa odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku, odlučilo poništiti prvostepeno rješenje i na osnovu slobodne ocjene riješiti upravnu stvar. Ovo iz razloga, što je Ministarstvo u dosadašnjem upravnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 ZUP, poništavalo rješenje prvostepenog organa, koji je u ponovnom postupku donosio identična rješenja, ne uvažavajući primjedbe i sugestije ovog ministarstva.

Uvidom u spise predmeta, ovo ministarstvo je utvrdilo da se Asanović Žarko, dipl.ing.el- specijalista strukovni inženjer zaštite na radu i zaštite životne sredine i iz Podgorice, zahtjevom, br.03-589 od 14.05.2015.godine, obratio Inženjerskoj komori Crne Gore, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine. Uz zahtjev, imenovani je dostavio zakonom propisanu ovjerenu dokumentaciju (fotokopiju lične karte; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-1032/1 od 29.10.2013.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-2168/2 od 16.12.2013.godine; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-258/1/1 od 12.03.2015.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-363/2 od 24.04.2015.godine i referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je žalitelj izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine).

Činjenica, da su uvjerenja o sticanju specijalističkog zvanja iz 2013.godine i 2015.godine, ne sprječava prvostepeni organ da izda tražene licence, ukoliko žalitelj ima 3 godine radnog iskustva na navedenim poslovima, jer je žalitelj, shodno članu 84 stav 6 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, obavljao navedene poslove kao diplomirani inženjer elektrotehnike i posjeduje referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine.

Kako je odredbom člana 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („Službeni list CG“br 68/08) propisano da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih dijelova tehničke dokumentacije, izdaje fizičkom licu, između ostaloga, na osnovu dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, to je ovo ministarstvo utvrdilo da žalitelj ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

GENERALNI DIREKTOR

Danilo Gvozdenović

Odsjek za normalno pravne
poslove / II-stepeni upravni postupak
Dubravka Pešić, dipl. pravnik

Dostaviti:

- prvostepenom organu
- a/a

ТЕХНИКУМ ТАУРУНУМ
ВИСОКА ИНЖЕЊЕРСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Београд-Земун, Наде Димић 4.
Број: 03-1032/2
Датум: 29.10.2013. година

На основу члана 122. Статута **ТЕХНИКУМА ТАУРУНУМ** – Високе инжењерске школе струковних студија Београд-Земун издаје се

У В Е Р Е Њ Е
о завршеним специјалистичким струковним студијама
(II степен високог образовања)

Студент Жарко Асановић, рођен 15.10.1968. године у месту Слатина, општина Андријевица, република Црна Гора, СФРЈ, са бројем индекса М-2391/2012, положио је све испите по наставном плану и програму за студијски програм

ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И СПАСАВАЊЕ

одбранио је 28.10.2013. године специјалистички рад са темом:

**Аутоматски систем за дојаву пожара
спортске дворане**

и тиме стекао право на издавање дипломе о завршеним специјалистичким струковним студијама (II степен високог образовања – 60 ЕСПБ бодова) и на стручни назив

**СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И
СПАСАВАЊЕ**

као и сва права која му по Закону припадају.

ДИРЕКТОР

С. Ристић
Др Слободан Ристић, дипл.инж.маш.

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Broj: UPI 14-332/23-397/2
Podgorica, 21.04.2023. godine

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, postupajući po zahtjevu privrednog društva DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova, na osnovu člana 135 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23), člana 12 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22) i čl. 18 i 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donijelo je

RJEŠENJE

Privrednom društvu DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, izdaje se

LICENCA projektanta i izvođača radova

na period od **pet godina**.

Obrazloženje

Aktom broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, ovom ministarstvu, obratilo se privredno društvo DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, pretežna djelatnost - 7112 – Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, zahtjevom za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova. Uz zahtjev, privredno društvo je priložilo sljedeće dokaze:

- 1) rješenje broj UPI 107/7-287/2 od 26.02.2018.godine, kojim je **Davorinu Radoševiću, diplomiranom inženjeru mašinstva**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 2) ugovor o radu sa Davorinom Radoševićem, broj 1-10/17/U od 01.10.2017.godine, na neodređeno vrijeme;
- 3) rješenje broj UPI 107/7-1362/2 od 17.04.2018.godine, kojim je **Žarku Asanoviću, diplomiranom inženjeru elektrotehnike, odsjek energetika**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 4) ugovor o radu sa Žarkom Asanovićem, broj 12-05/14/4 od 12.05.2014.godine, na neodređeno vrijeme;
- 5) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, registarski broj 5 - 0526961 /008.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma razmotrilo je podnijeti zahtjev sa priloženom dokumentacijom i odlučilo kao u dispozitivu rješenja a ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 122 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je, u bitnom, da je privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant), odnosno privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, dijela tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekata, ima najmanje jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata. Stavom 2 prethodno navedenog člana propisano je da obavljanje pojedinih poslova iz prethodnog stava projektant, odnosno izvođač radova može da obezbijedi na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlaštenog inženjera za određenu vrstu projekta odnosno radova.

Dalje, članom 137 stav 2 prethodno navedenog zakona propisuje se da se licenca za privredno društvo izdaje za period od pet godina.

Prema članu 5 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Službeni list CG", br. 79/17, 78/21 i 102/21), propisano je da se u postupku izdavanja licence projektanta i izvođača radova provjerava: 1) da li podnosilac zahtjeva u radnom odnosu ima zaposlenog ovlaštenog inženjera; i 2) licenca ovlaštenog inženjera.

Odredbom člana 136 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da je imalac licence dužan da obavijesti ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Postupajući po predmetnom zahtjevu, ministarstvo je, na osnovu raspoloživih dokaza, utvrdilo da su ispunjeni uslovi propisani zakonom i pravilnikom, i odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR I
LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

DAVORIN RADOŠEVIĆ

Dr.Vukašina Markovića 182
PODGORICA

U prilogu ovog dopisa, dostavlja Vam se rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nikola Petrović

Dostavljeno:
-Naslovu;
-a/a.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu RADOŠEVIĆ DAVORINA, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

1. IZDAJE SE DAVORINU RADOŠEVIĆU, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br. UPI 107/7-287/1 od 01.02.2018.godine, RADOŠEVIĆ DAVORIN, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ličnu kartu (ovjerena fotokopija);
- Diploma o stečenom visokom obrazovanju Mašinski fakultet u Podgorici Univerzitet Crne Gore br.1026 od 15.03.2010.godine (ovjerena fotokopija);
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izvođenje mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/4 od 20.07.2016.godine;
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izradu projekata mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i projekata stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/3 od 20.07.2016.godine;
- Lista referenci izdata od strane »BOJING« doo od 30.01.2013.godine;
- Radna knjižica (ovjerena fotokopija);
- Uvjerenje Ministarstva pravde br.05/2-72-1901/18-3 od 20.02.2018.godine, da u kaznenoj evidenciji ne postoje podaci o osuđivanosti za imenovanog.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Naime, članom 123 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore» br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3 stav 1 tačka 1 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca ovlašćenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav 1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlašćenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje.

Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nikola Petrović

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

ДИПЛОМА

О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

ЗОРОЊИЋ (Ћемал) АЛМА

РОЂЕНА 05. 05. 1979. ГОДИНЕ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ, БИЈЕЛО ПОЉЕ
РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА, УПИСАНА 1997/1998. ГОДИНЕ,
А ДАНА 27. 06. 2006. ГОДИНЕ, ЗАВРШИЛА ЈЕ СТУДИЈЕ НА
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
НА ОДСЕКУ - ГРУПИ - СМЕРУ
БИОЛОГИЈА

СА ОПШТИМ УСПЕХОМ 6,95 (ШЕСТ 95/100) У ТОКУ СТУДИЈА
И ОЦЕНОМ 10 (ДЕСЕТ) НА ДИПЛОМСКОМ ИСПИТУ
НА ОСНОВУ ТОГА ИЗДАЈЕ МУ-ЈОЈ СЕ ОВА ДИПЛОМА
О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И СТРУЧНОМ НАЗИВУ

ДИПЛОМИРАНИ БИОЛОГ

РЕДНИ БРОЈ ИЗ СВИДЕЊИЦЕ О ИЗДАТИМ ДИПЛОМАМА 770
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, 15. 03. 2007. ГОДИНЕ.

ДЕКАН

Проф. др КАТИЦА КОСАКОВИЋ

(суочи)
2007

РЕКТОР

Проф. др ЗАРАВКО ВУГОШЕВИЋ

Broj: EŽ-06-05/25

Podgorica: 06.05.2025. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Zoronjić Alma dipl. biolog, rođena 05.05.1979. godine u Bijelom Polju, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2017. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Брјело Поље
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: 649/2003
Регистарски број: № 030651

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ:

Исправа	Серијски број	Регистарски број	Мјесто и датум издавања
к.б.	00149977	9177	Б. Поље 20.06.1979.

Матични број грађанина: 0605993283021

- 1 -

Име и презиме: М. К. Зубовић
Алва Јероније

Име оца или мајке: Семал

Дан, мјесец и година рођења: 05.05.1979.г

Мјесто рођења, општина: Брјело Поље

Република: Сма-Срба

Држављанство: КСГ и ССР

у Брјело Поље

Датум: 21.08.2003

meduht
потпис и печат

потпис корисника радне књижице

- 2 -

Подаци о школској спреми	Печат	Подаци о стручном усавршавању, специјализацији и радној способности стеченој радом	Потпис и печат
Diploma o položenju iz opšte gimnazije "M. Dobradić" br. 1888. II stupnja - opšta skola			

- 3 -

- 4 -

ПОДАЦИ О

Број свидетелства	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
129	ЈУ ОШ "ВУКО ТИТО" - Београд Београд	01.09.2005.	01.09.2006.
129	ЈУ - ОСНОВНА ШКОЛА "РИФАТ БУРОЗОВИЋ" - Лозница	01.09.2006.	30.09.2007.
129	ЈУ - ОСНОВНА ШКОЛА "РИФАТ БУРОЗОВИЋ" - Лозница	01.10.2007.	31.08.2008.
125	ЈУ ОШ "НАЈДОСТ" - КИБЕ	01.09.2008.	

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројкама			Словима
Година	Мјесеци	Дана	
1	0	0	Година <u>ЈЕДНА</u> Мјесеци <u>НЕМА</u> Дана <u>НЕМА</u>
1	1	-	Година <u>ЈЕДНА</u> Мјесеци <u>ЈЕДАН</u> Дана <u>НЕМА</u>
-	11	-	Година <u>НЕМА</u> Мјесеци <u>ЈЕДANA</u> Дана <u>НЕМА</u>
			Година _____ Мјесеци _____ Дана _____

**UNIVERZITET CRNE GORE
METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET**

Broj: 545

Podgorica, 12.06.2009. g.

Na zahtjev **DELOŠEVIĆ ANE**, Metalurško-tehnološki fakultet u Podgorici Univerziteta Crne Gore, na osnovu službene evidencije izdaje-

U V J E R E N J E

O VISOKOJ STRUČNOJ SPREMI STEČENOJ NA METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI

Da je **DELOŠEVIĆ Marka ANA** položio-la sve ispite propisane **S t a t u t o m** i diplomirao-la na **METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI**, sa prosječnom ocjenom **7,69** i time stekao-la stručni naziv-

DIPLOMIRANOG INŽINJERA HEMIJSKE TEHNOLOGIJE

Uvjerenje služi privremeno do izdavanja diplome.

Uvjerenje se izdaje na lični zahtjev, uz naplatu takse, shodno Tar. br. 26. Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list RCG" br. 55/03), koja je na zahtjevu naliježljena i poništena.

DEKAN,

Prof. dr Kemal Delijić

Broj: EŽ-06-05/25

Podgorica: 06.05.2025. god.

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Đelošević Ana, dipl.ing.hem.tehn., rođena 19.08.1976.godine u Beranama, stalno zaposlena kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2015. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Тодорцица
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: № 0052558
Регистарски број: 2349/09

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ

Исправка	Серијски број	Регистарски број	Место и датум издавања
МК	216040355	09	Тодорцица 08.08.2008

Матични број грађанина: 1908976274002

Име и презиме: Ана Зеловић
Име оца или мајке: Мајко
Дат. мјесец и година рођења: 19.08.1976
Мјесто рођења, општина: Бејаци
Република: Црна Гора
Држављанство: ЦГ

у Тодорцици
Датум: 17.06.2009
[Својеручни потпис]

потпис корисника радне књижице

ПОДАЦИ О

Број свједочење	Назив и седиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
63	ИСТРАЖИВАЧКА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ НА РАДИ	01.12.2009	30.11.2010
2003	Сигнор	15.02.2011	15.10.2011
	"Анкета Коналтинг Д.О.О."	01.03.2012	20.10.2012
	ООО "Сигнор"	01.12	16.07

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројкама			Година		Напомена	Потпис и печат
Година	Мјесец	Дан	Слободна	Слободна		
1	-	-	Година 1 (2011)	Мјесец		
-	8	-	Година	Мјесец 08		
-	1	20	Година	Мјесец 01		
1	7	16	Година 1 (2011)	Мјесец 07		

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број евиденције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Година	Мјесец	Дана		
	CRAFT D.O.O. PEDIKOPICA PEDIKOPICA PEDIKOPICA	01.08 2014	10.10 2014	2	10		Година _____ Мјесец <u>ЈУН</u> Дана <u>ДЕСЕТ</u>	
		18.11 2014	17.06 2016	1	5		Година _____ Мјесец <u>МАЈ</u> Дана _____	
	INZA Doo PODGORICA	12.07 2016	02.09 2016	1	22		Година _____ Мјесец <u>ЈЕДАН</u> Дана <u>ДВАДЕСЕТ ДВА</u>	
		22.10 2016	26.01. 2018.	1	34		Година <u>ЈУЛИ</u> Мјесец <u>ЈУН</u> Дана <u>ТРИ</u>	

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број евиденције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Година	Мјесец	Дана		
	Lining projekt D.O.O.	20.08 2018.					Година _____ Мјесец _____ Дана _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дана _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дана _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дана _____	

BOSNA I HERCEGOVINA
Univerzitet u Sarajevu
Prirodno-matematički fakultet

MEKIĆ (HAJRO) NUSRET

rođen/a 12.08.1983. godine, Bijelo Polje, općina Bijelo Polje, Republika Crna Gora, završio/la je dana 24.09.2009. prvi ciklus studija u trajanju od osam semestara/četiri godine na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, Odsjek Geografija, smjer Turizam i zaštita životne sredine i na osnovi toga se izdaje

DIPLOMA

o stečenoj akademskoj tituli

i stručnom zvanju **Bakalaureat/Bachelor turizma i zaštite životne sredine**

Izdato u Sarajevu, 07. novembra 2009. godine

Broj: 93/2009

DEKAN:

Prof. dr. Muzir Spahić

REKTOR:

Prof. dr. Faruk Čaković

Broj: EŽ-06-05/25

Podgorica: 06.05.2025. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da je Nusret Mekić, Bachelor turizma i zaštite životne sredine, rođen 12.08.1983.godine u Bijelom Polju, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od januara 2015. godine..

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovani ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Бијело Поље

Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: N° 0000295
Регистарски број: 933/10

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ:

Исправа	Серијски број	Регистарски број	Мјесто и датум издавања
НК	099922567		Б. Поље 12.05.2008

Матични број грађанина: 1208983280033

Име и презиме: Меховић Андрија
Име оца или мајке: Рајко
Дан, мјесец и година рођења: 12.08.1983
Мјесто рођења, општина: Бијело Поље
Република: Црна Гора
Држављанство: ЦГ

у Бијелим Пољима
Датум: 10.12.2010

Потпис и печат
Потпис корисника радне књижице

Подаци о школској спреми	Печат
Дипломска о савременој академској компетенцији ВАСНЕЛОК Јуридика и Заштитног и информационо-средственог од 93 РС, Н.С.Б. Бијело Поље Б. Поље Датум: 05-1-10/11	
Дипломска о савременој академској компетенцији ВАСНЕЛОК Јуридика и Заштитног и информационо-средственог од 93 РС, Н.С.Б. Бијело Поље Б. Поље Датум: 05-1-10/11	

Подаци о стручном усавршавању, специјализацији и радној способности стеченој радом	Потпис и печат

ПОДАЦИ О

Број евиденције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
	ООО "INTESA GROUP" Викло Рече	07.11.2016.	20.07.2017.
	ARCHANDSOUL D.O.O. Викло Рече	22.01.2017.	

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројкама			Словима	Напомена	Потпис и печат
Година	Мјесец	Дан			
			Година		
			Мјесец		
			Дан		
			Година		
			Мјесец		
			Дан		
			Година		
			Мјесец		
			Дан		

2. OPIS LOKACIJE

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja.

Lokacija planiranog projekta je urbanistička parcela UP27, dio UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar. Dati urbanistički parametri: za UP 9

površina UP27, dio UP 21, UP 26, UP27 (4 850.00m²)

Indeks zauzetosti: 40 - 75 %

Indeks izgrađenosti: 1.5 - 4.2

Maksimalna spratnost: Po+P+10

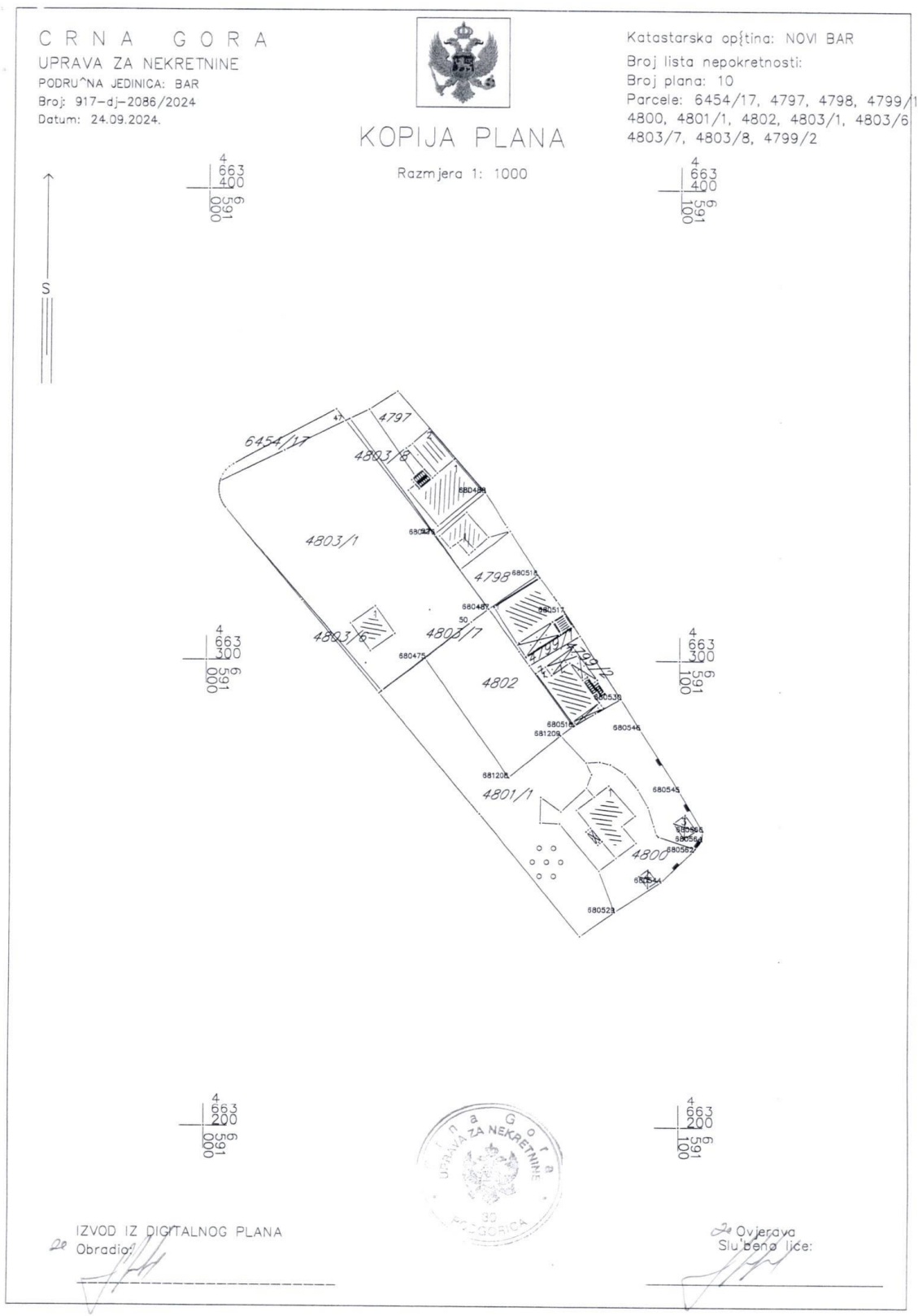
Max. površina pod objektom: 3 637.50 m²

Max.bruto građevinska površina: 20 370.00 m²

Predmetna lokacija je sa sve četiri strane oivičena saobraćajnicom. Teren je u blagoj denivelaciji u pravcu jug - sjever. Sama parcela, odnosno lokacija, na kojoj je planirana izgradnja novog stambeno-poslovnog objekta je nepravilnog, pravougaonog oblika. Stambeno - poslovni objekat je lociran u dijelu naselja sa pretežnom namjenom stanovanja. Predmetna lokacija odgovara namjeni samog objekta u odnosu na samo okruženje kao dominantno stanovanje sa poslovanjem a i potrebne infrastukture.

Karta 1: Lokacija planiranog projekta, Novi Bar (www.geoportal.me)

Karta 2: Prikaz katastarskih parcela planiranog projekta (Izvor:Uprava za katastar i državnu imovinu)

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32971/2024

Datum: 24.09.2024.

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4305 - IZVOD

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
6454	17		16	11/07/2023	Bjeliši	Nekategorisani putevi PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		71	0.00
								71	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava	Obim prava
601000060066	CRNA GORA PODGORICA Podgorica		Svojina	1/1
000002901002	OPSTINA BAR BULEVAR REVOLUCIJE BR.1 Bar		Raspolaganje	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
6454	17			2	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:49	Pravo službenosti
6454	17			3	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:50	Zabilježba spora POSLOVNE OZNAKE P. 903/21, KOJI SE VODI KOD OSNOVNOG SUDA U BARU, U PRAVNOJ STVARI TUŽIOCA DJOKMARKOVIĆ ZORANA IZ BARA, PROTIV TUŽENIH DRŽAVE CRNE GORE I OPŠTINE BAR, RADI UTVRĐIVANJA PRAVA SVOJINE OD 26.10.2021. GOD.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Mrđjan Kovačević dipl.pravnik

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:28:25

1 / 1

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32972/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 694 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4797			20 50		Iliino	Dvorište KUPOVINA		229	0.00
4797		1	20 50		Iliino	Porodična stambena zgrada GRADENJE		109	0.00
4797		2	20 50		Iliino	Poslovne zgrade u vanprivredi GRADENJE		37	0.00
								375	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
1905947225010	JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4797		1	Porodična stambena zgrada	964	P1 109	/
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Dvosoban stan	1	P 70	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	2	P1 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	3	PN 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		2	Poslovne zgrade u vanprivredi	990	37	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

Datum i vrijeme: 24.09.2024 07:28:57

1 / 2

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4797				2	Dvorište	16/04/2024 8:54	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797		1	1	2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797		1	2	2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797		1	3	2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797		1		1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu
4797		1		2	Porodična stambena zgrada	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797		2		1	Poslovne zgrade u vanprivredi		Nema dozvolu
4797		2		2	Poslovne zgrade u vanprivredi	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIC DANICE, KAO SUINVESTITORA

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

 Načelnik
 Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:28:57

2 / 2

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BARBroj: 102-919-32973/2024
Datum: 24.09.2024
KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 699 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potez ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4798			20 50		Iliino	Dvorište NASLJEDE		225	0.00
4798		1	20 50		Iliino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		46	0.00
								271	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
6010000104665 0	ŠTETIĆ PAVLE ANA 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 BERGERAC FRANCUSKA 0		Susvojina	1/2
2401969220018 0	JOVIĆEVIĆ GORAN ul.Španskih boraca , Iliino bb Bar 0		Susvojina	1/3
1409944225012	JOVIĆEVIĆ JOVANKA ul.Španskih boraca , Iliino bb Bar		Susvojina	1/12
1009953225019	STEVIĆ RADMILA Požarevačka lamela 7c Bar		Susvojina	1/12

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4798		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	960	P 40	Susvojina 1/2 ŠTETIĆ PAVLE ANA 6010000104665 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 0 Susvojina 1/3 JOVIĆEVIĆ GORAN 2401969220018 ul.Španskih boraca , Iliino bb Bar 0 0 Susvojina 1/12 JOVIĆEVIĆ JOVANKA 1409944225012 ul.Španskih boraca , Iliino bb Bar Susvojina 1/12 STEVIĆ RADMILA 1009953225019 Požarevačka lamela 7c Bar

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:29:21

1 / 2

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4798				1	Dvorište	04/07/2024 8:8	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNICKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.
4798		1		1	Porodična stambena zgrada	04/07/2024 8:8	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNICKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Blank notary record table with a circular stamp and signature.

 Mrđjan Kovačević dipl.pravnik

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:29:21

2 / 2

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BARBroj: 102-919-32974/2024
Datum: 24.09.2024
KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1081 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4799	1		20/50	22/09/2021	Ilino	Dvorište		104	0.00
4799	1	1	20/50	22/09/2021	Ilino	Porodična stambena zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		93	0.00
								197	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
2011969280123	KORAČ TAIB RAMIZ ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	1	1	Porodična stambena zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	P 79	Svojina KORAČ TAIB RAMIZ 2011969280123 ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	1			2	Dvorište	12/06/2024 11:2	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL STATE DOO BAR, KAO INVESTITORA I KORAČ RAMIZA , KAO SUINVESTITORA I KORAČ ZENA KAO SUINVESTITORA II
4799	1			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 145/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	1	1		1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:29:44

1 / 3

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BARBroj: 102-919-32975/2024
Datum: 24.09.2024
KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4718 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prilog
4799	2		20 50	22/09/2021	Iliino	Dvorište		172	0.00
4799	2	1	20 50	22/09/2021	Iliino	PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		18	0.00
								190	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
2003967280123	KORAČ TAIB ZENO ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	2	1	Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	18	Svojina KORAČ TAIB ZENO ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ 1/1 2003967280123

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	2			2	Dvorište	16/04/2024 8:58	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEĐU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I KORAC RAMIZA, KAO SUINVESTITORA I I KORAC ZENA , KAO SUINVESTITORA 2
4799	2			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 1452/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	2	1		1	Pomoćna zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:30:05

1 / 3

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32977/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1576 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4800			20 50		Ilino	Dvorište NASLJEDE		500	0.00
4800			20 50		Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		173	7.28
4800	1		20 50		Ilino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		100	0.00
4800	2		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		12	0.00
4800	3		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		13	0.00
4801	1		20 50	14/11/2019	Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		886	37.30
4802			20 50		Ilino	Njiva 1. klase NASLJEDE		536	8.20
								2220	52.78

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
2803951220011	SPAHIJA SELIM SMAJIL Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4800		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	955	P 80	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		2	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	P 12	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		3	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	P 13	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:31:26

1 / 3

PRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32979/2024
Datum: 24.09.2024
KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1581 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Poteš ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4803	1		20 50	01/12/2022	Ilino	Dvorište KUPOVINA		500	0.00
4803	1		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada 1. klase KUPOVINA		1071	8.03
4803	1	1	20 50	01/12/2022	Ilino	Porodična stambena zgrada KUPOVINA		46	0.00
4803	6		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada 1. klase KUPOVINA		18	0.14
4803	7		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada 1. klase KUPOVINA		2	0.02
4803	8		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada 1. klase KUPOVINA		19	0.14
								1656	8.32

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
0000003440206 0	- SD REAL ESTATE D.O.O. BAR - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4803	1	1	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	985	P 46	Svojina 1/1 - SD REAL ESTATE D.O.O. BAR 0000003440206 - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0 0

Ne postoje tereti i ograničenja.

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:32:28

1 / 3

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07 "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

Redni broj	Opis	Područje	Ukupna površina	Ukupna vrijednost	Ukupna naknada
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					
52					
53					
54					
55					
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					
79					
80					
81					
82					
83					
84					
85					
86					
87					
88					
89					
90					
91					
92					
93					
94					
95					
96					
97					
98					
99					
100					

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:32:28

SPISAK PODNIJETIH ZAHTJEVA NA NEPOKRETNOSTIMA					
Br. parcele podbroj	Zgrada	Predmet	Datum i vrijeme	Podnosilac	Sadržina
	PD				
4803/1		102-2-465-5189/1-2019	31.12.2019 10:15	OPSTINA BAR, SEKRETARIJAT ZA	PREDLOG ZA EKSPROPRIJACIJU ZA KAT.P. 4803, 4801, 4796, 4813/1, 4814/1, 4733/1, 4816/7, 4816/8 KO NOVI BAR

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:32:28

3 / 3

Karta 3: Listovi nepokretnosti katastarskih parcela

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju

Svi koeficijenti dati urbanističko - tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu urbanističkih parcela UP 27, i dio UP 21, UP26, i UP 27 u okviru katastarskih parcela KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8, KO Novi Bar prema planu parcelacije urađenom od strane ovlaštene geodetske organizacije “PLAN-NET” iz Bara i ovjerenom od strane Uprave za katastar i državnu imovinu Opštine Bar, u površini lokacije za gradnju od 4 850.00 m².

Urbanističke parcela UP 21 , UP 25, UP 26 i UP 27 Zona A su planirane za određene namjene tako da je cjelokupan prostor podijeljen po funkcijama koje se na njemu odvijaju.

Urbanistička parcela UP 21 ZONA A sastoji se od dijelova kat.parcela br.4800, 4796/1, 4801/1 i 4802 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 25 ZONA A, sastoji se od kat.parcela 4803/8, 4797 i 4798 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br.4796/1, 6454/20, 4802, 4803/1, 4799/1, 4799/2 i 4800 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 26 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br. 6454/17 i 4803/1 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 27 ZONA A, sastoji se od kat.parcele br. 4803/7 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br.4801/1, 4800, 4802, 4799/1 i 4799/2 KO Novi Bar.

Karta 4: Situacija planiranog projekta

2.3. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela

Prirodni resursi okoline su zastupljeni u mjeri koja je zadovoljavajuća, obzirom da se radi o naselju koje je koncentrisano na stambene, uslužne i poslovne objekte, ali se u neposrednoj blizini planiranog objekta nalaze manje zelene površine, koje još nisu urbanizirane.

Livadski ekosistemi se nalaze u blizini predmetne lokacije sa istočne, sjeveroistočne strane. Lokacija je udaljena u pravcu zapada u dužini od 820m, prema obali Jadranskog mora. Vodeni resurs koji se nalazi u blizini lokacije jeste vodeni tok Željeznica, koji protiče južno od predmetne lokacije (oko 240 metara udaljenosti), te se ulijeva u Jadransko more nakon 800 metara.

2.4. Apsorpcioni kapaciteti prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike lokacije su djelimično dobre. Potrebno je da se na racionalan i održiv način koriste.

Najbliža vodena površina se nalazi 820 metara udaljenosti od lokacije (Jadransko more), vodeni tok Željeznica južno od lokacije, oko 170 metara udaljenosti.

Šumske površine su udaljene više od 1,3 kilometara u pravcu istoka, sjevero istoka od lokacije, dok se brdsko - planinska područja počinju prostirati na udaljenosti od 2,5 km u pravcu istoka.

U blizini lokacije nisu registrovane zaštićene biljne i životinjske vrste.

Također, nije registrovano nepokretno kulturno dobro.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Zaštićeno područje koje je najbliže spomenutom predmetnom projektu su Skadarsko jezero (udaljeno oko 15km vazdušne linije u pravcu sjeveroistoka), i Stara Maslina kao spomenik prirode (udaljena oko 2,5 do 3 km vazdušne linije u pravcu istoka).

Taksativno će se objasniti pojedinačni apsorpcioni segment:

1. Zdravlje stanovništva i kvalitet života

- Morski vazduh i vegetacija pozitivno utiču na zdravlje lokalnog stanovništva kao i posjetilaca.
- Problem urbanizacije i industrije može smanjiti kvalitet vazduha i vode. Potpunom urbanizacijom se gubi kvalitet vazduha i vode, čime se automatski smanjuje kvalitet života na lokaciji i širem području.

2. Zagađivači vazduha

- Glavni zagađivači su saobraćaj, industrija i brodovi. Predmetna lokacija je oko 220 metara južno udaljena od E851.
- Prirodni pojasevi borove šume smanjuju CO₂ i čestice zagađenja, koje su udaljene oko 1,3km vazdušne linije od lokacije

3. Hidrološke i hidrogeološke osobine

- Blizina mora i rijeka (rijeka Željeznica) povećava prirodni kapacitet za odvođenje zagađivača.
- Potencijalni problem su otpadne vode koje utiču na podzemne izvore.

4. Biodiverzitet

- Mediteranska flora i fauna značajno doprinose očuvanju ekosistema. Međutim, zastupljenost flore i faune je oskudna na lokaciji i izgradnjom će se dodatno uništiti, odnosno povući na druge pogodne parcele...
- Intenzivna urbanizacija ugrožava prirodna staništa.

5. Pejzaž

- Brdsko-planinski i morski pejzaži pomažu u kontroli erozije. Lokacija planiranog objekta se nalazi između ova dva pejzažna oblika.
- Gradnja na obali može narušiti estetski i ekološki balans.

6. Buka i vibracije

- Saobraćaj (putevi, željeznica, luka) predstavlja glavni izvor buke. Kao što je spomenuto, lokacija je uz frekventnu saobraćajnicu E851.
- Vegetacija i reljef donekle ublažavaju efekat buke. Uređenjem slobodnih površina i ozelenjavanjem, ublažava se buka od saobraćaja. i

7. Svjetlosno zagađenje

- Urbanizacija povećava svjetlosno zagađenje, naročito uz obalu.
- Prirodne barijere svjetlosti su minimalne zbog otvorenih prostora.

8. Tlo

- Kvalitet tla ugrožen je gradnjom i otpadnim materijalima.
- Obalne i planinske zone imaju prirodnu otpornost na eroziju.

9. Kulturna dobra

- Istorijski spomenici i arheološka nalazišta mogu biti ugroženi kiselim kišama i zagađenjem.
- Potrebna je veća zaštita prirodnog okruženja oko kulturnih dobara. Međutim, lokacija nije u blizini kulturnih dobara.

2.5. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena

2.5.1. Geomorfološke karakteristike

S obzirom da karakteristike reljefa i svih njegovih elemenata utiču direktno i indirektno na korišćenje prostora i prirodnih i stvorenih potencijala uopšte, djelovanjem na rasprostiranje pojedinih klimatskih tipova, vode, zemljišni pokrivač, vegetaciju, itd., može se konstatovati da su geomorfološke karakteristike teritorije barske opštine takvog karaktera da u određenom stepenu predstavljaju ograničavajući činilac razvoja, s obzirom na relativno skroman fond terena pogodnih za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje, lociranje naselja, industrijskih objekata, i dr. (*Prostorno urbanistički Opštine Bar 2020.g.; Beograd/Bar, 2018.*)

Teritorija opštine može se podijeliti na tri morfološke/pejzažne cjeline:

- 1) **pojas uz morsku obalu – Barska rivijera,**
- 2) pojas uz obalu Skadarskog jezera - područje Skadarskog jezera i,
- 3) središnji pojas opštine – brdsko-planinsko područje sa Rumijom, Sutormanom, Lisinjom i ostalim masivima.

Predmetna lokacija spada u pojas uz morsku obalu, te se u nastavku dalje opisuje samo ta oblast.

Pojas uz morsku obalu – Barska rivijera

Duž primorskog dijela nalazi se više većih i manjih uvala i rtova, što govori o razuđenosti morske obale. Najmarkantnije geomorfološke cjeline predstavljaju Čanjska i Sutomska uvala sa Spičanskim poljem i Barsko Polje, brda Veliki Grad i Volujica iznad barske Luke. Od sjeverozapada ka jugoistoku smenjuju se antiklinalna uzvišenja i sinklinalne uvale: uvala Čanj, brdo Veliki grad (497 mnv), Spičansko polje i Sutomore, Peranovića glavica i Vučin brdo, Barsko polje, strmo i stjenovito brdo Volujica (sa vrhom Filin tuz 256 mnv) i niz uvala i strmih stjenovitih obala ka jugu – uvale Veliki Mali Pijesak, uzvišenje Meret, uvale Meret i Pod Meret, uzvišenje Očas, Uvala Masline, uzvišenje Džafran, Uvala Paljuška, Rt Karastanov, Uvala Hladna, sve do granice planskog područja i lokaliteta Stari Ulcinj.

Iznad primorske zone uzdižu se strme padine planina, dok su naselja uglavnom na manje strmim terenima: iznad Čanja, Đurmana i Sutomora uzdiže se Sozina, iznad Bara Sutorman i Rumija. Zaleđe obalnog pojasa je uglavnom visina od 700 do 900 mnv, a najviši vrh Rumije je na 1594 mnv. Ovakva konfiguracija terena utiče na mješanje kontinentalnih i maritimnih uticaja, a vremenske prilike su znatno različite na pojedinim terenima iznad Bara, zavisno od nadmorske visine.

Na samoj obali nalazi se veći broj manjih i većih uvala sa pješčanim plažama, od kojih su najprostranije i najperspektivnije za turizam, one u Čanju i Sutomoru, kao i u samom gradu Baru. Razuđenost morske obale omogućio je formiranje niza manjih i većih plaža sa

sprudovima sitnog pijeska i šljunka: na području opštine se nalazi 20 plaža ukupne dužine 9.000m². (*Studija revizije za zaštićeno područje „Park muzeja na Topolici u Baru“; Agencija za zaštitu životne sredine; Podgorica, 2022.*)

Njihovu okolinu - zaleđe uglavnom čine prirodne šume sa mediteranskim biljem a često se sreću i bogata vrela svježih vode. Pijesak na plažama se često zagreva i do 50°C. Plaže u okviru pojasa uz morsku obalu su slične ostalim na crnogorskom promorju: po sastavu i tipu peskovite, šljunkovite i kamenite, dok je obala u celini različitog oblika i pristupačnosti, što je uslovljeno vrstom stena, tektonikom terena, radom rečne erozije i morske abrazije. Peskovite i šljunkovite plaže prekriva kvarcni pesak i šljunak, u čiji sastav ulaze još i glinovite čestice i sastojci eruptivnih stena (gabro, serpentin, peridotit, dijabaz i dr.). Ostali deo obale sačinjen je od krečnjačkih, skoro vertikalnih stena, ispod kojih su veće dubine mora – duž brda Volujice, odseka Golog brda kod Sutomora, Ostrvice između Čanja i Buljarice.

Ravni i blago nagnuti, ali i strmiji tereni koji su terasirani, koriste se za poljoprivrednu proizvodnju, naročito povrća i južnog voća, a posebno kao maslinjaci.

Barsko polje – prostrana i ravna površina, nekad močvarna i slabo nastanjena, danas predstavlja privredno i urbano najznačajniji prostor u opštini Bar. Morska obala predstavlja geodinamički aktivno područje. Na osnovu preciznih morfografskih merenja uočeno je da se obalska linija Jadranskog mora podiže prosečno oko 1,1 mm godišnje. Smatra se da izdizanje obalske linije uslovljavavaju epirogeni pokreti, ali da je to i posledica akumulacije erodiranog nanosa lednika. Niz rtova i uvala – zaliva između njih, predstavljaju obalu karakterističnu za Crnogorsko primorje Jadrana. (*Studija revizije za zaštićeno područje „Park muzeja na Topolici u Baru“; Agencija za zaštitu životne sredine; Podgorica, 2022.*)

Najistureniji rtovi su: Rt Kotrobanja i Rt Sapavica, koji okružuju Uvalu Čanj, Crni rt i Rt Krčevac koji okružuju Uvalu Maljevik, i dalje rtovi Ratac i Stari Ratac između kojih se nalazi uvala sa poznatim turističkim naseljem «Zlatna obala» kao deo Spičanskog (Sutomorskog) zaliva. Spičansko polje je Golim brdom (96 mⁿ) odvojeno od mora. Zaliv Barsko sidrište nalazi se između Rta Ratac i Rta Volujica, kao najisturenijeg djela brda Volujica. Južno od Volujice nalazi se čitav niz manjih rtova i uvala. Svaka od uvala predstavlja i zonu ulivanja povremenih kratkih rječnih tokova koji se spuštaju ka Moru. Ovo su uglavnom potoci koji su kanalisani.

Teritorija Crne Gore, može se geomorfološki pojednostaviti, stvarajući jasniju sliku osnovnih geomorfoloških oblika prostora, kroz korišćenje modela digitalnog uzvišenja (elevacije).

Karta 5: Morfološka karta lokacije (Obradili: Šučur Milovan, dipl.ing. i Šučur Stanka, dipl.ing.)

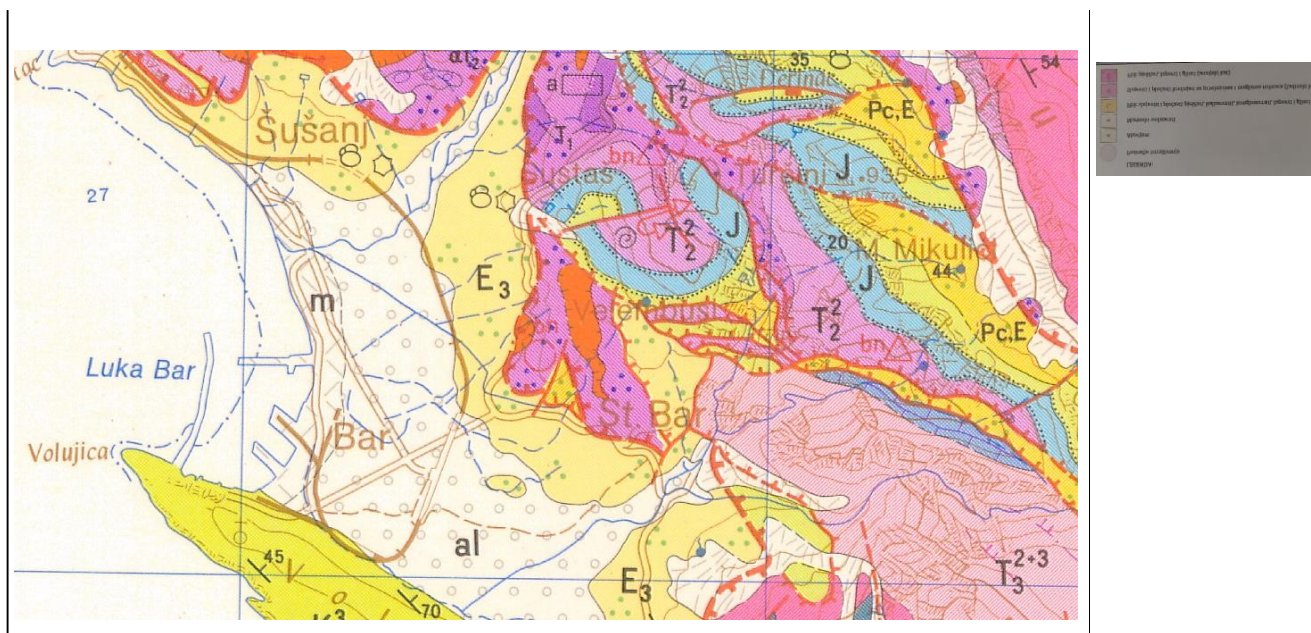
2.5.2. Geološke karakteristike

Po geološkom sastavu teren Barskog područja izgrađuju sedimenti jure, krede, paleogena i kvartara. Sedimentne stijene predstavljaju krečnjaci, dolomiti, fliševi i flišoidne stijene, konglomerati, brebe te nevezani kvartarni sedimenti.

U geološkoj građi planskog područja najznačajnije tvorevine su aluvijalni nanosi u kojima su zastupljeni šljunkovi, pjeskovi i gline različite debljine sa čestim vertikalnim i horizontalnim smjenjivanjem navedenih litoloških članova. Aluvijalno–glinovito–šljunkoviti sedimenti Ovi sedimenti izgrađuju centralne predjele Barskog polja, područja Topolice, Bjeliša, Donjeg polja i Ronkule.

Prema podacima bušotina, nalaze se i u dubini ispod vještačkog nasipa u području Luke. Granice sa drugim poluvezanim ili nevezanim naslagama su postepeni prelazi, odnosno isklinjavanja jednih u druge zbog čega se mogu smatrati dosta fleksibilnim. Po sastavu su to gline, šljunkovi, pjeskovi, prašina i u manjoj mjeri sitna drobina. Ove frakcije se međusobno često nepravilno izmjenjuju zbog čega postoji veliki broj varijeteta ovih naslaga. (*Detaljni urbanistički plan "Topolica IV", 2014-2019. Opština Bar*)

Prema podacima bušotina, do dubine 3–14 m, zastupljene su pretežno gline i prašine. Ispod njih su šljunkovito–pjeskovito–prašinate i glinovito–šljunkovite naslage. Debljina im iznosi od 9 m (B–35) do 93 m (BP–70), a odložene su preko fliševa. Donji horizonti u bušotini BP–70 vjerovatno pripadaju nanosu Rikavca.

Karta 6 : Geološka karta posmatranog područja - NOVI BAR, Opština Bar; (Obradili: Šučur Milovan, dipl.ing. i Šučur Stanka, dipl.ing.)

2.5.3. Inženjersko geološke karakteristike

Geotehničke karakteristike sedimenata su vrlo različite. Geomehaničke analize su vršene na uzorcima u zoni temeljenja, najviše do dubine 13,7 m sa izuzetkom bušotine B-55 gde su analizirani uzorci do dubine 24,8 m. Prirodna vlažnost je u granicama 15–36 %, prirodna zapreminska težina 18,3–23,0 kN/m³, poroznost 38–48 %, indeks konsistencije 0,44–1,5, ugao unutrašnjeg trenja 13–29°, kohezija 30 – 240 kPa i jednoosna čvrstoća 50–480 kPa. Nosivost, uzimajući u obzir i stišljivost koherentnih materijala, iznosi 75 do 200 kPa. Poroznost je intergranularna – kapilarna, vodopropusnost varira od nepropusnih glina do vrlo slabo propusnih zaglinjenih šljunkova. Pošto ovi sedimenti izgrađuju djelove Barskog polja na kojem se vrši intenzivna urbanizacija, odnosno gradnja, treba reći da je nivo podzemne vode na velikom dijelu terena blizu površine (0,5–1,5 m) i da su moguća nejednakomjerna slijeganja tla ispod objekata. Kao građevinski materijal su neupotrebljivi. Po GN200 pripadaju u II – III kategoriju.

Nosivosti ravničarskih terena izgrađenih iz nevezanih i poluvezanih naslaga računata su za trakaste temelje dubine 1,5 m i širine 1,0 m. Pri tome, u obzir su uzimani geomehanički parametri za dubine do najviše 15 m ispod temelja. Dobijeni rezultati u Barskom polju kreću se između 75 i 400 kPa. Barsko polje je moguće razdijeliti, prema nosivosti, na šest zona sa nosivostima 75 do 400 kPa, a ovdje se prezentiraju neke od njih. Područja u donjim tokovima Željeznice i Rikavca, izgrađena iz aluvijalnih šljunkovito–pjeskovitih nanosa tih rijeka imaju najveće nosivosti koje iznose 200 do 400 kPa. Područje pokriveno vještačkim nasipima, obično iz krečnjačke drobine, u području luke i okolini, ima nosivost 120 do 250 kPa. Centralni dio Barskog polja kojeg izgrađuju aluvijalne i proluvijalne gline sa proslojcima zaglinjenih šljunkova (Topolica, Bjeliši) i periferni djelovi polja (između Starog Bara i Novog naselja) izgrađeni iz proluvijalnih glinovitih naslaga imaju nosivosti 75–200 kPa. Za istočni dio polja (Donje Zaljevo) kojeg izgrađuju aluvijalne i proluvijalne gline ne postoji dovoljno podataka za tačniju procjenu nosivosti. Na osnovu podataka bušotina B-85 i 86 nosivost tog dijela polja iznosi 100–200 kPa. Granice između ovih zona nijesu jasne ni oštre, nego su to postepeni prelazi slični litološkim, lateralnim granicama šematiziranim u inženjersko–geološkim presjecima terena.

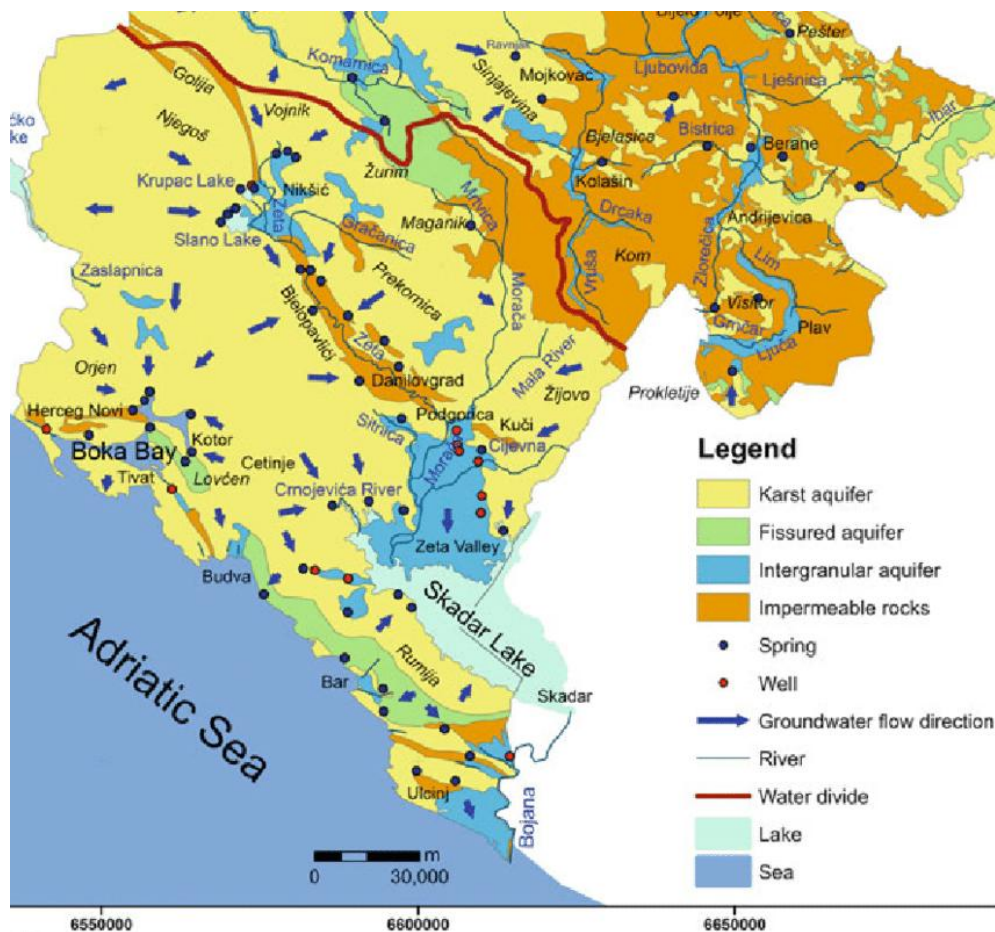
2.5.4. Hidrogeološke karakteristike

Barsko područje generalno pripada kraško-hidrološkoj zoni, koja se odlikuje specifičnim zakonitostima kretanja vode. Detaljnijim istraživanjima izvršena je preciznija rejonizacija stijena sa hidrogeološkog aspekta. Na osnovu ponašanja stijenskih masa, prema podzemnim i površinskim vodama, tipa poroznosti, vrste i prostornog položaja hidrogeoloških i pojava na posmatranom dijelu terena mogu se izdvojiti dobro i slabo vodopropusne stijene koje se karakterišu:

- intergranularnom poroznošću i
- pukotinskom i kavernošnom poroznošću.

Prisustvo krečnjačke geološke podloge na posmatranom području, uslovalo je pojavu kraških izvora manje ili veće izdašnosti i skoro svi se pojavljuju na kontaktu fliša i krečnjaka. Većina izvora veće izdašnosti nalazi se u zoni do 100 mm.

Na području opštine Bar identifikovano je prisustvo podzemnih voda čiji pravac kretanja je određen planinskim vijencem koji dijeli teritoriju opštine, tako da jedan dio ide prema Skadarskom jezeru, a drugi prema primorju. Topografske vododjelnice se skoro poklapaju sa hidrološkom vododjelnicom. Karstifikacija ovih terena ima različit intenzitet i dubinu i zavisna je od podinskog izolatora, tektonske oštećenosti i količine vode kao i mogućnosti njene cirkulacije.

Karta 7: Hidrogeološka karta južnog dijela Crne Gore (The Hydrology and Hydrogeology of Montenegro; The Rivers of Montenegro; Goran Sekulić; 2019.)

2.5.5. Seizmološke karakteristike

Posmatrano područje, kao i cijelo Crnogorsko primorje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta 9° MCS skale. Na osnovu inovacije seizmičkih parametara Crnogorskog područja koji su u saglasnosti sa evropskim standardima (EVROCODE 8) izrađena je karta očekivanih maksimalnih magnituda zemljotresa za povratni period od 100 godina. Područje istraživanja za povratni period od 100 godina spada u zonu sa magnitudama od oko 6,6° Rihterove skale.

2.5.6. Pedološke karakteristike i bonitet tla

Na užoj i široj teritoriji planskog područja nalaze se tipovi zemljišta koji imaju specifične bonitetne karakteristike, zavisno od hidrogeoloških, hidroloških, morfoloških i drugih uslova tla.

Aluvijalno – deluvijalna zemljišta u najravnijim i najnižim zonama polja na području Bara, Sutomora i Čanja. Ova zemljišta nalaze se u aluvijalnim zaravnima i poljima, nastala su na mjestu nekadašnjih morskih zaliva koji su zasuti aluvijalno – deluvijalnim nanosima vodotokova. Izgrađuju ih sedimenti nastali u procesu rastvaranja i raspadanja stijena kroz koje je vodotok prolazio, te im je građa vrlo raznovrsna i neujednačena.

Crvenice pokrivaju krečnjačke terene svih brda duž mora. Crvenice su blago glinovita zemljišta (60–80 % čestica gline) sa neznatnom količinom krušnog kvarcnog pijeska. Ova zemljišta imaju visok sadržaj higroskopne vlage (preko 6%) jer se u njima nalazi 40–65% koloidne gline. Crvenice na jedrim krečnjacima su raznovrsne strukture (poliedrične, rogljaste, sitnozrnaste i dr.), različitog stepena poroznosti i umjerene vodopropustljivosti (u vlažnom stanju bubri, te se stvaraju kapilarne pore zasićene vlagom). U primorskoj zoni crvenice su plitke, obrasle šikarom ili travnatim formacijama rijetkog sklopa, a često prelaze u čist kamenjar.

Smeđa zemljišta na flišu su mlađa, nerazvijena zemljišta nastala fizičko – mehaničkim raspadanjem fliša. Velike površine duž barskog primorja pokrivene su ovim zemljištima, mahom su obrasla makijom i šikarom, a najbolje se koriste ako trajno ostanu pod šumskom vegetacijom. Značajne su za podizanje maslinjaka, agrumara i nekih poljoprivrednih kultura.

2.5.7. Hidrološke karakteristike

Jadransko more

More je najznačajnija prirodna osobnost koja presudno utiče ne samo na klimatske, biogeografske, hidrološke i druge prirodne karakteristike, već i na privredni i, turistički i saobraćajni razvoj opštine Bar. Ukupna dužina morske obale na teritoriji opštine Bar iznosi 46 km, od čega 30 km pada strmo u more.

Geološki sastav priobalja čine, uglavnom, flišni sedimenti, krečnjaci, peskovi i šljunkovi - žala.

Geomorfologiju obale čine zalivi i poluostrva sa pojavom klifova. Obala mora kod Bara znatno je razuđena sa nekoliko prirodnih plaža, što je posledica smenjivanja flišne zone i krečnjaka (uz selektivnu abraziju). Ovaj deo Jadranskog mora nalazi se periferno u južno-jadranskoj kotlini, u kojoj su zabeležene najveće dubine mora (1330 m). Dubina priobalnog mora omogućava gradnju luke i pristaništa.

Jadransko more spada u red najslanijih mora na Zemlji. Najveći salinitet ima područje južnog Jadrana, u kome prosečan salinitet iznosi oko 38‰. Najveći salinitet izmeren je na pučini naspram Boke Kotorske (38,70‰). Salinitet se smanjuje od pučine prema obali. Među solima najviše ima natrijum hlorida, koji morskoj vodi daje slan ukus. (*Strateška procjena uticaja na životnu sredinu DUP-a "Veliki pijesak" u Baru; Opština Bar, 2009.*)

Morska voda ima plavu boju. Intenzitet boje raste sa dubinom mora i salinitetom. Boja mora u barskom priobalnom području varira od zelenkaste (gde su jači kontakti sa slatkom vodom), do indigo plave boje na pučini. Boja mora zavisi od oblačnosti, boje morskog dna, sadržaja planktona, ugla pod kojim padaju sunčevi zraci. Svi ovi faktori neposredno utiču i na providnost morske vode koja se u Jadranskom moru kreće od 33-40 m. Providnost mora opada prema obali i u obalnom pojasu iznosi oko 5 metara.

Priobalno more južnog Jadrana spada u najtoplije dijelove Jadranskog mora (južniji položaj, blizina Jonskog mora koje je toplo, manje pritanje slatke vode, veće dubine). Temperatura dubokih vodenih slojeva kreće se oko 11°C, a površinski do 25°C u toku ljetnjeg perioda. U zimskom periodu temperatura vode se kreće od 12-14°C. Više od 6 meseci temperatura vode se kreće iznad 18°C, a preko 4 meseca iznad 20°C (od 6.maja do 4.novembra, dakle 182 dana). Sezona kupanja počinje kada je temperatura morske vode viša od 20°C, a to je u prosjeku od 28. maja do 14. oktobra, odnosno 140 dana godišnje. Taj period treba smatrati za turističku sezonu na teritoriji barskog primorja. Prosječna godišnja temperatura morske vode u Baru iznosi 17,5°C. (*Strateška procjena uticaja na životnu sredinu DUP-a "Veliki pijesak" u Baru; Opština Bar, 2009.*)

Morske struje su slabo izražene i predstavljaju sastavni dio sistema struja Sredozemnog mora, koje preko Jonskog mora i kroz Otrantska vrata ulaze u ovaj deo Jadranskog mora. Struje su brže u zimskom delu godine. U blizini Bara morske struje se kreću od jugoistoka prema sjeverozapadu, brzinom od 0,6-0,7 čvorova na čas. S obzirom da na brzinu i pravce kretanja morskih struja, pored oblika obale, utiče i konfiguracija morskog dna, potrebno je napomenuti da je dubina morskog dna različita: u zonama uvala i peščanih plaža morsko dno se blago spušta, obrazujući plićake, dok je u zonama strmih odsjeka i klifova, kao i Luke nagib morskog dna veoma strm i postiže dubine od -10m, a poslije lukobrana u zoni ispred Luke i do - 14m. U priobalnom delu one, zbog uticaja obale (odbijanja), skreću, stvarajući zatvorene krugove. Amplitude plime i oseke su, zbog zatvorenosti mora, male i iznose od 30-48 cm, a pojave višeg vodostaja vezane su za uzgon vode pod uticajem vetra i to najviše do 1m.

Najčešći i najvidljiviji oblik kretanja morske vode jesu talasi (njihova visina, dužina i snaga zavise od brzine vetra, dužine trajanja vetra i veiličine siobodnog prostora). Najveće talase u ovom delu Jadrana stvaraju bura, jugo i maestral.

Bura duva u zimskoj polovini godine i formira talase do 2,5 metara visine. Jugo stvara talase i do 8,9 m na južnom Jadranu.

Prema ranijim rezultatima osmatranja na području južnog Jadrana, na tišine otpada 10,6%, na talase do 1 m 68,9%, na talase od 1-3 m 8,4%, na talase od 3 m i više 2,1% i na talase od 4,5 m i više - 0,1% .

Uticaji vjetrova na pojavu talasa i njihovu visinu su različiti. Vjetrovi koji duvaju sa mora prema kopnu iz pravca zapada (levant) izazivaju pojavu talasa od oko 1m iz pravca sjeveroistoka, a maestral pojavu talasa od oko 2m iz pravca sjeverozapada. Talasi nastali duvanjem pulenta iz pravca zapada imaju manji uticaj na eroziju obale u dijelu Luke, koju od talasa sa juga štiti i

brdo Volujica i dio uvale Bigovica. Zavisno od konfiguracije morske obale i dna talasi menjaju karakteristike (brzinu, dužinu i visinu).

Morska voda je raznovrsnog hemijskog sastava: sadrži natrijum, magnezijum, kalcijum, kalijum, stroncijum i druge elemente u malim količinama (fluor, rubidijum, aluminijum, barijum, litijum, bakar, cink, uran, itd.). Za živi svijet, posebno je značajan sadržaj hranljivih soli, a naročito fosfora i azota.

Mreža vodotokova i bujica

Geološke, geomorfološke i klimatske karakteristike područja uslovile su i slabo razvijenu mrežu vodotoka. Stalnih vodotoka ima samo u dolinama njihovih izvorišnih i središnjih dijelova. To je posljedica velike nagnutosti terena (iznad 30%), zbog čega su uslovi za trajnije održavanje vodotoka vrlo nepovoljni. Na ravnijim terenima i na prostorima izgrađenim ne samo od krečnjačkih, već i od drugih stijena, postoje određeni uslovi za održavanje jačih vodotoka. Na ostalim prostorima postoje povoljni uslovi za pojavu bujičnih tokova.

Manji vodeni tok Željeznica, koji je kanalisani, prolazi na nekih 170 metara ispod predmetne lokacije iz pravca istoka prema zapadu, i ulijeva se u Jadransko more nakon 780 metara.

2.6. Izvorišta vodosnabdijevanja

Na području Opštine Bar postoje veoma značajni vodeni resursi. Među njima spadaju i podzemne vode u Orahovskom i Barskom polju. Priključenjem grada Bara na regionalni vodovod "Crnogorsko primorje" trajno je riješeno pitanje njegovog snabdijevanja vodom. **Pored regionalnog vodovoda Bar se snabdijeva vodom iz vodovodne mreže**, koju čine sljedeći kaptažni objekti:

- izvor "Kajnak" se sastoji od izvora Kajnak i bunara u kojima se javlja voda rječice Majlička koja drenira masiv Rumije. Izvor daje 60 do 100 l/s,
- izvor "Brca" Ispod Sozine koji daje 35 do 120 l/s,
- izvor "Sutas" je manji izvor i daje 2,5 do 5,1 l/s,
- izvor u Turčinima izdašnosti 1 do 5 l/s,
- izvor "Zaljevo" u podnožju planine Lisinja, a izdašnost mu je 25 do 40 l/s i
- izvor Čanj (Velji grad), sa dva nova bunara dostiže kapacitet oko 17 l/s.

Pored ovih izvorišta, u sezoni zbog povećane potrošnje vode, izvršeno je zahvatanje vode sa izvorišta "Velje oko" i "Orahovsko polje". Sa ovih izvorišta obezbjeđeno je vode oko 190 l/s. Tokom intenzivnih padavina u kišnom periodu godine, dolazi do znatnog akumuliranja podzemnih voda u pojedinim partijama krečnjaka-dolomitskih terena, posebno u Barskom polju, gdje postoji veliki broj bušenih i kopanih bunara iz kojih se voda koristi za piće i navodnjavanje obradivih površina. Dubina do nivoa podzemnih voda u njima je različita. Najmanje dubine do nivoa podzemnih voda u hidrološkom maksimumu (od 0,3 – 1 m) registrovane su u jugozapadnom dijelu polja, a najveće (preko 10 m) u južnom dijelu polja. (*Prostorno-urbanistički plan opštine Bar 2020., Beograd/Bar; 2018.*)

2.7. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima

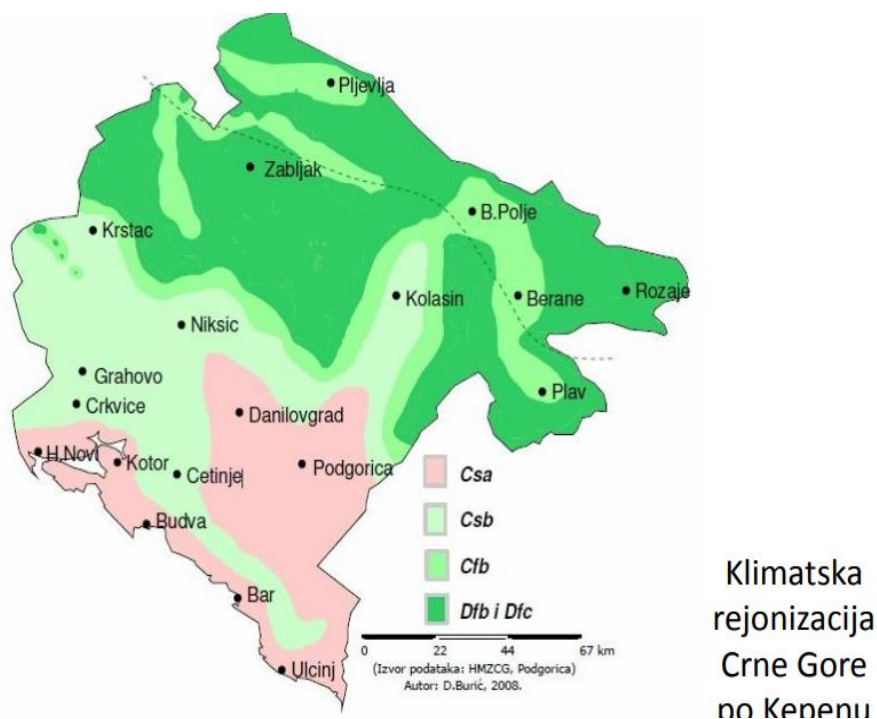
Klima planskog i šireg područja opštine Bar, definisana je geografskim položajem u zoni umjerenog klimatskog pojasa, položajem neposredno pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera i postojanjem I smjerom pružanja planinskog vijenca čija se visina kreće od 800 mnv do 1595 mnv (Rumija). Teritorija barske opštine zahvata prostor između $41^{\circ}51'48''$ i $42^{\circ}18'36''$ sjeverne geografske širine sa otvorenošću za maritimne uticaje sa zapada i kontinentalne sa istoka i severoistoka. Ovakav položaj uslovljava klimatske uticaje koji daju umjerenu, odnosno sredozemnu klimu.

Otvorenost istočne i sjeveroistočne polovine teritorije prema istoku, sjeveroistoku i sjeveru ima za posljedicu i određeni nivo kontinentalnog uticaja. Pružanje planinskog vijenca duž središnjeg dijela teritorije opštine, uslovljava ublažavanje maritimnih, s jedne, i kontinentalnih vazdušnih uticaja, s druge strane.

Prema Kepenovoj klimatskoj klasifikaciji, područje opštine Bar pripada Csa klimatskom tipu:

Klima Csa, sredozemna klima sa suhim vrućim ljetom (klima masline) koja preovladava u u Sredozemnog mora, dijelovima Bliskog i Srednjeg istoka, Kaliforniji, J i JZ Australije.

Odlikuje se vrućim i suhim ljetima (pod utjecajem subtropskih anticiklona) i blagim zimama s povremenim hladnim valovima.

Karta 8 : Klimatska rejonizacija Crne Gore po Kepenu (Agrometeorologija Klima Crne Gore po Kepenu Klimadijagrami po Valteru Dr Milić Čurović)

Morfodinamika planinskog vijenca (strme planinske strane prema morskoj obali i u zoni Crmnice, s jedne strane, i blaže padine prema Skadarskom jezeru, s druge), utiče na

pojavljivanje relativno velikih razlika vremenskih stanja na vrlo malom prostoru, pa se na relativno maloj udaljenosti od samo 1-5 km i na visinskoj razlici od 1600 m, javljaju znatne temperaturne razlike, kao i razlike u količini padavina, vlažnosti i slično. Ove razlike se osjećaju uglavnom izvan planskog područja, ali imaju uticaja na klimu u primorskoj najnižoj zoni, pogotovo kada se radi o padavinama i vjetrovima.

- *Temperatura vazduha*

Srednja godišnja temperatura za opštinu Bar nije ista na cijeloj teritoriji, ali je važno istaći da iznosi prosječno oko 16°C (na 1 m) pored morske obale. Posmatrano na širem području najtopliji su najniži dijelovi teritorije pored Jadranskog mora i obale Skadarskog jezera, a zatim temperatura neravnomjerno opada sa porastom nadmorske visine.

Periodi sa maksimalnom temperaturom vazduha od 30°C ili višom (tropski dani) traju i po 70 dana, u zoni nižih dijelova Krajine i Crmnice. Na osnovu ovih podataka, letnjom turističkom sezonom možemo tretirati period od 1. jula do 1. oktobra (naročito od 1. jula do 1. septembra).

U primorskom dijelu opštine (do visine od oko 400- 500 metara) srednje maksimalne temperature vazduha se kreću od 28°C do 30°C. Najblaže klimatske uslove ima zona grada Bara, gdje su temperaturne amplitude najmanje, a zatim primorje do oko 200-300 metara apsolutne visine, a najveće razlike između ljetnjih i zimskih perioda javljaju se u priobalju Skadarskog jezera.

- *Vlažnost vazduha i oblačnost*

Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha ima vrednost do oko 70% u uskom priobalju Jadranskog mora (Bar, Sutomore).

- *Padavine*

U toplijem periodu godine (april-septembar) izluči se 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar-mart) 1000 do 2000 mm padavina. Analizirajući srednje mjesečne količine padavina, zapaža se da se u julu izlučuje do 130 mm, a u avgustu i do 200 mm padavina. Najveće količine padavina izluče se u novembru i februaru a najmanje u julu i avgustu.

- *Osunčanost i oblačnost*

Prosječna godišnja oblačnost (u desetinama pokrivenosti neba) iznosi 4,5. Najveća oblačnost je u toku zime, a nešto manja drugom polovinom jeseni i prvom polovinom proljeća, a najmanja ljeti, odnosno od početka jula do kraja septembra.

Zimski mjeseci imaju najviše oblačnih dana - prosječno 10-15, a ponekad i preko 20. U ljetnjim mjesecima oblačnih dana u prosjeku ima 4-5. Vedrih dana ima najčešće u julu i avgustu, čak 25-28.

Osunčanost je u suprotnosti sa oblačnošću i za opštinu Bar prosečan godišnji broj sunčanih sati iznosi oko 2500 časova (oko 7 časova dnevno). Što je dobra odlika za razvijanje kupališnog turizma.

- *Vjetrovitost*

Na posmatranom području razlika u čestini vjetrova iz pojedinih pravaca je sljedeća: sjeveroistok i istok-sjeveroistok 39%, zapad i zapad-jugozapad 15%, sjever i sjeverseveroistok 14%, tišina bez vjetra 5,2% i najrjeđi sjeverozapad i sjever-sjeverozapad 1,3%. Vjetrovi sa kopna prema moru su češći u zimskom periodu, a u suprotnom smjeru u ljetnjem periodu.

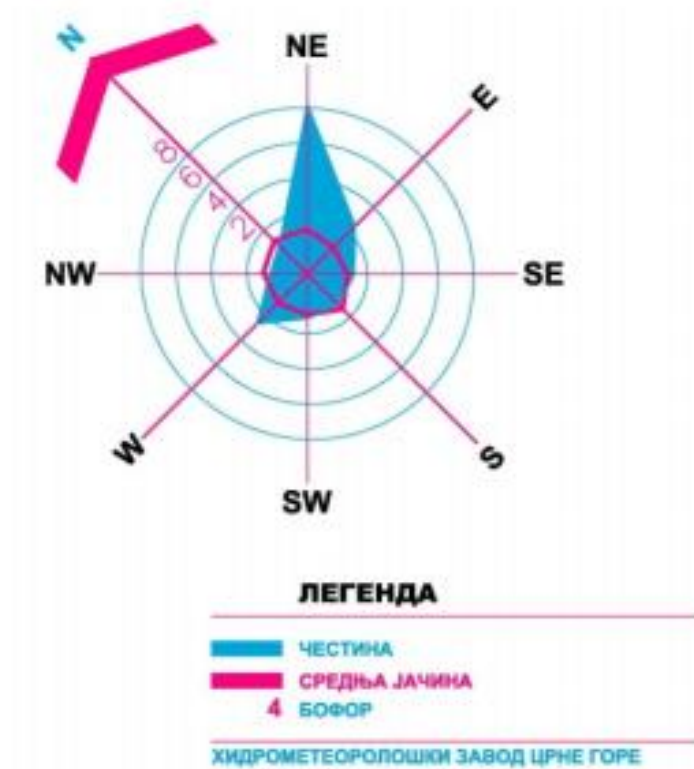
Najveću čestinu i jačinu javljanja ima LEVANT iz pravca sjeveroistoka (24,14 km/h), zatim PULENAT iz pravca zapada (18,07 km/h), MAESTRAL iz pravca sjeverozapada (19,21 km/h), JUGO iz pravca juga i jugoistoka (21,92 km/h) i BURA iz pravca sjevera (22,07km/h). Neke od karakteristika vjetrova koji su zastupljeni na predmetnom području su sljedeće:

1. BURA (NNE do ENE), koja duva drugom polovinom novembra do kraja marta. To je jak, iznenadan, suvi, hladan, a ponekad i orkanski vjetar. Duva u jakim udarima, a dolazi iz unutrašnjosti kopna. Bura se strmo ruši na morsku površinu, talasi su nepravilni, kratki, strmi i niski (1-2,5 metra). Maksimalna vrjednost ovog vjetra izražena u skali bofora (BS) je 12 BF, ili oko 17-24 m/s. Jaka bura raspršuje vrhove talasa u morsku pjenu i stvara vodenu prašinu, što smanjuje vidljivost. Temperatura vazduha se može u vrlo kratkom vremenu smanjiti za desetak stepeni Celzijusa. Pritisak vazduha je obično povećan. Zimi bura duva češće, snažnije i duže (3-7 dana), ljeti ređe, slabije i kraće (oko 2 dana). Nagla pojava bure je jedna od njenih najopasnijih osobina.

2. JUŽNI vjetar ili jugo-jugoistočnjak (ESE preko SE do S), topao i vlažan vjetar, ujednačene brzine i stalnog smera. Duva u periodu januar-april, maksimalne jačine 7- 8 BF ili 17-20 m/s. Karakteristika ovog vetra je u tome što dolazi postepeno, duva ravnomjerno, a olujnu jačinu dostiže tek poslije 2-3 dana. Češće i jače duva na otvorenom moru, a slabi prema kopnu. More dostiže veliku jačinu, a talasi mogu biti visine od 3-5 metara, odnosno maksimalno do 6 metara.

3. ZAPADNI vjetar ili pulenat (NWW), karakterističan je za topliji period godine, od maja do septembra, dostiže jačinu do 12 BF ili 13-17 m/s, maksimalno do 20m/s. Ovaj vjetar dolazi iznenada, rijetko duva, prolazan je i kratkotrajan, hladan i opasan, a takođe stvara velike talase.

4. SJEVEROZAPADNI vjetar ili maestral (NW do SW), dnevni vjetar duva u toplom periodu godine od maja do septembra. Udari vjetra dostižu jačinu od 8-14 m/s ili 5-6 BF, more dostiže jačinu talasa od 0,5 do 1,5 m. Ugodan je za jedrenje, od jutra prema poslijepodnevu menja smjer udesno, okrećući se prema suncu, te stvara visoke talase.

Karta 9: Klimatološka ruža vjetrova (Izvor: GUP Bar 2020.)

2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Flora i fauna Bara također je veoma karakteristična. Osim raznovrsnog i bujnog biljnog pokrivača, geografski položaj i sastav tla omogućili su da u Baru rastu i razvijaju se različite biljne kulture, posebno suptropske.

Flora

Na širem prostoru zabilježeno je 1540 biljnih vrsta, 113 lišajeva, 283 mahovine, 232 gljiva, 289 beskičmenjaka, 29 predstavnika ihtiofaune, 18 vodozemaca, 38 gmizavaca, 249 ptica i 69 sisara. (izvor: *Studija biodiverziteta i zaštite prirode obalnog područja Crne Gore, 2013*)

Područje opštine Bar kojem pripada predmetna lokacija karakteriše raznovrsna mediteranska, tvrdolisna šumska i žbunasta vegetacija koja je adaptirana na specifične klimatske uslove tj. na ljetnju sušu i odsustvo hladnog zimskog perioda. Na ovom području rastu tipične mediteranske vrste odnosno biljke koje pripadaju mediteranskom (sredozemnom) flornom elementu. Tvrdolisnu drvenastu vegetaciju izgrađuju specifični zimzeleni elementi što je upravo prilagođenost na period ljetnje suše. Posebna odlika tvrdolisne vegetacije je karakteristika da većina vrsta cvjeta obojenim cvjetovima koji izlučuju etarska ulja jakih mirisa.

U šumskoj vegetaciji ovog područja karakteristične su degradirane šumske sveze hrasta crnike (*Quercus ilex*) i hrasta medunca (*Quercus pubescens*) koje se javljaju u svom prelaznom obliku – makija i gariga, usled mnogobrojnih nepovoljnih uslova podloge (u manjoj mjeri su

zastupljene mediteranske vrste borova - *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. maritima*), uključujući i čempres (*Cupressus sempervirens*). Makija je prvi stepen degradacije šumske vegetacije. Makiju čine nisko drveće i gusti i visoki žbunovi, dok je gariga razrijeđena vegetacija niskih žbunova i polužbunova, obično ne viših od 1 m. Od drvenastih vrsta ovdje rastu: hrast (crnika, medunac), grab (*Carpinus orientalis*), jasen (*Fraxinus ornus*), mirta (*Myrtus communis*), zelenika (*Phillyrea media*), maginja (*Arbutus unedo*), tršlja (*Pistacia lentiscus*), maslina (*Olea sp.*), veliki vrijes (*Erica arborea*), lovor (*Laurus nobilis*), broć (*Rubia peregrina*), drača (*Paliurus spina-christi*), nar (*Punica granatum*), Coronilla emerus, žukva (*Spartium junceum*), tetivka (*Smilax aspera*), bušin (*Cystus creticus*), dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vrijes (*Satureja montana*), šparoga (*Asparagus acutifolius*) i druge vrste. Gariga je tip vegetacije koji nastaje degradacijom makije. Garigu izgrađuju žbunaste vrste koje nemaju gust sklop kao u makiji - prorijeđene su, a između njih se nalaze površine ispranog zemljišta i kamenja, tako da je sprat zeljastih biljaka bolje razvijen nego u naprijed pomenutom tipu vegetacije.

U blizini posmatrane lokacije, nalaze se stambeni i poslovni objekti ali bez značajne vegetacije u sklopu njihovih parcela.

Na ovoj lokaciji nisu evidentirane zaštićene, rijetke i ugrožene vrste.

Fauna

Za predmetno područje ne postoje precizni, recentni literaturni podaci o bogatstvu životinjskog svijeta. Svakako je opšte poznato da primorski pojas odlikuje prisustvo raznovrsnih staništa i životinjskih zajednica i vrsta koje imaju kosmopolitsko rasprostranjenje ili žive samo u pojasu Mediterana. U primorskom pojasu, u makiji, žive: lisica (*Vulpes vulpes*), divlja svinja (*Sus scrofa*), sitniji sisari poput ježa (*Erinaceus concolor*) ili miševa (vrste roda *Apodemus*). Ptice su česti stanovnici makije jer mnoge vrste u makiji nalaze mjesto za gniježđenje i zimovanje. Takve su ptice: grmuše (vrste roda *Sylvia*), sjenice (vrste roda *Parus*), kratkoprsti kobac (*Accipiter brevipes*), ušati ćuk (*Otus scops*), mediteranske vrste pjevačica i druge. Većina ovih vrsta su zakonom zaštićene i spadaju u indikatorske vrste za IBA područja. Od gmizavaca, prisutne su šumska kornjača (*Testudo hermanni*), gušteri (npr. *Algiroides nigropunctatus*, *Adriolacerta oxycephala*, *Ophisaurus apodus*, *Lacerta trilineata* i drugi), zmije - smukovi (*Elaphe sp.*), poskok (*Vipera ammodytes*) i druge vrste, a od vodozemaca npr. žabe poput obične krastače (*Bufo bufo*). Na ovom području prisutne su mnoge vrste beskičmenjaka, a insekti su najbrojniji.

Faunu predmetne lokacije kao dijela naseljenog područja uglavnom čine uobičajene vrste poput ptica (kos, golub, vrabac, lasta,...), glodari (pacov, miš), gmizavci (gušteri, zmije), rjeđe vodozemci (žabe).

Najbrojniji su beskičmenjaci, a među njima dominiraju insekti (Coleoptera, Heteroptera, Diptera, Lepidoptera,...).

Slika 1: Jež (lat. *Erinaceus concolor*)

Zaštićena prirodna dobra

I. Spomenici prirode:

- Plaža Veliki pijesak
- Plaža Topolica
- Plaža Sutomore
- Plaža Čanji
- Plaža Pećin

II. Predjeli posebnih prirodnih odlika:

- Poluostrvo Ratac sa Žukotrlicom

III. Zaštićeni dendrološki objekti:

- Stara maslina na Mirovici u Starom Baru
- Hrast ćesmina (*Quercus ilex*)

Najbliže zaštićeno prirodno dobro lokaciji objekta je Plaža Topolica, zaštićena prema Rješenju Republičkog zavoda za zaštitu prirode, br.:01-959 od 12.12.1968.godine („Sl.list SRCG“, br. 30/68), koja je od lokacije udaljena oko 1500 m vazdušne linije.

2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Morfološka cjelina, odnosno pejzaž kojem predmetni projekat pripada jeste

- *pojas uz morsku obalu – Barska rivijera*

Najmarkantnije geomorfološke cjeline predstavljaju Čanjska i Sutomorska uvala sa Spičanskim poljem i Barsko Polje, brda Veliki Grad i Volujica iznad barske Luke. Od sjeverozapada ka jugoistoku smenjuju se antiklinalna uzvišenja i sinklinalne uvale.

Iznad primorske zone uzdižu se strme padine planina, dok su naselja uglavnom na manje strmim terenima. Zaleđe obalnog pojasa je uglavnom visina od 700 do 900 mnv, a najviši vrh Rumije je na 1594 mnv.

2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnom području nisu nađeni objekti koji su zaštićeni ili imaju značajnije istorijsko ili kulturno značenje.

Bogato kulturno-istorijsko nasljeđe Bara i okoline pripada različitim epohama i civilizacijama. Prvi arheološki tragovi života na mjestu starog grada Bara potiču iz ranog i srednjeg bronzanog doba. Naselja koja su uslovlila nastanak modernog Bara kreću se od brda Volujica, kao gvozdenobrodsko gradina na mjestu današnjeg repetitora, do Starog grada Bara, kao najupečatljivijem primjeru preplitanja kultura koje su ostavile traga u periodu od 3000 godina, od kada se pominju prve naseobine na ovim prostorima.

Od kulturno-istorijskih spomenika u Baru, najviše pažnje privlači Dvorac kralja Nikole sa pripadajućim objektima: Veliki i Mali dvorac, dvije kule - stražare, dvorska kapela i botanička bašta. Nalazi se neposredno u blizini morske obale, na Topolici. U njemu je danas smješten Zavičajni muzej, u kome se čuvaju najznačajniji arheološki nalazi sa ovog područja. U Muzeju je predstavljena i najznačajnija istorijska, etnografska i umjetnička prošlost grada. (*Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.*)

Stari grad Bar, fortifikacija koja je udaljena od mora 4 km, predstavlja stalni izvor arheoloških istraživanja, od kojih su neka dijelom stavljena u turističku funkciju, dok se na većini izvode arheološka istraživanja, koja predstavljaju stalne izvore novih saznanja o periodima istraživanja. Cijelim kompleksom rukovodi JP Kulturni centar Bar.

U vezi navedenoga, kulturno-istorijska dobra opštine Bar kategorisana su u dvije kategorije: lokalni (26), i nacionalni (26). Većina kulturnih dobara je dostupna, ali je nevalorizovana, bez osnovnih uputa za posjetioce.

Navedena kulturna dobra disperzirana su kroz opštinu Bar, što predstavlja izazov u cilju turističke valorizacije, naročito ukoliko je posjeta prema nekim dijelovima barske Opštine (morskom ili jezerskom) ograničena vremenom.

2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Prema rezultatima popisa stanovništva sprovedenog u decembru 2023. godine, opština Bar ima 45.812 stanovnika, što čini 7,35% ukupne populacije Crne Gore. Od tog broja, 22.258 su muškarci, a 23.554 žene. Prosječna starost stanovnika Bara je 39,79 godina; kod muškaraca 38,56, a kod žena 40,95 godina. (www.BARINFO.ME)

Nacionalna i etnička pripadnost:

Crnogorci: 19.361

Srbi: 11.968

Bošnjaci: 3.901

Rusi: 2.733

Albanci: 1.919

Muslimani: 1.565

Ostali: preostali broj čine pripadnici drugih nacionalnosti i oni koji se nisu izjasnili.

Vjerska pripadnost:

Pravoslavci: 25.208 (55,02%)

Islamska vjeroispovijest: 14.640 (31,96%)

Katolici: 2.801 (6,11%)

Ostali: uključuju protestante, Jehovine svjedoke, budiste i druge, kao i one koji se nisu izjasnili.

Jezik:

Crnogorski: 18.440 stanovnika (40,25%)

Srpski: 15.785 (34,46%)

Ruski: 3.207 (7,00%)

Bosanski: 2.110 (4,61%)

Albanski: 2.030 (4,43%)

Ostali jezici: preostali broj čine govornici drugih jezika i oni koji se nisu izjasnili.

Državljanstvo:

Državljan Crne Gore: 37.102 (80,99%)

Državljan Crne Gore i druge države: 1.160 (2,53%)

Samo strane države: 7.534 (16,45%)

Ovi podaci pružaju detaljan uvid u demografski sastav opštine Bar prema popisu iz 2023. godine.

Prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova iz 2023. godine, u Crnoj Gori je evidentirano 217.441 domaćinstvo. (www.MONSTAT.ORG)

Što se tiče opštine Bar, prema podacima iz 2023. godine, zabilježen je pozitivan migracioni saldo od 131 osobe, što znači da se broj stanovnika povećao za taj broj usljed doseljavanja.

Na nivou Crne Gore, u 2023. godini rođeno je 7.008 živorođene djece, dok je umrlo 6.327 lica, što rezultira pozitivnim prirodnim priraštajem od 681. (www.MONSTAT.ORG)

Na širem području posmatrane lokacije, nema mnogo površina koje su slobodne za izgradnju, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja. Zbog stihijske nelegalne izgradnje objekata bez urbanističkih principa i pravila, planiranje infrastrukture i racionalnog korišćenja tog zemljišta je otežano.

Najveći dio prostora se koristi za turističko i stalno stanovanje, te za poslovanje.

2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

2.12.1. Postojeći privredni i stambeni objekti

Barska rivijera je najvećim djelom obuhvaćena GUP-om Bara iz 2007. godine sa sljedećim prostorno funkcijskim podcjelinama: a) Mišići sa Čanjem, b) Sutomore (u statusu sekundarnog centra opštine), c) Novi Bar (regionalni i opštinski centar), d) Stari Bar i e) Pečurice, sa pripadajućim djelovima obalnog mora.

Na Barskoj rivijeri je ostvarena najveća koncentracija stanovništva i najobimniji i najintenzivniji razvoj stanovanja, javnih službi i usluga, plovnog i kopnenog putničkog i teretnog saobraćaja, turizma, industrije, donekle poljoprivrede i dr.

Objekti koji se nalaze u blizini lokacije planiranog objekta, najčešće su stambeni objekti i poslovni objekti manjeg gabarita, kao i porodično stambeni objekti.

Na slici br.2 i 3, je prikazano stanje lokacije prije uklanjanja starih objekata. Slikano je iz vazduha kako se može vidjeti realno trenutno stanje i na terenu. U prilogu dokumenta se nalazi Elaborat o uklanjanju starih objekata.

Slika 2: Prikaz lokacije predmetnog projekta

Slika 3: Prikaz lokacije predmetnog projekta

2.12.2. Elektroenergetska mreža

Za elektro-energetski sistem opštine Bar nadležna je Elektrodistribucija Bar (ED Bar). Konzumno područje ED Bar i konzumna područja svih primorskih opština Crne Gore i njihovih ED povezana su u jedinstveni elektroenergetski sistem. Sve primorske ED, a time i ED Bar, obezbjeđuju napajanje potrošača električnom energijom četvoronaponskim sistemom 110 / 35 / 10 / 0.4 kV.

Što se tiče prenosa električne energije, Bar je dalekovodima od 110 kV povezan: Virpazar–Bar (16,4 km), Bar–Budva (33,4 km) i Bar–Ulcinj (23,7km). Elektro-distributivna mreža u samom Baru je dobrog kvaliteta; to se posebno odnosi na kablovsku mrežu u urbanom (gradskom) dijelu. U ruralnim područjima je prenosna mreža slabijeg kvaliteta, zbog dotrajalosti prenosnih stubova. U zimskim mjesecima u ruralnim područjima i prigradskim naseljima postoji izražen problem u snabdijevanju električne energije. (*Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.*)

2.12.3. Saobraćajna infrastruktura

Na području opštine Bar, kao i na čitavoj teritoriji Crne Gore, drumski saobraćaj je najzastupljeniji vid u prevozu robe i putnika.

Mreža puteva opštine Bar - Mrežu kategorisanih puteva opštine Bar čine:

- Poluautoput - drumski tunel Sozina sa pristupnim saobraćajnicama
- M-2 Debeli brijeg (granica Hrvatske)- Herceg Novi – Petrovac – Podgorica –Kolašin – Mojkovac Bijelo polje –Berane – Rožaje - Špiljani (granica Srbije);
- M-2.4 Petrovac – Sutomore - Sukobin (granica Albanije)
- R - 28 Bar 1 (Biskupada, raskrsnica sa M-1) – Virpazar 3 (raskrsnica sa M -1)
- R - 16 Virpazar – Ostros - Vladimir
- R – 29 Bar 2 (tunel Ćafe, raskrsnica sa M – 1) – Kamenički most

Magistralni i regionalni putevi su sa savremenim kolovoznim zastorom različitog kvaliteta. Lokalni putevi imaju asfaltni zastor, ali uglavnom lošeg kvaliteta, a oko 10% svih lokalnih puteva je bez asfaltnog zastora.

Teritorija opštine Bar zauzima 3,65% teritorije Crne Gore. Gustina putne mreže kategorisanih puteva opštine Bar neznatno je niža od prosečne gustine kategorisanih puteva Crne Gore. Prosečna gustina kategorisanih puteva u Crnoj Gori iznosi 50,3 km/ km². (*Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.*)

Poluautoput kroz tunel Sozina sa pristupnim saobraćajnicama, otvoren za saobraćaj u julu 2005., predstavlja izuzetno kvalitetnu drumsku vezu barske rivijere i crnogorske rivijere uopšte sa kontinentalnim djelom Crne Gore i Srbijom.

Magistralne saobraćajnice M-2 i M-2.4 izgrađene su prema tehničkim standardima i propisima sa ukupno dve saobraćajne trake, ukupne širine 7,0-7,5m i na pojedinim deonicama imaju izvedenu treću traku za spora vozila. Kvalitet kolovoznog zastora je zadovoljavajući.

Regionalni put R-16 je djelimično izgrađen prema propisima, kolovozni zastor nije u zadovoljavajućem stanju. Na pojedinim deonicama širina kolovoza je ispod minimalnih 5,50 (5.00)m.

Međumjesni i međunarodni prevoz Međumjesni i međunarodni saobraćaj odvija se sa autobuske stanice Bar, a prijem/otpremanje putnika obavlja se duž stajališta i na stanici Sutomore.

Na području opštine Bar prostor za parkiranje putničkih automobila i teretnih vozila poseban značaj ima na području GUP Bar, odnosno na gradskom području Bara i turističkih naselja duž čitave barske rivijere od Mišića (Čanja) do Pečurica.

Na teritoriji opštine Bar se pruža željeznička pruga normalnog koloseka. Ona je deo pruge Beograd–Bar koja je kategorisana kao pruga D4 (najveće dopušteno opterećenje 22,5 t/os. ili 8 t/m). Vuča na pruzi je elektrificirana monofaznim sistemom 25 kV i 50 Hz.

2.12.4. Telekomunikacione instalacije

Područje opštine Bar, po organizaciji telekomunikacione mreže, pripada mrežnim grupama 085 Bar i 081 Podgorica. Ovakva organizacija mreže izvršena je usljed konfiguracije terena opštine. Tako je primorski dio opštine povezan na Bar, a priobalni dio Skadarskog jezera povezan je na Podgoricu, jer je to znatno ekonomičnije sa stanovništa spojnih puteva u mreži.

2.12.5. Vodovodna i kanalizaciona mreža

Vodovodni sistem opštine Bar (čija je izgradnja započela 1929. kaptadžom izvora Sustaš), širio se postupno, uglavnom prateći razvoj grada.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata na njima; 16 pumpnih stanica na izvorištima ukupno instalisane snage 914,2 21 kW; 16 prepumpnih stanica za visočije zone vodosnabdijevanja ukupno instalisane snage 462 kW; 14 distributivnih

rezervoara ukupne zapremine 6.533 m³; vodovodna mreža ukupne dužine oko 475 km. Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže, kao i u njenom neadekvatnom razvoju i formiranju prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme. Što se tiče materijala, zastupljene su LG cijevi (1,3%), DCI cijevi (3,5%), AC cijevi (oko 4%), PVC (9,8%), PEHD cijevi (oko 31%), dok je čeličnih cijevi oko 50,4%. U novije vrijeme su uglavnom ugrađivane DCI (ductil cijevi) i PEHD (polietilenske cijevi), u zavisnosti od profila, što je pozitivna tendencija. (*Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.*)

Vodovod se, usljed nedostatka stručnog izvođačkog dijela, projektne dokumentacije kao i neažuriranjem GIS baze podataka, prinuđeno širio, što je uzrokovalo česte probleme sa funkcionisanjem vodovodne i kanalizacione mreže.

Od juna 2011. godine, vodovodni sistem Bara je priključen na Regionalni sistem vodosnabdijevanja. Na izvorištima vodovodnog sistema Bara uspostavljene su zone sanitarne zaštite. Kontrolu kvaliteta vode i zdravstvenu bezbjednost vode za piće vrši Dom zdravlja Bar - Odsjek za higijenu i zdravstvenu ekologiju, sa svih izvorišta i iz distributivne mreže. Pored navedenog, na vodosnabdijevanje utiče još i:

1) konfiguracija terena, sa naseljima koja se kreću od 0 do preko 200 mnm, što je uticalo na potrebu razvoja četiri visinske zone potrošnje;

2) zbog neadekvatno riješenog visinskog zoniranja, neki dijelovi grada imaju male pritiske, a neki prevelike, što izaziva hidrauličku nestabilnost sistema i smanjuje pouzdanost njegovog 22 funkcionisanja. Tako, na primjer, u Sutomoru vodosnabdijevanje je uglavnom zadovoljavajuće, osim ljeti kada najviše zone naselja Haj-Nehaj, Bjelila, Zagrađa, Brce imaju povremene probleme u periodima povećane potrošnje. Kako vodovodna mreža u II i III visinskoj zoni nije planski izvođena, ne postoji adekvatno razgraničenje visinskih zona;

3) velika neravnomjernost potrošnje tokom godine i dana, karakteristična za turističke regije, što nameću dva potpuno različita režima rada vodovodnog sistema zimi i ljeti.

U opštini postoji veliki nesklad između isporuke vode u sistemu i registrovane potrošnje sa ukupnim gubicima koji su i preko 65%, u čemu značajan udio ima veliki broj nelegalnih priključaka. Tokom posljednjih godina, u skladu sa pozitivnom praksom, poklanja se sve veća pažnja otkrivanju, sanaciji, kao i evidentiranju gubitaka na vodovodnoj mreži.

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama; razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture, što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizaciona infrastruktura na području opštine Bar razvija se u okviru četiri nezavisna sistema. Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s (ukupne instalisane snage 390 kW) i četiri manje crpne stanice kapaciteta 5-10 l/s (ukupne instalisane snage 20 kW). Otpadne vode kanalizacionog sistema Bara, Sutomora i Čanja disponiraju se preko podmorskih ispusta u recipijent - more. Prvi i najveći je

kanalizacioni sistem Bara i prigradskih naselja (Bar, Stari Bar, Šušanj); drugi je kanalizacija Sutomora, treći sistem je kanalizacija u Čanju, a četvrti kanalizacioni sistem je Virpazar. (*Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.*)

Kanalizacija za atmosferske vode još više kasni u razvoju u odnosu na kanalizaciju za otpadne vode, zbog čega se separacioni sistemi sve više pretvaraju u opšte sisteme, zbog uvođenja kišnih voda sa krovova i saobraćajnih površina u kolektore otpadnih voda. Ovo dovodi do zagušenja kanalizacionih sistema u uslovima intenzivnih padavina i do izlivanja otpadnih voda. Ovakvo stanje cijelog sistema uslovljava da se, kao opšti uslov za projektovanje i izvođenje, paralelno gradi vodovodna i kanalizaciona mreža

3. OPIS PROJEKTA

- 3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.

Funkcija objekta je stambeno-poslovni objekat od čega u prizemlju, I i II sprat planiran poslovni dio (shopping mall i hotel), dok su iznad drugog sprata predviđene dvije kule sa stambenim jedinicama. Predviđeno je da u obe kule bude ukupno sto dvadeset sedam (127) stambenih jedinica. Spratnost objekta je jedanaest nadzemnih etaža i dve podzemne etaže (2Po+Pr+X).

Podrumske etaže su organizovane na način da se ulaz u garažu omogućava sa katastarske parcele KP 4796/1, po namjeni nekategorisani put, dok je izlaz omogućen na istu katastarsku parcelu. Komunikacija između prve i druge etaže podruma je omogućena dvosmjernom rampom. U okviru podrumske etaže planirano je obezbeđenje dijela parking prostora za potrebe stambenog dijela, kao i shopping mall-a i hotela, te će u daljoj razradi projekta parking prostor kao i sam način korišćenja parking prostora između različitih korisnika istog, biti definisan.

Takođe, u podrumu se nalaze i neophodne tehničke prostorije kao i vertikalna komunikacija od podruma do ostalih etaža objekta. Vertikalne komunikacije su jasno definisane za svakog korisnika te su tako odvojeni ulazi za stanare kula "A" i "B" kao i shopping mall-a i hotela. Svaki od ovih ulaza poseduju stepenice kao i posebne liftove.

Svi koeficijenti dati urbanističko - tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu urbanističkih parcela UP 27, i dio UP 21, UP26, i UP 27 u površini lokacije za gradnju od 4 850.00 m².

Parking prostor je obezbijeden u okviru podrumskih etaža za potrebe stambenog i poslovnog dijela objekta dok je ostatak parking prostora planiran na parceli.

Broj parking mjesta je računat u skladu sa urbanističko - tehničkim uslovima kojima je jasno definisan broj parking mjesta u skladu sa lokalnim uslovima. Na osnovu člana 215. Zakona o planiranju prostora ("Sl. list CG", br. 64/2017, 44/2018, 63/2018, 11/2019 - ispr. i 82/2020) do donošenja državnih smjernica razvoja arhitekture primenjuju se smjernice iz planskog dokumenta te je time broj parking mesta definisan shodno Urbanističko -tehničkim uslovima i planskim dokumentom DUP "Ilino" .

3.2. Opis prethodnih/pripremni radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)

Pripremni radovi za izgradnju objekta obuhvataju geodetsko obilježavanje položaja objekta na lokaciji, i sve neophodne iskope koji su malog obima. Prije početka radova, gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlaštenog pristupa, osim licima angažovanim na izvođenju radova.

Svi građevinski radovi moraju se izvesti prema planovima, tehničkom opisu, predmjeru i predračunu radova, važećim tehničkim propisima i standardima, kao i uputstvu nadzornog organa, uz punu kontrolu.

Za potrebe ovog projekta izvođiće se sljedeće vrste radova:

Pripremni radovi:

- čišćenje lokacije;
- pristupni putevi
- ograđivanje lokacije;
- dopremanje materijala;

Glavni radovi:

- Zemljani radovi
- Betonski radovi
- Armirački radovi
- Zidarski radovi
- Izolaterski radovi
- Tesarski radovi
- Krovopokrivački radovi
- Limarski radovi
- Bravarski radovi
- Keramičarski radovi
- Podopolagački radovi
- Montažni radovi
- Molersko-farbarski radovi
- Instalaterski radovi

Radovi na ovom gradilištu započinju u **augustu 2025. godine**, a završetak radova je predviđen u **augustu 2028. godine**.

Na ovom gradilištu će učestvovati zaposleni sljedećih zanimanja:

• Glavni inženjer	1
• Rokovodioci	4
• Tesar	6
• Zidar	4
• Moler	4
• Keramičar	2
• Armirač	4
• Vodoinstalateri	2
• Električari	3
• Bravari	2
• Zavarivači	1
• Fasaderi	4
• Parketari	2
• Izolateri	2
• Limari	2
• Građevinski radnici	7
• Vozači	2
• Magacioneri	1
• Stražar	2

Za komunikacije van gradilišta i prilaze gradilištu koriste se postojeće javne saobraćajnice. Kod korišćenja javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će to obavljati na propisan način tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja.

Da bi se radovi normalno odvijali potrebno je do svih radnih mjesta, kako za sva mehanizovana sredstva tako i za zaposlene, obezbjediti pristupne puteve u skladu sa propisom.

Izbor i uređenje unutrašnje saobraćajnice na gradilištu izvršiće glavni tj. odgovorni inženjer radova prema potrebi organizacije gradilišta i tehnološkog procesa gradilišta. Ovaj put mora biti nezakrčen, dovoljne širine i površine i potrebne nosivosti, za predviđeno saobraćajno opterećenje. Ukoliko je niža od potrebne, tražena nosivost se postiže nasipanjem i valjanjem nekoheretnog materijala u slojevima.

Pješačka staza mora biti tvrda i ravne površine, najmanje širine 1m za zaposlene koji ne prenose teret, a najmanje širine 2m ukoliko se istima vrši prenošenje građevinskog materijala kolicima ili ručno. Za prilaz, istovar i utovar građevinskog materijala treba da postoji siguran transportni put kao i utovarno – istovarne površine.

Pješačka staza svakodnevno mora biti pregledana i čista da se zaposleni koji se njima kreću ne bi saplitali i padali. Na mjestima opasnih zona postaviti table upozorenja ili natpise koji upozoravaju na opasnost. Puteve za prolaz i prevoz kolicima po tlu treba usmjeriti tako da zaobilaze sve prepreke (otvorene jame ili kanale). Ukoliko put vodi preko kanala, moraju se uraditi prelazi.

U toku izvođenja radova, odgovorni inženjer kontroliše održavanje saobraćajnica.

Saobraćajnice na gradilištu moraju biti propisno označene putokazima i saobraćajnim znacima. Na saobraćajnicama je strogo zabranjeno nepotrebno zadržavanje, odlaganje materijala i opreme.

Brzina saobraćaja na gradilištu mora se ograničiti na 10km/h, a i manje ako to zahtjeva sigurnost kretanja zaposlenih na gradilištu, te postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulazu u gradilište.

U uslovima izrazito toplih dana, kada je intezivirano dizanje prašine, neophodno je redovno saobraćajnice kvasiti vodom čime će se značajno uticati na smanjenje prašine.

Sva vozila pri izlasku sa gradilišta moraju se očistiti da se blato i zemlja ne bi raznosili van gradilišta.

Pješački prelazi i staze za kretanje zaposlenih u krugu gradilišta treba urediti i održavati tako da bude:

- podloga ravna i tvrda;
- na podlozi i stazama ne smije da se nalazi odbačeni materijal, komadi sa oštrim ivicama, građa sa ekserima i td.;
- u neposrednoj blizini prolaza i staza ne smije da se skladišti građa, djelovi oplata, oprema, gotovi građevinski elementi i drugi predmeti, ako nisu obezbijeđeni od pomjeranja, preturanja i rušenja;
- ne smiju se postavljati u nivou aktivne javne saobraćajnice, ukoliko nisu obilježene znacima i obezbijeđene u skladu sa saobraćajnim propisima;
- iznad mjesta kretanja i rada zaposlenih zabranjen je prenos tereta;
- uređaji za prenos građevinskog materijala i opreme ne smiju se postavljati iznad ulaza u objekat, niti iznad prolaza za zaposlene, a ukoliko se ovo nemože izbjeći, postavlja se zaštitna konstrukcija, koja štiti od predmeta koji padaju sa visine;
- čista visina prolaza, koja se označava sa svake strane vidljivom oznakom, ne smije biti manja od 2m, izuzetno, kada se iznad prolaza ne može izbjeći pojedinačna smetnja čija visina ne prelazi 2m, visina prolaza može biti manja, ali ne manja od 1,60 m;
- visina od podloge prolaza ili staze do elektičnog kabla koji mora biti izolovan, ne smije da bude manja od 3,5 m.
- pored obezbjeđenja granica gradilišta prema okolini, obzirom na specifičnost lokacije, obavezno se, na odgovarajući način, moraju obezbijediti i lica van ograde gradilišta tj. pješaci.

ODREĐIVANJE MJESTA, PROSTORA I NAČINA RAZMJETAJA I USKLADIŠTENJA GRAĐEVINSKOG MATERIJALA NA GRADILIŠTU

Pravilnim uskladištenjem na gradilištu, građevinski materijal se štiti od propadanja, a rad u blizini uskladištenog materijala, kao i rukovanje istim je bezbjedniji. Građevinski materijal na gradilištu skladišti se na tačno utvrđenim mjestima, koja su definisana organizacionom šemom gradilišta. Na izvođačima je ostavljeno da sami organizuju predviđeni prostor u skladu sa potrebama i organizacionom šemom gradilišta.

Svi materijali i oprema moraju biti uskladišteni na odgovarajući način kako ne bi predstavljali prepreke i stalni izvor opasnosti po zaposlene, takođe sami pristup uskladištenim materijalima mora biti takav da je omogućeno nesmetano uzimanje bez opasnosti od rušenja.

U slučaju nedostatka prostora za skladištenje potrebnih količina materijala, na gradilište se dozvoljava dopremanje materijala samo u količinama koje se mogu složiti bez zakrčavanja prolaza, prilaza i bez opasnosti od rušenja.

U slučaju da su neophodne veće količine materijala od onih koje se mogu normalno na raspoloživom prostoru uskladištiti, da bi se održala dinamika radova prema mrežnom planu, moraju se obezbijediti posebne mjere zaštite.

Za što efikasnije dopremanje građevinskog materijala, uz što manji uticaj na životnu sredinu, uzimaju se u obzir sljedeće mjere, odnosno aktivnosti:

1. Optimizacija rute i planiranje isporuka

Korišćenje najkraćih i najmanje opterećenih puteva: Važno je planirati rute koje smanjuju putne kilometre i izbegavaju gužve. Time se smanjuje potrošnja goriva i emisija gasova.

Koordinacija isporuka: Planirajte isporuke tako da se materijal dopremi samo kada je zaista potreban, čime se smanjuje broj nepotrebnih vožnji.

2. Korišćenje vozila sa nižim emisijama

EURO 6 vozila: Preporučuje se korišćenje kamiona i vozila koji zadovoljavaju najnovije standarde za emisiju štetnih gasova, kao što je EURO 6, jer ovo vozilo emituje manje zagađivača u poređenju sa starijim modelima.

Redovno održavanje vozila: Redovno servisiranje i održavanje vozila kako bi se osigurala efikasnost motora, smanjila potrošnja goriva i emisija gasova.

3. Optimizacija kapaciteta vozila

Punjenje vozila do maksimalne dozvoljene zapremine: Da bi se smanjila potreba za višestrukim vožnjama, vozila treba puniti do maksimalne dozvoljene zapremine, a da pri tome ne ugrožavaju sigurnost na putu.

Korišćenje vozila odgovarajuće veličine: Odaberite vozila koja odgovaraju količini materijala koji se prevozi, kako bi se smanjilo nepotrebno opterećenje i povećala efikasnost transporta.

4. Izbor materijala sa manjim ekološkim otiskom

Lokalni materijali: Korišćenje lokalnih izvora građevinskog materijala smanjuje potrebu za transportom na velike udaljenosti, čime se smanjuje emisija CO₂ i troškovi transporta.

Upotreba recikliranih materijala: Reciklirani materijali često zahtevaju manju energiju za proizvodnju i mogu biti lakši za transport, što dodatno smanjuje njihov ekološki otisak.

5. Kontrola emisija iz vozila

Kontrola izduvnih gasova: Redovno testiranje i održavanje sistema za smanjenje emisije izduvnih gasova (kao što su katalizatori i filteri čestica) može značajno smanjiti zagađenje iz vozila koja prevoze materijal.

Odabir vozila sa manjom potrošnjom goriva: Kamioni koji imaju manju potrošnju goriva ne samo da smanjuju emisije CO₂, već i troškove transporta.

6. Prevoz u skladu sa zakonskim normama

Pravilno pakovanje i zaštita materijala: Građevinski materijal treba biti sigurno upakovan i osiguran kako bi se sprečilo njegovo rasipanje i zagađenje na putu. Oštećeni materijali mogu stvoriti dodatne otpade i smetnje u životnoj sredini.

Poštovanje propisa o zagađenju: Svi prevoznici moraju poštovati zakone koji se odnose na emisije štetnih gasova i zagađenje u urbanim i ruralnim područjima.

7. Redovno održavanje saobraćajne infrastrukture

Održavanje puteva: Vožnja po lošim i neodržanim putevima povećava potrošnju goriva i emisiju gasova. Redovno održavanje puteva može značajno doprineti smanjenju emisije štetnih gasova tokom transporta.

Kombinovanjem ovih pristupa, možemo postići efikasniji, ekološki prihvatljiviji transport građevinskog materijala bez potrebe za električnim vozilima, čime se smanjuje negativan uticaj na životnu sredinu i doprinosi održivom razvoju.

Svaki izvođač radova dužan je da propiše način razmještaja i uskladištenja građevinskog i ostalog materijala na svom dijelu gradilišta.

Na ovom gradilištu će se u skladu sa programom isporuke građevinskog materijala u tačno određenim rokovima i količinama dopremiti sledeći građevinski materijal.

- čelični elementi konstrukcije stubova,
- provodnici, zaštitna užad

SMJEŠTAJ GRAĐEVINSKIH MAŠINA, SREDSTAVA ZA RAD I ALATA

Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno – odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije.

Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određane uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Sve građevinske mašine i prevozna sredstva, u zavisnosti od kategorije, moraju biti opremljena protiv-požarnim aparatima tipa S.

Ručni alat i oprema kao što su bušilice, aparat za el. zavarivanje, pumpe za izbacivanje vode i sl. moraju biti posebno uskladišteni s tim da je lice zaduženo za njihovo izdavanje dužno isto izdati u ispravnom stanju.

Samohodne građevinske mašine kao što su (auto dizalice, kamioni i sl.) trebaju biti ostavljena na sigurno mjesto, odnosno na placu za mehanizaciju koji dat na oraganizacionoj šemi gradilista.

Na gradilištu će se koristiti kranjska građevinska stubna dizalica sa okretnim horizontalnim krakom i okretnim stubom. Upravljanje je iz kabine i prenosnim komandama. Sredstva za dizanje i prenošenje slobodno visećeg tereta moraju u pogledu mjera odgovarati odredbama važećih propisa o zaštiti na radu sa dizalicama. Radni prostor kрана – ugroženo područje

mora se ograditi ili postaviti upozorenje sa zabranom prolaska, odnosno pristupa na to područje.

Osnovne karakteristike i način primjene-dopušteno opterećenje biće dati u Stručnim nalazima sredstva za rad – građevinskih stubnih dizalica.

ORGANIZACIJA SMJEŠTAJA, ISHRANE I PREVOZA ZAPOSLENIH NA GRADILIŠTE I SA GRADILIŠTA

Smještaj zaposlenih:

Organizovan je u režiji Poslodavca ili se radi o lokalnom stanovništvu.

Ishrana zaposlenih:

Organizovana je u režiji Poslodavca, dopremanjem obroka na gradilište u vidu „lanč paketa”.

Prevoz zaposlenih:

Prevoz zaposlenih odvijace se organizovano u režiji poslodavca.

Organizovanje i nadzor nad sprovođenjem i održavanjem higijene u vezi sa ishranom i smještajem vrši glavni inženjer gradilišta Izvođača radova.

UREĐENJE I ODRŽAVANJE SANITARNIH ČVOROVA NA GRADILIŠTU

Na gradilištu se predviđa korišćenje propisanog sanitarnog čvora koji će se postaviti na gradilištu.

Za organizaciju održavanja higijene na gradilištu (prostorije za ručavanje, sanitarni čvorovi i ostale pomoćne prostorije) zaduženi su organizatori rada na gradilištu. Pritom se vodi računa o sljedećem minimumu:

- WC kabina na 20 zaposlenih;
- Voda za piće i slavina za pranje ruku na 20 zaposlenih.

UREĐENJE ELEKTRIČNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Napajanje gradilišta električnom energijom vršice se sa nn mreže u blizini gradilišta. U slučaju premještanja, razvodne ormare postaviti na mjesta koja su u skladu sa mjerama datim u tekstu ispod.

Rasklopni blok postavlja se na pristupačnom mjestu na stabilan nosač tako da sredina radnog dijela kutije bude na visini 1,50 - 1,80 m od površine na kojoj stoji radnik.

Ako je rasklopni blok postavljen na nosač od metala, nosač se mora povezati sa zaštitnim provodnikom ili provodnikom za izjednačenje potencijala.

Postavljanje rasklopnog bloka po terenu gradilišta, na radni patos skele i na betonsku ploču po kojoj se kreću radnici, zabranjeno je.

Rasklopni blok mora da bude postavljen izvan područja mogućih mehaničkih oštećenja (manipulativni prostor dizalice, gradilišna saobraćajnica, prolaz radnika i sl.) i mora da bude zaštićen od atmosferskih padavina, hemijskih i toplotnih uticaja, vlage, masnoće, prašine i druge prljavštine.

Uređaji za rastavljanje i zaštitu napojnih i razvodnih strujnih kola mogu da budu u glavnom rasklopnom bloku ili u odvojenim razvodnim rasklopnim blokovima koji se napajaju iz glavnog, ali ne mogu da budu izvan rasklopnog bloka.

Uređaj za rastavljanje napajanja mora da ima obezbjeđenje isključenog položaja, bravom ili smještajem u kućište koje se može zaključati.

Svaki razvodni rasklopni blok za napajanje električnih potrošača mora da bude opremljen uređajem za zaštitu od prekomjernih struja, uređajem za zaštitu od indirektnog dodira i priključnicama.

Priključnice moraju da budu postavljene u unutrašnjosti rasklopnog bloka ili na spoljnoj strani zidova rasklopnog bloka ili ormara.

Posebni tehnički uslovi za privremenu električnu instalaciju

Sljedeći tehnički uslovi obavezni su za izvođača radova:

- Kod izvođenja radova obavezan je stručni nadzor stručnog lica, a po potrebi i »Elektrodistribucije«;
- Polaganje kablova u rovu izvesti u svemu prema važećim propisima;
- Slobodno položeni kablovi u rovu dubine 80 cm. Postaviti između dva sloja pijeska debljine 10 cm, a preko cijelom dužinom zaštititi punom opekom;
- Kod polaganja kablovice u rovu dubine 1,10 m. izraditi betonsku podlogu debljine 10 cm.
- Preko nje postaviti kablovice i iste naliti na spojevima istih. Zalivanje izvršiti tehničkim betonom;
- Kod polaganja kablova voditi računa da se isti ne ukrštaju, a iste u rovu postaviti zmiasto da u slučaju slijeganja terena ne dode do oštećenja kabla;
- Kablovi se ne smiju postavljati na temperaturi nižoj od 5° C;
- Razvodne baterije postaviti na nogare koje su sastavni deo baterije nogara, pričvrstiti na fosne koje obezbjeđuju bateriju od pada;
- Sve kablove do razvodne baterije mašina i ostalih priključaka zaštititi od mehaničkog oštećenja cevima Fe/Zn odgovarajućeg presjeka;
- Sva priključna mjesta označiti natpisnom tablicom sa oznakom vrsta kabla, presjeka i mašina koja je priključena;
- Kablove za signalne lampe postaviti na posebne stubiće i visina istih mora obezbijediti normalno manipulisanje Prevoznih sredstava na objektu;
- Prije puštanja instalacije u rad izvršiti ispitivanje kablova;
- Preko trase kablova ne smije se vršiti nikakav saobraćaj ako kablovi nisu položeni u betonske kablovice ili gvozdene cevi;
- Svi električni uređaji moraju biti pod ključem i obezbijeđeni od rukovanja nestručnih lica;
- Rasvjeta u svim prostorijama gde nije obezbijeđena puna sigurnost od napona dodira riješeno je preko smanjenog napona 24V.

UREĐENJE VODOVODNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Vodosnabdijevanje vršiće se sa postojećih vodovodnih priključaka ili u nedostatku dopremanjem na gradilištu.

UREĐENJE KANALIZACIONIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Za potrebe gradilišta predviđena je upotreba postojećih kanalizacionih instalacija.

Rad na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i para, odnosno na poslovima na kojima postoji opasnost od profesionalnih oboljenja i oštećanja zdravlja, koje su prisutne u radnoj atmosferi, treba obavljati uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite. Na gradilištu se uglavnom pojavljuju : cementna prašina u magacinu cementa, prilikom utovara i istovara cementa i kod betonskih mješalica,

Pored toga na gradilištu se pojavljuju štetne pare i gasovi na mjestima gdje se koristi vrela bitumenska masa kao i na mjestima gdje se vrši autogeno i elektro rezanje i zavarivanje. Za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i pare koristiće se: tehničke mjere zaštite i sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenih (respirator, zaštitne naočare, zaštitna maska i dr.). rukovodioca.

U fazi izgradnje objekta, tokom izvođenja građevinskih radova, kao otpad javlja se građevinski otpad.

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladištiće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16).

ZAŠTITNA OGRADA NA GRADILIŠTU

Tokom izvođenja građevinskih radova, u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima* ("Službeni list Crne Gore", br. 020/19 od 04.04.2019) potrebno je postaviti zaštitnu ogradu. Visina zaštitne ograde ne treba da bude manja od 100 cm mjereno od tla, kako bi imala sigurnosnu ulogu i vizuelno unaprijedila područje. Izvođač radova će postaviti zaštitnu ogradu u visini od 2m, kako bi se vizuelna degradacija tokom izvođenja radova maksimalno smanjila prema lokalnom području.

Zaštitne ograde koje su planirane za korišćenje su: Zatvorene mobilne ograde ili kako ih često nazivaju "građevinske ograde". Model zatvorenih mobilnih ograda TEMPUS – H je idealan za urbane gradske sredine, gdje je potrebno ograditi gradilište. Najveća prednost mobilnih ograda je brza montaža i demontaža, što je čini idealnom za građevinske radove. Takođe, ono što mobilnu ogradu izdvaja je to što ona može biti protivkorozivno zaštićena cinkovanjem.

Visina (mm) 2000

Dužina ogradnog polja (mm) 2300 i 2900.

3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)

Glavne karakteristike funkcionisanja planiranog projekta su ustvari pružanje uslova za ugostiteljstvo, stanovanje i poslovanje.

Objekat je inkorporiran i oblikovno riješen u zoni gradnje kao i oblika lokacije na kojoj se gradi.

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definiše prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Zadate građevinske linije koje su date urbanističko - tehničkim uslovima su ispoštovane tako da je objekat lociran unutar ili do zadatih građevinskih linija.

Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita i visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega. Saobraćajne površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao i uređenju lokacije a samim tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele.

Prizemlje i prvi sprat objekta, koji su planiran za poslovanje, vizuelno a i funkcionalno je odvojen od stambenog dijela objekta u pogledu pješačkog prilaza i načina funkcionisanja. Prema Pravilniku o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa roba i vršenjima usluga u prometu roba (Službeni list RCG br 1. od 15 januara 2002. godine) minimalna visina prostora za poslovanje je 3 metra (član 11, stav 2.). Zbog kompleksnosti prostora prema namjeni i neophodnih instalacija (ventilacija, sprinkler, hidrotehničke instalacije) spratovi namijenjeni poslovanju su projektovani na spratnu visinu od 4.50 metara.

3.4. Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda

3.4.1. Opis funkcionalnog rješenja

Funkcija objekta je stambeno-poslovni objekat od čega u prizemlju, I i II sprat planiran poslovni deo (shopping mall i hotel), dok su iznad drugog sprata predviđene dvije kule sa stambenim jedinicama. Predviđeno je da u obe kule bude ukupno sto dvadeset sedam (127) stambenih jedinica. Spratnost objekta je jedanaest nadzemnih etaža i dve podzemne etaža (2Po+Pr+X).

ZA P REDMETNI OBJEKAT P ARKIRANJE J E O BEZBIJEĐENO U S K L A D U S A U T U - a I P L A N S K I M D O K U M E N T O M .

-površine poslovanja 10 PM na 1000 m², neto površina poslovanja planiranog objekta je 7321,75 m², i neophodno je 74 parking mjesta.

-površine stanovanja 1-1.2 PM/po jednoj stambenoj jedinici, Uzimajući u obzir broj stanova u objektu neophodan je broj od 127 parking mjesta.

Ukupan broj parking mjesta neophodan prema urbanističko - tehničkim uslovima je 200 parking mjesta dok je projektom predviđeno 199 parking mjesta u garaži objekta.

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definiše prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Obzirom da je planirani objekat planiran na više urbanističkih parcela, koje su oivičane saobraćajnicama a i kako sama multifunkcionalna namjena objekta diktira, kolski i pješački prilaz objektu je omogućen sa više strana. Pristup stambenom dijelu omogućena je sa sjeveroistočne strane katastarske parcele 4796/1. Pristup hotelu kao i garaži objekta omogućen je sa jugoistočne strane iste katastarske parcele. Ulaz u poslovni deo - shopping mall omogućen je sa katastarskih parcela 4801/3 i 4803/3.

Prizemlje i prvi sprata objekta, koji su planiran za poslovanje, vizuelno a i funkcionalno je odvojen od stambenog dijela objekta u pogledu pješačkog prilaza i načina funkcionisanja. Prema Pravilniku o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa roba i vršenjima usluga u prometu roba (Službeni list RCG br 1. od 15 januara 2002. godine) minimalna visina prostora za poslovanje je 3 metra (član 11, stav 2.). Zbog kompleksnosti prostora prema namjeni i neophodnih instalacija (ventilacija, sprinkler, hidrotehničke instalacije) spratovi namenjeni poslovanju su projektovani na spratnu visinu od 4.50 metara.

Kako je projektom predviđeno da se pristupni kolski put izoluje od pješačkih koridora zbog bezbjednosti korisnika, u dijelu parking zone predviđena je izolovana pješačka zona radi lakšeg pristupa komunikacijama objekta. Samim tim dobila se bezbedna zona bez potreba izlaganja pešačkih koridora saobraćajnom koridoru. Svi ulazi - komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima i normativima za ovu vrstu objekata. U pogledu funkcionalnog rješenja stambenog prostora sve projektovane stambene jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodan smještaj i boravak ljudi uz maksimalno prirodno osvjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru stambene jedinice.

Pristup garaži je omogućen u vidu rampi kojima je moguće pristupiti sa lokalne kolske saobraćajnice.

3.4.2. Osnovni podaci o konstrukciji objekta

Konstruktivna koncepcija objekta bazirana je na armirano betonskim platnima i stubovima oslonjenim na AB temeljnu ploču. Međuspratna konstrukcija je AB ploča d=20 cm. Konstrukcija nadstrešnica nad ulazima u shopping mall i hotel je od čeličnih profila. Svi konstruktivni elementi objekta će se dimenzionisati kroz fazu glavnog projekta konstrukcije na osnovu geomehaničkih ispitivanja terena u skladu sa EUROCODOM.

Nadstrešnice objekta, iznad ulaza u shopping mall i hotel su predviđene da se rade kao montažni element od čelične podkonstrukcije sa finalnom obradom od alukobonda. Finalna obrada donje površine nadstrešnica je od HPL ploča. Konstrukcija nadstrešnica se sastoji od

čeličnih profila koji se preko vijaka i anker ploča pričvršćuju u prethodno izvedenu AB konstrukciju objekta. Daljom razradom projekta utvrdiće se neophodni konstruktivni elementi (čelični profili, vijci i ploče) za izradu konstrukcija nadstrešnica.

3.4.3. Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme

Planirani materijali su savremeni sa obogaćenim prirodnim okruženjem za vanjsko uređenje objekta.

Materijali koji budu korišćeni tokom izgradnje zadovoljiće sve standarde i normative u građevinarstvu i pružiti ugodan smještaj i boravak ljudi.

Zidovi fasadne ispune i parapetni zidovi zidani su termo blokom debljine 20 cm, termoizolacija je tervol debljine 5 cm, čime se postiže maksimalna energetska efikasnost objekta.

- Završna obrada fasade je dominantno u bijeloj boji, dijelom u sivoj boji. Ulazi u stambeni dio objekta, kao i stubovi objekta naglašeni su oblogama od HPL panela u boji drveta.

- Terasa objekta i krovna atika su takođe naglašene u bijeloj boji.

- Ulazi u stambeni dio objekta je sa sjeveroistočne strane. Ulaz u hotelski deo objekta je sa jugoistočne strane, dok je ulaz u shopping mall predviđen za jugozapadne strane.

- 3D vizuelizacija objekta je prilagođena namjeni sa velikim staklenim površinama objekta kako u poslovnom dijelu objekta, tako i na ostalim, stambenim etažama objekta.

- Da bi se postigla sama vizuelna umjetnost arhitektonskog oblikovanja i ukomponovala kompletna 3D vizuelizacija svi detalji na fasadi kao i materijali su projektovani da zadovolje sve standarde i normative za ovu vrstu objekata.

Sva vanjska stolarija, prozori i vrata su od višekomornih aluminijumskih profila

- zid zavjese, u crnoj antracit boji zastakljena troslojnim termopan staklom debljine 4x16x4 mm.

- Detalji na fasadi poslovnog dijela planirani su od perforiranog talasastog lima u bijeloj boji postavljenog na čeličnoj podkonstrukciji.

- Krov objekta je planiran kao ravni zeleni krov.

- Odvod atmosferskih voda sa krovnih površina je planiran sakrivanjem u fasadi objekta.

RAL KARTA

- Bijela boja fasada -----RAL 9016

- Siva boja fasada ----- RAL 9004

- Vanjska stolarija ----- RAL 9005

- Drvene fasadne obloge ----- RAL 8003

- Bijela boja perforiranog lima-----RAL 9016

- Nadstrešnice (hotel, shopping mall) ----- RAL 9005

3.4.4. Zelenilo i slobodna površina

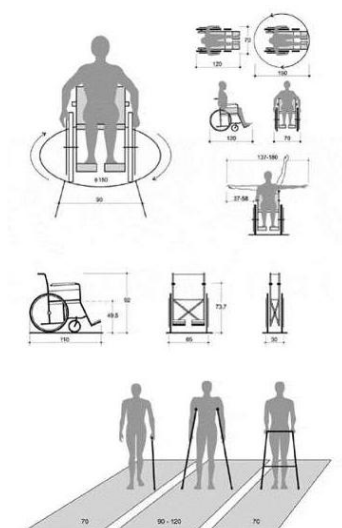
Predviđeno je uređenje cjelokupnog okoliša oko objekta u okviru katastarskih parcela 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 u okviru lokacije planirane za izgradnju.

- Kolske površine u dijelu komunikacije do prizemlja radiće se od betona za vanjsku upotrebu u sivoj boji, dok će slobodne površine, trotoari oko objekta raditi od behaton ploča. Prostor namijenjen zelenoj površini urbanističke parcele u potpunosti će se horikulturno obraditi na način prilagođavanja autohtonom ambijentu i ostvarivanja što kvalitetnijeg zelenog prilagođenog prostora.

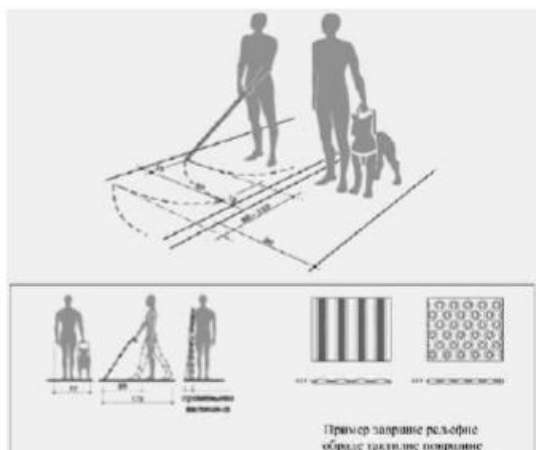
- Radi olakšanog korišćenja parkinga u nivou prizemlju objekta, kao i povećanja bezbednosti pješaka, predviđena je pješačka zona između poslovnog dijela objekta i parking zone sa direktnom vezom sa vertikalnim komunikacijam objekta. Ovim je postignuta maksimalna bezbjednost pešaka kao i olakšano kretanje istih.).

Projektom je predviđeno da svi standardi za lica smanjene pokretljivosti i osobe sa invaliditetom budu zadovoljeni, kao što su prilazne rampe objektu i parceli, komunikacije unutar objekta, sanitarni čvor sa svim standardima za korišćenje.

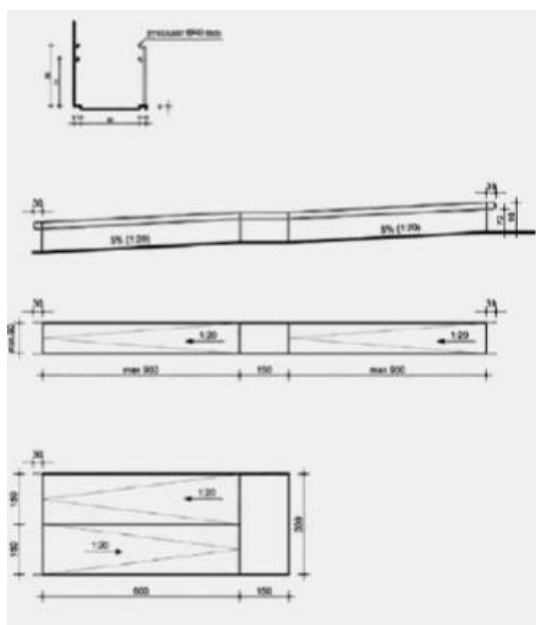
Slikovni prikaz oznaka pristupačnosti, uslova upotrebe pomagala i obaveznih elemenata pristupačnosti:

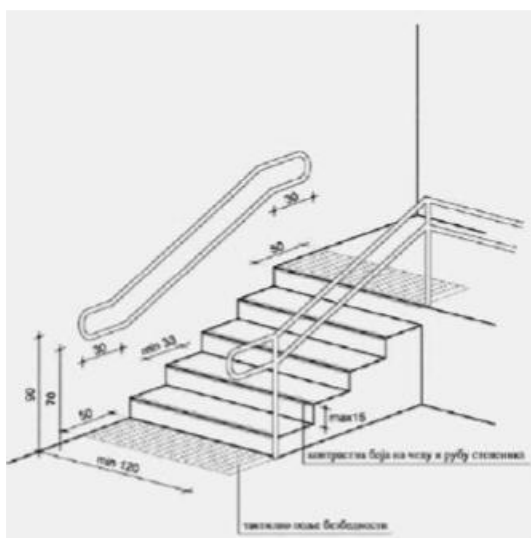
Slika 4: Antropometrijske veličine

Slika 5: Kretanje slijepih i slabovidnih lica

Slika 6: Rampa za pješake

Slika 7: Stepenište

3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija

3.5.1. Vodovod i kanalizacija

Vodovod

Instalaciju vodovoda uraditi od polipropilenskih vodovodnih cijevi sa razvodom za sve sanitarne uređaje shodno arhitektonskom rešenju i rasporedu opreme.

Projektom je sanitarna voda projektovana i tretirana kao poseban sistem, odnosno za svaki tip pojedinačno. Stambeno poslovni objekat je planirano da se priključe na planiranu vodovodnu mrežu. Priključni cjevovod za stambeno poslovni objekat je planiran od PP-cijev, NP20 bara, precnika \varnothing 65.

Predviđa se višezlazni vodomjeri sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti "C" i više i pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.

Za zagrijavanje i pripremu tople vode u objektu, planirani su bojleri kapaciteta 80 i 50 l smješteni u kupatilu. Za hotel u okviru objekta predviđeni su dva centralna bojlera kapaciteta po 2 000l. Za zagrevanje vode u okviru shopping mall predviđeni su bojleri kapaciteta 120l. Cjelokupna vodovodna mreža je projektovana od polipropilenskih vodovodnih cijevi i fittinga. Razvod vodovodne mreže u sanitarnim čvorovima je predviđen zidom sa zajedničkim glavnim ventilom za sanitarni čvor, a ispred točjećeg mjesta je planiran propusni ventil. Vertikala je snabdevena propusnim ventilom sa ispusnom slavinom, a svi sanitarni uređaji propusnim ventilima za normalno funkcionisanje razvodne mreže.

U objektu se predviđa postavljanje hidrantske mreže sa hidrantima na svakom spratu u svrhu protivpožarne zaštite. Hidrantska mreža je projektovana kao zaseban sistem, dok su hidranti opremljeni hidrantskim ormarom sa oznakom H i crijevom od trevire.

Za dimenzionisanje vodovodne mreže u objektu korišćeni su sledeći kriterijumi:

- potrebe u vodi za higijensko sanitarne potrebe

Provjera pritiska na najvisočijem i najudaljenijem potrošaču. Higijensko sanitarne potrebe u vodi određene su po metodi inž. Brixa, tzv. metodom jedinica opterećenja prema projektovanoj strukturi sanitarnih uređaja, što za ukupan tip iznosi:

Sanitarni predmet	Broj sanitarnih predmeta N	JO	Σ JO
WC šolja	65	0.25	16.25
Tuš	60	1.00	60.00
Sudoper	60	1.00	60.00
Umivaonik	65	0.50	32.50
Mašina za veš	60	1.00	60.00
Mašina za suđe	60	1.00	60.00
Ukupno JO= 288.75			

$$q = 0.25 \times \sqrt{288.75} = 4.25 \text{ l/s}$$

$$D = \sqrt{(Q \cdot 4 / 1.5 \cdot \pi / 1000)} = 60 \text{ mm}$$

Potrošnja vode za sanitarne uređaje u objektu iznosi 288.75 JO, $q = 4.25 \text{ l/s}$. Shodno navedenom usvojeni prečnik dovoda sanitarne vode za glavni razvod kule „A“ i kule „B“ je $\varnothing 63 \text{ mm}$.

Maksimalni pritisak u vodovodnoj mreži na mjestu priključka je 2.50 bara, a u letnjim mjesecima je povremeno nešto niži. Vodovodna mreža je dimenzionisana na osnovu broja jedinica opterećenja, a uz uslov obezbeđenja propisnog pritiska i protoke na najudaljenijem i najvišojem točecem mestu. Hidraulički proračun vodovodne mreže izvršićemo provjerom nadpritiska na najkritičnijem potrošnom mjestu u mreži.

Najdalja tačka u objektu, u odnosu na priključak za planirani priključak za vodu, je točeće mjesto na X spratu objekata vertikale W4, pa ćemo izvršiti provjeru pritiska u toj tački. Pretpostavljeni minimalni raspoloživi pritisak na mjestu priključka u toku ljetnje sezone iznosi 2,50 bara. Ukupna geodetska razlika od priključka do najvišeg točecjeg mjesta na prizemlju iznosi 32.05 m.

Oznaka čvora		Dužina cevi L (m)	Prečnik cevi d (mm)	JO	Količina vode Q (l/s)	Brzina vode v (m/s)	F (m ²)	Rapavost C	KLG x = 1.20		
početni	završni								Koeficijent trenja A	Gubitak visine Δh u m.	Gubitak visine x * Δh u m.
1	2	8.05	20.00	4.75	0.54	1,735	0,0003	140	7.656,973	1,551	1,706
2	3	3.20	32.00	24.50	1.24	1,539	0,0008	140	308,420	0,285	0,314
3	4	3.20	40.00	54.50	1.85	1,469	0,0013	140	104,015	0,202	0,222
4	5	3.20	40.00	92.50	2.40	1,914	0,0013	140	104,015	0,329	0,362
5	6	3.20	50.00	130.50	2.86	1,455	0,0020	140	35,079	0,153	0,168
6	7	3.20	50.00	168.50	3.25	1,654	0,0020	140	35,079	0,194	0,213
7	8	3.20	50.00	207.25	3.60	1,834	0,0020	140	35,079	0,234	0,258
Ukupno			66.05							4.38	4.81

Hidraulički proračun:

- Geodetska visina najvišeg točecjeg mjesta..... 32.05 m
 - Gubitak na priključku i vodomeru..... 5.00 m
 - Gubitak u mreži..... 4.81 m
 - Propisani slobodni pritisak na najvišem točecem mjestu.... 5.00 m
- UKUPNO: 46.86 m

- Geodetska visina najvišeg točecjeg mjesta..... 46.86 m
 - Raspoloživi pritisak na priključku..... 25.00 m
- . UKUPNO: -21.86 m

Kako je pretpostavljeni raspoloživi pritisak vode u planiranoj gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka: 25,00mVS <46.86 mVS, tj. niži od potrebnog, neophodno je predvideti postrojenje za povišenje pritiska vode u sanitarnoj mreži kako bi svi sanitarni predmeti i uređaji u objektu pravilno funkcionisali. Postrojenje odabrati za protok od 4.25 l/s i visinu dizanja oko 50 m.

Napajanje hidrantske mreže vodom je predviđeno iz planirane gradske vodovodne mreže zasebnom instalacijom odvojenom od sanitarne vodovodne mreže.

Mjerodavne veličine za dimenzionisanje:

- u slučaju požara istovremeno rade dva unutrašnja hidranta;
- na najvišoj etaži objekta visine 19.80 m treba obezbjediti protok u hidrantskoj mreži od 5.00 lit/sec;
- minimalni protok na hidrantu je 2.5 lit/sec;
- minimalni pritisak na izlivu hidraulički najvišeg hidranta je 2.5 bara.

Oznaka čvora		Dužina cevi L (m)	Prečnik cevi d (mm)	JO	Količina vode Q (l/s)	Brzina vode v (m/s)	F (m ²)	Ravavost C	Kočeficijent trenja A	Gubitak visine Δh u m.	Gubitak visine x * Δh u m.
početni	završni										
PH1	PH2	3,20	63,00	100,00	5,00	1,605	0,0031	140	11,380	0,140	0,154
PH2	PH3	3,20	80,00	900,00	7,50	1,493	0,0050	140	3,554	0,093	0,102
PH3	1	39,40	80,00	900,00	7,50	1,493	0,0050	140	43,765	1,139	1,253
Ukupno			45,80							1,37	1,51

Hidraulički proračun:

- Geodetska visina najvišeg točecjeg mjesta.....39.10 m
- Gubitak na priključku i vodomeru..... 5.00 m
- Gubitak u mreži..... 1.51 m

- Propisani slobodni pritisak na najvišem točjećem mjestu... 25.00 m

UKUPNO: 70.61 m

- Geodetska visina najvišeg točjećeg mjesta..... 70.61 m

- Raspoloživi pritisak na priključku..... 25.00 m

UKUPNO: -45.61 m

Kako je pretpostavljeni raspoloživi pritisak vode u planiranoj gradskoj vodovodnoj mreži na mjestu priključka: 25,00mVS <70.61mVS, tj. niži od potrebnog, neophodno je predvidjeti postrojenje za povišenje pritiska vode u hidrantskoj mreži kako bi svi hidranti u objektu pravilno funkcionisali. Postrojenje odabrati za protok od 7.50l/s i visinu dizanja oko 50 metara.

Dimenzionisanje prelaznog rezervoara

Prema hidrauličkom proračunu količina sanitarne vode iznosi $q = 3.08 \text{ l/s}$.

Za unutrašnju hidrantsku mrežu je potrebno $q=7.50 \text{ l/s}$ u trajanju od dva časa iza sanitarnu vodu sa 50% ekvivalentnim faktorom u vremenu trajanja gašenja požara, što iznosi $Q_{san} = 0,50 \times 7.50 \text{ l/s} = 3.75 \text{ l/s}$

$V_{potr} = 3.75 \text{ l/s} \times 2 \times 60 \times 60 = 27,00 \text{ m}^3$

Usvaja se rezervoar zapremine 18.00 m^3 .

Pumpe

Prema hidrauličkom proračunu gubitka visine:

- za sanitarnu mrežu nadpritisak 47.00 m (pumpa za protok od 4.25 l/s i visinu dizanja oko 50 m). Izabrana je pumpa GRUNDFOS CMBE TWIN snage 4.00 KW.

- za unutrašnju hidrantsku mrežu nadpritisak 71.00 m (pumpa za protok od 7.50 l/s i visinu dizanja oko 40m). Izabrana je pumpa PEDROLLO HT30/2R snage 7.50 KW.

Svi sanitarni uređaji treba da budu kvalitetni I-klase.

- Sanitarne armature su jednoručne baterije tipa 'hansgrohe', 'grohe' ili slične, a sanitarna galanterija po izboru stručnog nadzora ili investitora, za sve sanitarne elemente.

Kod montaže elemenata, uređaja i galanterije voditi računa o funkcionalnosti i estetici. Grubu instalaciju vodovoda i kanalizacije u objektu, izvoditi u svemu prema upustvima i šemama proizvođača odabrane opreme.

Kanalizacija

Horizontalni i vertikalni kanalizacioni razvod u objektu projektovan je od PVC kanalizacionih cijevi i fazonskih komada, sa konusnim zaptivnim prstenima.

Kanalizaciona mreža izvan objekta do priključka na fekalni kolektor, projektovana je od istih kanalizacionih cijevi. Horizontalni razvod u prizemlju je predviđen u podu i zidovima, a na spratovima objekta predviđen je ispod poda i ploče, dok su kanalizacioni priključci veš mašine,

lavabo i sudopere predviđeni u zidu sanitarnih i kuhinjskih prostorija, a sve u skladu sa projektom arhitekture. U prizemlju objekta, na svakoj vertikali, ugraditi adekvatnu reviziju i na tom mjestu predvidjeti i otvor sa vratancima. Sve kanalizacione vertikale obezbijediti ventilacionim cijevima koje se završavaju ventilacionom glavom na zidu ili krovu objekta. Na priključku kanala iz objekta na glavni sabirni kanal ispred objekta, su predviđeni odgovarajući šahtovi. Po završetku radova izvođač je dužan, da u skladu sa propisima izvrši ispitivanje i ispiranje kompletne kanalizacione mreže i o tome sačini zapisnik sa stručnim nadzorom.

Analiza ukupnih količina sanitarnih otpadnih voda koje se razvodima sanitarne kanalizacije gravitaciono evakuiraju iz objekata je izvršena po njemačkim propisima, a na osnovu priključnih vrijednosti (AWs) izraženih u l/s, čiji zbir daje oticaje Q_s , na koje se sanitarni vodovi dimenzionišu.

Ovom metodom se dobijaju nešto veći proticaji za dimenzionisanje odvodnih cjevovoda nego po našim propisima, što je povoljno jer se nalazi na strani sigurnosti.

Ukupan broj sanitarnih uređaja u objektu, sa jediničnim i ukupnim priključnim vrijednostima prikazan u nastavku:

Sabirni kanal 1

Sanitarni uređaj	Komada	AWs po uređaju	AWs ukupno
WC šolja	44	2.50	110.00
Umivaonik	32	0.50	16.00
Tuš i kada	20	1.00	20.00
Sudopera	22	1.00	22.00

Sanitarni uređaj	Komada	AWs po uređaju	AWs ukupno
Mašina za veš	21	1.00	21.00
Mašina za suđe	21	1.00	21.00
Ukupno:			210.00

Količina sanitarnih otpadnih voda se računa po obrascu:

$Q_{san} = 0.70 \times (\sum AWs)^{1/2}$ i iznosi:

$$Q_{san} = 0.70 \times (240.00)^{1/2} = 10.14 \text{ l/s}$$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN200, pri padu $i=1.0\%$, $v=0.87$ i stepenu punjenja $0.5D$ iznosi 13.70 l/s.

PROVERA DIMENZIJE PRIKLJUČNOG KANALA I SABIRNE MREŽE

Planirani sabirni kanal je profila 200 mm, sa podužnim padom 1.0% i visinom punjenja $D=0.7$

Hidraulički parametri tih kanala su:

PVC Ø 200 mm

$j = 1.00 \%$

$Q = 10.14 \text{ l/s}$

$v = 0.87 \text{ m/s}$

$D = \frac{10.14}{13.70} = 0.74\%$

13.70

Planirani sabirni kanal 1 profila 200 mm je propisno dimenzionisan.

Sabirni kanal 2

Sanitarni uređaj	Komada	AWs po uređaju	AWs ukupno
WC šolja	71	2.50	177.50
Umivaonik	71	0.50	35.50
Tuš i kada	69	1.00	69.00
Sudopera	50	1.00	50.00
Mašina za veš	50	1.00	50.00
Mašina za suđe	50	1.00	50.00

Sanitarni uređaj	Komada	AWs po uređaju	AWs ukupno
Ukupno:			432.00

Količina sanitarnih otpadnih voda se računa po obrascu:

$Q_{\text{san}} = 0.70 \times (\sum \text{AWs})^{1/2}$ i iznosi:

$Q_{\text{san}} = 0.70 \times (432.00)^{1/2} = 14.55 \text{ l/s}$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN250, pri padu $i=1.0\%$, $v=1.04$ i stepenu punjenja $0.5D$ iznosi 25.60 l/s .

PROVJERA DIMENZIJE PRIKLJUČNOG KANALA I SABIRNE MREŽE

Planirani sabirni kanal je profila 200 mm, sa poduznim padom 1.0% i visinom punjenja

$D=0.7$

Hidraulički parametri tih kanala su:

PVC Ø 200 mm

$j = 1.00 \%$

$$Q = 14.55 \text{ l/s}$$

$$v = 1.04 \text{ m/s}$$

$$D = \underline{14.55} = 0.57\%$$

25.60

Planirani sabirni kanal 1 profila 250 mm je propisno dimenzionisan.

Sabirni kanal 3

Sanitarni uređaj	Komada	AWs po uređaju	AWs ukupno
WC šolja	98	2.50	245.00
Umivaonik	99	0.50	49.50
Tuš i kada	85	1.00	85.00
Sudopera	64	1.00	64.00
Mašina za veš	69	1.00	69.00
Mašina za suđe	52	1.00	52.00
Ukupno:			564.50

Količina sanitarnih otpadnih voda se računa po obrascu:

$$Q_{\text{san}} = 0.70 \times (\sum \text{AWs})^{1/2} \text{ i iznosi:}$$

$$\mathbf{Q_{\text{san}} = 0.70 \times (564.50)^{1/2} = 16.63 \text{ l/s}}$$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN250, pri padu $i=1.0\%$, $v=1.04$ i stepenu punjenja $0.5D$ iznosi 25.60 l/s.

PROVJERA DIMENZIJE PRIKLJUČNOG KANALA I SABIRNE MREŽE

Planirani sabirni kanal je profila 200 mm, sa poduznim padom 1.0% i visinom punjenja

$$D=0.7$$

Hidraulički parametri tih kanala su:

PVC \varnothing 200 mm

$$j = 1.00 \%$$

$$Q = 16.63 \text{ l/s}$$

$$v = 1.04 \text{ m/s}$$

$$D = \underline{16.63} = 0.64\%$$

25.60

Planirani sabirni kanal 1 profila 200 mm je propisno dimenzionisan.

Atmosferska kanalizacija

Atmosferska voda sa krova se preko slivnika i oluka se dijelom odvodi na zelene površine a dijelom odvodi u upojni bunar. Površinska atmosferska voda sa parking prostora nakon tretmana, kao i voda sa terasa, vodi se u upojni bunar. Nakon izgradnje planiranog atmosferskog kolektora izvršiće se priključenje objekta na novoizgrađeni kolektor.

Na osnovu date površine krova i zelenih površina cca-3 756.00 m², određen je broj od trideset vertikale i profil atmosferskih vertikala Ø110 mm, koje pokrivaju kompletnu površinu krova. Olučne cijevi koje su na fasadi ili u fasadnim kanalima treba udaljiti od zida min 2,0 cm.

Prečnik olučnih cijevi je određen empirijski, na 1m² slivne površine dolazi 1m² presjeka olučne cijevi. Najveća slivna površina koju pokriva jedna olučna vertikala na objektu iznosi cca 63 m². Toj slivnoj površini odgovara olučna cijev prečnika Ø 110 mm.

Dimenzionisanje odvodnog kanala atmosferske vode izvršeno je na sledeći način:

SABIRNI KANAL 1

VODA SA KROVA

- površina krova = 982 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 982 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 23.33 \text{ l/s}$$

VODA SA TERASA I TERENA

- površina terase i terena = 1 256 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 1\,256 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 29.84 \text{ l/s}$$

$$\text{Qukupno} = 23.33 \text{ l/s} + 29.84 \text{ l/s} = 53.17 \text{ l/s}$$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN 300, pri padu i=0.50%, v=0.94 i stepenu punjenja 0.5D iznosi 57.60 l/s.

SABIRNI KANAL 2

VODA SA KROVA

- površina krova = 975 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 975 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 23.31 \text{ l/s}$$

VODA SA TERASA I TERENA

- površina terase i terena = 1 322 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 1\,322 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 31.41 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{kupno}} = 23.33 \text{ l/s} + 29.84 \text{ l/s} = 54.72 \text{ l/s}$$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN 300, pri padu $i=0.50\%$, $v=0.94$ i stepenu punjenja $0.5D$ iznosi 57.60 l/s.

SABIRNI KANAL 3

VODA SA KROVA

- površina krova = 825 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 825 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 19.06 \text{ l/s}$$

VODA SA TERASA I TERENA

- površina terase i terena = 1 157 m²
- intenzitet padavina 264 l/s/ha (T=15 min)
- povratni period 2 godine
- koeficijent oticaja za krovove sa betonske površine Y = 0.90

$$Q = F \times i \times Y / 10000 \text{ (l/s)}$$

$$Q = 1\,256 \times 264 \times 0.90 / 10000 = 27.49 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{kupno}} = 19.06 \text{ l/s} + 27.49 \text{ l/s} = 46.55 \text{ l/s}$$

Prema Kuterovoj tablici, propusna moć cijevi DN 300, pri padu $i=0.50\%$, $v=0.94$ i stepenu punjenja $0.5D$ iznosi 57.60 l/s .

3.5.2. Sprinkler instalacija

Sprinkler stanica se nalazi u posebnoj prostoriji, koja je obezbijeđena od niskih temperatura. Prostorija predstavlja poseban požarni sektor otporan na požar 120 minuta (vrata samozatvarajuća otporna na požar 90 minuta).

Sistem se sastoji od dva mokra sprinkler ventila sa pratećim i priključnim elementima.

Pumpna stanica se nalazi uz betonski rezervoar od 70m^3 koji ima dopunu iz gradskog vodovoda preko ventila za dopunu sa plovkom.

Za povišenje pritiska u cjevovodnoj mreži sprinkler sistema predviđeno je monokompaktno pumpno postrojenje koje se sastoji od 1 elektro pumpe (radne), 1 elektro pumpe (rezervne) i jedne džokej pumpe, za održavanje pritiska u cjevovodnoj mreži.

Rad pumpi:

- džokej pumpa (pumpa za održavanje pritiska u cjevovodnoj mreži) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje kada pritisak u instalaciji dostigne određenu vrijednost, a isključuje se automatski kada se poveća pritisak na određenu vrijednost od 6 bar-a ;
- elektro pumpa (radna) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje kada pritisak u instalaciji dostigne određenu vrijednost od $4,5 \text{ bar-a}$. Onog trenutka kada startuje ova pumpa mora se automatski ugasiti džokej pumpa.

Rad elektro pumpe znači da imamo stanje požara pa automatsko isključivanje rada ove pumpe ne smije postojati, tj. rad ove pumpe se može samo ručno prekinuti. Takođe ne smije postojati ni zaštita pumpe od rada "na suvo";

- elektro pumpa (rezervna) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje ako radna pumpa iz bilo kog razloga nije uspjela da startuje. U trenutku kada pritisak u instalaciji dostigne određenu vrijednost od $3,5 \text{ bar-a}$. Rad elektro pumpe znači da imamo stanje požara pa automatsko isključivanje rada ove pumpe ne smije postojati, tj. rad ove pumpe može biti samo ručno prekinut. Takođe ne smije postojati ni zaštita pumpe od rada "na suvo".

Signali pumpi:

Svi signali, dobijeni od monokompaktnog pumpnog postrojenja, moraju biti dati u okviru sistema za nadzor i upravljanje.

- džokej pumpa

rad džokej pumpe

kvar džokej pumpe

- elektro pumpa (radna)

sprema za rad

neuspjeli start

rad elektro pumpe

- elektro pumpa (rezervna)

spremna za rad

neuspjeli start

rad elektro pumpe

Signali ovalnih zasuna:

Svi signali dobijeni od strane mikroprekidača na ovalnim zasunima moraju biti predviđeni sistemom za nadzor i upravljanje. Svi ovalni zasuni koji su na putu vode od vodovoda prema mlaznicama moraju biti potpuno otvoreni. Mikroprekidači na ovim ovalnim zasunima treba da daju, u okviru sistema za nadzor i upravljanje, signal ako ventil nije u odgovarajućem položaju.

Signali ovalnih zasuna

Svi signali dobijeni od strane mikroprekidača na ovalnim zasunima moraju biti predviđeni sistemom za nadzor i upravljanje. Svi ovalni zasuni moraju biti potpuno otvoreni.

Mikroprekidači na ovim ovalnim zasunima treba da daju, u okviru sistema za nadzor i upravljanje, signal ako ventil nije u odgovarajućem položaju.

Signal presostata mokrog sprinkler ventila

Presostat sprinkler ventila daje signal da je podignuta klapna mokrog sprinkler ventila. Ovakav signal znači moguć požar jer klapna sprinkler ventila može biti malo otvorena usljed zaglavljivanja klapne sprinkler ventila. Zbog mogućnosti da se desi takva situacija, ovaj signal se šalje sistemu za nadzor i upravljanje. Ovaj signal treba da indukuje interni alarm u prostoriji sistema za nadzor i upravljanje. Akcije koje moraju usljediti moraju biti adekvatne za stanje požara, ali bez izvršnih funkcija protiv požarne centrale (primjer: obaranje protivpožarnih klapni).

Priključak za vatrogasno vozilo

Priključak za vatrogasno vozilo je priključak koji se nalazi u neposrednoj blizini objekta i puta na visini 1m od tla, i predstavlja još jednu mjeru sigurnosti, koja omogućava da se vatrogasno vozilo priključi na sprinkler sistem i da na taj način gasi požar.

Ovo je omogućeno preko dva priključka sa dvije B spojke prečnika DN75 mm, za spajanje vatrogasnih crijeva koji se nalaze na fasadi objekta.

Alarmna mokra sprinkler stanica

Alarmna mokra sprinkler stanica sadrži nepovratnu klapnu koja je u zatvorenom položaju usljed jednakih pritisaka uzvodno i nizvodno od klapne. U slučaju požara, ampula sprinkler mlaznice puca. Pritisak iznad klapne (nizvodno) pada, omogućujući klapni da se otvori i propusti potrebnu količinu vode do sprinkler mlaznica.

Hidrauličko alarmno zvono

Prilikom podizanja klapne sprinkler ventila, oslobađa se otvor ka hidrauličkom alarmnom zvonu, smještenom na zidu prema garaži, koje usljed proticanja vode daje alarm, na visini od oko 2 m od kote poda.

MREŽA CJEVOVODA

Mreža cjevovoda ima osnovnu funkciju da spaja sprinkler mlaznice sa izvorom vode, osiguravajući osnovne potrebne parametre – količinu vode i pritisak. vodi se tako da se pokrije cijela površina koja se štiti. Izrađuje se od crnih bešavnih cijevi. Cijevi se međusobno spajaju žljebnim fittingom iznad prečnika DN50, ili varenjem, a za DN50 i manje prečnike, spajanje je predviđeno navojnim fittingom prema preporukama CEA.

Cjevovodi se vode sa nagibom prema mjestima ispusta, kako bi se mogli isprazniti.

Pad iznosi:

- 0.4% za glavne cijevi
- 0.2% za razvodne cjevovode

Na krajevima magistralnih cjevovoda predviđene su slavine za ispiranje DN50. pad mreže cjevovoda izvesti tako da je obezbijeđeno kvalitetno pražnjenje instalacije. Način formiranja cijevne mreže ima direktan uticaj na uniformnost pokrivanja šticeog prostora. Praktični uslovi i mogućnosti odredili su raspored cijevne mreže i to u zavisnosti od konstrukcije i namjene objekta.

Maksimalni dozvoljeni pritisak u cjevovodu ne smije da pređe vrijednost $p_{max} = 12$ bar.

SPRINKLER MLAZNICE

Sprinkler mlaznice su važan element sprinkler instalacije, jer vrše njeno aktiviranje. One se pri određenoj temperaturi otvaraju, a svojom konstrukcijom omogućavaju rasipanje vode tako da ona ravnomjerno kvasi površinu na kojoj se desio požar.

Sprinkler mlaznica se sastoji od sljedećih dijelova:

- Tijela mlaznice
- Zatvarača kojeg na sjedištu drži ampula ispunjena ekspanzionom tečnošću (ampula puca kada temperatura oko mlaznice dostigne vrijednost od 68 oC)
- Raspršivača učvršćenog na vrhu tijela mlaznice

Minimalno dozvoljeni pritisak na sprinkler mlaznici iznosi $p_{min} = 0,35$ bar.

NAČIN RADA INSTALACIJE

Cijela instalacija je napunjena vodom pod pritiskom. Svaka mlaznica na svom izlaznom dijelu ima ampulu koja zatvara otvor.

Prilikom pojave temperature od 68 oC, dolazi do pucanja ampule na mlaznici usljed širenja ekspanzione tečnosti koja se nalazi u ampuli. Na taj način se otvara izlaz vodi.

Voda udara u deflektor i rasprašava se tako da u kružnoj lepezi pokriva površinu koja se štiti.

U slučaju da prva aktivirana sprinkler instalacija ne uspije da ugasi požar, pa se on proširi, otvaraju se sljedeće sprinkler mlaznice u neposrednoj blizini mjesta požara.

Usljed otvaranja mlaznice pada pritisak u gornjoj komori sprinkler ventila, podiže se klapna u sprinkler ventilu. Voda iz rezervoara posredstvom pumpi i mreže cjevovoda potiče ka sprinklerskim mlaznicama. Preko žljeba u sjedištu sprinkler ventila voda ulazi u cjevovod prema hidrauličkom alarmnom zvonu.

Alarmno zvono se nalazi na zidu ventilske stanice, na visini od oko 2 m od kote poda.

Prilikom kretanja vode u cjevovodima, indikator protoka daje impuls koji se prenosi na centralu za dojavu požara, a ona zatim daje alarmni signal da je instalacija proradila.

POTREBNA KOLIČINA VODE ZA SPRINKLER SISTEM

Proračun i dimenzionisanje instalacije izvršeno je prema MEST EN 12845 standardu.

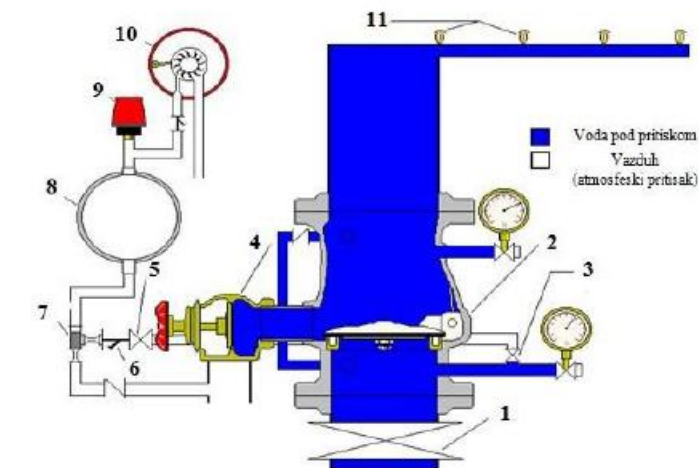
Predmetni objekat po svojoj namjeni i karakteru je svrstana u grupu prostorija sa srednjom opasnošću od požara OH1 i OH2.

Parametri sprinkler sistema za OH1 i OH2 požarnu opasnost su sledeći:

- Štićena površina OH1-72m² i OH2-144m²
- Količina vode po 1m² q=5 lit/m²/min
- Vreme rada uređaja 60 min
- Maksimalna površina pokrivanja po 1 sprinkleru 12 m²
- Minimalni pritisak na mlaznici 0,35 bar-a

Šematski prikaz rada mokrog sprinkler ventila

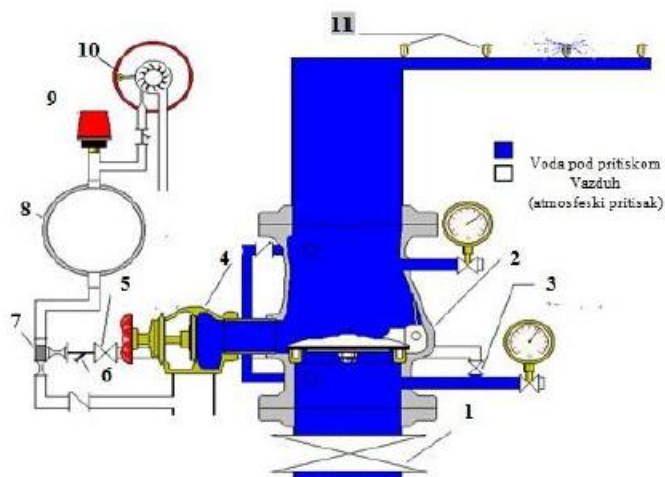
Sistem u normalnom stanju

- 1 – Glavni zaporni ventil
- 2 – Klapna sprinkler ventila
- 3 – Ventil za testiranje alarmnog zvona (normalno zatvoren)
- 4 – Glavni drenažni ventil
- 5 – Ventil hidrauličkog alarmnog zvona (normalno otvoren)
- 6 – Odvajač nečistoća
- 7 – Set ograničenog protoka
- 8 – Posuda za eliminisanje lažnog alarma
- 9 – Presostat
- 10 – Hidrauličko alarmno zvono
- 11 – Sprinkler mlaznice

Šema 1: Rad mokrog sprinkler ventila

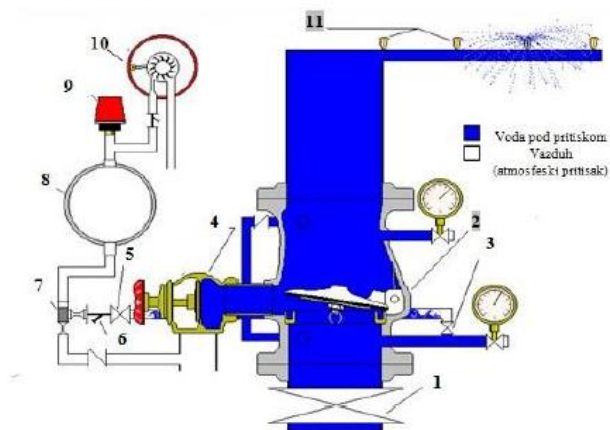
Početak rada instalacije

- 1 – Glavni zaporni ventil
- 2 – Klapna sprinkler ventila
- 3 – Ventil za testiranje alarmnog zvona (normalno zatvoren)
- 4 – Glavni drenažni ventil
- 5 – Ventil hidrauličkog alarmnog zvona (normalno otvoren)
- 6 – Odvajač nečistoća
- 7 – Set ograničenog protoka
- 8 – Posuda za eliminisanje lažnog alarma
- 9 – Presostat
- 10 – Hidrauličko alarmno zvono
- 11 – Sprinkler mlaznice (pucanje ampule sprinkler mlaznice)

Šema 2: Početak rada instalacije

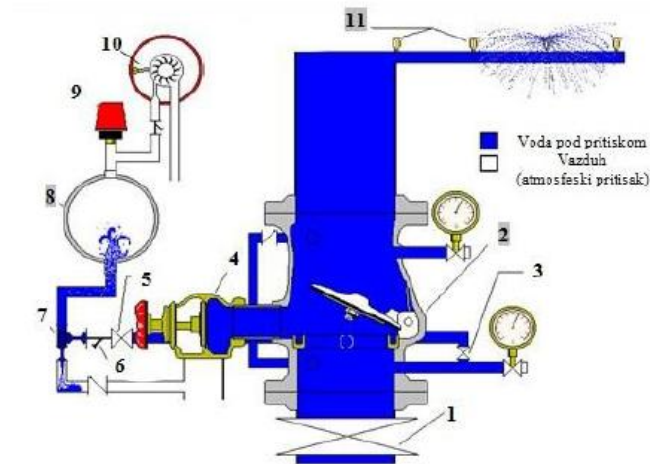
Podizanje klapne sprinkler ventila

- 1 – Glavni zaporni ventil
- 2 – Klapna sprinkler ventila
- 3 – Ventil za testiranje alarmnog zvona (normalno zatvoren)
- 4 – Glavni drenažni ventil
- 5 – Ventil hidrauličkog alarmnog zvona (normalno otvoren)
- 6 – Odvajač nečistoća
- 7 – Set ograničenog protoka
- 8 – Posuda za eliminisanje lažnog alarma
- 9 – Presostat
- 10 – Hidrauličko alarmno zvono
- 11 – Sprinkler mlaznice

Šema 3: Podizanje klapne sprinkler ventila

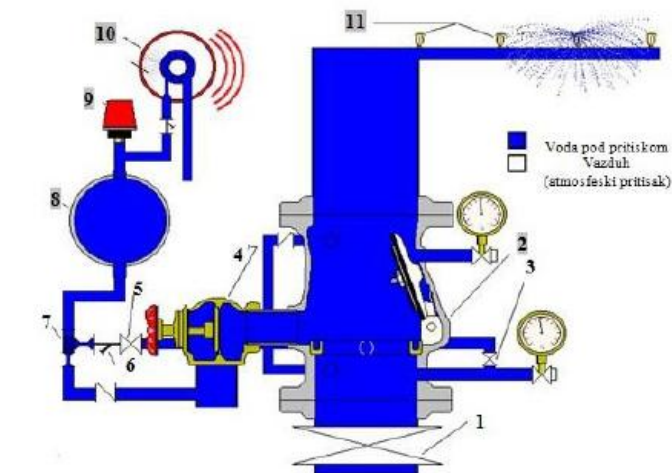
Punjenje posude za eliminisanje lažnog alarma

- 1 – Glavni zaporni ventil
- 2 – Klapna sprinkler ventila
- 3 – Ventil za testiranje alarmnog zvona (normalno zatvoren)
- 4 – Glavni drenažni ventil
- 5 – Ventil hidrauličkog alarmnog zvona (normalno otvoren)
- 6 – Odvajač nečistoća
- 7 – Set ograničenog protoka
- 8 – Posuda za eliminisanje lažnog alarma
- 9 – Presostat
- 10 – Hidrauličko alarmno zvono
- 11 – Sprinkler mlaznice

Šema 4: Punjenje posude za eliminisanje lažnog alarma

Početak rada presostata i hidrauličkog alarmnog zvona

- 1 – Glavni zaporni ventil
- 2 – Klapna sprinkler ventila
- 3 – Ventil za testiranje alarmnog zvona (normalno zatvoren)
- 4 – Glavni drenažni ventil
- 5 – Ventil hidrauličkog alarmnog zvona (normalno otvoren)
- 6 – Odvajač nečistoća
- 7 – Set ograničenog protoka
- 8 – Posuda za eliminisanje lažnog alarma
- 9 – Presostat
- 10 – Hidrauličko alarmno zvono
- 11 – Sprinkler mlaznice

Šema 5: Početak rada presostata i hidrauličkog alarmnog zvona

SNABDIJEVANJE VODOM SPRINKLER INSTALACIJE

Za pravilan i siguran rad sprinkler instalacije najvažniju ulogu ima sigurno snabdijevanje vodom u dovoljnoj količini sa potrebnim pritiskom tokom vremena gašenja.

Snabdijevanje vodom mora biti pouzdano i ne smije biti ugroženo niskim temperaturama.

Sprinkler instalacija se vodom snabdijeva preko pumpnog postrojenja, smještenog u sprinkler stanici pored rezervoara, koje vodu transportuje od betonskog rezervoara, glavni vodovi instalacije moraju biti od prečnika DN100.

Usvojeno je pumpno postrojenje, sa tri mokra sprinkler ventila, i rezervoara zapremine od 70m³, uz dopunu sa ventilom sa plovkom DN50.

3.5.3. Elektroinstalacije

Jaka struja

Za razvod električne instalacije i smještaj zaštitne i druge potrebne elektro opreme, u objektu su predviđeni sljedeći razvodni ormari:

- Niskonaponski kablovski razvodni ormar (NKRO)

Ima zadatak da se preko njega elektroinstalacija objekta priključi na elektrodistributivnu mrežu. Način i uslovi priključka biće definisani u Elektroenergetskoj saglasnosti nadležne Elektrodistribucije. Ormar je tipa NKRO-4 (250/x A) Ormari je tipski, slobodnostojeći, fabričke izrade; od tvrde samogasive plastike, otporne na UV zračenja.

Sadržaj ormara tipa NKRO-4: četiri trolejnih rastavne izolovane osiguračke pruge 250/x A, sabirnica za neutralni provodnik i sabirnica za zaštitni provodnik.

- Mjerno razvodni ormar (MRO)

U objektu su planirani mjerno razvodni ormari MRO, koji su opremljeni za ugradnju direktnih brojila za stambene jedinice.

Ormari sadrže poseban odjeljak za smještanje brojila sa pratećom opremom za zajedničku potrošnju, gdje je planirano smještanje po jednog direktnog brojila.

Ormari služe za smještanje brojila električne energije, sa pratećom opremom prema TP-2 EPCG. Ugrađuju se u zid hodnika u prizemlju. Rade se od od tvrde samogasive plastike sa vratima, bravicom, ključevima i zastakljenim otvorima za očitavanje brojila.

- Mjerno razvodni ormar (MROp)

U objektu je planiran mjerno razvodni ormar sa polu-indirektnim mjerenjem MROp, koji je opremljen za ugradnju polu-indirektnih brojila za hotelski dio i za shopping mall.

Ormari sadrže poseban odjeljak za smještanje brojila sa pratećom opremom za zajedničku potrošnju, gdje je planirano smještanje po jednog direktnog brojila.

Ormari služe za smještanje brojila električne energije, sa pratećom opremom prema TP-2 EPCG. Ugrađuju se u zid hodnika u prizemlju, na mjestu prikazanim na grafičkom dijelu projekta.

Rade se od od tvrde samogasive plastike sa vratima,bravicom,ključevima i zastakljenim otvorima za očitavanje brojila.

- Lokalni razvodni ormari

Ormari su izrađeni od tvrde samogasive plastike. Mjesto ugradnje ormara prikazano je na planu napojnih vodova, način povezivanja u jednopolnim šemama, a sadržaj opreme u predmjeru i predračunu materijala i radova.

- Glavni kablovski razvod

U glavni kablovski razvod spadaju kablovi, koji povezuju mjerne ormare sa lokalnim razvodnim ormarima.

Kablovi glavnog kablovskog razvoda, predviđeni ovim projektom.

R.br.	Relacija	Oznaka kabla (mm ²)	Dužina (m)	24	MRO-L1a - RO-L1/3/5	N2XH 5x10	40
1	NKRO-L1 - MRO-L1a	PP00-A 4x150	15	25	MRO-L1a - RO-L1/3/6	N2XH 5x10	30
2	NKRO-L1 - MRO-L2b	PP00-A 4x150	15	26	MRO-L1a - RO-L1/3/7	N2XH 5x10	40
3	NKRO-L2 - MRO-L2a	PP00-A 4x150	15	27	MRO-L1a - RO-L1/3/8	N2XH 5x10	40
4	NKRO-L2 - MRO-L2b	PP00-A 4x150	15	28	MRO-L1a - RO-L1/4/1	N2XH 5x10	43
5	NKRO-L1 - MROzp-L1	PP00 4x16	15	29	MRO-L1a - RO-L1/4/2	N2XH 5x10	58
6	NKRO-L2 - MROzp-L2	PP00 4x16	15	30	MRO-L1a - RO-L1/4/3	N2XH 5x10	58
7	MROzp-L1 - Lift 1	N2XH 5x6	70	31	MRO-L1a - RO-L1/4/4	N2XH 5x10	53
8	MROzp-L1 - Lift 2	N2XH 5x6	70	32	MRO-L1a - RO-L1/4/5	N2XH 5x10	43
9	MROzp-L1 - Lift 3	N2XH 5x6	70	33	MRO-L1a - RO-L1/4/6	N2XH 5x10	33
10	MROzp-L2 - Lift 1	N2XH 5x6	70	34	MRO-L1a - RO-L1/4/7	N2XH 5x10	43
11	MROzp-L2 - Lift 2	N2XH 5x6	70	35	MRO-L1a - RO-L1/4/8	N2XH 5x10	43
12	MROzp-L2 - Lift 3	N2XH 5x6	70	36	MRO-L1a - RO-L1/4/9	N2XH 5x10	46
13	MRO-L1a - RO-L1/2/1	N2XH 5x10	45	37	MRO-L1a - RO-L1/5/1	N2XH 5x10	46
14	MRO-L1a - RO-L1/2/2	N2XH 5x10	40	38	MRO-L1a - RO-L1/5/2	N2XH 5x10	61
15	MRO-L1a - RO-L1/2/3	N2XH 5x10	40	39	MRO-L1a - RO-L1/5/3	N2XH 5x10	61
16	MRO-L1a - RO-L1/2/4	N2XH 5x10	45	40	MRO-L1a - RO-L1/5/4	N2XH 5x10	56
17	MRO-L1a - RO-L1/2/5	N2XH 5x10	45	41	MRO-L1a - RO-L1/5/5	N2XH 5x10	46
18	MRO-L1a - RO-L1/2/6	N2XH 5x10	40	42	MRO-L1a - RO-L1/5/6	N2XH 5x10	36
19	MRO-L1a - RO-L1/2/7	N2XH 5x10	35	43	MRO-L1a - RO-L1/5/7	N2XH 5x10	46
20	MRO-L1a - RO-L1/3/1	N2XH 5x10	40	44	MRO-L1a - RO-L1/5/8	N2XH 5x10	46
21	MRO-L1a - RO-L1/3/2	N2XH 5x10	55	45	MRO-L1a - RO-L1/6/1	N2XH 5x10	49
22	MRO-L1a - RO-L1/3/3	N2XH 5x10	55	46	MRO-L1b - RO-L1/6/2	N2XH 5x10	64
23	MRO-L1a - RO-L1/3/4	N2XH 5x10	50	47	MRO-L1b - RO-L1/6/3	N2XH 5x10	64
				48	MRO-L1b - RO-L1/6/4	N2XH 5x10	59

49	MRO-L1b - RO-L1/6/5	N2XH 5x10	49	94	MRO-L2a - RO-L2/4/7	N2XH 5x10	43
50	MRO-L1b - RO-L1/6/6	N2XH 5x10	39	95	MRO-L2a - RO-L2/4/8	N2XH 5x10	43
51	MRO-L1b - RO-L1/6/7	N2XH 5x10	49	96	MRO-L2a - RO-L2/4/9	N2XH 5x10	46
52	MRO-L1b - RO-L1/6/8	N2XH 5x10	49	97	MRO-L2a - RO-L2/5/1	N2XH 5x10	46
53	MRO-L1b - RO-L1/7/1	N2XH 5x10	52	98	MRO-L2a - RO-L2/5/2	N2XH 5x10	61
54	MRO-L1b - RO-L1/7/2	N2XH 5x10	67	99	MRO-L2a - RO-L2/5/3	N2XH 5x10	61
55	MRO-L1b - RO-L1/7/3	N2XH 5x10	67	100	MRO-L2a - RO-L2/5/4	N2XH 5x10	56
56	MRO-L1b - RO-L1/7/4	N2XH 5x10	62	101	MRO-L2a - RO-L2/5/5	N2XH 5x10	46
57	MRO-L1b - RO-L1/7/5	N2XH 5x10	52	102	MRO-L2a - RO-L2/5/6	N2XH 5x10	36
58	MRO-L1b - RO-L1/7/6	N2XH 5x10	42	103	MRO-L2a - RO-L2/5/7	N2XH 5x10	46
59	MRO-L1b - RO-L1/7/7	N2XH 5x10	52	104	MRO-L2a - RO-L2/5/8	N2XH 5x10	46
60	MRO-L1b - RO-L1/7/8	N2XH 5x10	52	105	MRO-L2a - RO-L2/6/1	N2XH 5x10	49
61	MRO-L1b - RO-L1/8/1	N2XH 5x10	55	106	MRO-L2a - RO-L2/6/2	N2XH 5x10	64
62	MRO-L1b - RO-L1/8/2	N2XH 5x10	70	107	MRO-L2a - RO-L2/6/3	N2XH 5x10	64
63	MRO-L1b - RO-L1/8/3	N2XH 5x10	70	108	MRO-L2a - RO-L2/6/4	N2XH 5x10	59
64	MRO-L1b - RO-L1/8/4	N2XH 5x10	65	109	MRO-L2a - RO-L2/6/5	N2XH 5x10	49
65	MRO-L1b - RO-L1/8/5	N2XH 5x10	55	110	MRO-L2b - RO-L2/6/6	N2XH 5x10	39
66	MRO-L1b - RO-L1/8/6	N2XH 5x10	45	111	MRO-L2b - RO-L2/6/7	N2XH 5x10	49
67	MRO-L1b - RO-L1/8/7	N2XH 5x10	55	112	MRO-L2b - RO-L2/6/8	N2XH 5x10	49
68	MRO-L1b - RO-L1/8/8	N2XH 5x10	55	113	MRO-L2b - RO-L2/7/1	N2XH 5x10	52
69	MRO-L1b - RO-L1/9/1	N2XH 5x10	58	114	MRO-L2b - RO-L2/7/2	N2XH 5x10	67
70	MRO-L1b - RO-L1/9/2	N2XH 5x10	73	115	MRO-L2b - RO-L2/7/3	N2XH 5x10	67
71	MRO-L1b - RO-L1/9/3	N2XH 5x10	73	116	MRO-L2b - RO-L2/7/4	N2XH 5x10	62
72	MRO-L1b - RO-L1/9/4	N2XH 5x10	68	117	MRO-L2b - RO-L2/7/5	N2XH 5x10	52
73	MRO-L1b - RO-L1/9/5	N2XH 5x10	58	118	MRO-L2b - RO-L2/7/6	N2XH 5x10	42
74	MRO-L1b - RO-L1/9/6	N2XH 5x10	48	119	MRO-L2b - RO-L2/7/7	N2XH 5x10	52
75	MRO-L1b - RO-L1/10/1	N2XH 5x10	61	120	MRO-L2b - RO-L2/7/8	N2XH 5x10	52
76	MRO-L1b - RO-L1/10/2	N2XH 5x10	76	121	MRO-L2b - RO-L2/8/1	N2XH 5x10	55
77	MRO-L1b - RO-L1/10/3	N2XH 5x10	76	122	MRO-L2b - RO-L2/8/2	N2XH 5x10	70
78	MRO-L1b - RO-L1/10/4	N2XH 5x10	71	123	MRO-L2b - RO-L2/8/3	N2XH 5x10	70
79	MRO-L1b - RO-L1/10/5	N2XH 5x10	61	124	MRO-L2b - RO-L2/8/4	N2XH 5x10	65
80	MRO-L2a - RO-L2/3/1	N2XH 5x10	40	125	MRO-L2b - RO-L2/8/5	N2XH 5x10	55
81	MRO-L2a - RO-L2/3/2	N2XH 5x10	55	126	MRO-L2b - RO-L2/8/6	N2XH 5x10	45
82	MRO-L2a - RO-L2/3/3	N2XH 5x10	55	127	MRO-L2b - RO-L2/8/7	N2XH 5x10	55
83	MRO-L2a - RO-L2/3/4	N2XH 5x10	50	128	MRO-L2b - RO-L2/9/1	N2XH 5x10	55
84	MRO-L2a - RO-L2/3/5	N2XH 5x10	40	129	MRO-L2b - RO-L2/9/2	N2XH 5x10	58
85	MRO-L2a - RO-L2/3/6	N2XH 5x10	30	130	MRO-L2b - RO-L2/9/3	N2XH 5x10	73
86	MRO-L2a - RO-L2/3/7	N2XH 5x10	40	131	MRO-L2b - RO-L2/9/4	N2XH 5x10	73
87	MRO-L2a - RO-L2/3/8	N2XH 5x10	40	132	MRO-L2b - RO-L2/9/5	N2XH 5x10	68
88	MRO-L2a - RO-L2/4/1	N2XH 5x10	43	133	MRO-L2b - RO-L2/9/6	N2XH 5x10	58
89	MRO-L2a - RO-L2/4/2	N2XH 5x10	58	134	MRO-L2b - RO-L2/10/1	N2XH 5x10	60
90	MRO-L2a - RO-L2/4/3	N2XH 5x10	58	135	MRO-L2b - RO-L2/10/2	N2XH 5x10	61
91	MRO-L2a - RO-L2/4/4	N2XH 5x10	53	136	MRO-L2b - RO-L2/10/3	N2XH 5x10	76
92	MRO-L2a - RO-L2/4/5	N2XH 5x10	43	137	MRO-L2b - RO-L2/10/4	N2XH 5x10	76
93	MRO-L2a - RO-L2/4/6	N2XH 5x10	33	138	MRO-L2b - RO-L2/10/5	N2XH 5x10	71

R.br.	Relacija	Oznaka kabla (mm ²)	Dužina (m)				
1	MROp - Polje A - GRO/1	XPO0-A 4x150	5	9	RO-DEA - Polje C - GRO/1	NHXHX 5x16	5
2	MROp - Polje B - GRO/1	XPO0-A 4x240	5	10	RO-DEA - Polje A - GRO/2	NHXHX 5x50 FE180/E90	5
3	MROp - Polje C - GRO/1	XPO0-A 4x240	5	11	RO-DEA - Polje B - GRO/2	NHXHX 5x70	5
4	MROp - Polje A - GRO/2	XPO0-A 4x240	5	12	RO-DEA - Polje C - GRO/2	XPO0-A 4x240 FE180/E90	5
5	MROp - Polje B - GRO/2	XPO0-A 4x240	5	13	GRO/1(m) - RO-H/TT	NHXHX 5x50	20
6	MROp - Polje C - GRO/2	XPO0-A 4x240	5	14	GRO/1(m) - RO-EV	NHXHX 5x35	18
7	DEA - RO-DEA	2x XPO0-A	45	15	GRO/1(m) - RO-CB	NHXHX 5x50	18
		4x240 FE180/E90		16	GRO/1(m) - RO-TP	NHXHX 4x95 + NHXHX 1x50	18
8	RO-DEA - Polje A - GRO/1	NHXHX 5x10	5	17	GRO/1(m) - RO-H/Rest.	NHXHX 5x25	10

18	GRO/1(m) - RO-H/kafe	NHXHX 5x10	25	71	H/EO-1 - RO-SA4	NHXHX 5x2.5	15
19	GRO/1(m) - H/EO-P	NHXHX 5x4	20	72	H/EO-1 - RO-SA5	NHXHX 5x2.5	15
20	GRO/1(m) - H/EO-1	NHXHX 5x16	15	73	H/EO-1 - RO-SA6	NHXHX 5x2.5	5
21	GRO/1(m) - H/EO-2	NHXHX 5x50	20	74	H/EO-1 - RO-SA7	NHXHX 5x2.5	8
22	GRO/1(m) - H/MF	NHXHX 5x4	38	75	H/EO-1 - RO-A1	NHXHX 5x4	13
23	GRO/1(m) - H/MF2	NHXHX 5x4	60	76	H/EO-1 - RO-SA8	NHXHX 5x2.5	15
24	GRO/1(m) - H/MF3	NHXHX 5x2.5	85	77	H/EO-1 - RO-SA9	NHXHX 5x2.5	15
25	GRO/1(a) - RO-H/Rest.	NHXHX 5x2.5	10	78	H/EO-1 - RO-SA10	NHXHX 5x2.5	22
26	GRO/1(a) - RO-H/kafe	NHXHX 5x2.5	25	79	H/EO-1 - RO-A2	NHXHX 5x4	22
27	GRO/1(a) - H/EO-P	NHXHX 5x6	20	80	H/EO-2 - RO-SA11	NHXHX 5x2.5	70
28	GRO/1(a) - H/EO-1	NHXHX 5x6	15	81	H/EO-2 - RO-SA12	NHXHX 5x2.5	65
29	GRO/1(a) - H/EO-2	NHXHX 5x16	20	82	H/EO-2 - RO-SA13	NHXHX 5x2.5	65
30	GRO/1(a) - H/MF	NHXHX 5x4	38	83	H/EO-2 - RO-SA14	NHXHX 5x2.5	50
31	GRO/1(a) - H/MF2	NHXHX 5x4	60	84	H/EO-2 - RO-SA15	NHXHX 5x2.5	50
32	GRO/1(a) - H/MF3	NHXHX 5x2.5	85	85	H/EO-2 - RO-SA16	NHXHX 5x2.5	45
33	GRO/2(m) - GRO-SM/1	NHXHX 5x4	2	86	H/EO-2 - RO-SA17	NHXHX 5x2.5	45
34	GRO/2(m) - GRO-SM/2	NHXHX 5x4	30	87	H/EO-2 - RO-SA18	NHXHX 5x2.5	40
35	GRO/2(m) - RO-SM/kafe	NHXHX 5x10	130	88	H/EO-2 - RO-SA19	NHXHX 5x2.5	40
36	GRO/2(m) - RO-G1(-1)	NHXHX 5x4	70	89	H/EO-2 - RO-SA20	NHXHX 5x2.5	35
37	GRO/2(m) - RO-G2(-1)	NHXHX 5x4	22	90	H/EO-2 - RO-SA21	NHXHX 5x2.5	35
38	GRO/2(m) - RO-G1(-2)	NHXHX 5x10	74	91	H/EO-2 - RO-SA22	NHXHX 5x2.5	30
39	GRO/2(m) - RO-G2(-2)	NHXHX 5x10	26	92	H/EO-2 - RO-SA23	NHXHX 5x2.5	30
40	GRO/2(a) - RO-Spr	NHXHX 5x10 FE180/E90	45	93	H/EO-2 - RO-SA24	NHXHX 5x2.5	25
41	GRO/2(a) - RO-PS1	NHXHX 5x10 FE180/E90	44	94	H/EO-2 - RO-SA25	NHXHX 5x2.5	25
42	GRO/2(a) - RO-PS2	NHXHX 5x10 FE180/E90	110	95	H/EO-2 - RO-SA26	NHXHX 5x2.5	20
43	GRO/2(m) - RO-SM/TT	NHXHX 5x50	20	96	H/EO-2 - RO-SA27	NHXHX 5x2.5	20
44	GRO/2(a) - GRO-SM/1	NHXHX 5x10	2	97	H/EO-2 - RO-SA28	NHXHX 5x2.5	20
45	GRO/2(a) - GRO-SM/2	NHXHX 5x10	30	98	H/EO-2 - RO-SA29	NHXHX 5x2.5	20
46	GRO/2(a) - RO-SM/kafe	NHXHX 5x2.5	130	99	H/EO-2 - RO-SA30	NHXHX 5x2.5	25
47	GRO/2(a) - RO-SM/1	NHXHX 5x10	70	100	H/EO-2 - RO-A3	NHXHX 5x4	30
48	GRO/2(a) - RO-SM/2	NHXHX 5x10	65	101	H/EO-2 - RO-SA31	NHXHX 5x2.5	25
49	GRO/2(a) - RO-SM/3	NHXHX 5x10	65	102	H/EO-2 - RO-SA32	NHXHX 5x2.5	30
50	GRO/2(a) - RO-SM/4	NHXHX 5x10	55	103	H/EO-2 - RO-A4	NHXHX 5x4	30
51	GRO/2(a) - RO-SM/5	NHXHX 5x10	55	104	H/EO-2 - RO-SA32	NHXHX 5x2.5	30
52	GRO/2(a) - RO-SM/6	NHXHX 5x10	45	105	H/EO-2 - RO-SA33	NHXHX 5x2.5	10
53	GRO/2(a) - RO-SM/7	NHXHX 5x10	20	106	H/EO-2 - RO-SA34	NHXHX 5x2.5	15
54	GRO/2(a) - RO-SM/8	NHXHX 5x10	20	107	H/EO-2 - RO-SA35	NHXHX 5x2.5	15
55	GRO/2(a) - RO-SM/9	NHXHX 5x10	15	108	H/EO-2 - RO-SA36	NHXHX 5x2.5	20
56	GRO/2(a) - RO-SM/10	NHXHX 5x10	15	109	H/EO-2 - RO-SA37	NHXHX 5x2.5	20
57	GRO/2(a) - RO-SM/11	NHXHX 5x10	15	110	H/EO-2 - RO-SA38	NHXHX 5x2.5	25
58	GRO/2(a) - RO-SM/12	NHXHX 5x10	80	111	H/EO-2 - RO-SA39	NHXHX 5x2.5	25
59	GRO/2(a) - RO-SM/13	NHXHX 5x10	100	112	H/EO-2 - RO-SA40	NHXHX 5x2.5	30
60	GRO/2(a) - RO-SM/14	NHXHX 5x10	100	113	H/EO-2 - RO-SA41	NHXHX 5x2.5	30
61	GRO/2(a) - RO-SM/15	NHXHX 5x10	80	114	H/EO-2 - RO-SA42	NHXHX 5x2.5	35
62	GRO/2(a) - RO-SM/16	NHXHX 5x10	80	115	H/EO-2 - RO-A5	NHXHX 5x4	35
63	GRO/2(a) - RO-SM/17	NHXHX 5x10	65	116	H/EO-1 - RO-SA1(a)	NHXHX 5x2.5	25
64	GRO/2(a) - RO-SM/18	NHXHX 5x10	30	117	H/EO-1 - RO-SA2(a)	NHXHX 5x2.5	20
65	GRO/2(a) - RO-SM/19	NHXHX 5x10	30	118	H/EO-1 - RO-SA3(a)	NHXHX 5x2.5	20
66	GRO/2(a) - RO-Ven(-1)	NHXHX 4x95 + NHXHX 1x50	18	119	H/EO-1 - RO-SA4(a)	NHXHX 5x2.5	15
67	GRO/2(a) - RO-Ven(-2)	NHXHX 4x95 + NHXHX 1x50	22	120	H/EO-1 - RO-SA5(a)	NHXHX 5x2.5	15
68	H/EO-1 - RO-SA1	NHXHX 5x2.5	25	121	H/EO-1 - RO-SA6(a)	NHXHX 5x2.5	5
69	H/EO-1 - RO-SA2	NHXHX 5x2.5	20	122	H/EO-1 - RO-SA7(a)	NHXHX 5x2.5	8
70	H/EO-1 - RO-SA3	NHXHX 5x2.5	20	123	H/EO-1 - RO-A1(a)	NHXHX 5x2.5	15
				124	H/EO-1 - RO-SA8(a)	NHXHX 5x2.5	13
				125	H/EO-1 - RO-SA9(a)	NHXHX 5x2.5	15
				126	H/EO-1 - RO-SA10(a)	NHXHX 5x2.5	22
				127	H/EO-1 - RO-A1(a)	NHXHX 5x2.5	22
				128	H/EO-2 - RO-SA11(a)	NHXHX 5x2.5	70

129	H/EO-2 - RO-SA12(a)	NHXHX 5x2.5	65	147	H/EO-2 - RO-SA30(a)	NHXHX 5x2.5	25
130	H/EO-2 - RO-SA13(a)	NHXHX 5x2.5	65	148	H/EO-2 - RO-A3(a)	NHXHX 5x2.5	30
131	H/EO-2 - RO-SA14(a)	NHXHX 5x2.5	50	149	H/EO-2 - RO-SA31(a)	NHXHX 5x2.5	25
132	H/EO-2 - RO-SA15(a)	NHXHX 5x2.5	50	150	H/EO-2 - RO-SA32(a)	NHXHX 5x2.5	30
133	H/EO-2 - RO-SA16(a)	NHXHX 5x2.5	45	151	H/EO-2 - RO-A4(a)	NHXHX 5x2.5	30
134	H/EO-2 - RO-SA17(a)	NHXHX 5x2.5	45	152	H/EO-2 - RO-SA32(a)	NHXHX 5x2.5	30
135	H/EO-2 - RO-SA18(a)	NHXHX 5x2.5	40	153	H/EO-2 - RO-SA33(a)	NHXHX 5x2.5	10
136	H/EO-2 - RO-SA19(a)	NHXHX 5x2.5	40	154	H/EO-2 - RO-SA34(a)	NHXHX 5x2.5	15
137	H/EO-2 - RO-SA20(a)	NHXHX 5x2.5	35	155	H/EO-2 - RO-SA35(a)	NHXHX 5x2.5	15
138	H/EO-2 - RO-SA21(a)	NHXHX 5x2.5	35	156	H/EO-2 - RO-SA36(a)	NHXHX 5x2.5	20
139	H/EO-2 - RO-SA22(a)	NHXHX 5x2.5	30	157	H/EO-2 - RO-SA37(a)	NHXHX 5x2.5	20
140	H/EO-2 - RO-SA23(a)	NHXHX 5x2.5	30	158	H/EO-2 - RO-SA38(a)	NHXHX 5x2.5	25
141	H/EO-2 - RO-SA24(a)	NHXHX 5x2.5	25	159	H/EO-2 - RO-SA39(a)	NHXHX 5x2.5	25
142	H/EO-2 - RO-SA25(a)	NHXHX 5x2.5	25	160	H/EO-2 - RO-SA40(a)	NHXHX 5x2.5	30
143	H/EO-2 - RO-SA26(a)	NHXHX 5x2.5	20	161	H/EO-2 - RO-SA41(a)	NHXHX 5x2.5	30
144	H/EO-2 - RO-SA27(a)	NHXHX 5x2.5	20	162	H/EO-2 - RO-SA42(a)	NHXHX 5x2.5	35
145	H/EO-2 - RO-SA28(a)	NHXHX 5x2.5	20	163	H/EO-2 - RO-A5(a)	NHXHX 5x2.5	35
146	H/EO-2 - RO-SA29(a)	NHXHX 5x2.5	20				

Kablovi se polažu u podne i međuspratne armirano betonske ploče, gdje se uvlače u prethodno postavljene rebraste plastične cijevi odgovarajućeg presjeka i po zidovima objekta direktno pod malter.

- Instalacija napojnih mjesta

Čini je instalacija: rasvjete, monofaznih i trofaznih priključaka. Izvodi se kablovima tipa PPY. Kablovi se polažu po zidu prije malterisanja, a u AB ploču se uvlače u rebraste PVC cijevi. Plan polaganja kablova dat je na planovima napojnih mjesta. Pored simbola za napojno mjesto upisan je broj strujnog kruga - prvi broj i napojnog mjesta - drugi broj. Treći broj ispod crte označava visinu izvoda od poda.

Broj i dispozicija napojnih mjesta određen je na osnovu projektnog zadatka, namjene prostorije i iskustva projektanta, a prikazan je na planovima napojnih mjesta.

Instalacija rasvjete se izvodi kablovima tipa N2XH 3 i 5x1,5 mm² (osim u prostorijama sa kadom i tušem).

Kablovi se polažu po zidu prije malterisanja, a u AB ploču se uvlače u rebraste PVC cijevi Ø 20/14 mm.

Monofazni priključci, koji se završavaju monofaznim priključnicama ili se direktno vezuju na potrošač kao što su grijalica i bojler u kupatilu. Izvode se kablovima tipa N2XH 3x2,5 mm² (osim u prostorijama sa kadom i tušem).

Kablovi se polažu po zidu prije malterisanja, a u AB ploču se uvlače u rebraste PVC cijevi Ø 20/14 mm.

U objektu je predviđen dovoljan broj monofaznih priključaka za stalne i povremene potrošače. Za stalne potrošače veće snage predviđena je samo po jedna priključnica za jedan strujni krug: tu spadaju potrošači kao što su: klima uređaji, bojleri i sušaći peškira u kupatilima i slični. Za ostale potrošače manje snage predviđene su po dvije do tri priključnice na jedan strujni krug, a raspored je izvršen na osnovu iskustva projektanta.

Trofazni priključci, koji se završavaju trofaznim priključnicama, izvode se kablovima tipa N2XH 5x2,5 mm².

Kablovi se polažu po zidu prije malterisanja, a u AB ploču se uvlače u rebraste PVC cijevi Ø 25/19 mm.

U objektu su predviđene trofazne priključnice u kuhinji, za napajanje električnog štednjaka električnom energijom.

U kupatilima električne instalacije moraju biti izvedene u skladu sa JUS N.B2.771; IEC 364-7-701.

- Instalaciona oprema

Čine je monofazne i trofazne priključnice i instalacioni prekidači i tasteri rasvjete. Sva instalaciona oprema je modularnog tipa za ugradnju u zid.

Na planovima je pored simbola za instalacionu opremu upisan i broj strujnog kruga - iznad crte i montažna visina od poda - ispod crte.

Svjetiljkama se komanduje prekidačima (običnim, naizmjeničnim, unakrsnim...), najčešće lociranim pored vrata sa unutrašnje strane prostorije na visinu 1,10 m od poda (nivo kvake) i udaljen 15 cm od štoka na stranu kvake.

Prekidači za kupatilo su montirani izvan kupatila.

Električne instalacije u prostorijama sa kadom ili tušem podliježu posebnim tehničkim uslovima definisanim MEST HD 60364-7-701:2011 - Niskonaponske električne instalacije - Dio 7-701: Zahtjevi za specijalne instalacije ili lokacije - Lokacije u kojima se nalaze kade ili tuš-kabine.

- Svjetiljke

Ovim projektom je za osvjtljenje svake prostorije u objektu predviđen odgovarajući broj i tip svjetiljki.

Projektom je samo predložen tip svjetiljki, a konačan izbor je prepušten investitoru. Takav način izbora je moguć, jer se ovdje ne radi o prostorijama sa izričitim zahtjevima za nivo i kvalitet osvjtljenja. Jedino se kod vanjske rasvjete i rasvjete u mokrim čvorovima mora ispoštovati klasa i stepen zaštite svjetiljki, što je i ovdje slučaj.

- Rezervno napajanje

U objektu je predviđeno rezervno napajanje posredstvom dizel agregata, čiji je kapacitet određen na osnovu proračunate jednovremene snage. Posredstvom automatike, pokreće se rezervno napajanje.

Lokacija agregata je u podrumskoj etaži (-1) u prostoriji predviđenoj za to.

- Mjere zaštite od električnog udara

Ovim projektom su predviđene sljedeće instalacije i mjere zaštite od električnog udara:

- Temeljni uzemljivač

Kao zajednički uzemljivač za sve vrste instalacija u objektu predviđen je temeljni uzemljivač.

Uzemljivač ispunjava uslove iz JUS N.B2.754 i JUS N.B2.754, što je dokazano proračunom, a što treba verifikovati mjerenjem. Za temeljni uzemljivač se koristi I željezna armatura temelja, kao prirodni uzemljivač.

Električna instalacija se na uzemljivač povezuje preko treće, odnosno pete žile u napojnim kablovima razvodnih tabli. Povezivanje se izvodi na sabirnicama za izjednačavanje potencijala u razvodnim ormarima.

Projektom je predviđeno da se veza između temeljnog uzemljivača i sabirnice za izjednačavanje potencijala i u mjernom razvodnom ormaru (MRO) izvede pocinčanom trakom Fe/Zn 25x4 mm.

- Gromobranska instalacija

Za zaštitu objekta od razaranja eventualnim atmosferskim pražnjenjima, predviđena je gromobranska instalacija, koju čine: spoljašnja instalacija, unutrašnja gromobranska instalacija i sistem uzemljenja.

Spoljašnja gromobranska instalacija se sastoji od prihvatnog sistema i sistema spusnih provodnika.

Prihvatni sistem gromobranske instalacije ili hvataljke imaju zadatak da prihvate atmosfersko pražnjenje i da ga preko spusnih vodova i temeljnog uzemljivača sprovedu u zemlju. Prihvatni sistem se izvodi trakom Fe/Zn 20x3 mm. Traka se po krovu postavlja na odgovarajuće potpore specificirane u Predmjeru i predračunu radova.

Na uglovima krova traka se povija naviše u dužini 30 cm. Sve metalne mase na krovu, kao što su oluci, nosači antena, metalni dimnjaci i druge, treba povezati na prihvatni sistem. Na zidane dimnjake i druge nemetalne izbočine treba postaviti hvataljke.

Sistem spustnih provodnika. Da bi se smanjile opasnosti od pojave opasnih preskoka predviđeni su spusni provodnici sa srednjim rastojanjem između njih u skladu sa JUS IEC1024-I, odnosno sa odabranim nivoom klase zaštite.

- Odvodnici prenapona

Za zaštitu električnih uređaja i električne instalacije u objektu od eventualnih prenapona iz mreže, predviđena je ugradnja odvodnika prenapona. Kako se ovdje radi o TT sistemu zaštite od indirektnog napona dodira, ugrađuje se set od četiri odvodnika – po jedan za svaki fazni provodnik i jedan za neutralni provodnik.

Odvodnici su modularnog tipa, a ugrađuju se u mjerno razvodne ormare i povezuju na priključne stezaljke glavnog prekidača sa jedne strane i sabirnicu za izjednačavanje potencijala sa druge strane.

Osnovne karakteristike odvodnika prenapona:

Proradni napon - - - - - 280 V

Struja izdržljivosti - - - - - 15 kA

- Instalacija izjednačenja potencijala

U cilju zaštite od opasnog napona dodira u objektu će prema potrebi biti izvedeno Izjednačenje potencijala u kupatilu.

Izjednačenje potencijala u kupatilu. U skladu sa Tehničkim propisima za izvođenje elektroinstalacija predviđena je i instalacija za izjednačenje potencijala u kupatilu. U tu svrhu, u zidu na visini od 0,2 m od poda ispod umivaonika ugraditi kutiju za izjednačenje potencijala PS-49. U kutiji je ugrađena bakarna sabirnica na koju se povezuje provodnikom P/F 4 mm²/Ø 16/11 mm vodovodna cijev lavaboa, kanlizacione cijevi, vodovodne cijevi, kada, odnosno sve metalne mase.

Priključak na kadu izvesti kablovskom stopicom i zavrtnjem M5 sa maticom, a na vodovodne cijevi spoj provodnika P/F 4 mm² izvesti preko bakarne obujmice sa vijkom M5. Između bakarne obujmice i cijevi postaviti olovni umetak 3 mm debljine.

Od kutije za izjednačenje potencijala PS-49 do zaštitne sabirnice pripadajuće razvodne table u cijevi Ø 16/11 mm postaviti provodnik P/F 6 mm² i izvršiti povezivanje.

Napomena: Na instalaciju izjednačenja potencijala povezuju se samo metalne cijevi i druge metalne mase.

Slaba struja

Strukturalni kablovski sistem (SKS) – Elektronsko-komunikaciono računarska instalacija (EKR)

U skladu sa definisanom namjenom objekta, projektom je predviđeno izvođenje instalacije strukturnog kablovskog sistema (SKS).

Strukturni kablovski sistem predstavlja korišćenje jedinstvenog kablovskog sistema za sve instalacije kojima se prenose bilo kakve informacije u propusnom opsegu do 250 MHz (važeći standard kategorije 6) čime se omogućava i prenos govora, slike, upravljačkih signala, ali i veoma brzog prenosa podataka. Jedini interfejs ka korisniku je modularna utičnica sa RJ45 konektorima na koju se mogu priključiti bilo računar ili telefon (ili oba).

Projekat predviđa realizaciju standardnog tipa mreže, čime Investitor nije upućen isključivo na korišćenje opreme jednog proizvođača jer projektovanu opremu proizvodi veliki broj proizvođača LAN opreme. Smještanje komunikacione aktivne opreme je predviđeno u ormane, koji će obezbijediti smještanje svih uređaja potrebnih za realizaciju mreže maksimalnog projektovanog kapaciteta i dovoljno prostora za ranžiranje kablova. U ormane su ugrađena i ranžirna konektorska polja za dovod instalacionih kablova .

Razlog za uvođenje strukturnog kablovskog sistema u stambenim objektima je, prije svega, omogućavanje konekcije na Internet kao i eventualno praćenje TV programa preko IPTV-a. Potrebno je uvažiti i mogućnosti uvođenja VoIP platformi za fiksnu telefoniju, pri čemu strukturni kablovski sistem izrađen Ethernet kablovima omogućava korišćenje IP telefona u svakoj prostoriji stana bez potrebe za dodatnim gateway-ima ili polaganjem dodatnih kablova. Takođe, eventualno pojavljivanje novog provajdera fiksne telefonije koji širokopojasni pristup korisniku bazira na WiMAX tehnologiji i IP protokolu, predstavlja dodatni razlog za uvođenje SKS instalacije u stambenim objektima. Cjelokupni sistem mora biti projektovan tako da poštuje sve međunarodne i domaće standarde u oblasti instalacija za telefon, video aplikacije i prenos podataka: IEEE, UIT-T, ANSI itd.

U skladu sa definisanom namjenom objekta, projektom je predviđena telekomunikaciona instalacija za mogućnost priključka odgovarajućeg broja tk priključnica. Telekomunikacionu instalaciju

objekta predstavljaju sledeće cjeline:

- glavni telekomunikacioni ormar (Rek ormar),
- kablovski razvod,
- telekomunikacione priključnice.

Glavni elektronko komunikacioni ormar

Koncentracija EK instalacija predviđena je u Rek ormaru (glavnom ormaru slabe struje) koji je pozicioniran u podrumu , odnosno isti je potrebno ugraditi prema uslovima dobijenim od nadležnog EK centra.

Ormar mora biti postavljen tako da bude lako dostupan za nadzor i opsluživanje i mora biti uzemljen povezivanjem na šinu zajedničkog uzemljenja provodnikom PP/L-1x16mm².

Kablovski razvod

Projektom rješenjem je predviđena realizacija horizontalnog kablovskog razvoda u objektu pomoću četvoroparičnih bakarnih provodnika kategorije 6. Provodnici (puna žica) treba da budu prečnika 0,57mm.

Projektom rješenjem je planirano korišćenje kablova sa oklopljenim (ekranizovanim) upredenim paricama — FTP (Foiled Twisted Pair) kategorije 6. Standard ISO/IEC 11801 definiše maksimalnu dužinu horizontalnog kabliranja od 90 metara.

Trase, kojima je planiran horizontalni kablovski razvod u objektu, zadovoljavaju ovaj uslov. Pri postavljanju instalacionog kabla sa upredenim paricama, treba voditi računa da ne bude narušen minimalni radijus savijanja od 20 mm (četvorostruki prečnik kabla), kao i da razmak od električne instalacije jake struje bude najmanje 30mm.

Projektovani SKS sistem će u svim stanovima imati jednomodularne i višemodularne telekomunikacione priključnice koje su predviđena za fiksnu telefoniju i za konekciju na Internet kao mogućnost. U stanovima je predviđeno postavljanje jednomodularnih i višemodularnih telekomunikacionih priključnica RJ45/Cat6 na mjestima gdje je predviđena mogućnost postavljanja TV prijemnika.

Elektronske komunikacione priključnice

EK priključnice, tipa RJ45 kategorije 6, prema međunarodnom standardu ISO/IECv8877, koje omogućavaju prenos podataka u klasi D prema standardu ISO/IEC 11801.

Priključnice su modularnog tipa, proizvođača Hager, Legrand, ili slično (u skladu savinstalacijama „jake“ struje – modularne priključnice) i ugrađuju se u instalacione kutije - vmodularne setove koji se sastoje od ugradne kutije, nosača i dekorativnog rama. RJ45vpriključnice su oklopljene i sa zadnje strane se priključuju na kruti FTP kabl. Svaka odvpriključnica treba da imaženski 8-pinski IEC 603.7 modularni konektor kategorije 6 za 100Ω.

Optička instalacija

Shodno namjeri kompanija koje se bave elektronskim komunikacijama, o realizaciji optičkih pristupnih mreža i imajući u vidu da je u toku implementacija FTTH priključaka (pristup poznat kao "Fiber to the home" ili FTTH, tj. "optika do kuće" ima jako veliku propusnost sve do krajnjeg korisnika) u stambeno-poslovnim objektima, projektant predlaže da se u predmetnom objektu izgradi optička mreža koja će omogućiti FTTH priključke u stanovima i poslovnim prostorima objekta. Sistemi prenosa po optičkim kablovima dobijaju sve veću primjenu čime potiskuju iz upotrebe sisteme sa bakarnim provodnicima.

Antenska TV instalacija

Za prijem i distribuciju raspoloživih zemaljskih RTV programa odnosno povezivanje na kablovsku televiziju predviđena je instalacija zajedničkog antenskog sistema. Distribucija TV signala odnosno razvod televizijske instalacije u objektu je predviđena korišćenjem instalacije zajedničke kablovske televizije tj. kablovskog distributivnog sistema (KDS).

Instalacija zajedničke kablovske televizije odnosno zajedničkog antenskog sistema sadrži sledeće elemente:

- distributivni ormar zajedničkog antenskog sistema (ZAS),
- distributivni ormar kablovskog distributivnog sistema (KDS),
- kablovski razvod i
- TV priključnice.

Distributivni ormar zajedničkog antenskog sistema (ZAS)

Uobičajeno je da se ormari ZAS ugrađuju pored KDS ormara u objektu.

U distributivni ormar ZAS je potrebno ugraditi monofaznu utičnicu za priključenje pojačavača signala - povratno antensko pojačalo slično tipu Avent 3 proizvođača Televes.

Pojačavači imaju integrisane atenuatore i ekvilajzere za direktni i povratni smer kojim se može precizno konfigurisati parametri pojačanja. ZAS pojačavači Avent 3 su projektovani za multimedijalnu distribuciju u zgradama. Ovi pojačavači imaju aktivan, direktan i povratni smer. Sa odgovarajućim izborom atenuatora i ekvilajzera se obezbeđuje optimalno podešavanje željenog izlaznog nivoa, u skladu sa potrebama instalacije.

Sa povratnog antenskog pojačala signali se vode na djelitelj (razdjelnik) signala. TV instalacija se, uglavnom projektuje na nivou pasivne mreže, tako da omogućavab jednostavno priključenje na postojeće KDS operatere kao najpouzdaniji način prijema zemaljskih i satelitskih digitalnih programa.

Distributivni ormar kablovskog distributivnog sistema (KDS)

Uobičajeno je da se distributivni ormari kablovske TV ugrađuju pored telefonskih ormara u objektu. Od KDS ormara do granice urbanističke parcele predvidjeti postavljanje PVC cijevi Ø 50 mm kroz koju se provlači privodni kabal kablovske televizije.

Kablovski razvod

Od distributivnog ormara ZAS (sa djelitelja signala) polažu se po dva kabla RG-6/U-6 Cu/Cu (kablovi koji posjeduju bakarno središte i plašt) do TV stanskih razdjelnika (djelitelja signala) na svakom spratu. TV razdjelnici smješteni su u ormarima slabe struje OSS pozicioniranim u hodnicima komunikacija, u vertikalama predviđenim za razvod električnih instalacija „slabe” struje struje. Od spratnih ormara OSS po jedan

kabal razveden je do svake TV utičnice u spavaćim sobama i dnevnom boravku. Polaganje svih kablova TV sistema će se obaviti u savitljivim PVC cijevima prečnika 14 mm. Zahtjevani nivo signala na utičnicama je min. 60 db i isti će se mjeriti prilikom puštanja sistema u rad nakon čega će biti izrađen i protokol mjerenja.

TV instalacija

Shodno projektom zadatku, na mjestima datim u grafičkoj dokumentaciji predviđene su TV utičnica za prijem RF spektra (Blok-principijelna šema TV instalacije).

TV priključnice su modularnog tipa i montiraju se u instalacionim kutijama (modularni setovi) na visini u skladu sa priključnicama instalacija "jake" struje. Sva umjeravanja CATV instalacija i obezbjeđivanje nivoa prijemnog signala su obaveza određenog kablovskog operatera. Predviđena je i mogućnost eventualnog povezivanja na antenski sistem polaganjem odgovarajućih PVC cijevi za nesmetano ostvarivanje potrebnih veza.

Dimenzionisanjem mreže razvoda u objektu obezbeđuje se da nivo TV signala na svakoj priključnici bude u rasponu određenom propisima. Projektovana mreža TV mora omogućiti prenos signala u direktnom smjeru i povratnom smjeru u frekvencijskom opsegu od 5 do 860MHz. Polaganje instalacionih kablova mora da se vrši uz stalni nadzor tehničkog osoblja izabrane firme, koja će izvršiti montažu, povezivanje, ispitivanje, puštanje u rad i predaju instalacije uz izdavanje garancije.

Pri izradi tehničke dokumentacije potrebno je u potpunosti ispoštovati članove Pravilnika o tehničkim normativima za CATV i ZAS (Sl. List SFRJ br. 66/87).

Instalacija video interfona

Za komunikaciju sa posjetiocima, u stambenom dijelu objekta, predviđena je ugradnja video-interfonskog sistema. Ovakva instalacija omogućava i efikasnu kontrolu ulaska u objekat.

Instalacija IP video nadzora

Projektovani IP (digitalni) video nadzor je savremeni digitalni video sistem za nadzor koji kombinuje multipleksiranje, alarme/detekciju pokreta, omogućava funkcije praćenja slike sa kamera u realnom vremenu, snimanje i arhiviranje slika sa kamera i pregled snimljenog i arhiviranog materijala.

Sistem je zasnovan na:

- IP kamerama,
- kablovskoj instalaciji,
- odgovarajućim uređajima za snimanje i praćenje slike,
- softveru za upravljanje.

IP kamera snima i prenosi slike preko IP mreže, omogućavajući ovlašćenim korisnicima da lokalno ili udaljeno posmatraju, sačuvaju i upravljaju videom preko standardne infrastrukture IP bazirane mreže. IP kamera ima sopstvenu IP adresu i ima ugrađen web server, FTP server,

FTP klijent, e-mail klijent, upravljanje alarmom, programabilnost i još mnogo toga. IP kamera ne mora biti povezana na PC, jer funkcioniše nezavisno od njega, i može biti postavljena gdje god funkcioniše IP konekcija. Uz video, IP mreža posjeduje i druge funkcije i informacije koje se prenose istom mrežnom konekcijom, npr. audio, digitalne ulaze i izlaze, serijski(e) port(ove) za serijske podatke ili kontrolu pan/tilt/zoom mehanizma. Dodavanje novih kamera i dodatnih korisnika u sistem je veoma jednostavno samo kupovinom dodatnih kamera i korisničkih licenci koje se dodaju u softver. Sa bilo kog računara u mreži preko standardnog klijenta omogućen je jednostavan pristup video podacima prema unaprijed dodjeljenim pravima. IP video nadzor može prikazati video u realnom vremenu i generisati alarme na temelju detekcije pokreta ili detekcije neovlašćenog kretanja ili uništavanja kamere. Prenos informacija u realnom vremenu čini upravljanje sistemom video nadzora djelotvornijim, jeftinijim i inteligentnijim. Kablovska instalacija IP kamera gotovo je imuna na smetnje jer se radi o digitalnom signalu.

Prema dostavljenom projektnom zadatku predviđen je nadzor garaže objekata sa mogućnošću naknadnog proširenja (NVR većeg broja inputa).

U skladu sa bezbjednosnim aspektom, rješenjem je predviđeno postavljanje visoko kvalitetnih IP kolor i day/night kamera sa HD rezolucijom. Sve kamere u sistemu svojom estetskom komponentom, zadovoljavaju zahtjeve za usklađivanjem sa enterijerom i neupadljivošću.

Obzirom da se instalacioni dio sistema IP video nadzora realizuje kroz sistem strukturnog kabliranja, sve kamere u sistemu se povezuju direktno na RACK ormar. Ukupno je, u objektu, predviđeno postavljanje 4 kamere. Napajanje svih kamera u sistemu ostvariće se direktno putem aktivnog dijela opreme (Power over Ethernet IEEE 802.3af Class 1 i 2), dok je montažom UPS uređaja omogućeno i rezervno napajanje svih elemenata IP CCTV-a.

Instalacija sistema ozvučenja i javnog razglasa

Projektom je planirano izvođenje instalacije ozvučenja i obavještanja u pojedinim prostorima unutar objekta (zajedničke komunikacije, restoran, recepcija..). Sistem ozvučenja se sastoji od centralnog uređaja ozvučenja (u RACK ormaru), zvučnika, opreme za regulisanje nivoa zvuka od strane korisnika i pripadajuće kablovske instalacije odnosno zvučničkih linija. Sistem ozvučenja omogućava emitovanje radiodifuznog programa i lokalnog audio programa (sa tjunera, MP3-USB plejera) kao i mogućnost obavještanja. Distribucija audio signala vršiće se preko 100V-nih linija koje su povezane na pojačavače snage i raspoređene u jednu zonu. Izlazi iz pojačavača snage, obezbjeđuju pojedinačno ili grupno emitovanje signala na zvučničke linije. Za izvor zvuka se koristi uređaj PLN-SDT, sa mogućnošću učitavanja podataka sa SD kartice ili USB flash diska. Audio signali se prenose do ugradnih zvučnika (u slučaju planiranja spuštenih plafona – ugradnih zvučnika). U objektu su predviđeni ugradni plafonski zvučnici tipa LB2 –UC15-L nominalne snage 6W/3W/1,5W. Prilikom odabira zvučnika usvojena je pretpostavka da je dovoljno osnovno ambijetalno ozvučenje tj. nije rađen detaljni akustički proračun, uz uzimanje u obzir geometrije prostorija, završnih materijala, pretpostavljene pozicije slušalaca i slično. Za zajedničke prostore zvučničke linije se mogu povezati direktno

na centralni kontroler, pri čemu se upravljanje sa recepcije obavlja preko pozivne stanice. Pozivna stanica daje i mogućnost emitovanja glasovnih poruka. Povezivanje zvučnika je realizovano kablovima LiHCH 2x1,5mm², koji se polažu na zid (tavanicu) pomoću bezhalogenih obujmica ili se uvlače u bezhalogene cijevi položene u ili po zidu. Povezivanje atenuatorskih linija se realizuje kablovima LiHCH 4x1,5mm².

Projektom je predviđen sistem proizvođača Bosch.

Instalacija dojave požara

Projektom dokumentacijom je predviđeno da objekat u potpunosti bude pokriven instalacijom dojave požara koja se sastoji od:

- protivpožarne (PP) centrale,
- ručnih i automatskih javljača (detektora),
- alarmnih i signalnih uređaja,
- kablovskog razvoda.

Sistem treba da omogući blagovremenu detekciju pojave i mjesta nastanka požara i upozorenje prisutnih da je došlo do požara. Sistem je projektovan u skladu sa važećim propisima.

Instalacija Smart room sistema

Za sistem automatskog upravljanja energetikom predviđeno je Smart Home rješenje sa sobnim kontrolerima i perifernim uređajima.

Kontroler AE9M3 smješta se u razvodnu tablu svake od smještajnih jedinica, na DIN šinu, u sklopu sa automatskim osiguračima.

Predviđene funkcije koje se mogu realizovati u okviru sistema su:

- otvaranje ulaznih vrata (pomoću kartice),
- upravljanje glavnim sklopnikom napajanja većine potrošača sobe,
- upravljanje klimatizacijom sobe,
- upravljanje svjetlom dobrodošlice,
- nadzor statusa u sobi – ulazna vrata, prozor/balkonska vrata, SOS, gost u sobi, ne smetaj, poziv spremačici itd.
- ostale funkcije posebno definisane shodno potrebama korisnika.

Kontroler je potpuno autonoman i djeluje na osnovi korisnički zadatih parametara. Parametri se zadaju pomoću **IROOMS programskog paketa** (recepcija, osoblje hotela) ili pomoću programskog alata **ADRIA-tools** namijenjenog ovlaštenim serviserima.

Detekcija požara

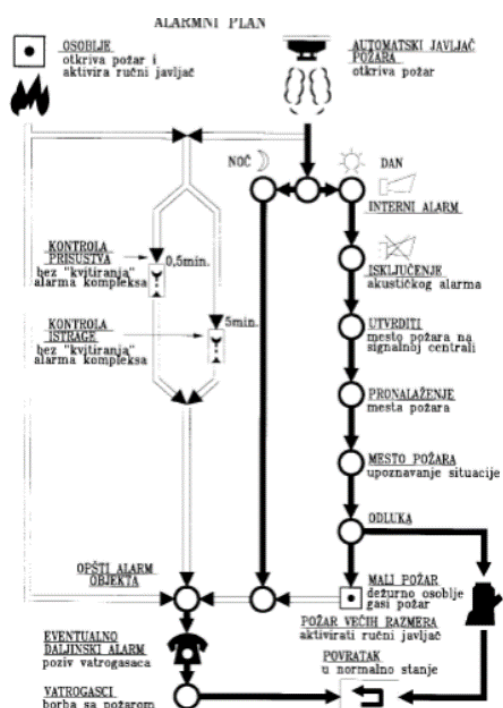
Izabrana je Centrala tipa tipa ALPHA 2100 koja predstavlja savremen mikroprocesorski uređaj namijenjen procesiranju analogno-adresibilnih, ESP protokolu kompatibilnih detektora požara i pomoćnih uređaja. Ona ima zadatak da, na osnovu prethodno isprogramiranih konfiguracionih parametara, prikuplja podatke od uređaja na adresnoj petlji i inicira odgovarajuću signalizaciju i reakciju sistema. Signalizacija centrale je takva da omogućava potpun pregled stanja sistema i u najsloženijim situacijama, uz detaljan tekstalni opis ne samo statusa već i lokacije zona/detektora na grafičkom LCD displeju. Projektovana je za potpuno autonoman rad, ali sa mogućnošću povezivanja u informacionu mrežu putem više tipova interfejsa (RS232, RS485, Ethernet), u cilju povećanja preglednosti stanja sistema i centralizacije funkcija nadzora. Jedan od njih može biti upotrebljen za daljinsku signalizaciju putem dislociranih paralelnih tabloa (do 16 tabloa).

Interna struktura kontrolnog panela ALPHA 2100 je takva da može biti ne samo centralizovana, već i distribuirana (u topološkom smislu).

Alarmni plan

Automatskim javljačima požara otkrivamo požar već u ranoj fazi razvitka, ali je neophodno uključiti i ljudski faktor u proces otkrivanja požara, odnosno ručne javljače požara. U cilju potpune efikasnosti sistema za dojavu požara, potrebno je obezbijediti stalno prisustvo čovjeka, odnosno u slučaju njegove odsutnosti obezbijediti telefonsku dojavu. Mogućnost ljudske greške, nepravilnih postupaka ili faktora panike može se eliminisati tehničkim sredstvima, zbog čega su i predviđena dva puta alarmiranja:

- alarm od automatskih javljača i
- alarm od ručnih javljača.

Samostalni rad (osoblje nije prisutno)

Kada osoblje nije prisutno alarm se automatski prenosi, bez čekanja, do vatrogasne službe. Sa ovakvim konceptom alarma prenos lažnih alarma do vatrogasne službe je znatno smanjen. Najčešći lažni alarmi su varljiva pojava koju izazivaju ljudi u toku dnevnog rada. Ovaj koncept alarma daje značajan doprinos u smislu pouzdanog rada i dobre reputacije sistema za detekciju požara u odnosu na korisnika sistema, a takođe i u odnosu na vatrogasnu službu.

Upravljačke funkcije PP centrale

- U slučaju požara su djeluje se na automatiku liftova, odnosno isti se dovode u najnižu tačku evakuacije (prizemlje) i vrata lifta ostaju otvorena dok traje alarm (za svaku lamelu ponaosob zavisno koja zona je u alarmu).
- Signal dojave požara otvara automatska vrata na izlazu iz shopping mall-a.
- Signal sa indikatora protoka sprinklera aktivira alarm istog trenutka (znak sigurnog požara).

U slučaju požara posredstvom automatike (zavisno od zone koja je u alarmu) aktiviraju se natpritisci u tampon zonama ili odimljavanje garaže (ako je ta zona u alarmu).

Instalacija detekcije ugljenmonoksida (CO)

Stacionarni automatski sistem za kontrolu i signalizaciju povećane koncentracije ugljenmonoksida omogućava neprekidnu kontrolu i, preko izvršnih funkcija, preventivnu zaštitu garaže od opasnih koncentracija ugljenmonoksida u vazduhu.

Sistem za detekciju se sastoji od detektora gasa slicnih tipu KMD300, koji se postavljaju na mjesto gdje može doći do povećane koncentracije ugljenmonoksida, i centralnog uređaja slicnog tipu KM301, koji se montira na visini 1.5m od poda.

3.5.4. Mašinske instalacije

U objektu su predviđene sledeće termotehničke instalacije:

- Sistemi za ventilaciju i odimljavanje garaža i sistemi za nadpritisak (tampon zone, stepeništa, liftovi).
- Sistemi ventilacije i grijanja toaleta
- Sistemi ventilacije sa rekuperacijom
- Sistemi grijanja i hlađenja
- Sistem zagrijavanja tople sanitarne vode

Proračun toplotnih gubitaka je rađen prema MEST EN 12831.

Ulazni projektni podaci: predeo vjetrovit, položaj otvoren, tip gradnje pojedinačan, prekid u radu instalacije 9-12h, objekat se nalazi u I klimatskoj zoni.

Projekat je urađen u skladu sa pravilnikom o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 036/18 od 31.05.2018.), i ABTA

preporukama iz oblasti zaštite i zdravlja na radu u turističkim objektima.

Sistem za ventilaciju garaže

Podzemna garaža je u dva nivoa, površina garaže -2 je cca 3782.43m² , površina garaže -1 je cca 4199m², sa pristupom preko silazno uzlazne rampe.

Prema Pravilniku o zaštiti garaža za putničke automobile od požara i eksplozija projektovana podzemna garaža spada u velike garaže (preko 1500m² korisne površine) za koju je potrebno obezbijediti sistem ventilacije i odimljavanja uz poštovanje uslova maksimalne površine požarnog sektora od 2500m².

Vazduh se iz garaže odsisava krovnim vatrootpornim dvobrzinskim ventilatorima koji se postavljaju u nivou prizemlja.

Vazduh se dovodi u garažu preko krovnih dvobrzinskih ventilatora, koji se postavljaju u nivou prizemlja.

Između zona ubacivanja i odsisavanja distribucija vazduha i dima se vrši preko dvobrzinskih vatrootpornih ventilatora.

Ventilatori se postavljaju na takav način da se svaka garaža dijeli na dva dimna sektora pri čemu za svaki sektor imamo po dva odsisna ventilatora istih kapaciteta.

Osnovna opasnost i izvor zagađenja vazduha u garaži su motorna vozila čiji izduvni gasovi i benzinske pare predstavljaju znatnu opasnost po zdravlje ljudi i sa stanovišta zaštite od požara.

Osnovne komponente izduvnih gasova su ugljen monoksid (CO), ugljen dioksid (CO₂), razni ugljovodonici, azotni oksidi (NO_x), čađ i dr.

Po zdravlje ljudi je najopasnija komponenta ugljen monoksid, čije su karakteristike sljedeće:

- gustina gasa u standardnim uslovima (t = 0°C, p=1 bar) ρ=1,25 kg/m³
- relativna gustina 0,967
- donja granica eksplozivnosti (zapreminski) 12,5 %
- gornja granica eksplozivnosti (zapreminski) 74,2 %
- temperatura paljenja u vazduhu T = 650°C

Prema standardu JUS N.S8.003, ugljen monoksid se klasifikuje u temperaturski razred T1, eksplozivna grupa A, relativna težina u odnosu na vazduh: gas lakši od vazduha. Prema JUS Z.B0.001, MDK (maksimalna dozvoljena koncentracija) CO u radnoj atmosferi je 50 ppm (0,005% zapreminski). U poređenju sa donjom granicom eksplozivnosti (DGE) to je čak 2500 puta manje, pa je stoga jasno da u garažama ne postoji realna opasnost od eksplozije, jer se DEG praktično nikada ne može stvoriti ili pojaviti, već je osnovni problem da se spriječi pojava koncentracije CO iznad MDK.

Količina odsisnog vazduha u funkciji odvođenja izduvnih gasova je određena na bazi količine štetnih gasova nastalih radom automobilskih motora i maksimalne dozvoljene koncentracije štetnih materija, vodeći računa o dinamici opterećenja garaže.

U garaži je projektovan sistem prinudne ventilacije, kojim se sprečava pojava koncentracije štetnih gasova i para većih od dozvoljenih, razvodni kanali su postavljeni pod tavanicu garaže.

Sistem ventilacije koristi detekciju prisustva CO radi ekonomičnije eksploatacije. Instalacija za detekciju CO se sastoji od centralne jedinice i na nju priključnih sondi (elektronskih senzora).

Tehnologija rada sistema za ventilaciju garaže

U opštem konceptu ventilacije podzemne garaže, razlikujemo: *povremenu ili redovnu ventilaciju i incidentnu ventilaciju.*

Povremena ventilacija, kao i incidentna ventilacija imaju ulogu da uklone onečišćen vazduh sa viškom ugljen-monoksida (CO).

Povremena ili redovna ventilacija garaže

U ovom slučaju preko vremenskog releja potrebno je podesiti tako da se ventilator za odsisavanje uključuje na svakih pola sata sa dužinom rada od 15min i prekidom rada od 23 do 06 časova ili prema nekom drugom vremenskom intervalu koji je moguće podesiti a u zavisnosti od frekvencije saobraćaja (npr. u periodu očekivanog maksimalnog prisustva CO od 7.30 - 9.00 h i popodne od 15.00 - 17.00 h).

Incidentna ventilacija garaže

Kada uređaj za detekciju ugljen-monoksida(CO) registruje koncentraciju od 50ppm šalje signal za aktiviranje odsisnog ventilatora i sistem radi dok se koncentracija CO ne spusti ispod 50ppm, za slučaj da koncentracija pređe 200ppm pali se zvučna i svjetlosna signalizacija za napuštanje garaže.

INSTALACIJA ZA NADPRITISAK TAMPON ZONA

Ubacivanje svježeg vazduha u tampon zonu je riješeno kanalskim ventilatorom, kao zaštita od ulaska dima. U slučaju požara ovaj prostor se drži u nadpritisku, čime je omogućen "čist" prostor.

Ubacivanje svježeg vazduha je predviđeno ventilatorom koji je smješten u tampon zoni. Kanali su od čeličnog lima i zaštićeni su oblogama otpornim na požar minimum 2h. Na pregradnom zidu između tampon zona i garaže postavljena je rasteretna nadpritisna klapna koja rasterećuje prostor tampon zone pri povećanju nadpritiska iznad 50 Pa.

Uključenje i isključenje ventilatora za nadpritisak tampon zona pored automatskog predviđeno je i ručno.

NADPRITISAK CENTRALNOG STEPENIŠTA

Za stepeništa predviđen je nadpritisak u slučaju incidentne situacije – požara.

Sistemi za stvaranje nadpritiska u stepeništu se sastoje od krovnog ventilatora sa horizontalnim uzimanjem vazduha koji se montiraju na betonskom šentu na krovu objekta, odakle se vazduh ubacuje direktno u stepenište.

Ventilatori su sa frekventnom regulacijom i održavanje nadpritiska u stepeništima se vrši preko senzora diferencijalnog presostata u stepeništu.

Uključenje i isključenje ventilatora za nadpritisk stepeništa pored automatskog predviđeno je i ručno.

NADPRITISAK LIFTOVSKIH OKNA

Za Liftove predviđen je nadpritisk liftovskih okna u slučaju incidentne situacije – požara.

Liftovi su povezani sa protivpožarnom centralom, koja u incidentnoj situaciji-požar daje signal za spuštanje liftova u prizemlje.

Sistemi za stvaranje nadpritiska u liftovskim oknima se sastoje od krovnih ventilatora sa horizontalnim uzimanjem vazduha koji se montiraju na krovu liftovskih okna na krovu objekta, odakle se vazduh ubacuje direktno u liftovska okna.

Ventilatori su sa frekventnom regulacijom i održavanje nadpritiska u stepeništima se vrši preko senzora diferencijalnog presostata u stepeništu.

NADPRITISAK EVAKUACIONOG STEPENIŠTA U GARAŽAMA

U slučaju zatvorenih vrata u evakuacionom stepeništu potrebno je ostvariti nadpritisk vazduha u odnosu na pritisak vazduha u garaži za 20-80 Pa. Nadpritisk vazduha u evakuacionom stepeništu se ostvaruje ubacivanjem vazduha u prostor evakuacionog stepeništa. Za Modus 1, kada su sva vrata zatvorena, predviđena je jedna količina vazduha za stvaranje nadpritiska, dok u Modusu 2, pri evakuaciji, pretpostavlja se da će jedna vrata biti stalno otvorena. Vrata prema garaži su protivpožarna, vatrootporna 1 sata na temperaturi od 400 oC, sa mehanizmom za samozatvaranje definisana građevinskim projektom.

Za slučaj kada su jedna vrata otvorena, prema preporukama MEST EN 1210-6 za evakuaciju, potrebno je da brzina strujanja pri otvorenim vratima bude 0,75 m/s.

Šema djelovanja instalacija

	CO senzor	Stanje	OPREMA			
			VENTILATOR	ODSISNI VENTILATOR I	VENTILATORI ZA UBACIVANJE	JET VENTILATOR I
			NADPRITISAK	VENTILACIJA I ODIMLJAVANJE		
GARAŽA-1	50<CO<100ppm	Ventilacija I stepen	0	1	1	0
	100<CO<250ppm	Ventilacija II stepen	0	1	1	1
	CO>250ppm	Požar	1	2	2	2
GARAŽA-2	50<CO<100ppm	Ventilacija I stepen	0	1	1	0
	100<CO<250ppm	Ventilacija II stepen	0	1	1	1
	CO>250ppm	Požar	1	2	2	2

KLIMATIZACIJA

Sistemi ventilacije i grijanja toaleta

U zajedničkim toaletima sa više prostorija predviđaju se sistemi centralne ventilacije sa jednim odsisnim kanalskim ventilatorom, koji preko aero ventila i spiro kanala otpadni vazduh transportuje na krov objekta, upravljanje radom ventilatora se vrši preko kontrolera broja obrtaja koji se postavlja na ulazu u kupatilo.

U zimskom periodu za pokrivanje toplotnih gubitaka predviđeni su električni konvektori sa termostatima za regulaciju temperature u toaletima.

U toaletima u sobama se predviđa sistem lokalne ventilacije sa kupatilskim ventilatorima koji se pale preko prekidača za svjetlo i i opremljeni su tajmerom i nepovratnom klapnom.

U zimskom periodu za pokrivanje toplotnih gubitaka predviđeni su dekorativni električni sušaći peškira sa termostatima za regulaciju temperature u toaletima.

Sistemi ventilacije sa rekuperacijom

Za ventilaciju restorana, holova i sl. predviđeni su rekuperatori toplote otpadnog vazduha, koji sistemom kanala i rešetki, ili anemostata sa difuzorima, ubacuju spoljni vazduh rekuperiranpredgrijan, i izbacuju otpadni vazduh u spoljnu atmosferu, rekuperatori se postavljaju u spuštrenom plafonu sa revizijom za održavanje, spoljne rešetke za uzimanje svježeg i izbacivanje otpadnog vazduha se postavljaju na fasadi objekta. Kanali za ubacivanje svježeg vazduha prije rekuperatora se termički izoluju.

Sistemi grijanja i hlađenja

Kao izvor toplotne/rashladne energije su predviđene spoljne jedinice **VRF** sistema, koje će biti smještene na krovu objekta.

Spoljašnje i unutrašnje jedinice su povezane mekim bakarnim cijevima za razvod freona i signalnim kablom. Od spoljne jedinice polaze dvije bakarne cijevi koje služe za razvod tečne, odnosno gasne faze. Unutrašnje jedinice se međusobno povezuju pomoću posebnih bakarnih račvi i signalnim kablom. Obje cijevi se izoluju cjevastom izolacijom sa parnom branom, odgovarajućeg prečnika, debljina izolacije je minimalno 13mm, a koeficijent toplotne provodljivosti materijala najviše 0,035W/mK. Predviđena je termička izolacija od sintetičkog kaučuka (materijal koji je samogasiv i prilikom sagorijevanja ne oslobađa otrovne materije). Debljina izolacije za cijevi je propisana Pravilnikom o minimalnim zahtjevima energetske efikasnosti zgrada, ali u nedostatku izolacije za cijevi spoljašnjeg prečnika ¼" debljine 13 mm koristiti cjevastu prefabrikovanu izolaciju debljine 9mm.

Sistem zagrijavanja tople sanitarne vode

U tehničkoj prostoriji u garaži je predviđena podstanica sa akumulacionim bojlerima za zagrijavanje tople sanitarne vode za potrebe Hotela uz primjenu toplotne pumpe, koja je smještena

na krovu objekta, uz dogrijavanje i rezervnu opciju pomoću elektro grijača.

Za skladištenje tople sanitarne vode predviđeni su akumulacione rezervoari sa cijevnim izmjenjivačima za indirektno zagrijavanje pomoću toplotne pumpe, s tim da se biraju bivalentni bojleri sa mogućnošću naknadne ugradnje solarnog sistema ako se ukaže potreba.

Predviđen je i sistem termičke dezinfekcije akumulacionih rezervoara i cjevovoda tople sanitarne vode, i mješni ventil za zaštitu potrošača od visoke temperature vode.

Predviđena je recirkulaciona pumpa tople sanitarne vode sa sistemom upravljanja u skladu sa energetsom efikasnošću i termičkom dezinfekcijom cjevovoda. Toplotna pumpa se smješta na krov objekta.

Toplotna pumpa (vazduh-voda) je sa mogućnošću grijanja vode do 65°C i rad u opsegu od -26°C do +46°C.

Upravljanje radom elektro grijača se vrši pomoću dvojnih termostata (radni i zaštitni) koji na osnovu temperature u bojleru preko kontaktora u elektro ormaru pale i gase grijače u skladu sa zadatom radnom i sigurnosnom temperaturom vode u bojleru.

Akumulacioni rezervoari su opremljeni sigurnosnim ventilima dimenzionisanim u skladu sa veličinom rezervoara, kao obaveznom zaštitnom opremom rezervoara, pri čemu se između sigurnosnih ventila i rezervoara ne postavlja zaporna armatura.

Za dilataciju zapremine tople sanitarne vode u akumulacionim rezervoarima i sistemu cijevnog razvoda su predviđene membranske ekspanzione posude.

Temperatura skladištenja tople sanitarne vode je 60°C, što je u skladu sa preporukom o prevenciji razvoja bakterije „leginele“. U polaznom vodu prema potrošačima se postavlja mješni ventil upravljani automatikom na osnovu senzora temperature polaznog voda koja se ograničava na 50°C zbog zaštite potrošača od opekotina, dok automatika u noćnim satima u intervalu od 30min vrši otvaranje mješnog ventila na temperaturu akumulacije od 60°C čime se vrši termička dezinfekcija cjevovoda.

3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buke, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

3.6.1. Emisije u vazduh

Tokom izgradnje objekta, naročito u fazama uklanjanja postojećih objekata i izvođenja zemljanih radova, biće angažovana teža građevinska mehanizacija, što može dovesti do privremenog povećanja emisija štetnih gasova, buke i vibracija. Međutim, zbog ograničenog vremenskog trajanja ovih aktivnosti i preduzimanja propisanih mjera zaštite, ne očekuju se značajna dugoročna zagađenja vazduha.

U toku izvođenja radova takođe će doći do privremenog povećanja nivoa buke i vibracija, posebno na gradilištu i u njegovoj neposrednoj blizini. Ne očekuju se ispuštanja opasnih i otrovnih materija ni neprijatnih mirisa.

Funkcionisanje objekta u redovnom režimu neće prouzrokovati značajnije emisije buke, izuzev kretanja motornih vozila. Neće biti emisija svjetlosne ili toplotne energije, niti elektromagnetnog zračenja koje bi uticalo na životnu sredinu.

3.6.2. Ispuštanje u vodotoke

Lokacija planiranog objekta se nalazi oko 820 m udaljenosti od morske obale. Južno od parcele protiče vodotok Željeznica, koji se ulijeva u more. U akcidentnim slučajevima: curenja otpadnih voda ili izlivanje goriva i ulja iz mehanizacije, može doći do kontaminacije vodotoka direktno ili indirektno procjeđivanjem kroz zemljište.

Međutim, važno je naglastiti da se tokom funkcionisanja neće vršiti depozicija hemijskih i drugih materija, te je predviđeno je da se otpadne vode upuštaju u planiranu gradsku kanalizaciju.

3.6.3. Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja radova i uklanjanja postojećih objekata za realizaciju projekta javiće se građevinski otpad od izgradnje i uklanjanja, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 34/24).

Tokom funkcionisanja objekta javljaće se komunalni čvrsti otpad koji preuzima nadležno komunalno preduzeće. Pošto se radi o izgradnji objekta, biće uticaja na zemljište, jer se gubi površinski travnati sloj koji je zastupljen na lokaciji i dolazi do urbanizacije područja. Međutim, značajnijeg uticaja na floru i faunu neće biti, jer je okolno područje urbanizirano i većih gubitaka nema, obzirom da se flora i fauna u značajnijem obliku nalazi dalje od lokacije predmetnog projekta.

Također, investitoru se predlaže da treba zaključiti ugovor o odvozu komunalnog otpada sa nadležnim komunalnim preduzećem.

Upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Za čvrsti komunalni otpad koji nastaje tokom eksploatacije objekta, predviđa se obavezna **primarna selekcija na mjestu nastanka**, u skladu sa **Zakonom o upravljanju otpadom** („Sl. list CG“, br. 34/24) me.propisi.net+1faolex.fao.org+1

Otpad će se odvojeno prikupljati uz upotrebu namjenski označenih kanti i kontejnera za sledeće kategorije:

- papir i karton
- plastika
- staklo
- metal
- tekstil
- biootpad
- miješani komunalni otpad

Za dodatno estetsko i higijensko unapređenje, planirana je instalacija **polu-podzemnih kontejnera** („Sl. list CG – opštinski propisi“, br.51/19) koji se lako uklapaju u urbani prostor i smanjuju vizuelni i mirisni efekat otpada.

Sakupljeni otpad će preuzimati i odvoziti nadležna komunalna firma, u skladu sa odredbama Državnog i lokalnog Plana upravljanja otpadom. faolex.fao.org

3.6.4. Buka, vibracije i toplota

Tokom izvođenja projekta doći će do povećanog nivoa buke koja nastaje usljed rada mehanizacije i ručnih alata. Ovaj nivo buke će biti ograničenog vremena trajanja dok traje izvođenje projekta.

Funkcionisanjem projekta neće doći do značajnog povećanja emisija buke, ali će i dalje biti prisutan nivo buke koji potiče od svakodnevnog saobraćaja na ovom području.

Intenzitet buke u toku funkcionisanja objekta, neće biti visok.

Buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije je izvođenje izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 50dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi.

Preporučujemo da, se u procesu izgradnje objekta, koristi oprema koja će zadovoljiti nivo zvučne snage, a shodno Direktivi o emitovanju buke u životnu sredinu putem opreme koja se koristi na otvorenom prostoru (ED 2000/14EC) i Pravilniku o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu (Sl.list CG, br. 013/14).

Intenzitet buke takođe zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli u nastavku dokumenta.

Tabela 1: Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta

Vrsta opreme	L_w dB(A)
Bager	100
Utovarivac	95
Kamion	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85
Valjak	90

Tokom izgradnje, uzeti u obzir i postojanje Odluke o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetne sezone br.01-018/24-1779, za 2024.godinu.

Najbitnije vibracije potiču od kretanja teških motornih vozila i građevinskih mašina i od rada građevinskih mašina. Teška motorna vozila se po pravilu kreću magistralnim putem. U ostalim dijelovima, teška motorna vozila se kreću najčešće zbog dopremanja građevinskog materijala i odvoženja iskopane zemlje i šuta.

U tabeli su date udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, koja je rađena za Državni prostorni plan.

Imajući u vidu da na razdaljini od lokacije, koja je tabelarno prikazana, ima objekata, vjerovatno je da vibracije, prouzrokovane izgradnjom planiranog projekta, budu registrovane.

Tabela 2: Razdaljine na kojima mogu biti registrovane vibracije od strane građevinske mehanizacije

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10 - 15
Kompaktiranje	10 - 15
Teška vozila	5 - 10

S obzirom, na vrstu djelatnosti, radne procese i opremu koja će se koristiti u predmetnom projektu, neće biti emitovanja zračenja (jonizujuća i nejonizujuća) prema okruženju.

3.6.5. Sanitaro-fekalne otpadne vode

Horizontalni i vertikalni kanalizacioni razvod u objektu projektovan je od PVC kanalizacionih cijevi i fazonskih komada, sa konusnim zaptivnim prstenima.

Kanalizaciona mreža izvan objekta do priključka na fekalni kolektor, projektovana je od istih kanalizacionih cijevi.

3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija

Tretiranje otpadnih voda

Na osnovu urbanističko tehničkih uslova, izdatih od strane Sekretarijata za prostorno planiranje I održivi razvoj – opština Bar, a za potrebe izgradnje stambeno poslovnog objekta predviđeno je priključenje objekta na gradski kanalizacioni odvod.

Tretiranje čvrstog otpada I ostali tečni otpad

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13. i 83/16, otpad koji se stvara na predmetnoj lokaciji može se svrstati u sljedeće grupe:

- Komunalni otpad koji će se stvarati od strane uposlenika prilikom obavljanja radnog procesa usluživanja.
- Građevinski otpad koji će se stvarati prilikom izvođenja radova objekta.

Otpad se treba tretirati na način da je usklađen sa Uredbom I načinu I uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) I Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).

Komunalni otpad se odlaže u predložene kontejnere ili polu podzemne kontejnere, u skladu sa “Zakonom o upravljanju otpadom”. Dalji transport i odlaganje vrši ovlašteno komunalno preduzeće.

Postupanje sa građevinskim otpadom se vrši u skladu sa “Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” (Sl.list CG br.,50/12).

.

4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Šire područje predmetne lokacije, se koristi za sezonsko turističko stanovanje i za stalno stanovanje, za poslovanje i pružanje ugostiteljskih usluga. U blizini predmetne lokacije su zastupljeni uglavnom stambeni i poslovni objekti.

Promjena se ogleda u povećanju broja ljudi na lokaciji, prvenstveno za broj stanara i zaposlenika u poslovnim prostorima na lokaciji. Funkcionisanjem projekta, dolaziće do migracija, povećanjem broja stanovnika, povećanjem zaposlenosti koje stvara ovaj objekat.

Odmah, južno od lokacije pruža se magistralni putni pravac E 851, (koji nakon kružnog toka dalje nastavlja u pravcu zapada i juga.

Osnovni elementi životne sredine ovog prostora u određenoj mjeri su i dalje očuvani, iako su intenzivnom urbanizacijom i izgradnjom objekata u posljednje vrijeme pretrpjeli izvjesne uticaje i promjene. S jedne strane, izmijenjena je prirodna fizionomija područja (promijenjeno je prirodno stanje terena, prirodna staništa su zamijenile zgrade, saobraćajnice, infrastrukturne mreže i objekti), a s druge strane zbog aktivnosti koje su se u njemu odvijale, uzrokovano je narušavanje izvjesnog dijela prirodnih potencijala na ovom području.

Što se tiče buke, lokacija predmetnog projekta je izložena većem intenzitetu buke, obzirom da je magistralni put u blizini. Parking prostor i blizina stambenih i poslovnih objekata pruža elemente buke, pogotovo u vrijeme turističke sezone.

Na bazi navedenog može se konstatovati da je postojeće stanje osnovnih segmenata životne sredine na posmatranom prostoru djelimično zadovoljavajuće, dok su pojedini segmenti, kao što je pejzaž, ekosistem flore i faune i dr., oštećeni urbaniziranim razvojem.

Shodno namjeni objekta, ne postoje faktori koji bi kumulativno sa iznesenim uticajima imali veće negativne posljedice po životnu sredinu na ovoj lokaciji ili u njenoj blizini.

Ukoliko ne dođe do realizacije predmetnog projekta, doći će do narušavanja pejzaža lokacije i uzurpacije zemljišta.

5. OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA

Opredjeljenje za djelatnost koja se prezentira ovim Elaboratom, proizašla je iz činjenice, da Nositelj projekta, posjeduje određeni kapital koji je želio da investira u razvoj industrijske konoplje i njegove prerade, a zatim i distribucije.

Investitor (nositelj projekta) je lokaciju već posjedovao. Nalazi se u gradskoj zoni, uz magistralni put, pored mnogobrojnih stambenih i poslovnih objekata. Područje u blizini je intenzivno frekventno, zbog blizine magistralnog puta. Lokacija je lahko dostupna lokalnom stanovništvu, korisnicima iz drugih opština i sl.

Izbor opreme i tehnologije rada, je prije svega uslovljena novim trendovima u ovoj oblasti. Predmetna oprema je savremena u pogledu tehnološkog postupka i ista se obezbjeđuje od renomiranih proizvođača.

Tabela 3: Razmatrane alternative po segmentima

Broj	Aspekti	Razmatrana alternativa sa obrazloženjem glavnih razloga za izbor određenog rješenja i uticaja na životnu sredinu
1	Lokacija	<i>Nije razmatrana alternativa. Predmetna parcela je u vlasništvu nosioca projekta.</i>
2	Uticaj na segmente životne sredine i zdravlje ljudi	<i>Alternativno rješenje može biti drugačiji pristup izradi projekta uz korištenje drugih vrsta materijala ili iznalaženje rješenja drugačijeg oblika objekta</i>
3	Proizvodni process ili tehnologija	<i>Alternativno rješenje nije uzeto u razmatranje, jer je funkcija objekta poslovno stambena.</i>
4	Metode rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
5	Planovi lokacija i nacrti projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
6	Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta	<i>Vrsta materijala se može i promijeniti, ukoliko se pokaže dostupnost kvalitetnije i isplativije varijante u periodu prije početka radova.</i>
7	Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje.</i>
8	Datum početka i završetka izvođenja	<i>Početak izvođenja radova planira se nakon dobivanja saglasnosti, a izvođenje radova će trajati do 2 godine.</i>
9	Veličina lokacije ili objekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Lokacija je u vlasništvu nosioca projekta. U ovoj fazi izrade, neće se uzeti u obzir smanjenje ili povećanje objekta.</i>
10	Obim proizvodnje	<i>Obim pružanja usluga nije planiran biti proširen ili povećan. Objekat je ograničenog kapaciteta uslužnog i stambenog dijela.</i>

11	Kontrola zagađenja	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
12	Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korištenje i konačno odlaganje	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
13	Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
14	Odgovornost i procedura za upravljanje životnom sredinom	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
15	Obuke	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
16	Monitoring	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
17	Planovi za vanredne prilike	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
18	Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje (za privremene objekte)	<i>Nije planirano uklanjanje objekta ukoliko objekat prestaje sa radom</i>

6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Za analizu segmenata životne sredine za koje postoji mogućnost da budu značajno izloženi riziku usljed realizacije projekta, su korišćeni raspoloživi podaci o postojećem stanju životne sredine na lokaciji i u širem okruženju lokacije, opština Bar.

Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)

Na širem području posmatrane lokacije nema mnogo neizgrađenih površina, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja, a da nije na štetu životne sredine koji ga okružuje.

Najveći dio prostora se koristi za stanovanje i poslovanje.

Prema rezultatima popisa stanovništva sprovedenog u decembru 2023. godine, opština Bar ima 45.812 stanovnika, što čini 7,35% ukupne populacije Crne Gore. Od tog broja, 22.258 su muškarci, a 23.554 žene. Prosječna starost stanovnika Bara je 39,79 godina; kod muškaraca 38,56, a kod žena 40,95 godina. (*www.BARINFO.ME*)

Prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova iz 2023. godine, u Crnoj Gori je evidentirano 217.441 domaćinstvo. (*www.MONSTAT.ORG*)

Što se tiče opštine Bar, prema podacima iz 2023. godine, zabilježen je pozitivan migracioni saldo od 131 osobe, što znači da se broj stanovnika povećao za taj broj usljed doseljavanja.

Na nivou Crne Gore, u 2023. godini rođeno je 7.008 živorođene djece, dok je umrlo 6.327 lica, što rezultira pozitivnim prirodnim priraštajem od 681. (*www.MONSTAT.ORG*)

Zdravlje ljudi

Crnogorski zdravstveni sistem je, po većini parametara koji ga karakterišu, relativno mali sistem i kao takav pogodan je za uvođenje i primjenu novih znanja i iskustava te relativno brzu transformaciju u jedan moderan, kvalitetan i efikasan sistem sposoban da u potpunosti zadovolji potrebe krajnjih korisnika svojih usluga.

Opšta bolnica Bar ili u punom nazivu Javna zdravstvena ustanova Opšta bolnica „Blažo Jošov Orlandić“ Bar jedna je od sedam javno zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori za gravitaciono područje za opštine Bar, Ulcinj i dio Budve. U njoj je zastupljen viši nivo zdravstvene zaštite, koji obuhvata složenije mjere i postupke u pogledu prevencije u odnosu na primarni nivo zdravstvene zaštite, dijagnostiku, liječenje, medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu negu, boravak i ishranu bolesnika

Što se tiče samog zdravstvenog stanja lokalnog stanovništva, gdje se planira gradnja objekta, može se reći da projekat neće imati štetan uticaj na zdravlje. Čak se može reći da ustvari predstavlja mogućnost stvaranja ugodne poslovne i rezidencijalne atmosfere za ljude koji će boraviti ili raditi u sklopu ovog objekta. Objekat ne predstavlja opasnost po zdravlje, obzirom da neće stvarati štetne emisije.

Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama

Agencija za zaštitu životne sredine realizuje program monitoringa određenih lokacija od 2013. godine, međutim, lokacija planiranog projekta i šire područje nisu bile predmetom istraživanja za 2023.godine. Dokumentom "Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2023.godinu" je istraživanje biodiverziteta u 2023. godini obuhvatalo analizu livada posidonije, zajednice fitofilnih algi i Cystoseira spp, koraligene zajednice, strane/invazivne vrste i zooplankton. Također, u nekoliko istražnih dokumenata za područje Opštine Bar, rađena je djelimična analiza biodiverziteta Opštine, kao npr.: *LOKALNI EKOLOŠKI EKONOMSKI TURISTIČKI RAZVOJNI PLAN* za 2021.godinu, gdje se spominje istražno područje maslinjaka Džidžarin. Međutim, konkretnih podataka o biodiverzitetu predmetne lokacije ili šireg područja, nema. Rijetke i zaštićene vrste se ne nalaze u blizini predmetne lokacije. Navedena istraživanja nisu relevantna za projekat, te se ne obrađuju u nastavku dokumenta.

Zemljište (zauzimanje/korištenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)

Na kvalitet zemljišta utiče veliki broj faktora, a najviše geološka podloga, reljef, klima, hidrografija, vegetacija i čovjek. Maksimalno dozvoljene količine (MDK) opasnih i štetnih materija u zemljištu date su u tabeli, prema Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Tabela 4: Maksimalno dozvoljene količine opasnih i štetnih materija

Red. br.	Element	Hemijska oznaka	MDK u zemljištu u mg/kg zemlje
1.	Kadmijum	Cd	2
2.	Olovo	Pb	50
3.	Živa	Hg	1,5
4.	Arsen	As	20
5.	Hrom	Cr	50
6.	Nikl	Ni	50
7.	Fluor	F	300
8.	Bakar	Cu	100
9.	Cink	Zn	300
10.	Bor	B	5
11.	Kobalt	Co	50
12.	Molibden	Mo	10

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) sredstava za zaštitu bilja u zemljištu iznose za:

- triazine (atrazin i simazin) 0,01,
- karbamate 0,5,
- ditiokarbamate 1,0,
- hlorfenoksi (2,4) 1,0,
- fenolne herbicide (DNOCI DINOSEB) 0,3 i

- organohlorne preparate DDT+DDD+DDE 0,01.

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) toksičnih i kancerogenih materija u zemljištu iznose za:

- policiklične aromatične ugljovodonike (PAHS) 0,6

- polihlorovane bifenile i terfenile (PCBs i PTC) za svaki od kongenera (28, 52, 101, 118, 138, 153 i 180) 0,004

- organokalajna jedinjenja (TVT, TMT) 0,005

Takođe, dokumentom "Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori" od 2010 do 2023. godine, koje je radila Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore nisu sadržani podaci o kvalitetu zemljišta u Baru, odnosno Bar nije bio ciljno mjesto za uzorkovanje i analizu zemljišta.

Tlo (organske materije, erozija, zbijenost, zatvaranje tla)

Kao i za podpoglavlje Zemljište za posmatrano područje, odnosno za Opštinu Bar u sklopu dokumenta Informacije o stanju životne sredine za 2023. godinu, nisu rađena istraživanja ni ispitivanja koja se odnose na tlo.

Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda)

Podzemne vode na osnovu Pravilnika o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list RCG", 52/2019) mogu imati dobar hemijski status i loš hemijski status. Prilikom ocjene statusa osim navedenog pravilnika u tumačenju rezultata korišten je i Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovedenu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu ("Sl. list RCG", 64/2018, 101/2021).

Tokom 2023. godine, rađen je monitoring 32 podzemne vode: izvorišta/izdani (6), kopanih bunara (3) i novih bušotina (23). Vode nekih od njih se koriste ili su u planu da se koriste, za zahvatanje voda za ljudsku upotrebu. Vode I (prve) izdani Zetske ravnice su uzorkovane iz 3 podzemna bunara kao dio monitoringa osjetljivih područja, po zahtjevima Nitratne direktive. Ovi bunari su u privatnom vlasništvu i voda je uzeta ispumpavanjem sa pumpom iz 2 bunara, dok je iz bunara u mjestu Vranj voda zahvatana kantom. Voda bunara u Gostilju se koristi i danas za piće bez i kakvog tretmana.

Status kvaliteta je određen na osnovu srednjih vrijednosti 12 osnovnih fizičko hemijskih parametara: BPK5, TOC, el. provodlj., alkalitet, pH, NH₄⁺, NO₃⁻, NO₂⁻, TN, uk.P, o-PO₄³⁻, SO₄²⁻. Rađeni su još neki prateći parametri, ali njihove vrijednosti nijesu uzete za određivanje statusa, zbog specifičnosti kvaliteta podzemnih voda, ko što su: Tvode, sadržaj O₂, % O₂, i sus. materija, kao i 3 mikrobiološka parametra.

Od zagađujućih supstanci rađeni su metali: Pb, Cd i Hg, zatim As i pesticide (176 supstanci ove grupe). Rezultati analiza kvaliteta podzemnih voda po mjernim(stanicama) mjestima, relevantnih za predmetno područje, predstavljeni su u nastavku:

Kajnak je nova bušotina koja se nalazi kod izvorišta Kajnak u zaleđu Bara. Pripada GVTPV Možura– Paštrovići. Vodu sa izvorišta Kajnak koristi za vodosnabdijevanje, Vodovod - Bar. Voda je pokazala, sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status. Kvalitet vode u 91,7% određenih parametara je pokazao odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar status, a u 8,3% dobar kvalitet (BPK5). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As <0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide.

Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta potvrđeno je prisustvo koliformnih bakterija (525-1555/100ml), fekalnih (19-24/100ml) i živih (19-102/ml). Dinamički nivo vode je bio 2,4 i 2,5 m.

Popovići je nova bušotina koja se nalazi u Baru i pripada GVTPV Možura-Paštrovići. Uzorkovana voda je bila sive boje, imala je miris na kanalizaciju, srednje i slabe providnost. Sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata voda je imala loš status kvaliteta. U 50% određenih parametara pokazala je odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar, 33,3% je pokazalo dobar kvalitet (BPK5, SO4²⁻, NH4⁺, NO2⁻), a 16,7% loš kvalitet (el.prov, m-alkalitet,). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As<0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta nađene su koliformne bakterije (2415-13450/100ml), fekalne (1050-9100/100ml) i žive (289-3200/ml). Dinamički nivo vode je bio 2,5 i 2,9 m.

Sjenokos je nova bušotina koja se nalazi na prostoru Crmnice i pripada GVTPV Orahovštica-R.Crnojevića. Voda je pokazala, sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status kvaliteta. Kvalitet vode u 75% određenih parametara je pokazalo odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar, a 25% je bilo dobrog kvaliteta (el.prov., m-alkalitet, NH4⁺). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As <0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta nađene su koliformne bakterije (315-945/100ml), fekalne (8-315/100ml) i žive (13-94/ml). U prvom uzorkovanju voda je bila sivkaste boje, sa prisutnim mravima, a u drugom je bilo prisutno trunje. Dinamički nivo vode je bio 1,4 i 0,9 m.

Izvorište Podgorska Vrela nalazi se na prostoru Crmnice i pripada GVTPV Orahovštica-R.Crnojevića. Vodovodi Cetinje i Budva koriste izvor za vodosnabdijevanje. Voda je uzeta sa preliva i pokazala je sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status. Kvalitet vode u 100% određenih parametara je pokazalo odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar status. Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As<0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Određivani mikrobiološki parametri su imali sledeće vrijednosti: koliformne bakterije 260-437/100ml, fekalne 2-3/100ml i žive 97- 98/ml.

Na osnovu vrijednosti osnovnih fizičko hemijskih elemenata kvaliteta i specifičnih zagađujućih supstanci ispitivanih 32 podzemne vode (23 nove bušotine, 3 kopana bunara i 6

izdani/izvorišta) stanje voda imalo je dobar status na 19 mjesta (59,4%-Kajnak, Sjenokos, Podgorska Vrela, Budva, Kaluđerovo Oko, Ribnica, Vučji Studenac, Cijevna- desna obala, blizu ušća, Bolje Sestre-bušotina, Bolje Sestre-izdan, Trgaj, Čevo, Rijačani, Glava Šavnika-izdan, Šavnik-pored škole, Mateševo, Ravnjak, Manastirsko Vrelo- Berane i Ali Pašini izvori)) i loš na 13 mjesta (40,6%- Sveti Đorđe, Popovići, Jaz, Risanska Špilja, Goljemadi, Radovče, Plantaže, Gostilj, Vranj, Drešaj, Zaljutnica, Bijelo Polje i Pljevlja).

Tabela 5. Prikaz ocjene hemijskog statusa podzemnih voda za 2023 na osnovu opštih fizičko hemijskih parametara i zagađujućih supstanci (prikazan u bojama u skladu sa preporukama ODV).

2023.g.	Opština	KOD vodnog tijela podzemnih voda ili grupe vodnih tijela podzemnih voda	Naziv vodnog tijela podzemnih voda ili grupe vodnih tijela podzemnih voda	Redni broj mjernog mjesta	Naziv mjernog mjesta	Status vode - opšti fizičko hemijski elementi kvaliteta i zagađujuće supstance
1.	Ulcinj	ME_A_GVTPV_I_2	Ulciniško polje	1.	Sveti Đorđe	L
2.	Bar	ME_A_GVTPV_K_3	Možura-Paštovići	2.	Kajnak	D
3.		ME_A_GVTPV_C_8	Orahovštica-R.Cmojevića	3.	Popovići	L
4.		ME_A_GVTPV_C_8	Orahovštica-R.Cmojevića	4.	Sjenokos	D
5.		ME_A_GVTPV_C_8	Orahovštica-R.Cmojevića	5.	Podgorska vrela	D
6.	Budva	ME_A_GVTPV_K_4	Grbalj-Luštica	6.	Budva kod škole	D
7.		ME_A_GVTPV_K_4	Grbalj-Luštica	7.	Jaz	L
4.	Risan	ME_A_VTPV_K_6	Orijen	8.	Risanska špilja	L
5.	Podgorica	ME_A_GVTPV_K_9	Karuč-Sinjac	9.	Goljemadi	L
10.		ME_A_GVTPV_K_9	Karuč-Sinjac	10.	Kaluđerovo oko	D
11.		ME_A_GVTPV_C_16	Kučić	11.	Ribnička vrela	D
12.		ME_A_GVTPV_C_11	Prekornica-Bjelopavlići	12.	Radovče	L
13.		ME_A_GVTPV_K_12	Garač	13.	Vučji studenac	D
6.	Zeta	ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	14.	Plantaže	L
15.		ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	15.	Ušće Cijevne	D
16.		ME_A_GVTPV_K_9	Karuč-Sinjac	16.	Bolje sestre-bušot.	D
17.		ME_A_GVTPV_K_9	Karuč-Sinjac	17.	Bolje sestre-izdan	D
18.	ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	18.	Gostilj	L	
7.	Tuzi	ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	19.	Vranj	L
20.		ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	20.	Drešaj	L
21.		ME_A_GVTPV_C_16	Kučić	21.	Trgaj	D
8.	Cetinje	ME_A_GVTPV_K_12	Garač	22.	Čevo	D
9.	Nikšić	ME_A_GVTPV_K_15	Trebišnjica	23.	Rijačani	D
24.		ME_DB_VTPV_K_18	Brezna -Maglić	24.	Zaljutnica	L
10.	Šavnik	ME_DB_VTPV_K_18	Brezna-Maglić	25.	Glava Šavnika	D
26.		ME_DB_VTPV_K_19	Pivska planina	26.	Šavnik kod škole	D
11.	Kolašin	ME_DB_GVTPV_K_26	Komovi	27.	Mateševo	D
12.	Mojkovac	ME_DB_VTPV_K_20	Sinjajevina	28.	Ravnjak	D
13.	Bijelo Polje	ME_DB_GVTPV_C_27	Beranska Bistrica-Ljuboviđa	29.	Bijelo Polje	L
14.	Berane	ME_DB_GVTPV_C_27	Beranska Bistrica-Ljuboviđa	30.	Manastirsko vrelo	D
15.	Gusinje	ME_DB_GVTPV_K_25	Prokletije	31.	Alipašini izvori	D
16.	Pljevlja	ME_DB_GVTPV_I_24	Basen Pljevlja	32.	Pljevlja	L

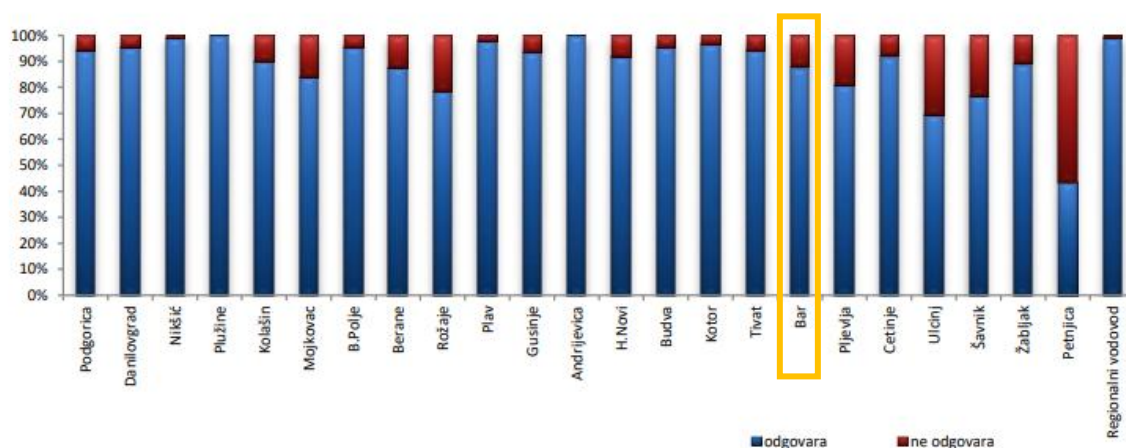
Shodno Zakonu o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br.80/17) i Pravilniku o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoring zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br.64/18) u Crnoj Gori, kontrolu zdravstvene ispravnosti i kvaliteta vode za piće, kao i sanitarno higijenskog stanja objekata za vodosnabdijevanje vrše zdravstvene ustanove. U 2022.godini ispitivanje vode za piće iz sistema za vodosnabdijevanje vršeno je u: Institutu za javno zdravlje Crne Gore, Higijensko epidemiološkoj službi Doma zdravlja Bar, DOO Vodovod i kanalizacija Podgorica.

Zdravstvene ustanove Institut za javno zdravlje i laboratorije DZ Bar vrše redovna ispitivanja vode za piće u Crnoj Gori.

U 2023.godini na teritoriji Crne Gore ukupno je ispitivano 28095 uzoraka voda za piće sa gradskih vodovoda i drugih javnih objekata vodosnabdjevanja i to: 14280 mikrobiološki i 13815 fizičko i fizičko-hemijski.

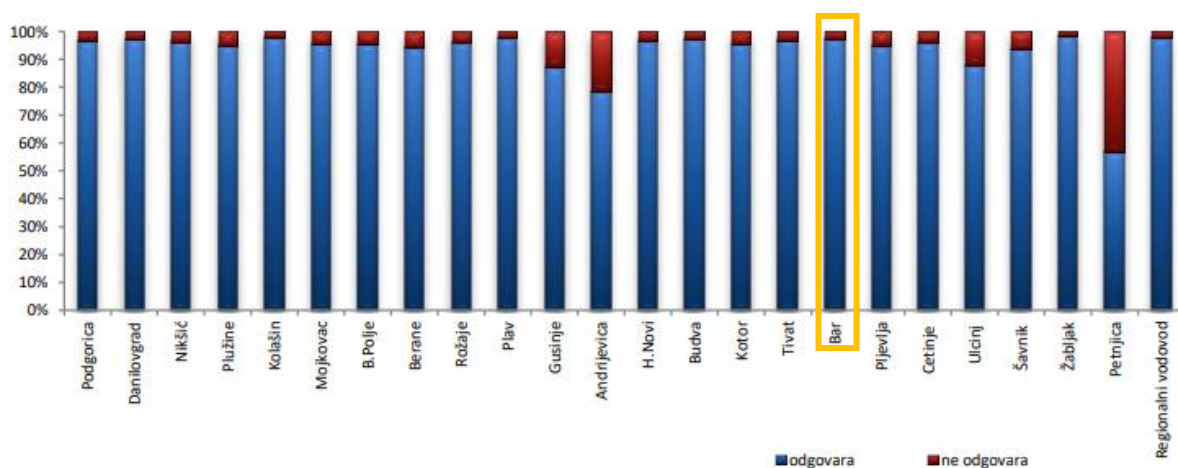
Prema rezultatima mikrobioloških ispitivanja 3,61 % ispitanih uzoraka hlorisanih voda nije zadovoljilo propisane norme higijenske ispravnosti, najčešće zbog povećanog ukupnog broja bakterija i identifikacije koliformnih bakterija.

Na osnovu rezultata fizičko-hemijskih ispitivanja 10,57 % ispitanih uzoraka hlorisanih voda nije odgovaralo važećim propisima. Najčešći uzrok neispravnosti bio je nedovoljna koncentracija ili potpuno odsustvo rezidualnog hlora kao i povećana mutnoća u periodu obilnijih padavina. U periodu obilnijih padavina u svim opštinama povećava se mutnoća vode za piće. Povećan sadržaj nitrita i nitrata konstatovan je u uzorcima iz vodovodne mreže u Ulcinju. Pregledom sanitarno-higijenskog stanja konstatovano je da nijesu uspostavljene sve za konom propisane zone sanitarne zaštite tj. većina vodozahvata ima uspostavljenu samo neposrednu zonu zaštite. Rezervoari koji postoje u sistemima nekoliko gradskih vodovoda nijesu na adekvatan način sanitarno zaštićeni. Razvodna mreža većine gradskih vodovoda je dosta stara što uzrokuje česte kvarove i značajne gubitke na

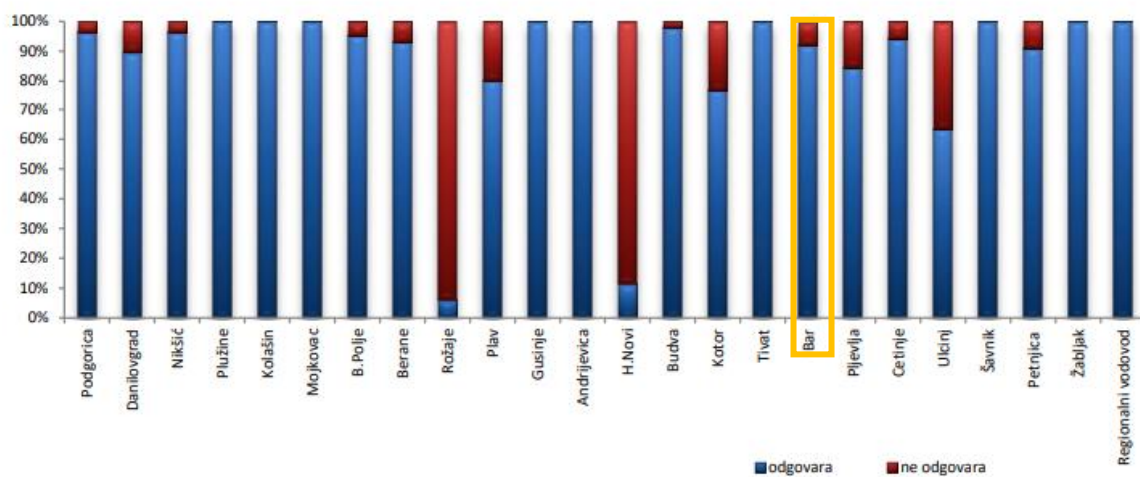
Grafikon 1.: Fizičko hemijska ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće 2023.godini

Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da oko 85% ispitane vode za piće odgovara.

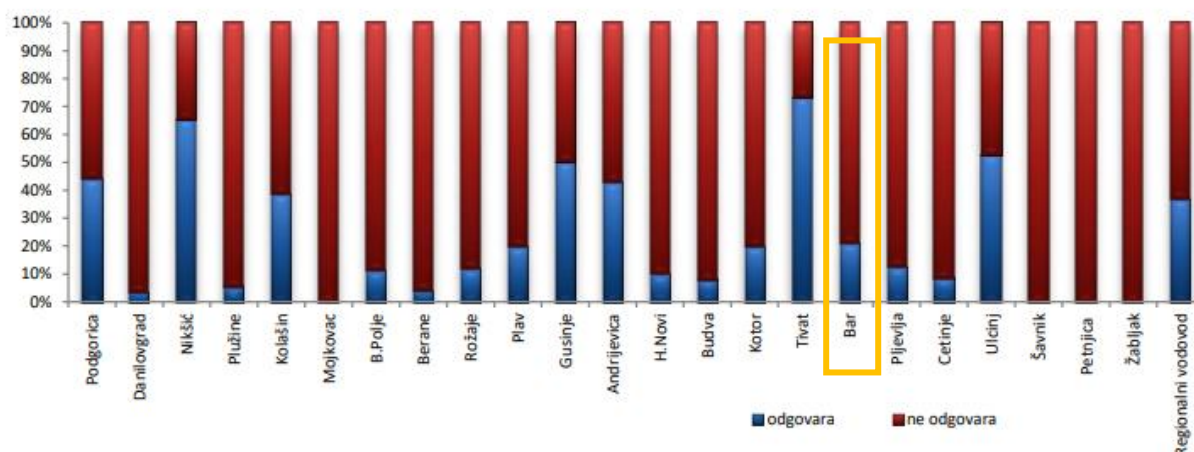
Grafikon 2: Mikrobiološka ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da preko 90% ispitane vode za piće odgovara.

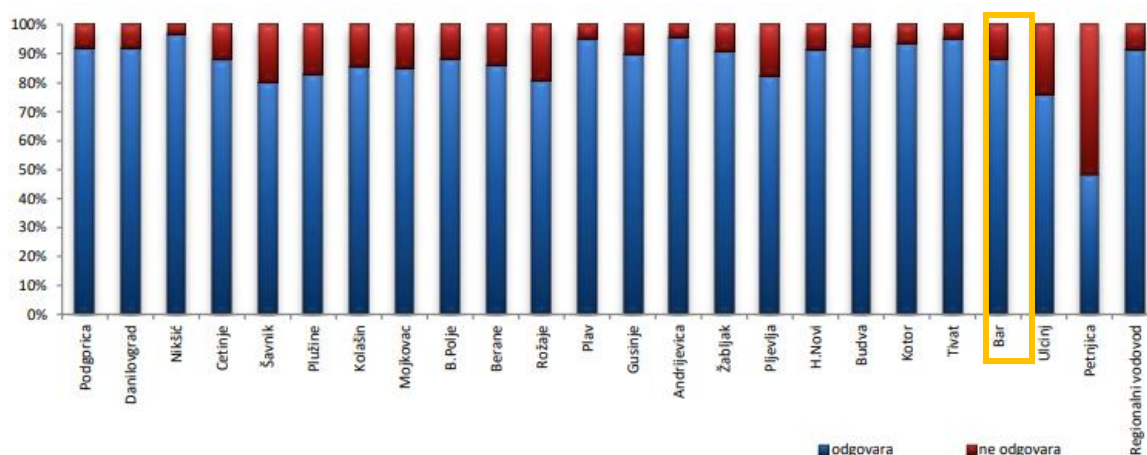
Grafikon 3: Fizičko hemijska ispitivanja uzoraka nechlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati fizičko hemijskih ispitivanja uzoraka nechlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da preko 90% ispitane vode za piće odgovara.

Grafikon 4: Mikrobiološka ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da samo 20% ispitane vode za piće odgovara.

Grafikon 5: Rezultati ispitivanja vode za piće u 2023. godini

Rezultati ispitavanja pokazuju da gotovo 85% vode za piće odgovara

Vazduh (Kvalitet vazduha)

U skladu sa Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011), teritorija Crne Gore podijeljena je tri zone, koje su određene preliminarnom procjenom kvaliteta vazduha u odnosu na granice ocjenjivanja zagađujućih materija na osnovu dostupnih podataka o koncentracijama zagađujućih materija i modeliranjem postojećih podataka. Granice zona kvaliteta vazduha podudaraju se sa spoljnim administrativnim granicama opština koje se nalaze u sastavu tih zona.

Tabela 6 : Zone kvaliteta vazduha (Izvor: Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori (2023. godina)

Zona kvaliteta vazduha	Opštine u sastavu zone
Sjeverna zona kvaliteta vazduha	Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Pljevlja, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak
Centralna zona kvaliteta vazduha	Podgorica, Nikšić, Danilovgrad i Cetinje
Južna zona kvaliteta vazduha	Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi

Južna zona kvaliteta vazduha

Južnoj zoni kvaliteta vazduha pripadaju: Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi. Kvalitet vazduha je praćen na UB stanicama u Baru i UT stanicama u Kotoru.

Sve izmjerene vrijednosti sumpor(IV)oksida – SO₂ u odnosu na granične vrijednosti za zaštitu zdravlja (jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti), bile su značajno ispod propisanih graničnih vrijednosti od 350 µg/m³, odnosno 125 µg/m³.

Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne granične vrijednosti za PM₁₀ čestice bio je ispod propisanog broja dana (dozvoljeni broj dana 35) – prekoračenja: Bar 5 dana, Kotor 5 dana. Koncentracija suspendovanih čestica PM₁₀ bila je ispod propisanih vrijednosti za srednju koncentraciju na godišnjem nivou.

Srednja godišnja koncentracija PM_{2,5} čestica bila je duplo niža od propisane granične vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Sve maksimalne osmočasovne srednje vrijednosti ozona bile su ispod propisane ciljane vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Srednja godišnja maksimalna osmočasovna vrijednost ugljen(II)oksida bila je značajno ispod propisane granične vrijednosti od 10 mg/m³ (mjerna stanica u Kotoru). Suspendovane čestice PM₁₀ analizirane su na sadržaj teških metala, benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a,2,3-cd)pirena i dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nisu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

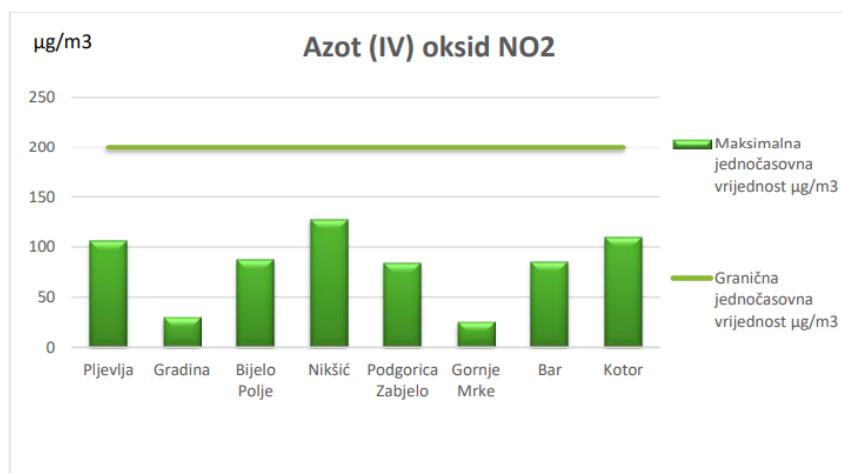
Srednja koncentracija olova, na godišnjem nivou, bila je značajno ispod granične vrijednosti. Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM₁₀, na mjernim stanicama u Baru i Kotoru, bile su ispod propisanih graničnih i ciljanih vrijednosti.

Sadržaj benzo(a)pirena kao srednja godišnja vrijednost nedeljnih uzoraka, na lokacijama u Baru i Kotoru, bila je ispod propisane ciljane vrijednosti s ciljem zaštite zdravlja ljudi koja iznosi 1 ng/m³.

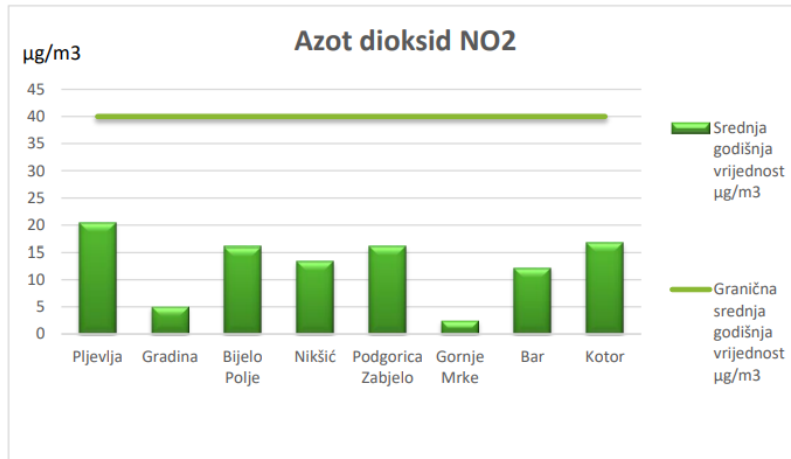
Red. broj	Mjerno mjesto	Vrsta mjernog mjesta	Zagađujuće materije koje se mjere
1.	Pljevlja 2-Gagovića imanje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
2.	Gradina	RB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , O ₃ , CH ₄ , THC i Hg
3.	Bijelo Polje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
4.	Podgorica 2 (Blok V)	UB	SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
5.	Podgorica 3 (kružni tok Zabjelo)	UT	NO, NO ₂ , NO _x , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
6.	Podgorica 4-Gornje Mrke	RB	NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , CH ₄ i THC
7.	Nikšić 2	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, O ₃ , SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
8.	Bar 3	UB	NO, NO ₂ , NO _x , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
9.	Kotor	UI	NO, NO ₂ , NO _x , CO, SO ₂ , C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)

Azot(IV)oksid NO₂

Mjerenje koncentracije azotnih oksida realizuje se na osam stacionarnih stanica u Crnoj Gori: Podgorica 1 kružni tok Zabjelo (UT), Nikšić, Pljevlja, Gradina, Bijelo Polje, Gornje Mrke, Bar i Kotor. Na svim mjernim mjestima izmjerene vrijednosti azot(IV)oksida – NO₂, predstavljene kao jednočasovne i srednje godišnje koncentracije, bile su ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Grafikon 6: Maksimalne jednočasovne koncentracije azot(IV)oksida upoređene sa graničnom vrijednošću.

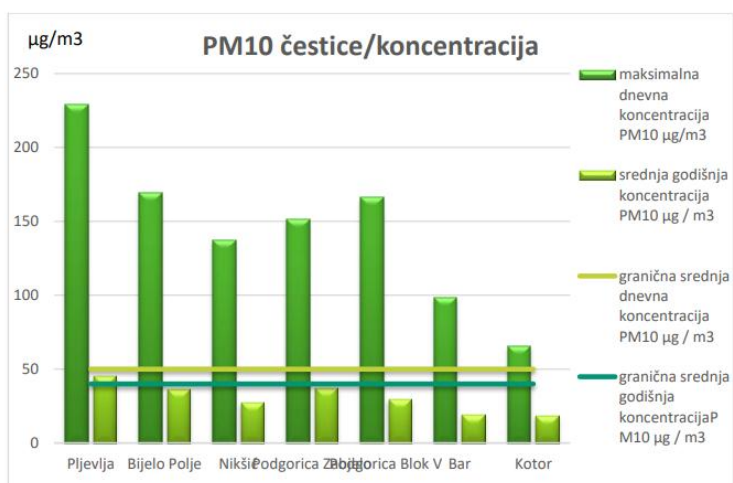
Grafikon 7: Srednje godišnje koncentracije azot(IV)dioksida upoređene sa graničnom vrijednošću

Suspendovane čestice u vazduhu – PM10

Mjerenja suspendovanih čestica PM10 vršena su na sedam mjernih stanica, i to u: Pljevljima, Bijelom Polju, Podgorici 3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici 2 Blok V (UB), Nikšiću, Baru i Kotoru.

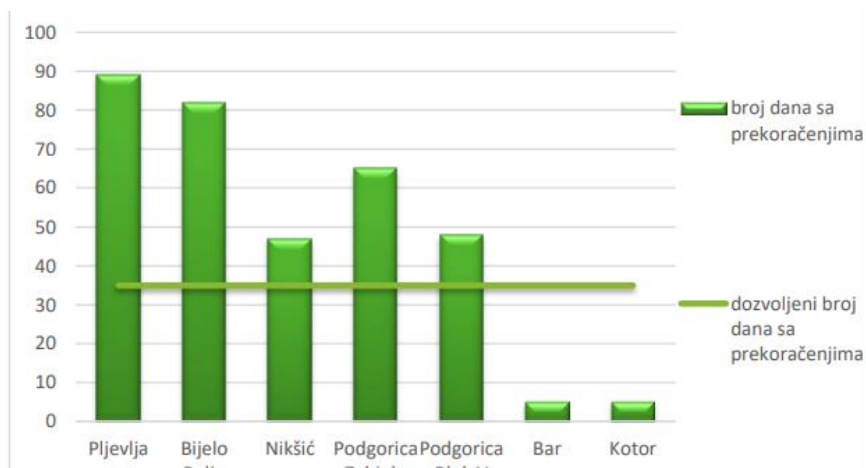
Na mjernom mjestu u Baru, srednje dnevne koncentracije suspendovanih čestica PM10 su 5 dana prelazile propisanu graničnu vrijednost. Godišnja srednja vrijednost bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 19 µg/m³

Na grafikonu predstavljene su maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM10 čestica upoređene sa graničnim vrijednostima.

Grafikon 8: Maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM10 čestica upoređene sa graničnim vrijednostima

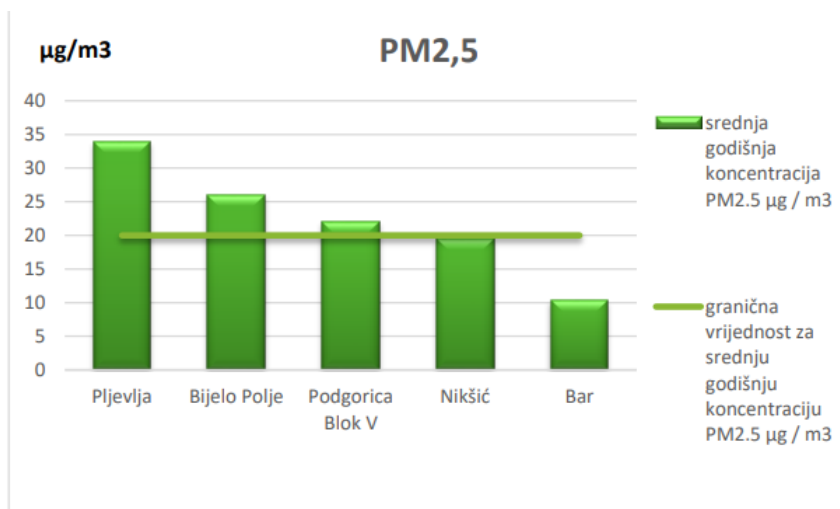
Na grafikonu, predstavljen je broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM10 čestica upoređene sa dozvoljenim brojem dana sa prekoračenjima, koji za jednu kalendarsku godinu iznosi 35.

Grafikon 9: Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM10 čestica Suspendovane čestice u vazduhu PM2,5

Tokom 2023. godine, mjerenje suspendovanih čestica PM2,5 realizovano je na pet stacionarnih mjernih stanica.

Na mornoj stanici u Baru, srednja godišnja koncentracija suspendovanih čestica PM2,5 bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 10 µg/m³.

Grafikon 10: Srednje godišnje koncentracije PM2,5 čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću

Na grafikonu, predstavljene su srednje godišnje koncentracije PM2,5 čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću.

Prizemni ozon O₃

Koncentracija prizemnog ozona – O₃ praćena je na 4 mjerna mjesta, i to u: Nikšiću, Gradini, Gornjim Mrkama i Baru.

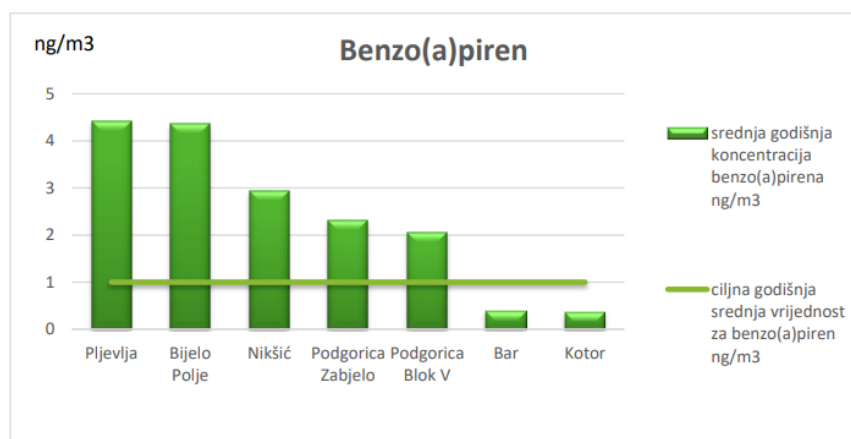
Grafikon 11: Maksimalne i srednje osmočasovne dnevne koncentracije ozona upoređene sa ciljnom vrijednošću

Benzo(a)piren

Iz uzoraka sa svih mjernih mjesta, na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM10 čestica u vazduhu, vršena je hemijska analiza u cilju određivanja koncentracije, odnosno sadržaja benzo(a)pirena u PM10 česticama.

Srednja godišnja koncentracija benzo(a)pirena praćena je u: Pljevljima, Bijelom Polju, Nikšiću, Podgorici3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici 2 Blok V (UB), Baru i Kotoru.

U Kotoru i Baru, srednja vrijednost benzo(a)pirena bila je ispod propisane ciljne vrijednosti od 1 ng/m³. Na grafikonu, predstavljene su srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću.

Grafikon 12: Srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As i Ni) u suspendovanim česticama PM10

Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM10, na mjernim mjestima na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM10 čestica u vazduhu (Pljevlja, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica3 kružni tok

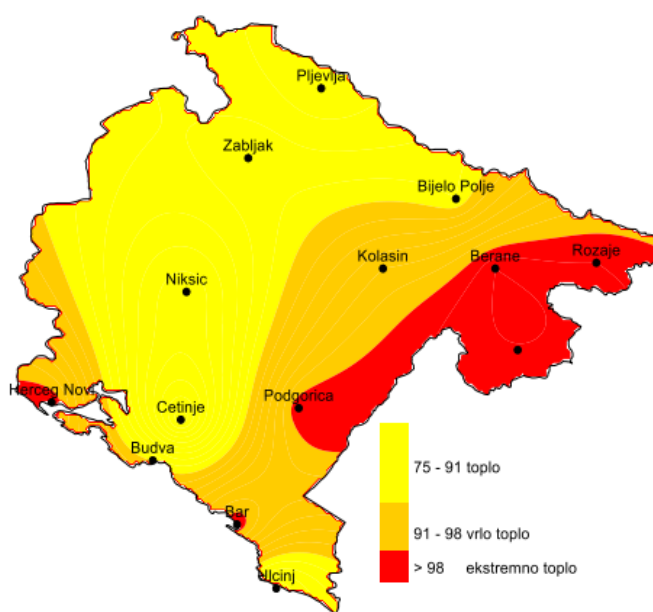
Zabjelo (UT), Podgorica2 Blok V (UB), Bar i Kotor), bile su ispod propisanih graničnih i ciljnih vrijednosti.

Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)

Bar ima mediteransku klimu, sa veoma toplim i suvim ljetima, umjerenim jesenjim i proljećnim periodima sa relativno malim količinama padavina i blagim zimama.

Na osnovu podataka koji su prikazani u sklopu dokumenta *Informacija o stanju životne sredine za 2023. godinu*, broj tropskih dana, dan kada je maksimalna dnevna temperatura vazduha $\geq 30^{\circ}\text{C}$, kretao od 2 dana na Žabljaku do 85 dana u Podgorici. Tropske noći, dani kada minimalna dnevna temperatura vazduha ne pada ispod 20°C , zabilježene su po jedna na Cetinju, Žabljaku, u Bijelom Polju i u Kolašinu, u Nikšiću 4, Ulcinju 45, Herceg Novom 53, Budvi 78, **Baru 82** i u Podgorici 86. Tropske noći nisu zabilježene u Beranama i u Rožajama.

Broj mraznih dana, dana kada je minimalna dnevna temperatura vazduha $< 0^{\circ}\text{C}$ kretao se od 1 dana u Budvi do 118 dana na Žabljaku, u Podgorici je bilo 4 mraznih dana. **Mrazni dani nisu zabilježeni u Baru.**

Raspodjela percentila temperature vazduha za 2023.godinu

Karta 12: Raspodjela percentile temperature vazduha za 2023.godinu

Kartografskim prikazom uočava se da je Bar za period 2023.godine, spadao u područje sa ekstremnim toplotama.

Materijalna dobra I postojeći objekti

U neposrednoj blizini planiranog projekta ne postoje dobra koja su od kulturnog značaja (svi se nalaze na većoj udaljenosti). U pitanju je naselje koje se odlikuje poslovnim i stambenim objektima koji se stalno koriste, jer se nalaze na tranzitnom području. Bez obzira što se u blizini ne nalaze kulturni objekti, opština je poznata po brojnim vijednostima, pa se u nastavku dokumenta spominju neke od njih.

Kulturno nasljeđe-nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte

Šire područje od posmatrane lokacije, se odlikuje značajnim kulturno istorijski nasljeđem:

- Arheološki objekti:
 - Ruševine crkve na Velikom Pijesku, Dobra Voda
 - Ostaci trikonhalne crkve na Topolici, Novi Bar
 - Zaliv Bigovica, Polje, Bar
- Fortifikacioni objekti:
 - Utvrđenje Nehaj, Sutomore
- Kulturno istorijske cjeline:
 - Stari grad Bar sa čaršijom i podgradom
- Memorijalni objekti:
 - Koncentracioni logor P.M.137, Topolica, Novi Bar
 - Spomen palim Crnogor cima u borbi protiv Turaka, Stari Bar
 - Spomen ploča na Gatu br.2 u Luci Bar posvećena trojici strijeljanih Rodoljuba, Luka Bar
 - Spomen ploča na početak partizanskih akcija u selu Spiču, Sutomore
 - Spomen ploča na zgradi Šlakovića, Stari Bar
 - Spomen ploča pripadnicima NOR-a koje je italijanski okupator bacio u bunar, Stari Bar
 - Spomen ploča strijeljanim rodoljubima, Belveder, Stari Bar
- Profani objekti:
 - Bivši dvorac kralja Nikole na Topolici, Bar
 - Zgrada Monopola duvana, Bar
- Sakralni objekti:
 - Manastir Ratac, Sutomore
 - Crkva Sv.Ilije, Pečurice, Velje Selo
 - Crkva Sv.Tekle, Sutomore
 - Crkva Sv.Dimitrija, Nehaj, Sutomore

- Crkva Sv. Katarine, Ravna, Dobra Voda
- Crkva Sv. Roka, Sutomore
- Crkva Sv. Petke, Šušanj
- Omerbašića džamija, Brbot, Stari Bar.

Predio i topografija

U blizini planirane izgradnje poslovno stambenog objekta se nalaze objekti niske i visoke gradnje, i sl. Neizgrađene površine i površine pod zelenilom, su djelimično zastupljene između objekata i djelimično su zapušteni. U okviru naselja egzistiraju objekti različitih gabarita i kvaliteta.

Objekti su uglavnom dobrog kvaliteta u građevinskom smislu, postoje i napušteni objekti u blizini lokacije, koji kvare sveukupnu vizuelni sliku područja, ali nemaju drugi negativni uticaj.

Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline

Na širem području lokacije planiranog projekta postoje privredni objekti: ugostiteljsko turistički privredni objekti. Od stambenih objekata, zastupljeni su objekti visoke i niske gradnje. Isti se koriste u privatne svrhe, tokom cijele godine i u toku sezone, ali se koriste i za iznajmljivanje posjetiocima. Poslovni objekti su također zastupljeni na užem i širem području.

7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Identifikacija i procjena uticaja objekta na životnu sredinu je zadatak koji dovodi u vezu karakteristike investicionog zahvata u odnosu na okolinu. Imajući to u vidu prilikom realizacije objekta treba sprovesti mjere koje će obezbijediti njegovu kvalitetnu eksploataciju i eliminisati sve štetne uticaje kako na korisnike tako i na okolinu. Radovi u prirodi, odnosno u životnoj sredini, opravdani, društveno korisni itd., narušavaju postojeću prirodnu ravnotežu i imaju određene posljedice i uticaje na životnu sredinu.

Mogući uticaji predmetnog objekta na životnu sredinu na navedenoj lokaciji mogu se javiti:

- a) u fazi izvođenja radova
- b) u fazi nakon izvršenja radova
- c) u slučaju akcidenta

7.1. Kvalitet vazduha

Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduh i upoređenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima

U fazi izvođenja radova

Tokom izgradnje će na predmetnom lokalitetu doći do privremenog povećanja saobraćaja usljed rada građevinske mehanizacije. Također, u toku izvođenja radova može se očekivati povećanje emisija gasova radom građevinskih mašina kao i mineralne prašine, odnosno PM10 čestica.

Za radove na uklanjanju postojećih objekata, iskopu, utovaru i transportu pretpostavlja se da će biti angažovana sljedeća mehanizacija: buldožeri, utovarivači, bageri i kamioni.

Kao pogonsko gorivo, spomenute mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh.

Prosječne vrijednosti izduvni gasova iz teških vozila na dizel pogon, u literature se daju različito, u zavisnosti od primjerenog modela (COPERT model, CORINAIR metodologija), a u ovom slučaju su prikazani EPA koeficijenti (US EPA, 2008).

U donjoj tabeli su podaci o emisiji polutanata na 1000l/goriva koje sagori prilikom rada građevinske mehanizacije.

Tabela 7: Emisija polutanata prilikom rada mehanizacije

Tip opreme	CO	NOx	CO2	VOCs
Buldožer	14,73	34,29	3,74	1,58
Kamion	14,73	34,29	3,73	1,58
Utovarivač	11,79	38,5	3,74	5,17
Bager	10,16	30,99	3,7	1,7

Grejder		6,55	30,41	3,73	1,53
----------------	--	------	-------	------	------

Angažovanje građevinske operative neće dovesti do promjene u imisijskim koncentracijama zagađujućih čestica, obzirom da se radi o manjem broju mašina. Uslijed izvođenja radova, doći će do povećanog stvaranja prašine, koja kod nepovoljnih vremenskih uslova može doprinijeti onečišćenju vazduha neposredno u okolini gradilišta.

U fazi betoniranja, doprema betona je moguća putem auto-miksera, što znači da će i on stvarati određeno aerozagađenje i izazvati povećani nivo buke.

Tabela 8: Količina i sastav izduvnih gasova iz auto-miksera

Vrsta opreme	Snaga motora kW	Količina izduvnih gasova (m ³ /s)	CO ₂	CO	NO _x	SO ₂	Aldehidi
Auto-mikser	190	0,998	0,0996	0,00994	0,00095	0,0009	0,000009

U tabeli su prikazane granične vrijednosti imisija CO, CH, NO_x i PM₁₀, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12).

Tabela 9: Granična vrijednost imisije za neorganske materije

Materija	Granična koncentracija	
CO	Max dozvoljena dnevna 8-časovna vrijednost	10 mg/m ³
CH	Granična jednočasovna srednja vrijednost	200 g/m ³
	Godišnja srednja vrijednost	40 g/ m ³
NO_x	Granična jednočasovna srednja vrijednost	300 g/m ³
	Dnevna sred. vrij.	110 g/m ³
PM₁₀	Srednja dnevna granična vrijednost	50 g/m ³

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

Procjena je da se najveći negativan uticaj na kvalitet vazduha javlja u situaciji kada su mašine u toku rada skoncentrisane blizu jedna druge I kada radi više njih u isto vrijeme.

Tokom izgradnje projekta, vršiće se i aktivnosti koje imaju potencijal da proizvode čestice, koje su u vidu prašine. Neophodno je, u slučajevima, stvaranja, veće količine prašine, vršiti prskanje vodom. Efekti ovih emisija će biti lokalnog karaktera i oni ne izazivaju dugoročne i

široko rasprostranjene promjene na kvalitet vazduha u lokalnoj sredini, ali njihovo taloženje na okolnim posjedima izaziva prljavštinu, koja je privremenog karaktera.

U fazi nakon izvršenja radova

Funkcionisanjem planiranog objekta doći će do prometa vozila, uposlenika, stanara, posjetilaca i dr., a na kvalitet vazduha mogu uticati produkti sagorijevanja goriva vozila (automobili, autobusi is l.) koja se kreću od l do predmetne lokacije.

U toku realizacije ugostiteljskih l smještajnih djelatnosti, može doći do povećanja ispusnih gasova, zbog koncentracije vozila od posjetilaca l uposlenika.

Intenzitet prašine l ispusnih gasova zavisi od koncentracije većeg broja vozila na manjem prostoru, zadržavanja vozila i sl.

U slučaju akcidenta

Akcidentna situacija može se desiti usljed pojave požara.

Usljed pojave požara na lokaciji, javljaju se produkti razlaganja koji mogu imati toksični uticaj na vazduh u objektu l u životnoj sredini, što se odražava na zaposlene. učenike l na lokalno stanovništvo.

Požar, može izazvati i devastaciju prostora na predmetnoj lokaciji i na bližoj i daljoj okolini.

Prema prirodi postojanosti materijala pri sagorijevanju, u skladu sa normom standarda JUS ISO 3941, požari se dijele u pet klasa:

Klasa A: Požari čvrstih zapaljivih materijala (požari stvaranjem plamena i žara - drvo, papir, tekstil, ugalj i sl

Klasa B: Požari zapaljivih tečnosti (požari bez žara - benzin, petrolej, ulja, masti, lijekovi, smola i sl.).

Klasa C: Požari zapaljivih gasova (gradski gas, metan, acetilen, propan, butan i dr.).

Klasa D: Požari zapaljivih metala (aluminijum, magnezijum i njihove legure, natrijum, kalijum l dr.).

Klasa E: Požari biljnih i životinjskih ulja i masti, kao što su ulja i masti iz friteza, kuhinjskih sistema za prženje i pečenje i sl.

Do požara na lokaciji može da dođe usljed:

- upotrebe otvorenog plamena (pušenje i sl.)
- neispravnost, preopterećenja i neadekvatnog održavanja električnih uređaja i instalacija,
- upotreba uređaja za zavarivanje, lemljenje i letovanje u toku izgradnje objekta,
- držanja i smještaja materijala koji je sklon samozapaljenju, i
- podmetanje požara i sl.

Kao posljedica nastanka požara obrazuje se dim kao vidljiva komponenta produkata sagorijevanja, koju sačinjava mutna aerosolna mješavina čvrstih, tečnih i gasovitih produkata sagorijevanja.

Uticaj na meteorološke parametre i klimatske karakteristike

Navedeni uticaji emisija koji se stvaraju u toku izgradnje I rada predmetnog objekta, mogu imati kratkotrajni uticaj na mikroklimu prostora. Intenzivnim stvaranjem čestica prašine I izduvnih gasova, dolazi do njihovog taloženja na zemljište I na okolne objekte, što može predstavljati smetnju za lokalno stanovništvo koji boravi blizu, stanare I posjetioce.

Usljed velikih vjetrova, čestice prašine se prenose na veće udaljenosti (nekoliko kilometara).

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha

Čestice prašine mogu se usljed velikih vjetrova prenositi, ali ne na veće udaljenosti, jer količina čestica, neće biti intenzivna u mjeri da može imati bilo kakav pa čak ni negativan prekogranični uticaj.

7.2. Kvalitet voda

Uticaj zagađujućih materija na kvalitet površinskih i podzemnih voda i upoređenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima

U fazi izvođenja radova

Opasnost da dođe do zagađenja vode u toku izvođenja radova postoji, zbog neposredne blizine objekta vodenom toku Željeznica.

Ukoliko dođe do izlivanja goriva I ulja iz mehanizacije za izvođenje radova, može doći do kontaminacije zemljišta. Procjeđivanjem otrovnih supstanci iz goriva I ulja kroz zemlju, zbog neposredne blizine vodenog toka Željeznica, može doći do kontaminacije istog.

U fazi nakon izvršenja radova

Nastanak faktora rizika po životnu sredinu je minimalan tokom rada objekta. Objekat se koristi za poslovanje i stanovanje.

Sve otpadne vode se sistemom kanalizacione mreže sakupljaju i odvede do gradske kanalizacione mreže. Prethodno se filtriraju kroz hvatače masti.

Moguće je izlivanje ulja I masti na pješačkim i parking površinama, ali uz pravilno I blagovremeno upravljanje kontaminiran zemljištem, sprječava se dreniranje kroz zemlju I ulijevanje u vodotoke.

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađenje voda

Mogućnost prekograničnog zagađenja vode ne postoji. Međutim, procjeđivanjem otrovnih supstanci iz goriva I ulja kroz zemlju, zbog neposredne blizine vodenog toka Željeznica može doći do kontaminacije istog.

Obzirom na udaljenost morske obale (oko 820m) od lokacije planiranog projekta, moguć je negativan uticaj štetnih supstanci ulja i masti uz prvi pojas morske obale. Međutim, zbog udaljenosti granice sa najbližom susjednom državom (Albanija) oko 12-13km vazdušne linije od lokacije planiranog projekta, nije moguć negativan uticaj istih supstanci preko granice.

7.3. Zemljište

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, doći će do promjena degradacijom i uzurpacijom zemljišta na katastarskoj parceli, obzirom da će se vršiti gradnja. Međutim sama lokacije je djelimično urbanizirana, tako da nisu u pitanju veće promjene od već postojećih izmjena zemljišta. U pitanju je iskopavanje, gradnja, betoniranje I asfaltiranje, nešto što je već zastupljeno na široj lokaciji.

U fazi nakon završenih radova

Predmetni projekat za potrebe funkcionisanja koristiće kompletnu površinu parcele. Uticaj na zemljište će biti zastupljen kroz uzurpaciju, iskopavanje, degradaciju a zatim i izgradnju, betoniranje i asfaltiranje. Druge vrste fizičkog uticaja neće biti.

Uticaj emisije zagađujućih materija na lokaciji planiranog projekta i na okolno zemljište i upoređenje

U fazi izgradnje

Neadekvatno rukovanje motornim vozilima na lokaciji može dovesti do curenja ulja I masti iz istih. Ukoliko su veće količine ulja I masti u pitanju, može doći do kontaminacije zemljišta predmetne parcele I susjednih parcela.

Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do završetka izgradnje projekta, ukoliko se naravno sva oštećenja blagovremeno uklone I na propisan način.

U fazi nakon završetka radova

Izduvni gasovi iz vozila koja cirkulišu lokacijom, neće biti izraženi u mjeri koja će negativno uticati na okolno područje. U blizini predmetne lokacije, prolazi magistralni put, na kojem je zastupljena velika frekvencija vozila. Iz tog razloga, cirkulacija vozila na predmetnoj lokaciji neće imati značajan uticaj.

Uticaj na korišćenje zemljišta i prirodnih bogatstava

U fazi izgradnje

Doći će do uzurpacije zemljišta, korištenjem mehanizacije, izgradnjom objekta i uređenjem parking prostora.

U fazi nakon završetka radova

U fazi eksploatacije, neće doći do uticaja na korišćenje zemljišta I prirodnih bogatstava, jer isti nisu ni zastupljeni obzirom da je okolno područje urbanizirano. Zemljište lokacije će se

maksimalno koristi za potrebe rada objekta, što će biti definisano već u fazi izvođenja radova. Dodatnih vrsta korišćenja zemljišta neće biti.

Količina i kvalitet izgubljenog poljoprivrednog zemljišta

U fazi izgradnje

Realizacijom projekta izgradnje poslovno stambenog objekta, neće doći do gubitka poljoprivrednog zemljišta, jer parcela nije kategorisana kao poljoprivredno zemljište.

U fazi nakon završetka radova

U fazi eksploatacije stambeno poslovnog objekta, neće doći do gubitka poljoprivrednog zemljišta, jer parcela nije kategorisana kao poljoprivredno zemljište.

Blokiranje mineralnih bogatstava

U fazi izgradnje

Projekat toku izgradnje neće uticati na blokiranje mineralnih bogatstava, jer se isti ne nalaze u blizini predmetnog objekta.

U fazi nakon završetka radova

Projekat u toku eksploatacije neće uticati na blokiranje mineralnih bogatstava, jer svojom djelatnošću nema dodira sa istim.

Odlaganje otpada

U fazi izgradnje

Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta.

Čvrsti otpad koji će nastajati prilikom realizacije projekta sakupljaće se u kante i kontejnere ili u polu podzemne kontejnere, kojim će kasnije upravljati nadležno komunalno preduzeće.

Iz iznijetog se može zaključiti da odlaganje otpada tokom rekonstrukcije i izgradnje objekta neće imati negativan uticaj na zemljište, ukoliko se postupa u skladu sa propisima.

U toku eksploatacije

Odlaganje otpada može imati uticaja na kvalitet životne sredine na lokaciji projekta ukoliko se ne bude vršilo njegovo odlaganje u skladu sa propisima.

Na lokaciji će se stvarati manje količine komunalnog i ambalažnog otpada od strane zaposlenih i stanara.

Planirano je postavljanje korpi i kanti ili polu podzemnih kontejnera, te zbog toga neće doći do nekontroliranog odlaganja otpada.

7.4. Lokalno stanovništvo

Promjene u broju i strukturi stanovništva

U fazi izgradnje

Promjene u broju i strukturi stanovništva će biti zanemarive, zbog privremenog boravka radnika koji su angažovani na izgradnji objekta.

U fazi nakon završetka radova

Promjene u broju i strukturi stanovništva u toku funkcionisanja objekta će biti, zbog prisutnosti stanara, zaposlenih i sl.

Vizuelni uticaji

U fazi izgradnje

Uticaji neće biti povoljni u toku izvođenja projekta, obzirom da će u tom periodu biti manje gradilište, ali će nakon završetka izvođenja projekta, doći do uređenja životne sredine.

U fazi nakon završetka radova

U toku funkcionisanja objekata, neće doći do negativnih uticaja na stanovništvo. Jedino je moguće stvaranje gužve prilikom veće koncentracije vozila, što može smetati lokalnom stanovništvu, ali su to kratkotrajni problemi.

Uticaji emisije zagađujućih materija, buke, vibracija, toplote i svih vidova zračenja na zdravlje ljudi

U fazi izgradnje

Izvođenjem projekta stvaraće se veća količina prašine radom mehanizacije i iskopavanjem zemljanog i asfaltnog materijala, što može djelimično smetati lokalnom stanovništvu.

Tokom izvođenja radova pojačana frekvencija, pa tako i emisija buke od rada građevinske mehanizacije. Tu građevinsku mehanizaciju čine vozila: bager, kamion, utovarivač, autobetonjerka, mašine za ravnanje i zbijanje tla. Njihov rad će biti povremen, etapan, brutto vremenski ne duži od radnog vremena u jednoj smjeni, od 7 do 16 sati.

Najveća buka će nastati izgradnjom objekta i kretanjem mehanizacije po gradilištu. U tom slučaju će se odvijati kumulativna upotreba građevinske mehanizacije, pa će uz bager istovremeno raditi i kamion npr.

Dodatnu buku će osjetiti stambeni objekti koji se nalaze na udaljenosti od nekoliko metara. Može se očekivati da ta buka djeluje iritantno iako po intenzitetu neće premašivati decibele za zdravstvene probleme.

Važno je naglasiti da se u toku izgradnje uzme u obzir i postojanje Odluke o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetne sezone br.01-018/24-1779, za 2024.godinu.

U fazi nakon završetka radova

Uticaj na stanovništvo, tokom funkcionisanja, neće biti, jer je cjelokupno područje orijentisano na privredne djelatnosti i na kvalitet stanovanja.

7.5. Ekosistem i geologija

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

U toku izvođenja radova i u toku funkcionisanja projekta, može doći do gubitka i oštećenja biljnih i životinjskih staništa. Izgradnjom dolazi do gubitka biljnih staništa i povlačenja životinjskih staništa (ptice, glodari, gmizavci, vodozemci, beskičmenjaci...) na susjedne (pogodne) parcele ili šire područje.

Gubitak i oštećenje geoloških, paleontoloških i geomorfoloških osobina

U fazi izvođenja radova, doći će do djelimičnog gubitka geoloških osobina, gradnjom objekta, jer se koristi za te potrebe dio zemljišta koji još nije potpuno urbaniziran. Kvalitet zemljišta je svakako oštećen, jer je okolno područje urbanizirano.

7.6. Namjena i korišćenje površina

Izgrađene i neizgrađene površine

Izvršenje Projekta će imati uticaja na korišćenje zemljišta. Doći će do izgradnje objekta koji će se koristiti u svrhe pružanja poslovnih i stambenih usluga.

Lokacija se ne koristi u poljoprivredne svrhe.

Upotreba poljoprivrednog zemljišta

Neće doći do upotrebe poljoprivrednog zemljišta ni u fazi izgradnje ni u fazi nakon završetka radova, jer poljoprivredno zemljište nije zastupljeno na istom.

7.7. Komunalna infrastruktura

Saobraćaj

Tokom izvođenja radova doći do kretanja mehanizacije po cjelokupnoj parceli.

Međutim, tokom funkcionisanja objekta, kretanje vozila će biti nesmetano i za stanare i zaposlene u poslovnim prostorima.

Vodosnabdijevanje

Projekat neće imati negativan uticaj na postojanost komunalne infrastrukture. Projekat je lokalnog značaja i na izvođenju radova neće doći do preopterećenja vodovodne mreže.

Energetika

Objekat se priključuje na elektro mrežu u skladu sa uslovima koje propiše nadležna elektrodistribucija, bez uticaja na životnu sredinu. Neće doći do preopterećenja elektro mreže.

Odvođenje otpadnih voda

Projektom vodovoda i kanalizacije za predmetni objekat, je definisano najadekvatnije rješenje za otpadne vode, gdje neće biti negativnog uticaja na komunalnu infrastrukturu.

Stvaranje otpada

Prilikom funkcionisanja projekta stvarati će se komunalni otpad od stanara u stambenim jedinicama i zaposlenih u poslovnim prostorima planiranog objekta. Komunalni otpad će se odlagati u kontejnere i odatle se dalje odvoziti od strane komunalnog preduzeća na odgovarajuće mjesto. Sve navedene radnje nemaju veliki uticaj na komunalnu infrastrukturu katastarske opštine, već predstavljaju osnovne aktivnosti prilikom uspostavljanja, unapređenja ugostiteljskog objekta.

7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina,

Na predmetnoj lokaciji nije uočeno prisustvo zaštićenih, ugroženih, rijetkih, endemičnih, divljih i drugih osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, tako da na njih neće biti nepovoljnih uticaja.

Obzirom da se radi o izgradnji objekta, topografija okolnog područja i same lokacije objekta će biti neznatno izmjenjena. Objekat u obimu i visini se ističe obzirom da je većih dimenzija i spratnosti, ali područje ima pozitivan trend razvoja sličnih objekata.

7.9. Karakteristike pejzaža i slično

Izgradnjom i funkcionisanjem predmetnog projekta, dolazi do promjene Pejzaž područja će samo djelimično biti izmjenjen, obzirom da je u porastu trend urbanizacije područja. Ali se neće isticati u odnosu na okolne objekte, koji imaju funkciju poslovanja i stanovanja.

8. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prilikom izvršenja projekta u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovog zahvata, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja.

8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije projekta i šireg okruženja.

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG br- 75/18), propisana je obaveza da se uz svaki Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu, moraju i detaljno predvidjeti mjere za ublažavanje ili eliminisanje uticaja. Također, članom 10. Pravilnika o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list CG br.19/19), precizirano je koje se sve mjere moraju predvidjeti i sprovesti u toku izvođenja, korišćenja i u slučaju incidenata ili prirodnih katastrofa.

U cilju zaštite životne sredine nepohodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sljedeća područja: urbana ekologija, zaštita od požara, zaštita od buke i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potreben mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno – higijenske mjere za očuvanje prostora.

Tokom izvođenja projekta je nepohodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (kao npr. Zakon o upravljanju otpadom (Sl.list CG br.34/24), Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br. 64/17, 44/18 i 63/18), Zakon o životnoj sredini (Sl.list CG br. 052/16, 073/19), Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list CG br. 034/14, 044/18), Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG b.25/10, 040/11, 043/15), Zakon o vodama (Sl.list CG br. 027/07, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17, 084/18). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta.

Osnovne mjere su:

- S obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu izgradnju.
- Ispoštovati sve reegulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su zagađenje vazduha, voda i nivoa buke i dr.
- Obezbijediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane kadra za sve faze.

8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Prije nego što dođemo u fazu provođenja mjera zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta, potrebno je provesti mjere zaštite prilikom uklanjanja postojećih objekata. Spomenute mjere su definisane u Elaboratu o uklanjanju objekata, koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

Osnovne mjere su:

- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, postrojenja, oprema, kretanje radnika i vozila ne ometa i ne utiču na okolno područje i stanovnike.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Za vrijeme vjetrova i sušnog perioda redovno kvasiti sitan materijal, radi redukovanja prašine.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala kojiće se koristi prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika, saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- Potrebno je redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju, kako ne bi došlo do zagađenja lokalnih i magistralnih cesta.
- Pošto se u okolini nalaze drugi objekti, prilikom izgradnje je potrebno oko predmetnog objekta podignuti zaštitnu ogradu - zastor koji će spriječiti ugrožavanje životne sredine od prašine.
- Obezbijediti kontejner, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.

- Adekvatno izvođenje svih radova, u skladu sa revidovanim glavnim projektom
- Adekvatno izvođenje sistema sanitarnih i fekalnih voda
- Adekvatno izvođenje sistema otpadnih voda sa parking površina
- Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju zemljišta oko predmetnog objekta, koje je bilo uzurpirano izvođenjem radova na objektu, poslije završenih radova.
- Potrebno je ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.
- Planom uređenja terena predvidjeti pravilan izbor biljnih vrsta, otpornih na aerozagađivanje.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

Obzirom da je vodeni tok Željeznica najveći recipijent u slučaju havarije ili nepredviđenih incidenata tokom izgradnje, potrebno je uzeti u obzir dodatne mjere, kao npr.:

- Monitoring kvaliteta vode: Redovno mjerenje parametara kvaliteta vode u vodotoku (pH, suspendovane materije, teški metali, ulja, itd.).
- Izgradnja privremenih zaštitnih sistema: Postavljanje privremenih bazena za prikupljanje i tretman voda nastalih tokom gradnje.
- Kontrola rada mašina: Redovno održavanje mašina kako bi se spriječilo curenje ulja, goriva ili drugih štetnih materija.
- Ograničenje aktivnosti u blizini vodotoka: Minimiziranje zemljanih radova u blizini vodotoka, ukoliko je moguće.

Brze intervencije:

- Upotreba apsorpcionih barijera za naftne derivate ili hemikalije.
- Prikupljanje kontaminiranih voda i njihovo hitno odvođenje na tretman.
- Obavještanje nadležnih institucija: Hitno informisanje inspekcija, agencija za zaštitu životne sredine i vodoprivrednih institucija.
- Sanacija tla i voda: Uklanjanje kontaminiranog tla i remedijacija zagađene vode.

8.3. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja i masti u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
- Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.

- Izdvojena ulja i goriva iz separatora kao opasni otpad treba sakupljati i odlagati u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad mora odrediti privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada koje je zaštićenom od atmosferskih padavina.
- Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada. Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.
- Privremeno odlaganje otpadnog mulja, prije transporta je moguće u saradnji sa ovlašćenom firmom za zbrinjavanje opasnog otpada. Potrebno je sprečavanje curenja ili prosipanja otpada, kao i zaštitu od nepovoljnih vremenskih uslova.
- Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.
- Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjediti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14).

Obzirom da je vodotok Željeznica , glavni recipijent u slučaju zagađenja, trebaju se uzeti u obzir i mjere nakon izgradnje objekta, odnosno u toku rada objekta:

- Redovni monitoring: Kontinuirano praćenje kvaliteta vode kako bi se osigurala usklađenost sa standardima.
- Održavanje zaštitnih sistema: Redovno održavanje separatora ulja, taložnika i drugih zaštitnih sistema.
- Izrada završne procjene uticaja: Analiza uticaja na vodotok nakon završetka projekta i predlaganje dodatnih mjera, ako je potrebno.

8.4. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

Postupak u slučaju požara

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predviđeti. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza; Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom, ako materija koja gori to dozvoljava.

II – faza; Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u I fazi nije uspio ugasiti požar.

Obavijestiti Službu zaštite i spašavanja (broj 123), pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova (broj 122), a po potrebi hitnu medicinsku službu (broj 124).

Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovođenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i nesmiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III - faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodioc akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje predpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnicima. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji da se ne dozvoli da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodioc akcije gašenja upoznaje svoje predpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršiocci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Postupak u slučaju neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa parking površina motornih vozila

U slučaju nefunkcionisanja ili neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa parking površina, potrebno je na primjer u slučaju izbijanja požara, postupiti u skladu sa prethodno navedenim postupcima u slučaju izbijanja požara.

Izvršiti edukaciju i provjeru znanja osoblja iz oblasti protupožarne zaštite najmanje jedanput godišnje. Pristupiti hitnoj dojavi najbližoj vatrogasnoj službi

U slučaju curenja i kontaminacije zemljišta i vode istu izolovati u posebne spremnike u skladu sa pravilima koja važe, te čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašteno za servisiranje i održavanje.

Postupak u slučaju izlivanja otpadnih voda i njihovog eventualnog dospijeaća do obale i mora

Izlivanje otpadnih voda predstavlja ozbiljan ekološki rizik, posebno ako otpadne vode dospiju do obale ili mora. U nastavku su navedene mjere koje treba preduzeti:

Hitne mjere:

- Trenutno zaustaviti izvor curenja ili ispuštanja.
- Postaviti plutajuće barijere i apsorbujuće materijale kako bi se spriječilo širenje zagađenja.
- Aktivirati plan hitne sanacije prema unaprijed definisanim procedurama.

Sanacija:

- Organizovati prikupljanje i uklanjanje zagađujućih materijala sa površine vode i obale.
- Angažovati stručne timove za čišćenje i rehabilitaciju pogođenih područja.
- Primijeniti odgovarajuće metode za neutralizaciju ili uklanjanje zagađujućih materija.

Analiza i prevencija budućih incidenata:

- Sprovesti istragu o uzroku havarije.
- Poboljšati tehničke, operativne i proceduralne aspekte kako bi se spriječile slične situacije.
- Redovno obnavljati obuku zaposlenih o upravljanju kriznim situacijama.

8.5. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično

Na lokaciji izvršenja projekta, planirano je uklanjanje svih mašina i opreme, i vraćanje okolnog područja u funkcionalno stanje.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Komunalni otpad od zaposlenih na lokaciji projekta i unutar objekta odlaže se u kante i/ili u polu podzemne kontejnere, a komunalno preduzeće ga dalje prevozi i odlaže na odgovarajuće mjesto. Tretman komunalnog otpada podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.

Investitor i izvođač radova su dužni da se u cilju bezbjednog upravljanja građevinskim otpadom na gradilištu, u svemu, pridržavaju propisanih normi:

- Građevinski otpad na gradilištu se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada, a u skladu sa Katalogom otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina;
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu može se vršiti u kontejnerima postavljenim na gradilištu ili uz gradilište. Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava odvoženje otpada bez pretovara;
- Zabranjeno je odlaganje građevinskog otpada u vode, na zemljište ili u zemljište, osim u slučaju kada je građevinski otpad prerađen i koristi se kao građevinski materijal i izuzimajući lokacije za odlaganje građevinskog otpada odobrene od nadležnih organa;
- Zabranjeno je paljenje otpada na otvorenom prostoru;
- Transport građevinskog otpada, a posebno rasutog otpada, se vrši u pokrivenim vozilima za prevoz tereta, kako bi se spriječilo eventualno prosipanje otpada i emisija prašine i sitnog građevinskog materijala;
- Kod vršenja iskopa i odvoza materijala iz iskopa, a po potrebi i kod izvođenja drugih radova na gradilištu, izvođač je dužan obezbijediti pranje točkova vozila prije njihovog izlaska sa gradilišta na javnu saobraćajnicu;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta do završetka radova, ali ne duže od jedne godine;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada;

- Prilikom privremenog skladištenje građevinskog otpada na gradilištu ili njegovog odlaganja u kontejnerima, neophodno je preduzeti mjere kojima se: sprječava pristup neovlašćenim licima; sprječava rasipanje i prosipanje otpada; sprječava emisija prašine i raznošenje sitnog građevinskog materijala vjetrom; sprječavaju potencijalni uzroci požara i drugi eventualni rizici koji mogu izazvati zagađenje životne sredine ili štetene posljedice po zdravlje ljudi;
- Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremihna otpada ne prelazi 50m³;
- Građevinski otpad koji ne sadrži opasne supstance i koji se ne može preraditi odlaže se na deponiju za inertni otpad;
- Opasni građevinski materijali se, ukoliko je to tehnički izvodljivo, posebno izdvajaju, privremeno skladište ili odlažu tako da se spriječi miješanje opasnih materijala sa neopasnim građevinskim otpadom;
- Tokom sakupljanja, odlaganja, transporta i privremenog skladištenja opasan otpad se posebno pakuje i označava u skladu sa propisima kojima se uređuje prevoz opasnih materija;
- Sprječavanje rasipanja građevinskog materijala tijekom transporta zahtijeva pažljivo planiranje, pravilno pakiranje, odgovarajuće vozilo, educirane vozače i upotrebu moderne tehnologije. Implementacija ovih mjera može značajno smanjiti gubitke materijala, optimizirati troškove i smanjiti negativni utjecaj na životnu sredinu.
- Nosilac projekta (proizvođač otpada), je neophodno da izradi Plan upravljanja otpadom, ako se proizvodi, na godišnjem nivou, više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada (član 33, Zakona o upravljanju otpadom, "Službeni list Crne Gore", br.34/24).
- Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na komunalni i neopasni građevinski otpad.

Mjere zaštite zemljišta i voda

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sljedeće mjere:

- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbjegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- Na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;

- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurlog goriva ili maziva.

Nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada stvara uslove koji omogućavaju zagađivanje zemljišta i vode, što je potrebno spriječiti adekvatnim odlaganjem, prevozom i tretmanom koji podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.

Redovno održavati biljne vrste i travnate površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere zaštite vazduha

Tokom izvođenja radova, doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila i mehanizacije. Potrebno je voditi brigu o tome da se rad mehanizacije obavlja racionalno, i koristi samo u slučaju potrebnih radova, kako bi se aerozagađenje svelo na minimum.

Sa stanovišta aerozagađenja neće doći do značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, tako da nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite.

8.6. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu

Pod ovim mjerama podrazumijeva se čitav niz mjera i postupaka čije regulisanje i sprovođenje osigurava funkcionisanje sistema zaštite. Ove mjere podrazumijevaju:

- Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja mehanizacijom dozvoliti rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom licu, a na vidnim mjestima istaći odgovarajuća uputstva za rukovanje kao i potrebna upozorenja i zabrane.
- Za sprečavanje eventualnih akcidentnih situacija i regulisanja ponašanja zaposlenog osoblja u slučajevima oštećenja, havarije uređaja, instalacije i prateće opreme i sredstava, treba se pridržavati svih mjera zaštite i definisanih postupaka ponašanja u uputstvima za rad i održavanje proizvođača opreme i sredstava, internim uputstvima korisnika, kao i mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite.
- Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
- U slučajevima kada je moguć kontakt sa opasnim i štetnim materijama ili u slučaju da se prilikom redovnih pregleda uslova radne sredine konstatuje povećan nivo buke, prašine, vlage ili bioloških i hemijskih štetnosti, treba odrediti mjere kojima će se određene štetnosti svesti na prihvatljivu mjeru.
- Investitor treba odrediti odgovorno lice za sprovođenje i nadgledanje mjera zaštite životne sredine.
- pješačke površine oko objekta se osvijetljavaju.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku izvođenja radova i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sljedeće:

- Na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- Cjelokupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.
- U slučaju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti buke radove treba ograničiti i izvoditi samo u toku dana.

Mjere zaštite separatora lakih naftnih derivata

Otpadna voda se, iz separatora, uliva u atmosfersku kanalizaciju. Separatori moraju biti u svemu prema uputstvima propisanom evropskom normom EN 858-1.

Taložnik mulja

Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jednom mjesečno. Pri kontroli je potrebno izmjeriti visinu mulja u taložniku. Mjerenje se vrši pomoću dovoljno dugačke merne letvice od aluminijuma koja je na kraju premazana sa posebnom pastom za vodu. Vanrednu kontrolu taložnika i izmere mulja je potrebno izvršiti nakon većih naliva, dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja (po sanaciji prozovnih i ufvršdenih površina na benzinskim servisima, vede frekventnosti radnih mašina itd.). Rezultate mjerenja potrebno je upisati u zapisnik kontrole.

Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika pre nego što je debljina mulja veća od 350 mm. Čišćenje vrši serviser za održavanje, koji je ovlašćen za servisiranje i održavanje separatora ulja. Mulj iz taložnika se ne smije odlagati na komunalne deponije, odlaganje vrši Komunalno društvo.

Separator ulja

Količinu izdvojenoga ulja je potrebno kontrolisati jedanput mjesečno, pomoću mjerne letve od aluminijuma, premazane s pastom za vodu. Ulje, koje se skuplja u separatoru je potrebno odstraniti pre nego što debljina sloja postane veća od 400 mm. Preporučljivo je, da se izvede čišćenje, kada se u separatoru ulja plovak na automatskom ventilu počne potapati.

Ispumpavanje se vrši kroz ulazni šaht, koji dozvoljava pristup do svih predela separatora ulja. Kod skidanja ulja sa površine vode je potrebno paziti, da se skine što veća količina ulja a ne mešavina ulja i vode. Zato je potrebno skidanje sloja ulja izvesti pažljivo i sa hvataljkama ili usisivačima, koji su za to namenjeni. Čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje.

U separatoru ulja izdvojene lake tečnosti predstavljaju opasnost za nastanak požara ili eksplozije. U blizini ili na samom separatoru zbog toga za vreme pogona nije dozvoljen rad sa otvorenim plamenom.

Pre svakog ulaska u separator ulja je potrebno odstraniti izdvojene lake tekućine. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika tako, da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator neprestano provjetrava.

Koalescentni filter

Koalescentni filter je potrebno pregledati i kontrolisati jedanput godišnje ili prilikom svakog vanrednog čišćenja kompletnog uređaja. Logična je veza čišćenja koalescentnoga filtera sa odstranjivanjem mulja i ulja. Pranje izvodi lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje separatora ulja.

9. PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Praćenje stanja na životnu sredinu je obaveza koja proizilazi iz zakonskih propisa. Državni program praćenja stanja životne sredine sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore preko ovlašćenih institucija.

Pored praćenja stanja na životnu sredinu koji sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine, prema Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) obaveza je i zagađivača (pravno lice ili preduzetnik koji je korisnik postrojenja koje zagađuje životnu sredinu) da vrši praćenje uticaja na životnu sredinu, a da dobijene podatke dostavlja Agencija za zaštitu životne sredine.

Praćenje stanja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Parametri na osnovu kojih utvrđuje uticaj nekog objekta na životnu sredinu definisani su zakonskom regulativom iz oblasti životne sredine.

Cilj monitoringa je da se utvrdi efikasnost predviđenih preventivnih mjera ublažavanja negativnih uticaja na kvalitet životne sredine, kao i da se identifikuje svaka promjena.

9.1. Prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad

Prikaz stanja kvaliteta životne sredine na ovoj lokaciji, prije nego se počne sa izvođenjem radova na izgradnji objekta, je dat u poglavljima “Opis lokacije” i “Opis segmenata životne sredine”. Opisane su osnovne fizičkogeografske i društvenogeografske karakteristike prostora kojem predmetni projekat pripada. Segmenti životne sredine daju detaljniji prikaz istih ti karakteristika, kroz dodatna istraživanja i analizu podataka.

9.2. Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu definisani su odgovarajućim zakonima.

Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16.), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10. i 43/15.) i Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.).

Monitoring voda se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17), Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o

kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19) i Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list” CG, br. 2/07).

Monitoring kvaliteta zemljišta se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Pravilnikom o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Monitoring buke se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11., 01/14. i 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14.) i Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11.).

Kako je kroz analizu mogućih uticaja objekta na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, te se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine na lokaciji objekta.

Međutim, u toku izgradnje kao posljedica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa buke na lokaciji koja je privremenog karaktera. Iz tih razloga predlaže se njeno mjerenje u uslovima rada većeg broja mašina istovremeno.

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti mjerenja u toku izgradnje. Ukoliko se ukaže potreba za smanjenjem nivoa buke, potrebno je smanjiti broj mašina i aparata koje istovremeno rade.

Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena organizacija.

Kako je kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku eksploatacije objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke, ipak je shodno zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta otpadnih voda iz separatora.

Potrebno je sprovoditi kontrolu kvaliteta prečišćenih otpadnih voda redovnim uzorkovanjem u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).

Pored navedenog, nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu.

Takođe, u skladu sa Odlukom o akustičnom zoniranju Opštine Bar („Sl. list CG – opštinski propisi”), predmetna urbanistička parcela, koja obuhvata UP27, dio UP21, UP26 i UP27 u okviru DUP-a Ilino, nalazi se u **zoni “A”**, što predstavlja zonu stanovanja sa pretežno stambenom funkcijom.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 28/11, 01/14 i 2/18), za ovu zonu važe stroži kriterijumi po pitanju dozvoljenog nivoa buke, kako danju tako i noću. Shodno tome, sve aktivnosti u fazi izgradnje, kao i kasnije tokom eksploatacije, moraju biti usklađene sa važećim **graničnim vrijednostima buke za zonu “A”**, u cilju očuvanja akustičkog kvaliteta prostora i zaštite zdravlja stanovništva.

9.3. Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Nosilac projekta je obavezan da vrši periodičnu kontrolu kvaliteta vode i to jednom godišnje.

Dobijeni rezultati ispitivanja treba da se uporede sa podacima navedenim u Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG“ br. 56/19).

Monitoring vrši ovlašćena organizacija, a način ispitivanja je definisan standardnim metodama ispitivanja.

Bio prečištač, ne zahtjeva neprekidno nadgledanje. Budući da radi automatski, potrebno je samo povremeno vršiti kontrolu na sljedeće načine:

- *Vizualna kontrola uređaja* - Potrebno je kontrolirati cijevi unutar uređaja da ne dođe do začepjenja, te dovodnu i odvodnu cijev. Također, moraju se pratiti promjene izgleda ili boje mulja (ukoliko požuti, pocrni ili slične promjene). Uslijed takvih promjena potrebno je izvršiti uzimanje uzoraka da bi se spriječilo ugibanje biomase.
- *Mjerenje visine mulja* - Visina mulja se mjeri pomoću mjerila mulja. Prilikom laganog uronjavanja mjerila osjetit će se promjena otpora uranjanja, što znači da smo došli do prijelaza voda-mulj.
- *Uzimanje uzoraka* - Uzimanje uzoraka moguće je vršiti iz cijevi za ispust pročišćene vode iz uređaja ili iz prvog kanalizacijskog okna nakon uređaja.
- *Uklanjanje mulja* - Uklanjanje mulja vrši se prema potrebi.

Prije dalje obrade mulja, potrebno je izvršiti procese obrade mulja:

Procesi prerade mulja su različiti. Mulj, ostatak nakon obrade otpadnih voda, čini heterogenu masu koja se sastoji od tekuće disperzne smjese u kojoj su raspršene krute čestice različitih veličina. Mulj koji nastaje pročišćavanjem otpadnih voda nema uvijek iste svojstva. Zbog toga se prvo mora ispitati, a tek onda odrediti tehnološki postupak obrade. Pretpostavljanje tehnoloških postupaka obrade mulja ima veze i sa načinom njegova konačnog uklanjanja. Najbolje je sagraditi tehnološku liniju za pročišćavanje otpadne vode i tek nakon što se proizvede mulj, ustanoviti njegova svojstva i odrediti najpovoljnije postupke prerade. Na taj način objekti za obradu mulja neće biti predimenzionirani, a cijeli postupak upravljanja muljem moguće je optimirati. Često se primjenjuju testni procesi koji se ne podudaraju potpuno ni sa fizikalnim, a ni hemijskim analizama, ali pomažu da se odrede svojstva mulja.

Postupak	Ispitivanja, pokusi i testovi za uspostavljanje svojstava mulja
Obrada mulja	Test koagulacije, test flokulacije, test smrzavanja, test termičke obrade bez tlaka i test termičke obrade pod tlakom
Sedimentacija, zgušnjavanje i flotacija mulja	Ustanovljivanje svojstva suspenzije, test sedimentovalentnosti, tlačno-flokulacijski test
Uklanjanje vode iz mulja	Ustanovljivanje specifičnog otpora filtracije, ustanovljavanje koeficijenta stlačivanja, test vakuumske filtracije, ustanovljivanje vremena kapilarne inhibicije, filtracijski pokus
Sušenje mulja	Test nije izraden
Stabilizacija mulja	Test aerobne stabilizacije, test anaerobne stabilizacije
Upotreba mulja u gospodarstvu	Termički pokus, pokus kompostiranja, Neubauerov test, vegetacijski pokusi u posudama, vegetacijski pokusi na polju
Odlaganje mulja	Propusnost, zasićenje vodom
Spaljivanje mulja	Ustanovljivanje obujma pepela, ustanovljivanje ogrjevne topline i kalorične vrijednosti, ustanovljivanje gorivosti

Nadzor nad ovim aktivnostima vrši ekološka inspekcija i sektor za monitoring životne sredine pri Agenciji za zaštitu životne sredine.

9.4. Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspeksijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12).

9.5. Obaveza obavještanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Shodno Zakonu o životnoj sredini, vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu lokalne uprave i Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore.

Pored navedenog vlasnik objekta je obavezan da obavještava javnosti o rezultatima izvršenih mjerenja.

9.6. Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu

Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu nije relevantan za ovaj Projekat.

10. NETEHNIIČKI REZIME INFORMACIJA

Lokacija planiranog projekta je urbanistička parcela UP27, dio UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar. Dati urbanistički parametri: za UP 9

površina UP27, dio UP 21, UP 26, UP27 (4 850.00m²)

Indeks zauzetosti: 40 - 75 %

Indeks izgrađenosti: 1.5 - 4.2

Maksimalna spratnost: Po+P+10

Max. površina pod objektom: 3 637.50 m²

Max.bruto građevinska površina: 20 370.00 m²

Predmetna lokacija je sa sve četiri strane oivičena saobraćajnicom. Teren je u blagoj denivelaciji u pravcu jug - sjever. Sama parcela, odnosno lokacija, na kojoj je planirana izgradnja novog stambeno-poslovnog objekta je nepravilnog, pravougaonog oblika. Stambeno - poslovni objekat je lociran u dijelu naselja sa pretežnom namjenom stanovanja. Predmetna lokacija odgovara namjeni samog objekta u odnosu na samo okruženje kao dominantno stanovanje sa poslovanjem a i potrebne infrastrukture.

Svi koeficijenti dati urbanističko - tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu urbanističkih parcela UP 27, i dio UP 21, UP26, i UP 27 u okviru katastarskih parcela KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8, KO Novi Bar prema planu parcelacije urađenom od strane ovlaštene geodetske organizacije "PLAN-NET" iz Bara i ovjerenom od strane Uprave za katastar i državnu imovinu Opštine Bar, u površini lokacije za gradnju od 4 850.00 m².

Urbanističke parcela UP 21 , UP 25, UP 26 i UP 27 Zona A su planirane za određene namjene tako da je cjelokupan prostor podijeljen po funkcijama koje se na njemu odvijaju.

Urbanistička parcela UP 21 ZONA A sastoji se od dijelova kat.parcela br.4800, 4796/1, 4801/1 i 4802 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 25 ZONA A, sastoji se od kat.parcela 4803/8, 4797 i 4798 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br.4796/1, 6454/20, 4802, 4803/1, 4799/1, 4799/2 i 4800 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 26 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br. 6454/17 i 4803/1 KO Novi Bar.

Urbanistička parcela UP 27 ZONA A, sastoji se od kat.parcele br. 4803/7 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br.4801/1, 4800, 4802, 4799/1 i 4799/2 KO Novi Bar.

Funkcija objekta je stambeno-poslovni objekat od čega u prizemlju, I i II sprat planiran poslovni dio (shopping mall i hotel), dok su iznad drugog sprata predviđene dvije kule sa stambenim jedinicama. Predviđeno je da u obe kule bude ukupno sto dvadeset sedam (127)

stambenih jedinica. Spratnost objekta je jedanaest nadzemnih etaža i dve podzemne etaže (2Po+Pr+X).

Podrumske etaže su organizovane na način da se ulaz u garažu omogućava sa katastarske parcele KP 4796/1, po namjeni nekategorisani put, dok je izlaz omogućen na istu katastarsku parcelu. Komunikacija između prve i druge etaže podruma je omogućena dvosmjernom rampom. U okviru podrumske etaže planirano je obezbjeđenje dijela parking prostora za potrebe stambenog dijela, kao i shopping mall-a i hotela, te će u daljoj razradi projekta parking prostor kao i sam način korišćenja parking prostora između različitih korisnika istog, biti definisan.

Takođe, u podrumu se nalaze i neophodne tehničke prostorije kao i vertikalna komunikacija od podruma do ostalih etaža objekta. Vertikalne komunikacije su jasno definisane za svakog korisnika te su tako odvojeni ulazi za stanare kula "A" i "B" kao i shopping mall-a i hotela. Svaki od ovih ulaza poseduju stepenice kao i posebne liftove.

Svi koeficijenti dati urbanističko - tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu urbanističkih parcela UP 27, i dio UP 21, UP26, i UP 27 u površini lokacije za gradnju od 4 850.00 m².

Parking prostor je obezbijeden u okviru podrumskih etaža za potrebe stambenog i poslovnog dijela objekta dok je ostatak parking prostora planiran na parceli.

Broj parking mjesta je računat u skladu sa urbanističko - tehničkim uslovima kojima je jasno definisan broj parking mjesta u skladu sa lokalnim uslovima. Na osnovu člana 215. Zakona o planiranju prostora ("Sl. list CG", br. 64/2017, 44/2018, 63/2018, 11/2019 - ispr. i 82/2020) do donošenja državnih smjernica razvoja arhitekture primenjuju se smjernice iz planskog dokumenta te je time broj parking mesta definisan shodno Urbanističko -tehničkim uslovima i planskim dokumentom DUP "Ilino" .

Glavne karakteristike funkcionisanja planiranog projekta su ustvari pružanje uslova za ugostiteljstvo, stanovanje i poslovanje.

Objekat je inkorporiran i oblikovno riješen u zoni gradnje kao i oblika lokacije na kojoj se gradi.

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definiše prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Zadate građevinske linije koje su date urbanističko - tehničkim uslovima su ispoštovane tako da je objekat lociran unutar ili do zadatih građevinskih linija.

Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita i visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega. Saobraćajne površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao i uređenju lokacije a samim tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele.

Prizemlje i prvi sprat objekta, koji su planiran za poslovanje, vizuelno a i funkcionalno je odvojen od stambenog dijela objekta u pogledu pješačkog prilaza i načina funkcionisanja.

Prema Pravilniku o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa roba i vršenjima usluga u prometu roba (Službeni list RCG br 1. od 15 januara 2002. godine) minimalna visina prostora za poslovanje je 3 metra (član 11, stav 2.). Zbog kompleksnosti prostora prema namjeni i neophodnih instalacija (ventilacija, sprinkler, hidrotehničke instalacije) spratovi namenjeni poslovanju su projektovani na spratnu visinu od 4.50 metara.

Funkcija objekta je stambeno-poslovni objekat od čega u prizemlju, I i II sprat planiran poslovni deo (shopping mall i hotel), dok su iznad drugog sprata predviđene dvije kule sa stambenim jedinicama. Predviđeno je da u obe kule bude ukupno sto dvadeset sedam (127) stambenih jedinica. Spratnost objekta je jedanaest nadzemnih etaža i dve podzemne etaža (2Po+Pr+X).

ZA PREDMETNI OBJEKAT PARKIRANJE JE OBEZBIJEĐENO U SKLADU SA UTU-a I PLANSKIM DOKUMENTOM.

-**površine poslovanja** 10 PM na 1000 m², neto površina poslovanja planiranog objekta je 7321,75 m², i neophodno je 74 parking mjesta.

-**površine stanovanja** 1-1.2 PM/po jednoj stambenoj jedinici, Uzimajući u obzir broj stanova u objektu neophodan je broj od 127 parking mjesta.

Ukupan broj parking mjesta neophodan prema urbanističko - tehničkim uslovima je 200 parking mjesta dok je projektom predviđeno 199 parking mjesta u garaži objekta.

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definiše prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Obzirom da je planirani objekat planiran na više urbanističkih parcela, koje su oivičane saobraćajnicama a i kako sama multifunkcionalna namjena objekta diktira, kolski i pješački prilaz objektu je omogućen sa više strana. Pristup stambenom dijelu omogućena je sa sjeveroistočne strane katastarske parcele 4796/1. Pristup hotelu kao i garaži objekta omogućen je sa jugoistočne strane iste katastarske parcele. Ulaz u poslovni deo - shopping mall omogućen je sa katastarskih parcela 4801/3 i 4803/3.

Prizemlje i prvi sprata objekta, koji su planiran za poslovanje, vizuelno a i funkcionalno je odvojen od stambenog dijela objekta u pogledu pješačkog prilaza i načina funkcionisanja. Prema Pravilniku o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa roba i vršenjima usluga u prometu roba (Službeni list RCG br 1. od 15 januara 2002. godine) minimalna visina prostora za poslovanje je 3 metra (član 11, stav 2.). Zbog kompleksnosti prostora prema namjeni i neophodnih instalacija (ventilacija, sprinkler, hidrotehničke instalacije) spratovi namenjeni poslovanju su projektovani na spratnu visinu od 4.50 metara.

Kako je projektom predviđeno da se pristupni kolski put izoluje od pješačkih koridora zbog bezbjednosti korisnika, u dijelu parking zone predviđena je izolovana pješačka zona radi lakšeg pristupa komunikacijama objekta. Samim tim dobila se bezbedna zona bez potreba izlaganja pešačkih koridora saobraćajnom koridoru. Svi ulazi - komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima i normativima za ovu vrstu objekata. U pogledu funkcionalnog

rješenja stambenog prostora sve projektovane stambene jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodan smještaj i boravak ljudi uz maksimalno prirodno osvjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru stambene jedinice.

Pristup garaži je omogućen u vidu rampi kojima je moguće pristupiti sa lokalne kolske saobraćajnice.

Konstruktivna koncepcija objekta bazirana je na armirano betonskim platnima i stubovima oslonjenim na AB temeljnu ploču. Međuspratna konstrukcija je AB ploča d=20 cm. Konstrukcija nadstrešnica nad ulazima u shopping mall i hotel je od čeličnih profila. Svi konstruktivni elementi objekta će se dimenzionisati kroz fazu glavnog projekta konstrukcije na osnovu geomehaničkih ispitivanja terena u skladu sa EUROCODOM.

Nadstrešnice objekta, iznad ulaza u shopping mall i hotel su predviđene da se rade kao montažni element od čelične podkonstrukcije sa finalnom obradom od alukobonda. Finalna obrada donje površine nadstrešnica je od HPL ploča. Konstrukcija nadstrešnica se sastoji od čeličnih profila koji se preko vijaka i anker ploča pričvršćuju u prethodno izvedenu AB konstrukciju objekta. Daljom razradom projekta utvrdiće se neophodni konstruktivni elementni (čelični profili, vijci i ploče) za izradu konstrukcija nadstrešnica.

Planirani materijali su savremeni sa obogaćenim prirodnim okruženjem za vanjsko uređenje objekta.

Materijali koji budu korišćeni tokom izgradnje zadovoljiće sve standarde i normative u građevinarstvu i pružiti ugodan smještaj i boravak ljudi.

Zidovi fasadne ispune i parapetni zidovi zidani su termo blokom debljine 20 cm, termoizolacija je tervol debljine 5 cm, čime se postiže maksimalna energetska efikasnost objekta.

- Završna obrada fasade je dominantno u bijeloj boji, dijelom u sivoj boji. Ulazi u stambeni dio objekta, kao i stubovi objekta naglašeni su oblogama od HPL panela u boji drveta.

- Terasa objekta i krovna atika su takođe naglašene u bijeloj boji.

- Ulazi u stambeni dio objekta je sa sjeveroistočne strane. Ulaz u hotelski deo objekta je sa jugoistočne strane, dok je ulaz u shopping mall predviđen za jugozapadne strane.

- 3D vizuelizacija objekta je prilagođena namjeni sa velikim staklenim površinama objekta kako u poslovnom dijelu objekta, tako i na ostalim, stambenim etažama objekta.

- Da bi se postigla sama vizuelna umjetnost arhitektonskog oblikovanja i ukomponovala kompletna 3D vizuelizacija svi detalji na fasadi kao i materijali su projektovani da zadovolje sve standarde i normative za ovu vrstu objekata.

Sva vanjska stolarija, prozori i vrata su od višekomornih aluminijumskih profila

-zid zavjese, u crnoj antracit boji zastakljena troslojnim termopan staklom debljine 4x16x4 mm.

- Detalji na fasadi poslovnog dijela planirani su od perforiranog talasastog lima u bijeloj boji postavljenog na čeličnoj podkonstrukciji.
- Krov objekta je planiran kao ravni zeleni krov.
- Odvod atmosferskih voda sa krovnih površina je planiran sakrivanjem u fasadi objekta.

RAL KARTA

- Bijela boja fasada -----RAL 9016
- Siva boja fasada ----- RAL 9004
- Vanjska stolarija ----- RAL 9005
- Drvene fasadne obloge ----- RAL 8003
- Bijela boja perforiranog lima-----RAL 9016
- Nadstrešnice (hotel, shopping mall) ----- RAL 9005

Predviđeno je uređenje cjelokupnog okoliša oko objekta u okviru katastarskih parcela 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 u okviru lokacije planirane za izgradnju.

- Kolske površine u dijelu komunikacije do prizemlja radiće se od betona za vanjsku upotrebu u sivoj boji, dok će slobodne površine, trotoari oko objekta raditi od behaton ploča. Prostor namijenjen zelenoj površini urbanističke parcele u potpunosti će se horikulturno obraditi na način prilagođavanja autohtonom ambijentu i ostvarivanja što kvalitetnijeg zelenog prilagođenog prostora.

- Radi olakšanja korišćenja parkinga u nivou prizemlju objekta, kao i povećanja bezbednosti pješaka, predviđena je pješačka zona između poslovnog dijela objekta i parking zone sa direktnom vezom sa vertikalnim komunikacijam objekta. Ovim je postignuta maksimalna bezbjednost pešaka kao i olakšano kretanje istih.).

Projektom je predviđeno da svi standardi za lica smanjene pokretljivosti i osobe sa invaliditetom budu zadovoljeni, kao što su prilazne rampe objektu i parceli, komunikacije unutar objekta, sanitarni čvor sa svim standardima za korišćenje.

Emisije u vazduh

Tokom izgradnje objekta, naročito u fazama uklanjanja postojećih objekata i izvođenja zemljanih radova, biće angažovana teža građevinska mehanizacija, što može dovesti do privremenog povećanja emisija štetnih gasova, buke i vibracija. Međutim, zbog ograničenog vremenskog trajanja ovih aktivnosti i preduzimanja propisanih mjera zaštite, ne očekuju se značajna dugoročna zagađenja vazduha.

U toku izvođenja radova takođe će doći do privremenog povećanja nivoa buke i vibracija, posebno na gradilištu i u njegovoj neposrednoj blizini. Ne očekuju se ispuštanja opasnih i otrovnih materija ni neprijatnih mirisa.

Funkcionisanje objekta u redovnom režimu neće prouzrokovati značajnije emisije buke, izuzev kretanja motornih vozila. Neće biti emisija svjetlosne ili toplotne energije, niti elektromagnetnog zračenja koje bi uticalo na životnu sredinu.

Ispuštanje u vodotoke

Lokacija planiranog objekta se nalazi oko 820 m udaljenosti od morske obale. Južno od parcele protiče vodotok Željeznica, koji se ulijeva u more. U akcidentim slučajevima: curenja otpadnih voda ili izlivanje goriva i ulja iz mehanizacije, može doći do kontaminacije vodotoka direktno ili indirektno procjeđivanjem kroz zemljište.

Međutim, važno je naglastiti da se tokom funkcionisanja neće vršiti depozicija hemijskih i drugih materija, te je predviđeno je da se otpadne vode upuštaju u planiranu gradsku kanalizaciju.

Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja radova i uklanjanja postojećih objekata za realizaciju projekta javiće se građevinski otpad od izgradnje i uklanjanja, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 34/24).

Tokom funkcionisanja objekta javljaće se komunalni čvrsti otpad koji preuzima nadležno komunalno preduzeće. Pošto se radi o izgradnji objekta, biće uticaja na zemljište, jer se gubi površinski travnati sloj koji je zastupljen na lokaciji i dolazi do urbanizacije područja. Međutim, značajnijeg uticaja na floru i faunu neće biti, jer je okolno područje urbanizirano i većih gubitaka nema, obzirom da se flora i fauna u značajnijem obliku nalazi dalje od lokacije predmetnog projekta.

Također, investitoru se predlaže da treba zaključiti ugovor o odvozu komunalnog otpada sa nadležnim komunalnim preduzećem.

Upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

Za čvrsti komunalni otpad koji nastaje tokom eksploatacije objekta, predviđa se obavezna **primarna selekcija na mjestu nastanka**, u skladu sa **Zakonom o upravljanju otpadom** („Sl. list CG“, br. 34/24) me.propisi.net+1faolex.fao.org+1

Otpad će se odvojeno prikupljati uz upotrebu namjenski označenih kanti i kontejnera za sledeće kategorije:

- papir i karton
- plastika
- staklo
- metal
- tekstil
- biootpad

- miješani komunalni otpad

Za dodatno estetsko i higijensko unapređenje, planirana je instalacija **polu-podzemnih kontejnera** („Sl. list CG – opštinski propisi“, br.51/19) koji se lako uklapaju u urbani prostor i smanjuju vizuelni i mirisni efekat otpada.

Sakupljeni otpad će preuzimati i odvoziti nadležna komunalna firma, u skladu sa odredbama Državnog i lokalnog Plana upravljanja otpadom. faolex.fao.org

Buka, vibracije i toplota

Tokom izvođenja projekta doći će do povećanog nivoa buke koja nastaje usljed rada mehanizacije i ručnih alata. Ovaj nivo buke će biti ograničenog vremena trajanja dok traje izvođenje projekta.

Funkcionisanjem projekta neće doći do značajnog povećanja emisija buke, ali će i dalje biti prisutan nivo buke koji potiče od svakodnevnog saobraćaja na ovom području.

Intenzitet buke u toku funkcionisanja objekta, neće biti visok.

Buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije je izvođenje izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 50dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi.

Preporučujemo da, se u procesu izgradnje objekta, koristi oprema koja će zadovoljiti nivoe zvučne snage, a shodno Direktivi o emitovanju buke u životnu sredinu putem opreme koja se koristi na otvorenom prostoru (ED 2000/14EC) i Pravilniku o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu (Sl.list CG, br. 013/14).

Intenzitet buke takođe zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

Vrijednosti zvučne snage izvora (Lw), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli u nastavku dokumenta.

Vrsta opreme	Lw dB(A)
Bager	100
Utovarivac	95
Kamion	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85

Valjak	90
---------------	----

Tokom izgradnje, uzeti u obzir i postojanje Odluke o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetne sezone br.01-018/24-1779, za 2024.godinu.

Najbitnije vibracije potiču od kretanja teških motornih vozila i građevinskih mašina i od rada građevinskih mašina. Teška motorna vozila se po pravilu kreću magistralnim putem. U ostalim dijelovima, teška motorna vozila se kreću najčešće zbog dopremanja građevinskog materijala i odvoženja iskopane zemlje i štuta.

U tabeli su date udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, koja je rađena za Državni prostorni plan.

Imajući u vidu da na razdaljini od lokacije, koja je tabelarno prikazana, ima objekata, vjerovatno je da vibracije, prouzrokovane izgradnjom planiranog projekta, budu registrovane.

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10 - 15
Kompaktiranje	10 - 15
Teška vozila	5 - 10

S obzirom, na vrstu djelatnosti, radne procese i opremu koja će se koristiti u predmetnom projektu, neće biti emitovanja zračenja (jonizujuća i nejonizujuća) prema okruženju.

Sanitarno-fekalne otpadne vode

Horizontalni i vertikalni kanalizacioni razvod u objektu projektovan je od PVC kanalizacionih cijevi i fazonskih komada, sa konusnim zaptivnim prstenima.

Kanalizaciona mreža izvan objekta do priključka na fekalni kolektor, projektovana je od istih kanalizacionih cijevi.

Tretiranje otpadnih voda

Na osnovu urbanističko tehničkih uslova, izdatih od strane Sekretarijata za prostorno planiranje I održivi razvoj – opština Bar, a za potrebe izgradnje stambeno poslovnog objekta predviđeno je priključenje objekta na gradski kanalizacioni odvod.

Tretiranje čvrstog otpada I ostali tečni otpad

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13. i 83/16, otpad koji se stvara na predmetnoj lokaciji može se svrstati u sljedeće grupe:

- Komunalni otpad koji će se stvarati od strane uposlenika prilikom obavljanja radnog procesa usluživanja.
- Građevinski otpad koji će se stvarati prilikom izvođenja radova objekta.

Otpad se treba tretirati na način da je usklađen sa Uredbom I načinu I uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) i Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).

Komunalni otpad se odlaže u predložene kontejnere ili polu podzemne kontejnere, u skladu sa “Zakonom o upravljanju otpadom”. Dalji transport i odlaganje vrši ovlašteno komunalno preduzeće.

Postupanje sa građevinskim otpadom se vrši u skladu sa “Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” (Sl.list CG br.,50/12).

Prilikom izvršenja projekta u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovog zahvata, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja.

Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije projekta i šireg okruženja.

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG br- 75/18), propisana je obaveza da se uz svaki Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu, moraju i detaljno predvidjeti mjere za ublažavanje ili eliminisanje uticaja. Također, članom 10. Pravilnika o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list CG br.19/19), precizirano je koje se sve mjere moraju predvidjeti i sprovesti u toku izvođenja, korišćenja i u slučaju incidenata ili prirodnih katastrofa.

U cilju zaštite životne sredine nepohodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sljedeća područja: urbana ekologija, zaštita od požara, zaštita od buke i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potreben mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno – higijenske mjere za očuvanje prostora.

Tokom izvođenja projekta je nepohodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (kao npr. Zakon o upravljanju otpadom (Sl.list CG br.34/24), Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br. 64/17, 44/18 i 63/18), Zakon o životnoj sredini (Sl.list CG br. 052/16, 073/19), Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list CG br. 034/14, 044/18), Zakon o zaštiti

vazduha (Sl.list CG b.25/10, 040/11, 043/15), Zakon o vodama (Sl.list CG br. 027/07, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17, 084/18). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta.

Osnovne mjere su:

- S obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu izgradnju.
- Ispoštovati sve reegulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su zagađenje vazduha, voda i nivoa buke i dr.
- Obezbijediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane kadra za sve faze.

Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Prije nego što dođemo u fazu provođenja mjera zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta, potrebno je provesti mjere zaštite prilikom uklanjanja postojećih objekata. Spomenute mjere su definisane u Elaboratu o uklanjanju objekata, koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

Osnovne mjere su:

- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, postrojenja, oprema, kretanje radnika i vozila ne ometa i ne utiču na okolno područje i stanovnike.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Za vrijeme vjetrova i sušnog perioda redovno kvasiti sitan materijal, radi redukovanja prašine.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala kojiće

se koristi prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika, saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.

- Potrebno je redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju, kako ne bi došlo do zagađenja lokalnih i magistralnih cesta.
- Pošto se u okolini nalaze drugi objekti, prilikom izgradnje je potrebno oko predmetnog objekta podignuti zaštitnu ogradu - zastor koji će spriječiti ugrožavanje životne sredine od prašine.
- Obezbijediti kontejner, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Adekvatno izvođenje svih radova, u skladu sa revidovanim glavnim projektom
- Adekvatno izvođenje sistema sanitarnih i fekalnih voda
- Adekvatno izvođenje sistema otpadnih voda sa parking površina
- Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju zemljišta oko predmetnog objekta, koje je bilo uzurpirano izvođenjem radova na objektu, poslije završenih radova.
- Potrebno je ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.
- Planom uređenja terena predvidjeti pravilan izbor biljnih vrsta, otpornih na aerozagađivanje.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

Obzirom da je vodeni tok Željeznica najveći recipijent u slučaju havarije ili nepredviđenih incidenata tokom izgradnje, potrebno je uzeti u obzir dodatne mjere, kao npr.:

- Monitoring kvaliteta vode: Redovno mjerenje parametara kvaliteta vode u vodotoku (pH, suspendovane materije, teški metali, ulja, itd.).
- Izgradnja privremenih zaštitnih sistema: Postavljanje privremenih bazena za prikupljanje i tretman voda nastalih tokom gradnje.
- Kontrola rada mašina: Redovno održavanje mašina kako bi se spriječilo curenje ulja, goriva ili drugih štetnih materija.
- Ograničenje aktivnosti u blizini vodotoka: Minimiziranje zemljanih radova u blizini vodotoka, ukoliko je moguće.

Brze intervencije:

- Upotreba apsorpcionih barijera za naftne derivate ili hemikalije.
- Prikupljanje kontaminiranih voda i njihovo hitno odvođenje na tretman.

- Obavještanje nadležnih institucija: Hitno informisanje inspekcija, agencija za zaštitu životne sredine i vodoprivrednih institucija.
- Sanacija tla i voda: Uklanjanje kontaminiranog tla i remedijacija zagađene vode.

Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja i masti u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
- Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
- Izdvojena ulja i goriva iz separatora kao opasni otpad treba sakupljati i odlagati u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad mora odrediti privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada koje je zaštićenom od atmosferskih padavina.
- Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada. Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.
- Privremeno odlaganje otpadnog mulja, prije transporta je moguće u saradnji sa ovlašćenom firmom za zbrinjavanje opasnog otpada. Potrebno je sprečavanje curenja ili prosipanja otpada, kao i zaštitu od nepovoljnih vremenskih uslova.
- Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.
- Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjediti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14).

Obzirom da je vodotok Željeznica , glavni recipijent u slučaju zagađenja, trebaju se uzeti u obzir i mjere nakon izgradnje objekta, odnosno u toku rada objekta:

- Redovni monitoring: Kontinuirano praćenje kvaliteta vode kako bi se osigurala usklađenost sa standardima.
- Održavanje zaštitnih sistema: Redovno održavanje separatora ulja, taložnika i drugih zaštitnih sistema.

- Izrada završne procjene uticaja: Analiza uticaja na vodotok nakon završetka projekta i predlaganje dodatnih mjera, ako je potrebno.

Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

Postupak u slučaju požara

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predviđeti. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza; Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom, ako materija koja gori to dozvoljava.

II – faza; Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u I fazi nije uspio ugasiti požar.

Obavijestiti Službu zaštite i spašavanja (broj 123), pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova (broj 122), a po potrebi hitnu medicinsku službu (broj 124).

Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovođenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i nesmiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III - faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodioc akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje predpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnici. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji da se ne dozvoli da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodioc akcije gašenja upoznaje svoje predpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršiocci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Postupak u slučaju neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa parking površina motornih vozila

U slučaju nefunkcionisanja ili neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa parking površina, potrebno je na primjer u slučaju izbijanja požara, postupiti u skladu sa prethodno navedenim postupcima u slučaju izbijanja požara.

Izvršiti edukaciju i provjeru znanja osoblja iz oblasti protupožarne zaštite najmanje jedanput godišnje. Pristupiti hitnoj dojavi najbližoj vatrogasnoj službi

U slučaju curenja i kontaminacije zemljišta i vode istu izolovati u posebne spremnike u skladu sa pravilima koja važe, te čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašteno za servisiranje i održavanje.

Postupak u slučaju izlivanja otpadnih voda i njihovog eventualnog dospijea do obale i mora

Izlivanje otpadnih voda predstavlja ozbiljan ekološki rizik, posebno ako otpadne vode dospiju do obale ili mora. U nastavku su navedene mjere koje treba preduzeti:

Hitne mjere:

- Trenutno zaustaviti izvor curenja ili ispuštanja.
- Postaviti plutajuće barijere i apsorbujuće materijale kako bi se spriječilo širenje zagađenja.
- Aktivirati plan hitne sanacije prema unaprijed definisanim procedurama.

Sanacija:

- Organizovati prikupljanje i uklanjanje zagađujućih materijala sa površine vode i obale.
- Angažovati stručne timove za čišćenje i rehabilitaciju pogođenih područja.
- Primijeniti odgovarajuće metode za neutralizaciju ili uklanjanje zagađujućih materija.

Analiza i prevencija budućih incidenata:

- Sprovesti istragu o uzroku havarije.
- Poboljšati tehničke, operativne i proceduralne aspekte kako bi se spriječile slične situacije.
- Redovno obavljati obuku zaposlenih o upravljanju kriznim situacijama.

Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično

Na lokaciji izvršenja projekta, planirano je uklanjanje svih mašina i opreme, i vraćanje okolnog područja u funkcionalno stanje.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Komunalni otpad od zaposlenih na lokaciji projekta i unutar objekta odlaže se u kante i/ili u polu podzemne kontejnere, a komunalno preduzeće ga dalje prevozi i odlaže na odgovarajuće mjesto. Tretman komunalnog otpada podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.

Investitor i izvođač radova su dužni da se u cilju bezbjednog upravljanja građevinskim otpadom na gradilištu, u svemu, pridržavaju propisanih normi:

- Građevinski otpad na gradilištu se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada, a u skladu sa Katalogom otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina;
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu može se vršiti u kontejnerima postavljenim na gradilištu ili uz gradilište. Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava odvoženje otpada bez pretovara;

- Zabranjeno je odlaganje građevinskog otpada u vode, na zemljište ili u zemljište, osim u slučaju kada je građevinski otpad prerađen i koristi se kao građevinski materijal i izuzimajući lokacije za odlaganje građevinskog otpada odobrene od nadležnih organa;
- Zabranjeno je paljenje otpada na otvorenom prostoru;
- Transport građevinskog otpada, a posebno rasutog otpada, se vrši u pokrivenim vozilima za prevoz tereta, kako bi se spriječilo eventualno prosipanje otpada i emisija prašine i sitnog građevinskog materijala;
- Kod vršenja iskopa i odvoza materijala iz iskopa, a po potrebi i kod izvođenja drugih radova na gradilištu, izvođač je dužan obezbijediti pranje točkova vozila prije njihovog izlaska sa gradilišta na javnu saobraćajnicu;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta do završetka radova, ali ne duže od jedne godine;
- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada;
- Prilikom privremenog skladištenje građevinskog otpada na gradilištu ili njegovog odlaganja u kontejnerima, neophodno je preduzeti mjere kojima se: sprječava pristup neovlašćenim licima; sprječava rasipanje i prosipanje otpada; sprječava emisija prašine i raznošenje sitnog građevinskog materijala vjetrom; sprječavaju potencijalni uzroci požara i drugi eventualni rizici koji mogu izazvati zagađenje životne sredine ili štetene posljedice po zdravlje ljudi;
- Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremihna otpada ne prelazi 50m³;
- Građevinski otpad koji ne sadrži opasne supstance i koji se ne može preraditi odlaže se na deponiju za inertni otpad;
- Opasni građevinski materijali se, ukoliko je to tehnički izvodljivo, posebno izdvajaju, privremeno skladište ili odlažu tako da se spriječi miješanje opasnih materijala sa neopasnim građevinskim otpadom;
- Tokom sakupljanja, odlaganja, transporta i privremenog skladištenja opasan otpad se posebno pakuje i označava u skladu sa propisima kojima se uređuje prevoz opasnih materija;
- Sprječavanje rasipanja građevinskog materijala tijekom transporta zahtijeva pažljivo planiranje, pravilno pakiranje, odgovarajuće vozilo, educirane vozače i upotrebu moderne tehnologije. Implementacija ovih mjera može značajno smanjiti gubitke materijala, optimizirati troškove i smanjiti negativni utjecaj na životnu sredinu.
- Nosilac projekta (proizvođač otpada), je neophodno da izradi Plan upravljanja otpadom, ako se proizvodi, na godišnjem nivou, više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada (član 33, Zakona o upravljanju otpadom, "Službeni list Crne Gore", br.34/24).

- Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na komunalni i neopasni građevinski otpad.

Mjere zaštite zemljišta i voda

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sljedeće mjere:

- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbjegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- Na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurlog goriva ili maziva.

Nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada stvara uslove koji omogućavaju zagađivanje zemljišta i vode, što je potrebno spriječiti adekvatnim odlaganjem, prevozom i tretmanom koji podliježe Zakonu o upravljanju otpadom.

Redovno održavati biljne vrste i travnate površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere zaštite vazduha

Tokom izvođenja radova, doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila i mehanizacije. Potrebno je voditi brigu o tome da se rad mehanizacije obavlja racionalno, i koristi samo u slučaju potrebnih radova, kako bi se aerozagađenje svelo na minimum.

Sa stanovišta aerozagađenja neće doći do značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, tako da nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite.

Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu

Pod ovim mjerama podrazumijeva se čitav niz mjera i postupaka čije regulisanje i sprovođenje osigurava funkcionisanje sistema zaštite. Ove mjere podrazumijevaju:

- Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja mehanizacijom dozvoliti rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom licu, a na vidnim mjestima istaći odgovarajuća uputstva za rukovanje kao i potrebna upozorenja i zabrane.
- Za sprečavanje eventualnih akcidentnih situacija i regulisanja ponašanja zaposlenog osoblja u slučajevima oštećenja, havarije uređaja, instalacije i prateće opreme i sredstava, treba se pridržavati svih mjera zaštite i definisanih postupaka ponašanja u uputstvima za

rad i održavanje proizvođača opreme i sredstava, internim uputstvima korisnika, kao i mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite.

- Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
- U slučajevima kada je moguć kontakt sa opasnim i štetnim materijama ili u slučaju da se prilikom redovnih pregleda uslova radne sredine konstatuje povećan nivo buke, prašine, vlage ili bioloških i hemijskih štetnosti, treba odrediti mjere kojima će se određene štetnosti svesti na prihvatljivu mjeru.
- Investitor treba odrediti odgovorno lice za sprovođenje i nadgledanje mjera zaštite životne sredine.
- pješačke površine oko objekta se osvjetljavaju.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku izvođenja radova i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sljedeće:

- Na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- Cjelokupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.

Mjere zaštite separatora lakih naftnih derivata

Otpadna voda se, iz separatora, uliva u atmosfersku kanalizaciju. Separatori moraju biti u svemu prema uputstvima propisanom evropskom normom EN 858-1.

Taložnik mulja

Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jednom mjesečno. Pri kontroli je potrebno izmjeriti visinu mulja u taložniku. Mjerenje se vrši pomoću dovoljno dugačke merne letvice od aluminijuma koja je na kraju premazana sa posebnom pastom za vodu. Vanrednu kontrolu taložnika i izmere mulja je potrebno izvršiti nakon većih naliva, dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja (po sanaciji provoznih i uvršđenih površina na benzinskim servisima, vede frekventnosti radnih mašina itd.). Rezultate mjerenja potrebno je upisati u zapisnik kontrole.

Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika pre nego što je debljina mulja veća od 350 mm. Čišćenje vrši serviser za održavanje, koji je ovlašćen za servisiranje i održavanje separatora ulja. Mulj iz taložnika se ne smije odlagati na komunalne deponije, odlaganje vrši Komunalno društvo.

Separator ulja

Količinu izdvojenoga ulja je potrebno kontrolisati jedanput mjesečno, pomoću mjerne letve od aluminijuma, premazane s pastom za vodu. Ulje, koje se skuplja u separatoru je potrebno odstraniti pre nego što debljina sloja postane veća od 400 mm. Preporučljivo je, da se izvede čišćenje, kada se u separatoru ulja plovak na automatskom ventilu počne potapati.

Ispumpavanje se vrši kroz ulazni šaht, koji dozvoljava pristup do svih predela separatora ulja. Kod skidanja ulja sa površine vode je potrebno paziti, da se skine što veća količina ulja a ne mešavina ulja i vode. Zato je potrebno skidanje sloja ulja izvesti pažljivo i sa hvataljkama ili usisivačima, koji su za to namenjeni. Čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašteno za servisiranje i održavanje.

U separatoru ulja izdvojene lake tečnosti predstavljaju opasnost za nastanak požara ili eksplozije. U blizini ili na samom separatoru zbog toga za vreme pogona nije dozvoljen rad sa otvorenim plamenom.

Pre svakog ulaska u separator ulja je potrebno odstraniti izdvojene lake tekućine. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika tako, da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator neprestano provjetrava.

Koalescentni filter

Koalescentni filter je potrebno pregledati i kontrolisati jedanput godišnje ili prilikom svakog vanrednog čišćenja kompletnog uređaja. Logična je veza čišćenja koalescentnoga filtera sa odstranjivanjem mulja i ulja. Pranje izvodi lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje separatora ulja.

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu definisani su odgovarajućim zakonima.

Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16.), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10. i 43/15.) i Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.).

Monitoring voda se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17), Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19) i Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list” CG, br. 2/07).

Monitoring kvaliteta zemljišta se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Pravilnikom o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Monitoring buke se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11., 01/14. i 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14.) i Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11.).

Kako je kroz analizu mogućih uticaja objekta na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, te se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine na lokaciji objekta.

Međutim, u toku izgradnje kao posljedica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa buke na lokaciji koja je privremenog karaktera. Iz tih razloga predlaže se njeno mjerenje u uslovima rada većeg broja mašina istovremeno.

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti mjerenja u toku izgradnje. Ukoliko se ukaže potreba za smanjenjem nivoa buke, potrebno je smanjiti broj mašina i aparata koje istovremeno rade.

Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena organizacija.

Kako je kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku eksploatacije objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke, ipak je shodno zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta otpadnih voda iz separatora.

Potrebno je sprovoditi kontrolu kvaliteta prečišćenih otpadnih voda redovnim uzorkovanjem u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).

Pored navedenog, nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu.

Takođe, u skladu sa Odlukom o akustičnom zoniranju Opštine Bar („Sl. list CG – opštinski propisi”), predmetna urbanistička parcela, koja obuhvata UP27, dio UP21, UP26 i UP27 u okviru DUP-a Ilino, nalazi se u zoni “A”, što predstavlja zonu stanovanja sa pretežno stambenom funkcijom.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14 i 2/18), za ovu zonu važe stroži kriterijumi po pitanju dozvoljenog nivoa buke, kako danju tako i noću. Shodno tome, sve aktivnosti u fazi izgradnje, kao i kasnije tokom eksploatacije, moraju biti

usklađene sa važećim graničnim vrijednostima buke za zonu "A", u cilju očuvanja akustičkog kvaliteta prostora i zaštite zdravlja stanovništva.

Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Nosilac projekta je obavezan da vrši periodičnu kontrolu kvaliteta vode i to jednom godišnje.

Dobijeni rezultati ispitivanja treba da se uporede sa podacima navedenim u Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).

Monitoring vrši ovlašćena organizacija, a način ispitivanja je definisan standardnim metodama ispitivanja.

Bio prečištač, ne zahtjeva neprekidno nadgledanje. Budući da radi automatski, potrebno je samo povremeno vršiti kontrolu na sljedeće načine:

- Vizualna kontrola uređaja - Potrebno je kontrolirati cijevi unutar uređaja da ne dođe do začepjenja, te dovodnu i odvodnu cijev. Također, moraju se pratiti promjene izgleda ili boje mulja (ukoliko požuti, pocrni ili slične promjene). Uslijed takvih promjena potrebno je izvršiti uzimanje uzoraka da bi se spriječilo ugibanje biomase.
- Mjerenje visine mulja - Visina mulja se mjeri pomoću mjerila mulja. Prilikom laganog uronjavanja mjerila osjetit će se promjena otpora uranjanja, što znači da smo došli do prijelaza voda-mulj.
- Uzimanje uzoraka - Uzimanje uzoraka moguće je vršiti iz cijevi za ispušt pročišćene vode iz uređaja ili iz prvog kanalizacijskog okna nakon uređaja.
- Uklanjanje mulja - Uklanjanje mulja vrši se prema potrebi.

Prije dalje obrade mulja, potrebno je izvršiti procese obrade mulja:

Procesi prerade mulja su različiti. Mulj, ostatak nakon obrade otpadnih voda, čini heterogenu masu koja se sastoji od tekuće disperzne smjese u kojoj su raspršene krute čestice različitih veličina. Mulj koji nastaje pročišćavanjem otpadnih voda nema uvijek iste svojstva. Zbog toga se prvo mora ispitati, a tek onda odrediti tehnološki postupak obrade. Pretpostavljanje tehnoloških postupaka obrade mulja ima veze i sa načinom njegova konačnog uklanjanja. Najbolje je sagraditi tehnološku liniju za pročišćavanje otpadne vode i tek nakon što se proizvede mulj, ustanoviti njegova svojstva i odrediti najpovoljnije postupke prerade. Na taj način objekti za obradu mulja neće biti predimenzionirani, a cijeli postupak upravljanja muljem moguće je optimirati. Često se primjenjuju testni procesi koji se ne podudaraju potpuno ni sa fizikalnim, a ni hemijskim analizama, ali pomažu da se odrede svojstva mulja.

Nadzor nad ovim aktivnostima vrši ekološka inspekcija i sektor za monitoring životne sredine pri Agenciji za zaštitu životne sredine.

Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspeksijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12).

Obaveza obavještavanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Shodno Zakonu o životnoj sredini, vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu lokalne uprave i Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore.

Pored navedenog vlasnik objekta je obavezan da obavještava javnosti o rezultatima izvršenih mjerenja.

Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu

Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu nije relevantan za ovaj Projekat.

1. PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA

Sva projektna rješenja predviđena tehničkom dokumentacijom za izgradnju i funkcionisanje objekta su tehnički prihvatljiva i obrađivač nije imao teškoća pri izradi Elaborata.

Međutim, tokom izrade nekih poglavlja Elaborata, koristili su se dostupni podaci o postojećem stanju životne sredine šireg prostora, usljed nedostatka tih podataka za konkretnu lokaciju. S obzirom da ne postoji detaljna analiza stanja biodiverziteta i zemljišta lokacije, uzeti su postojeći podaci iz relevantnih studija i drugih vrsta dokumenata.

2. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Nosilac projekta je podnio 15.01.2025., zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata za procjenu uticaja na životnu sredinu za izgradnju objekta za izgradnju stambeno - poslovnog objekta.

Na osnovu podnesenog zahtjeva od "SD Real Estate"d.o.o. od 15.01.2025., Agencija za zaštitu životne sredine, Podgorica, donijela je Rješenje br. 03-UPI – 99/6 od 04.02. 2025. god., kojim se utvrđuje da je za projekat izgradnje stambeno poslovnog objekta, koji se gradi na urbanističkoj parceli UP27, dijelu UP21,UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino".koju čine kat.parcele br.4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, opština Bar, potrebna izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Rješenje je dato u prilogu ovog dokumenta.

3. DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Ovaj dokument prikazuje i predstavlja Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Elaborat je obuhvatio sve segmente predviđene Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).

4. IZVORI PODATAKA

Prilikom izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćeni su sljedeći izvori podataka:

Zakonska regulativa

- Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14, 13/18)
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16, 73/19 i 84/24)
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 40/11, 43/15, 73/19 i 84/24)
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11 i 44/17)
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14)
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16)
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 28/11, 01/14 i 02/18)
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17 i 84/18)
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24)
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 75/18)
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19)
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16 i 74/16)
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list RCG” br. 80/05 i „Sl. list CG” br. 54/09, 40/11, 42/15 i 54/16)

Podzakonski akti i pravilnici

- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12)
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG” br. 33/13 i 65/15)
- Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija („Sl. list CG” br. 3/12)
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list CG” br. 02/07)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora („Sl. list CG” br. 110/11 i 129/21)
- Pravilnik o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01)
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13)
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada („Sl. list CG” br. 50/12)
- Pravilnik o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu („Sl. list CG” br. 13/14)
- Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12)

- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11 i 32/16)
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda... („Sl. list CG” br. 56/19)
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke... („Sl. list CG” br. 60/11 i 94/21)
- Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14, 17/17 i 120/23)
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG” br. 18/97)
- Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19)
- Odluka o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetne sezone br. 01-018/24-1779, za 2024. godinu

PLANSKA DOKUMENTACIJA I DRUGI IZVORI PODATAKA

- Zavod za hidrometeorologiju I seizmologiju:
- www.seismo.co.me/questions/12.htm
- www.monstat.org
- www.googleearth.com
- www.geoportal.me
- www.barinfor.me
- Strateški plan razvoja Opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.
- Prostorno-urbanistički plan Opštine Bar 2020. - Nacrt plana - Knjiga i plan prostornog razvoja teritorije opštine Bar (prostorno – planska rješenja) JUGINUS DOO, dio stranog društva JUGINUS MONT i IAUS
- LOKALNI EKOLOŠKI EKONOMSKI TURISTIČKI RAZVOJNI PLAN; Interreg – IPA CBC, 2021.; Crna Gora
- Informacije o stanju životne sredine za 2023.godinu; Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, 2024.g.

5. PRILOZI

- Urbanističko tehnički uslovi
- Situaciono rješenje
- 3D prikaz planiranog objekta
- Elaborat o uklanjanju objekta
- Rješenje o utvrđivanju potvrde izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

1.	Broj: 06-333/24-4550/7 Podgorica, 10.10.2024. godine	 Crna Gora Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
2.	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22, 04/23) i podnijetog zahtjeva "SD REAL ESTATE" DOO BAR, izdaje:	
3.	URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije	
4.	za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, Zona A u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana "Ilino" ("Sl.list Crne Gore" – opštinski propisi br.32/09), Opština Bar.	
5.	PODNOŠILAC ZAHTJEVA:	"SD REAL ESTATE" DOO BAR
6.	POSTOJEĆE STANJE Predmetna lokacija koju čine UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, Zona A , nalazi se u zahvatu plana DUP Ilino u Baru. Prema grafičkom prilogu 01. „Geodetska podloga” na predmetnoj lokaciji evidentirani su postojeći objekti. Shodno katastarskoj evidenciji konstatuje se da su svi objekti na katastarskim parcelama iz LN 1576-prepis, LN 4718-prepis, LN 1081-prepis i LN 694-prepis, KO Novi Bar izdatih od strane Uprave za nekretnine Područna jedinica Bar, bespravni. Da bi se na lokaciji realizovala planirana gradnja potrebno je ukloniti postojeće bespravne objekte. Za rušenje postojećih objekata potrebno je da se vlasnik obrati nadležnom inspekcijском organu, u skladu sa članom 113 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22, 04/23). ► Prirodne karakteristike planskog područja: Geografski položaj Svojim geografskim položajem (između 41° 54' 48" i 42° 18' 36" sjeverne geografske širine) područje Bara i barske opštine pripada jugoistočnom dijelu	

jadranskog primorja i obuhvata uzani prostor između Skadarskog jezera i Jadranskog mora. Ovakav geografski položaj neposredno je uticao na niz prirodnih činilaca.

Klimatske karakteristike

Klimatske karakteristike u okviru opštine Bar uslovljene su položajem ovog prostora u okviru umjerenog klimatskog pojasa, položajem neposredno pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera (otvorenost za maritimne uticaje sa zapada i za kontinentalne sa istoka i sjeveroistoka) i postojanjem i smjerom pružanja planinskog vijenca sa visinom iznad 800 metara i najvišim vrhom od 1.959 metara (Rumija).

Temperatura vazduha

Srednja godišnja temperatura vazduha u okviru opštine Bar kreće se između 8° C na visinama preko 1200 mnv do 16°C na 1 mnv kraj morske obale . Tereni oko 300 do 400 metara visine imaju srednju godišnju temperaturu od 14°C, temperaturu od 12°C imaju tereni između 600 i 700 mnv i od 10°C tereni preko 1000 mnv. Zona grada Bara, a zatim i primorje do oko 200-300 metara apsolutne visine karakterišu najmanje temperaturne amplitude, kao i najblaži klimatski uslovi.

Vlažnost vazduha

Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha u uskom priobalju Jadranskog mora ima vrijednost od oko 70%. Tokom januara srednja relativna vlažnost vazduha na prostorima do oko 200 do 300 metara je nešto manje od 70%.

Padavine

U prosjeku se u primorskom dijelu Opštine do 200 metara apsolutne visine izlučuje do 1500 milimetara padavina. U toplijem periodu godine (april - septembar) izluči se oko 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar -mart) 1000 do 2000 mm padavina. Padavine se uglavnom izlučuju u vidu kiše , a retko u vidu snijega (i to uglavnom na planinskim terenima). Period sa srednjim godišnjim brojem dana sa padavinama do 1,00 lit / m2 traje od 80 do 120 dana.

Osunčanost

Nalazeći se na krajnjem južnim djelovima Jadranskog primorja neposredno uz more, opština Bar se odlikuje vrlo dugim trajanjem osunčavanja. Na ovo, osim toga, utiče i postojeći reljef u okviru Opštine Bar i reljef širih prostora južnog dijela Crne Gore.

Ovakvi uslovi omogućavaju da se trajanje osunčanosti kreće preko 2500 časova ili prosječno dnevno oko 7 časova.

Vjetrovitost

Primorski djelovi teritorije Opštine izloženi su u većoj mjeri vjetrovima sa juga i sa Jadranskog mora. U primorskom dijelu Opštine najveću jačinu i čestinu javljanja ima levant, vjetar iz sjeveroistočnog pravca. Znatno manju čestinu imaju vjetrovi iz ostalih pravaca: pulenat iz pravca zapada, maestral iz pravca

sjeverozapada, jugo iz pravca juga i jugoistoka i tramontana (bura) iz pravca sjevera. Grad Bar se odlikuje najvećom čestinom javljanja vjetra iz pravca severoistoka i istok severoistoka (39%), tišina-bez vjetra (5,2%), zapadnog i zapad – jugozapadnog vjetra (15%) i sjevernog i sjever – sjeveroistočnog vjetra (14%), dok su najređi vjetrovi iz pravca sjeveozapad i sjever – sjeverozapad (1,3%). Vjetrovi sa kopna prema moru češći su u zimskom periodu, a u suprotnom smjeru u ljetnjem periodu.

Geomorfološke karakteristike terena

Teritoriju Opštine Bar odlikuje krečanjčki vijenac Rumije koji razdvaja Jadransko more od Skadarskog jezera. Opština Bar, u cjelini se odlikuje vrlo nepovoljnom geomorfološkom strukturom sa malim udjelom ravnih ili ravnijih terena, velikim prostornim ograničenjima u pogledu razvoja saobraćajnih kretanja i intenziviranja privrednog razvoja na većem dijelu Opštine. Saobraćajna kretanja su znatno otežana upravo na osnovni pravac pružanja planinskog vijenca. Analizirajući poprečni profil centralnog planinskog vijenca, vidi se da se ravniji tereni nalaze samo na pojedinim lokalitetima pored mora ili jezera, kao i u zoni viših krečnjačkih površi i uvala.

Hidrologija i hidrografija

Dubina do nivoa podzemnih voda se kreće u granicama od 4,60m do 5,50m od površine terena u sušnom periodu, a na osnovu podataka seizmičke mikroneonizacije Bara, dubina nivoa podzemnih voda je u hidrološkom maksimumu (kišovitom periodu) od 1.00m do 2.00m ispod površine terena.

Na osnovu analize geoloških karakteristika terena utvrđeno je da se po svojim hidrogeološkim karakteristikama opština Bar nalazi u kraškoj hidrološkoj zoni, koja se odlikuje specifičnim zakonitostima kretanja vode. Istovremeno, na kretanje vode u ovim terenima veliki uticaj imaju količine padavina koje u ovom dijelu jadranskog primorja dostižu vrijednost i do 2500 mm.

Teritorija opštine Bar predstavlja tipično bujično područje. Štete od bujica su vrlo velike, što je od uticaja na budući planski razvoj opštine Bar. Kroz Barsko polje protiče bujični tok rijeke Željeznice kroz flišne sedimente, što uslovljava intenzivno taloženje glinovitog materijala u Barskom polju. Površina sliva rijeke iznosi 25 km², a dužina vodotoka je 19,5km.

Pedološke karakteristike

Zemljišta na aluvijalnim zaravnima i poljima nastala su na mjestu nekadašnjih morskih zaliva koji su nasuti aluvijalno-deluvijalnim nanosom vodotokova. Njih izgrađuju sedimenti nastali u procesu rastvaranja i raspadanja stijena kroz koje je vodotok prolazio, te je građa ovih zemljišta veoma raznovrsna i neujednačena.

7.	PLANIRANO STANJE
7.1.	Namjena parcele odnosno lokacije
	Urbanističke parcele UP21, UP25, UP26 i UP27 Zona A su prema grafičkom prilogu 09. „Plan namjene površina” planirane za centralne funkcije .

	<p>Prema Tabeli 2 Analitički podaci, UP21, UP25, UP26 i UP27 Zona A su namjene kolektivno stanovanje velikih gustina sa mješovitom namjenom centralnih funkcija.</p> <p>Sve urbanističke parcele u okviru zona definisane su za određene namjene tako da je cjelokupan prostor podjeljen po funkcijama koje se na njemu odvijaju. Pojedinačne namjene za parcele date su kroz posebne uslove za uređenje prostora sa numeričkim pokazateljima i u grafičkim prilogima.</p> <p>Planirane namjene su pretežne a ne isključive, što znači da podrazumijevaju i postojanje drugih, komplementarnih namjena.</p> <p>Detaljna namjena površina određena je ovim dokumentom kao pretežna namjena i prikazana u grafičkom prilogu 09. "Plan namjene površina".</p> <p>U okviru višeporodničkog stanovanja srednjih i velikih gustina moguća je izgradnja slobodnostojećih objekata, objekata u prekinutom i neprekinutom nizu, prvenstveno namijenjenih stanovanju. Osim stambenih objekata, na površinama namijenjenim stanovanju mogu se graditi i različiti poslovni objekti koji ni na koji način ne ometaju osnovnu namjenu i koje služe svakodnevnim potrebama stanovnika područja, objekti za poslovne djelatnosti koje se mogu obavljati u stanovima, kao i ugostiteljski objekti i objekti za smještaj, objekti za kulturu, zdravstvo i sport i ostali objekti društvenih djelatnosti koje služe potrebama stanovnika područja. Navedene djelatnosti mogu biti zastupljene i u objektima turističkog stanovanja, po pravilu u prizemnim ili nižim spratnim etažama. Izuzetno, poslovni sadržaji kod kojih poseban značaj ima ostvarivanje atraktivnih vizura, mogu se predvidjeti i na najvišim etažama objekata.</p> <p>U okviru centralnih funkcija predviđena je izgradnja objekata slobodnostojećih objekata, objekata u prekinutom i neprekinutom nizu, prvenstveno namijenjenih poslovanju, administraciji, kulturi, obrazovanju, sportu i rekreaciji, trgovini i ugostiteljstvu kao i djelom višeporodičnom stanovanju.</p> <p>Karakter namjene se određuje prema bruto građevinskoj površini (BGP) planiranih objekata u okviru jedne urbanističke zone (ukupna BGP). Pretežna namjena podrazumjeva više od polovine ukupne BGP planiranih objekata.</p>
7.2.	Pravila parcelacije
	<p>Urbanistička parcela UP 21 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br.4800, 4796/1, 4801/1 i 4802 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 25 ZONA A sastoji se od kat.parcela br. 4803/8, 4797 i 4798 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br. 4796/1, 6454/20, 4802, 4803/1, 4799/1, 4799/2 i 4800 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 26 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br. 6454/17 i 4803/1 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 27 ZONA A sastoji se od kat.parcele broj 4803/7 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br. 4801/1, 4800, 4802, 4799/1 i 4799/2 KO Novi Bar.</p> <p>Na grafičkom prilogu 07. „Plan parcelacije” prilogu prikazane su granice urbanističkih parcela i definisane koordinatama prelomnih tačaka.</p>

Ukoliko na postojećim granicama parcela dodje do neslaganja između zvaničnog katastra i plana, mjerodavan je postojeći katastar.

Prelomne tačke granice UP:

Koordinate UP 21

A7 6591087.80 4663291.70
A8 6591104.81 4663263.97
A9 6591104.81 4663261.67
A10 6591102.93 4663259.06
A11 6591096.60 4663252.73
A12 6591086.59 4663246.23
A13 6591079.37 4663241.23
A14 6591056.76 4663269.52
A15 6591063.87 4663275.11
A16 6591078.68 4663285.41

Koordinate UP 25

A3 6591027.19 4663353.59
A4 6591038.28 4663359.64
A5 6591058.90 4663335.98
A6 6591070.25 4663318.61
A7 6591087.80 4663291.70
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46
A19 6591047.80 4663327.20

Koordinate UP 26

A1 6591003.81 4663332.53
A2 6591005.95 4663342.00
A3 6591027.19 4663353.59
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46
A19 6591047.80 4663327.20

Koordinate UP 27

A14 6591056.76 4663269.52
A15 6591063.87 4663275.11
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46

	<p>Prostor Plana je podjeljen na zone, unutar kojih je planirana izgradnja, rekonstrukcija, dogradnja ili nadogradnja objekata u okviru ili na dijelu urbanističke parcele koja je određena jednom, više ili dijelom katastarske parcele.</p> <p>Prilikom komasacije kada se udružuju dvije ili više urbanističkih parcela, dio ili jedna cijela urbanistička parcela može se privesti namjeni parking prostora u funkciji planiranog objekta.</p> <p>Takođe, na zahtjev vlasnika, urbanistička parcela u neposrednoj blizini planiranog objekta ili u okviru zone može se privesti namjeni parking prostora isključivo u funkciji tog objekta i kao takva se ne može koristiti u druge svrhe.</p> <p>Urbanističke parcele unutar zona su geodetski definisane u grafičkom prilogu Plan parcelacije, sa koordinatama svih urbanističkih parcela.</p> <p>Kada se urbanistička parcela, koja je već određena ovim Planom, ne podudara sa postojećom katastarskom parcelom (ili parcelama), kao i u drugim opravdanim slučajevima kada je potrebno izvršiti manje usklađivanje urbanističke parcele sa zemljišno-knjižnim ili katastarskim stanjem, opštinski organ uprave nadležan za poslove uređenja prostora može izvršiti usklađivanje urbanističke parcele sa zemljišno-knjižnim ili katastarskim stanjem, prilikom izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.</p> <p>Zone urbanističkih parcela u stvari predstavljaju urbanističke blokove oivičene saobraćajnicama, prirodnim barijerama ili vodenim tokovima koji zadovoljavaju uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom. Urbanističkim parcelama u okviru zone je obezbijedjen pristup s gradske saobraćajnice ili javnog puta. Površina i oblik formiranih urbanističkih parcela omogućava optimalne uslove za izgradnju i korišćenje prostora u skladu sa lokalnim planskim dokumentom.</p> <p>Unutar zona identifikovane su pristupne površine do svake pojedinačne urbanističke parcele, koje će kao takve funkcionisati dok za to postoji potreba, odnosno dok ne dođe do urbane rekonstrukcije u mjeri da postojeće pristupne površine izgube smisao i budu zamijenjene novim rešenjima.</p> <p>Članom 13 Pravilnika o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije („Službeni list Crne Gore,, 044/18, 043/19), propisano je da tehnička dokumentacija sadrži elaborat parcelacije po planskom dokumentu.</p>
7.3.	<p>Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama</p>
	<p><u>Regulaciona linija</u> Regulaciona linija u ovom planu je definisana osovinom saobraćajnica kao linija koja dijeli javnu površinu od površina namjenjenih za druge namjene.</p> <p><u>Građevinska linija</u> Građevinska linija se utvrđuje ovim planom u odnosu na regulacionu liniju kao linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode, definisana grafički i numerički, do koje je dozvoljeno građenje. Planom se može za pojedine urbanističke parcele - blokove definisati minimum jedna jedinstvena građevinska linija, dvije ili tri. Građevinska linija koja je orijentisana prema javnoj površini mora biti prikazana grafički i opisno dok građevinske linije prema susjednim parcelama mogu biti definisane opisno (kao odstojanja u odnosu na susjedne objekte ili granicu</p>

pripadajuće parcele) ili grafički. Planskim dokumentom je definisana kao linija na kojoj se mora ili do koje se može graditi.

Prelomne tačke građevinske linije UP:

G238	6591101.31	4663262.80
G239	6591080.10	4663245.92
G240	6591056.10	4663333.86
G241	6591037.49	4663355.22
G242	6591004.45	4663337.19

Urbanistička parcela

Urbanistička parcela je dio prostora formiran na osnovu plana parcelacije ili smjernica koje se utvrđuju planskim dokumentom, a koji obuhvata jednu ili više katastarskih parcela ili njihovih djelova i koji zadovoljava uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom; Na urbanističku parcelu mora se obezbijediti pristup s gradske saobraćajnice ili javnog puta. Urbanistička parcela mora imati površinu i oblik koji omogućava izgradnju i korišćenje parcele u skladu sa lokalnim planskim dokumentom (lokacija, blok, zona). Kod utvrđivanja bloka, odnosno zone, preporučuje se utvrđivanje urbanističke parcele prema regulaciji saobraćajnica, vodotokova i sličnih postojećih ili planiranih objekata.

Urbanistička zona

Urbanistička zona je dio prostora formiran na osnovu smjernica koje se utvrđuju planskim dokumentom, a koji obuhvata jednu ili više urbanističkih parcela a oivičen je saobraćajnicama, koridorom železničke pruge, prirodnim barijerama ili vodenim tokovima i koji zadovoljava uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom; Unutar zona, definišu se pravila regulacije i nivelacije urbanističkih parcela građevinskim linijama u fiksnom odnosu na regulacionu liniju (po pravilu osovina saobraćajnice) i relativnom odnosu prema susjednim parcelama. Namjena površina zone je lokalnim planskim dokumentom određena svrha za koju se prostor može urediti, izgraditi ili koristiti na način njime propisan.

Vertikalni gabarit

Vertikalni gabarit objekta se definiše brojem etaža ili maksimalnim visinama iskazanim u metrima. Maksimalna visina označava mjeru koja se računa od najniže kote (kote terena ili trotoara do najviše kote sljemena ili ravnog krova. Vertikalni gabarit se definiše i za podzemne i za nadzemne etaže. Etaže se definišu nazivima koji proističu iz njihovih položaja u objektu. Podzemna etaža je dio objekta koji je sasvim ili 2/3 svoje visine ispod zemlje. Prizemlje je nadzemna etaža čija se visina određuje planom u zavisnosti od namjene. Sprat je nadzemna etaža iznad prizemlja. Potkrovlje je dio zgrade ispod kosog krova koji se koristi u skladu sa njenom namjenom i funkcijom, a čija je svijetla visina na nižem mjestu 150 cm. Tavan je prostor ispod krova koji se može koristiti samo za odlaganje stvari. Visinska regulacija definisana je spratnošću svih objekata gdje se jedan nivo računa u prosječnoj vrijednosti od približno 3 m za

svaku etažu, odnosno 4 m za nivo prizemlja ako se u njemu planira poslovni sadržaj.

Opšti urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju novih objekata

- Novi objekti se planiraju na slobodnim prostorima unutar zone na jednoj ili više urbanističkih parcela, kao rubne fizičke strukture ili slobodostojeći objekti. Na osnovu regulacione i građevinske linije prema ulici ili javnoj površini odredit će se položaj i gabariti objekata, unutrašnji kolsko pješački saobraćaj, slobodni prostori, parkinzi i zelene površine.
- Objekti mogu biti postavljeni na građevinskoj parceli:
 - 1) u neprekinutom nizu - objekat na parceli dodiruje obe bočne linije građevinske parcele;
 - 2) u prekinutom nizu - objekat dodiruje samo jednu bocnu liniju građevinske parcele;
 - 3) kao slobodnostojeci - objekat ne dodiruje ni jednu liniju građevinske parcele;
 - 4) kao poluatrijumski - objekat dodiruje tri linije građevinske parcele.
- Oblik i površine gabarita objekata će se definisati tehničkom dokumentacijom i mogu se prilagođavati potrebama investitora ukoliko se poštuju striktno zadati urbanistički parametri:
 - Regulaciona i građevinska linija i propisana udaljenost od susjednih parcela.
 - Medusobna udaljenost objekata koji se grade u prekinutom nizu, iznosi najmanje polovinu visine višeg objekta, osim slobodnostojecih višespratnica. Udaljenost se može smanjiti na četvrtinu ako objekti na naspramnim bocnim fasadama ne sadrže otvore na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama). Ova udaljenost ne može biti manja od 4,00 m ako jedan od zidova objekta sadrži otvore za dnevno osvetljenje. Pored navedenih uslova višespratni slobodnostojeci stambeni objekat ne može zaklanjati direktno osunčanje drugom objektu više od polovine trajanja direktnog osunčanja.
 - Optimalna veličina urbanističke parcele odnosno lokacije je 400 odnosno 600 m² površine, a širina uličnog fronta parcele 20 odnosno 40 m. o Indeks zauzetosti Si i indeks izgrađenosti Kiz urbanističke parcele, kao i svi propisi iz građevinske regulative;
 - u područjima pretežne namjene centralnih funkcija i turističkih kompleksa spartnost objekata, Si i Kiz mogu biti veći od propisanih, ali na osnovu uslova utvrđenih urbanističkim projektom pribavljenim po pravilu putem konkursa.
- Izgradnja podruma i suterena je ispod svih objekata dozvoljena, ali nije obaveza. Etaže ispod kote prizemlja tretiraju se kao suterenski i podrumski prostori i ne ulaze u proračun dozvoljene bruto površine objekta. Ukoliko se u suterenskoj ili podrumskoj etaži planiraju garažni prostori, gabarit podzemne etaže može biti veći od gabarita objekta, ali pod uslovom da se njenom izgradnjom ne ugrožavaju susjedni objekti ni parcele. Ukoliko je krov podzemne garaže ozelenjen i parterno uređen njen gabarit ne ulazi u proračun procenta zauzetosti parcele, već se smatra uređenom zelenom površinom.
- U projektovanju objekata koristiti savremene materijale i likovne izraze.
- Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje –

10 PM /1000 m². Parkiranje rješavati u okviru urbanističke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Saobraćaj – parkiranje i Uslovi za parcelaciju.

- U oblikovnom smislu novi objekti treba da budu uklopljeni u ambijent i to sa kvalitetnim materijalima i savremenim arhitektonskim rješenjima.
- Krovovi objekata su kosi ili ravni, krovni pokrivači adekvatni nagibu.
- Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti.

Urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata kolektivnog stanovanja za veliku gustinu stanovanja

- U okviru višeporodičnog stanovanja velikih gustina moguća je izgradnja slobodnostojećih, objekata u prekinutom i u neprekinutom nizu.
- Optimalna veličina parcela namjenjenih za izgradnju novih objekata za ovu namjenu je 600 m².
- Minimalna udaljenost novog objekta od granice susjedne urbanističke parcele iznosi četvrtinu visine objekta, ali ne može biti manja od 5 metara, ako zidovi sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje. Ukoliko zidovi ne sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama) ova udaljenost se može smanjiti na jednu osminu visine objekta, ali ne može biti manja od 3 m. Izuzetno ova udaljenost može biti 3 m ako se parcela graniči sa gradskim zelenim neizgrađenim površinama. Na ovaj način se obezbjeđuje optimalan odnos između objekata u pogledu insolacije i obrušavanja.
- Međusobna udaljenost objekata koji se grade u prekinutom nizu, iznosi najmanje polovinu visine višeg objekta, osim slobodnostojećih višespratnica. Udaljenost se može smanjiti na četvrtinu ako objekti na naspramnim bocnim fasadama ne sadrže otvore na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama). Ova udaljenost ne može biti manja od 4,00 m ako jedan od zidova objekta sadrži otvore za dnevno osvetljenje. Pored navedenih uslova višespratni slobodnostojeći stambeni objekat ne može zaklanjati direktno osuncanje drugom objektu više od polovine trajanja direktnog osuncanja.
- Izuzetno, objekat može biti postavljen na manjoj udaljenosti ili na samoj granici urbanističke parcele ukoliko zidovi ne sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje i ako vlasnik, odnosno korisnik susjedne parcele to prihvati pismenim odobrenjem (saglasnošću).
- Kod izdavanja urbanističko tehničkih uslova osnovni pristup je da jedna, više ili dio katastarskih parcela čini urbanističku parcelu, koja je namjenjena za izgradnju objekta pod uslovom da ima obezbijeđen kolski pristup sa javne saobraćajnice.
- Planirana spratnost i gabariti novih objekata su uslovljeni indeksom izgrađenosti (Kiz) i indeksom zauzetosti (Si) urbanističke parcele.
- Indeksi izgrađenosti i zauzetosti za ovu namjenu se definišu u rasponu Kiz 1.5 - 4.2, a Si 40% - 75%.
- Princip uređenja zelenila u okviru urbanističke zone je dat u Uslovima za ozelenjavanje, a detaljna razrada je ostavljena vlasnicima;

- Visinska regulacija je izvedena iz planom propisanih urbanističkih parametara;
- Kod objekata kod kojih je moguća izgradnja podrumске etaže kotu poda prizemlja postaviti na visinu približno 1,40 m od kote pristupne saobraćajnice ukoliko je predviđena kao prostor za odlaganje, a ukoliko je predviđeno parkiranje u podrumskoj I suterenskoj etaži kotu odrediti idejnim projektom prema tehničkim normativima u skladu sa zakonskim odredbama.
- Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje – 10 PM /1000 m². Parkiranje rješavati u okviru urbanističke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila.
- Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti.
- Materijalizacija objekata treba da bude u skladu sa njihovom namjenom, imajući u vidu elemente racionalne i brze gradnje uz primjenu adekvatne arhitektonske plastike na kubusima jednostavnih geometrijskih formi, pa pored ostalog podrazumijeva:
 - Primjenu savremene tehnologije gradnje elemenata kao glavnog arhitektonskog i konstruktivnog sklopa u tehnologiji montaže i polumontaže;
 - Primjena svih elemenata dobrih fizičkih karakteristika kao preduslova zaštite od nepovoljnih klimatskih uticaja.
 - Obrada fasada u savremenom tretmanu uz primjenu ventilisanih fasada ili sendvič elemenata – zidovi ispunе odnosno konstrukcije za fino obrađenim fasadnim platnima.
 - Primjena arhitektonske plastike i boje u vidu betonskih reljefa, atika i ograda.

Urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata centralnih funkcija

- Centralne funkcije su klasifikovane prema značaju i uticaju u prostoru. Optimalna klasifikacija centralnih funkcija u skladu sa sistemom naselja u Opštini je sledeća:

udruženja građana i nevladine organizacije,	zdravstvo i socijalna zaštita,
političke stranke i druge organizacije,	Uprava, pošta, banka i slično
vjerske zajednice	saobraćajne usluge,
trgovina i ugostiteljstvo.	komercijalne i druge usluge,
sport, rekreacija, zabava i odmor,.	trgovina i ugostiteljstvo.
prosvjeta (obrazovanje, školstvo),	
kultura, umjetnost i tehnička kultura,	

- Planirana namjena je pretežna ali podrazumijeva i postojanje drugih namjena kao što su: višeporodično stanovanje velikih gustina, turističko stanovanje i dr, ukoliko se mogu zadovoljiti propisani urbanistički parametri.
- Optimalna veličina lokacije na kojoj se mogu graditi objekti je 600 m² a širina uličnog fronta oko 30m.
- Planirana spratnost i gabariti novih objekata su uslovljeni indeksom izgrađenosti (Kiz) i indeksom zauzetosti (Si) urbanističke parcele.
- Indeksi izgrađenosti i zauzetosti za ovu namjenu se definišu u rasponu Kiz 1.5 - 4.2, a Si 40% - 75%.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kiz i Si kao i spratnost objekata centralnih funkcija mogu biti i veći od propisanih ali na osnovu uslova utvrđenih urbanističkim projektom pribavljenim putem konkursa. • Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi: stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje – 10 PM /1000 m². <p>Parkiranje rješavati u okviru urbanisitčke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Saobraćaj – parkiranje i Uslovi za parcelaciju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti. • Princip uređenja zelenila u okviru urbanističkke parcele dat je u poglavlju Ozelenjavanje. <p><u>Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> •Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 44/18, 43/19). •Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade („Službeni list Crne Gore“, br. 60/18).
8.	<p>PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA</p>
	<p>S obzirom na visoku seizmičnost prostora, pri projektovanju i izvođenju objekata moraju se uzeti u obzir slijedeće preporuke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Način fundiranja treba birati u skladu sa rezultatima geomehaničkih istraživanja i projektnih faktora seizmičnosti. • Pri odabiru konstruktivnog sistema, prednost treba dati krućim, manje fleksibilnim sistemima sačinjenim od armirano betonskih zidova i skeleta ukrućenih zidovima ili jezgrima od armiranog betona koji preuzimaju horizontalnu seizmičku silu.Skeletni sistemi bez zidova za ukrućenje nisu poželjni. • Bez obzira na izbor konstrukcije tavaničnim konstrukcijama treba posvetiti posebnu pažnju. One moraju biti monolitne, odnosno sposobne da prenesu inercijalne sile i rasporede ih na nenoseće elemente. <p>Smjernice za aseizmičko projektovanje</p> <p>Polazeći od osobina seizmičnosti područja, predloženih urbanističkih rješenja, odredaba postojećih propisa, date su preporuke za arhitektonsko projektovanje, koje treba primijeniti kao dio neophodnih mjera zaštite od posledica zemljotresa, a u sklopu ukupnih mjera treba da doprinesu što cjelovitijoj zaštiti prostora.</p> <p>Preporuke za planiranje i projektovanje aseizmičkih objekata predstavljaju dalju razradu preporuka za urbanističko planiranje i projektovanje i njihovu konkretizaciju, povezujući se sa njima u procesu projektovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštita ljudskih života kao minimalni stepen sigurnosti kod aseizmičkog projektovanja,

- zaštita od djelimičnog ili kompletnog rušenja konstrukcija za vrlo jaka seizmička dejstva i minimalna oštećenja za slabija i umjereno jaka seizmička dejstva.

Iskustvo sa zemljotresima u svijetu pokazuje da objekti koji posjeduju dovoljnu čvrstoću, žilavost i krutost imaju dobro ponašanje i veliku otpornost na zemljotrese. Pored toga, objekti sa jednostavnim i prostim gabaritom i simetričnim rasporedom krutosti i masa u osnovi, pokazuju isto tako, dobro ponašanje kod seizmičkog dejstva.

Od osobitog značaja je i ravnomjerna distribucija krutosti i mase konstrukcije objekta po visini. Nagla promjena osnove objekta po visini dovodi do neujednačene promjene krutosti i težine što, obično, prouzrokuje teška oštećenja i rušenja elemenata konstrukcije.

Izbor materijala, kvalitet materijala kao i način izvođenja objekta od bitnog su značaja za sigurnost i ponašanje objekta, izloženih seizmičkom dejstvu.

Armirano-betonske i čelične konstrukcije dobro projektovane, raspolažu dovoljnom čvrstoćom, žilavošću i krutošću, tako da i za jače zemljotrese ove konstrukcije posjeduju visoku seizmičku otpornost. Naprotiv, zidane konstrukcije izvedene od obične zidarije, kamena ili tečnih blokova, ne posjeduju žilavost i obzirom na njihovu težinu prilično je teško da se konstruišu kao aseizmičke konstrukcije.

Od posebnog značaja za stabilnost konstrukcija je kvalitet realizacije i izvođenja uopšte. Postoje mnogi slučajevi rušenja konstrukcija kao rezultat nekvalitetnog izvođenja građevinskih radova.

Kod projektovanja konstrukcija temelja prednost imaju one konstrukcije koje sprečavaju klizanje u kontaktu sa tlom i pojavu neravnomjernih slijeganja.

Proračun aseizmičkih konstrukcija vrši se u saglasnosti sa propisima za građenje u seizmičkim područjima. Određuju se ekvivalentne horizontalne proračunske seizmičke sile, sa kojima se proračunavaju i dimenzioniraju elementi konstrukcije. U slučajevima kada je potrebna bolje definisana sigurnost konstrukcije objekta, vrši se direktna dinamička analiza konstrukcije za stvarna seizmička dejstva. Kod ovog proračuna optimizira se krutost, čvrstoća i žilavost konstrukcije čime se može definisati kriterijum sigurnosti u zavisnosti od uslova fundiranja, seizmičnosti terena i karakteristika upotrijebljenog materijala i tipa konstrukcije.

Na osnovu opštih principa projektovanja aseizmičkih konstrukcija preporučuje se sledeće:

- na predmetnom području moguća je gradnja objekata različite spratnosti uz primjenu svih standardnih građevinskih materijala za konstrukcije i oblikovanje objekata.

- mogu biti zastupljeni najrazličitiji konstruktivni sistemi.

- kod zidnih konstrukcija preporučuje se primjena zidarije, ojačane sa horizontalnim serklažima i armirane zidarije različitog tipa.

- pored ramovskih armirano-betonskih konstrukcija može biti primijenjena izgradnja objekata ramovskih konstruktivnih sistema ojačanih sa armirano-betonskim dijafragmama (jezgrima), kao i konstrukcija sa armirano-betonskim platnima.

- kod primjene prefabrikovanih armirano-betonskih konstrukcija preporučuje se primjena monolitnih veza između elemenata konstrukcije.
- preporučuje se primjena dovoljno krutih međuspratnih konstrukcija u oba ortogonalna pravca, koje treba da obezbijede distribuciju seizmičkih sila u elementima konstrukcije prema njihovim deformacionim karakteristikama.
- moguća je primjena najrazlicitijih materijala i elemenata za ispunu. Prednost imaju lake prefabrikovane ispune, koje bitno ne utiču na ponašanje osnovnog konstruktivnog sistema. Ukoliko se primjenjuje kruta i masivna ispuna (opeka ili blokovi najrazlicitijeg tipa) treba uzeti u obzir uticaj ispune na osnovni konstruktivni sistem.

Projektovanje temelja konstrukcije objekta za dejstvo osnovnih opterećenja treba zasnovati na sledećim načelima:

- temelje konstrukcije treba projektovati tako da se za dejstvo osnovnog opterećenja izbjegnu diferencijalna slijeganja;
- temelje objekta treba izvoditi na dobrom tlu;
- temeljenja djelova konstrukcije ne izvode se na tlu, koje se po karakteristikama razlikuje značajno od tla na kome je izvršeno temeljenje ostalog dijela konstrukcije.

Ako to nije moguće, objekat treba razdvojiti na konstruktivne jedinice prema uslovima tla.

- primjenu dva ili više načina temeljenja na istom objektu izbjegavati, osim ako se svaki način temeljenja primjenjuje pojedinačno po konstruktivnim jedinicama.
- opterećenje koje se prenosi preko temeljne konstrukcije na tlo mora da bude homogeno raspoređeno po cijeloj konstruktivnoj površini.
- treba obezbijediti dovoljnu krutost temeljne konstrukcije, a posebno na spojevima temeljnih greda sa stubovima konstrukcije.
- prije početka projektovanja neophodno je uraditi geomehaničko ispitivanje tla.

U cilju obezbjeđenja zaštite od požara primjeniti mjere propisane sljedećim zakonima i propisima:

- Zakon o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09 i 32/11)
Pravilnici:
- Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara („Službeni list SFRJ br.30/91)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekata povećanog rizika od požara („Službeni list SFRJ“, br.8/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara („Službeni list SFRJ“, br.7/84)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija („Službeni list SFRJ“, br.24/87)
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za zapaljive tečnosti i o uskladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti („Službeni list SFRJ“, br.20/71, 23/71)
- Pravilnik o izgradnji stanica za snabdijevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva („Službeni list SFRJ“, br.27/71)

	<p>- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištenju i pretakanju tečnog naftnog gasa („Službeni list SFRJ“, br.24/71, 26/71)</p> <p>Mjere zaštite od seizmičkih razaranja obuhvataju planiranje, projektovanje i izvođenje objekata i građevinskih radova u skladu sa standardima MEST EN 1998-1 i nacionalnim standardom MEST EN 1998-1/NA.</p> <p>Mjere zaštite na radu Shodno članu 7 Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list RCG", br. 79/04, 26/10, 73/10, 40/11), pri izradi tehničke dokumentacije predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom. Objekat projektovati u duhu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata.</p>
9.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</p> <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.75/18) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16 i 18/19) na osnovu urađene procjene uticaja na životnu sredinu).</p> <p>Akt Agencije za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3596/2 od 23.09.2024. godine.</p>
10.	<p>USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE</p> <p>Predmetna lokacija je prema grafičkom prilogu 11. „Plan ozelenjavanja“ zelenilo kolektivnog stanovanja i Zelenilo u okviru centralnih funkcija.</p> <p>Zelenilo kolektivnog stanovanja: Ova kategorija se može posmatrati jos i kao kategorija blokovskog zelenila s obzirom da se radi o grupi stambenih blokova u kojima se planira naseljavanje velikog broja stanovnika. Osnovni principi ozelenjavanja zasnivaju se na ekološko estetskim kriterijumima, među kojima najveći značaj ima pravilan smještaj onih elemenata koji utiču na zaštitu od okolnih zagađujućih faktora.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prema smjernicama iz GUP-a u okviru stambenih blokova neophodno je obezbijediti 30% zelenih površina. • U unutrašnjosti bloka podižu se grupe zelenila sa posebnom namjenom npr. prostori za igru najmlađih, prostor za igru i sport kao i površine za pasivan odmor stanovnika bloka sa klupama za odmor, česmama i sl. • Staze unutar bloka su obično krivolinijske, izvedene u pejzažnom stilu, a gustim i visokim grupama drveća poželjno je maskirati pojedine jednolične obrise građevina. Neophodno je takođe voditi računa da se obezbijedi dovoljan priliv svjetlosti u unutrašnjost bloka. Mikroklimatske razlike između osunčane strane i strane u sjenci ponekad su velike zbog čega individue pojedinih vrsta teško uspijevaju, tako da pri odabiru biljaka treba u velikoj mjeri poštovati uslove svjetlosti, sjenke i relativne vlage u vazduhu. • Prostor za igru djece mora da pruža uslove za bezbijedan boravak u njemu, da zadovoljava zdravstveno higijenske uslove (da je osunčan i ocjedit) i da ima:

	<ul style="list-style-type: none"> • Raznovrsne zastore za prostore različitih namjena • Opremu koja obezbjeđuje bogatstvo i kreativnost igre, sa minimalnom mogućnošću povrede • Dovoljno zelenila, drveće sa velikim krošnjama radi potrebnog zasjenčenja, sa ostavljanjem sunčanih prostora za igru. • Veliku važnost na ovakvim površinama ima dobro odabrani sadni materijal. Biraju se vrste koje mogu da podnesu penjanje, lomljenje i savijanje, a izbjegavaju se sve biljke sa izraštajima koji mogu da povrijede (trnovi, oštre grane, plodovi) i one vrste koje imaju otrovne djelove. • Usled velikog opterećenja i izloženosti zelenila oštećivanju, ove zelene površine zahtijevaju intezivno održavanje. • obodom, granicom parcele naročito prema saobraćajnicama preporučuje se tampon zelenilo i drvoredi (preuzeti uslove iz kategorije Linerano zelenilo). <p>Zelenilo u okviru centralnih funkcija</p> <p>Naročito je važan izgled zelene površine oko ulaza u objekat i prilaznih površina. Na tim površinama predvidjeti visoko dekorativne reprezentativne vrste sa ciljem da se istakne važnost samih objekata ispred kojih se nalaze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozelenjavanje se sprovodi primjenom autohtonih i odgovarajućih alohtonih vrsta, sa posebnom pažnjom na uređenje prilaza kompleksu, isticanje reklamnih i informacionih tabli , uz ostale elemente kao što su klupe, korpe za otpatke i adekvatno osvetljenje. • Potrebno je napraviti adekvatan izbor vrsta i voditi računa o svim kompozicionim elementima. Predložene vrste moraju biti dekorativne kako zbog boje i oblika cvjetova i plodova tako i zbog oblika krošnje drveća. Kombinacijom lišćarskih, zimzelenih I četinarskih vrsta drveća dobija se pozitivan efekat zelenila u svim godišnjim dobima. <p>Slobodne (računajući interne komunikacije i druge prateće sadržaje) i zelene površine u okviru ove namjene treba da zauzimaju minimum 30% od ukupne površine parcele.</p>
11.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE</p>
	<p>Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih i zemljnih radova bilo koje vrste na području zahvata naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema članu 87 i članu 88. Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list RCG“, br. 49/10 , 49/11 i 44/17), pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara radi utvrđivanja daljeg postupka.</p>
12.	<p>USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM</p>
	<p>Potrebno je obezbjediti prilaz i upotrebu objekta licima koja se otežano kreću ili se koriste invalidskim kolicima, u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20) i u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“, br. 48/13 i 44/15).</p>

13.	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	/
14.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
15.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	/
16.	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	/
17.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
17.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	<p>Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) • Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta • Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja • Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 kV <p>Prema grafičkom prilogu 12. „Plan elektroenergetike“ i prema uslovima nadležnog organa.</p>
17.2	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu
	<p>Prema grafičkom prilogu 14. „Plan hidrotehničke infrastrukture“ i prema tehničkim uslovima nadležnog javnog preduzeća.</p> <p>Akt Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, broj 6293/2 od 26.09.2024. godine.</p>
17.3	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu
	<p>Prema grafičkom prilogu 10. „Plan Saobraćaja“ i prema tehničkim uslovima nadležnog javnog preduzeća.</p> <p>Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, broj UPI 14-341/24-584/1 od 01.10.2024. godine.</p>

17.4	Ostali infrastrukturni uslovi
	<p>Telekomunikaciona mreža Prilikom izrade tehničke dokumentacije elektronske komunikacione infrastrukture poštovati:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl list CG", br.40/13) -Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata ("Sl list CG", br.33/14) -Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za priključenje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezivanje opreme i objekata ("Sl list CG", br.41/15) -Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.59/15) - Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.52/14) <p>Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost upućuje na primjenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojim se obavlja izrada tehničke dokumentacije http:// www.ekip.me/regulativa/; - sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip.me kao i adresu web portala http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip/login.jsp preko koga sve zainteresovane strane od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture.
18.	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA
	<p>Prije izrade tehničke dokumentacije shodno Zakonu o geološkim istraživanjima ("Sl.list RCG", br.28/93, 42/94, 26/07 i "Sl.list CG", br. 28/11) i Pravilniku o sadržaju projekta geoloških istraživanja ("Sl.list CG", br. 68/23) izraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborat o geofizičkim istraživanjima tla i - Elaborat o inženjersko-geološkim karakteristikama tla.
19.	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA
	/

20.	ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE			
Oznaka urbanističke parcele	UP 21, Zona A	UP 25, Zona A	UP 26, Zona A	UP 27, Zona A
Površina urbanističke parcele	1303 m ²	1096 m ²	1689 m ²	870 m ²
Minimalni indeks zauzetosti	0.40	0.40	0.40	0.40
Minimalna zauzetost parcele	521 m ²	438 m ²	675 m ²	348 m ²
Maksimalni indeks zauzetosti	0.75	0.75	0.75	0.75
Maksimalna zauzetost parcele	978 m ²	822 m ²	1266 m ²	653 m ²
Minimalni indeks izgrađenosti	1.5	1.5	1.5	1.5
Minimalni BRGP	1955 m ²	1644 m ²	2533 m ²	1305 m ²
Maksimalni indeks izgrađenosti	4.2	4.2	4.2	4.2
Maksimalni BRGP	5475 m ²	4603 m ²	7092 m ²	3654 m ²
Maksimalna spratnost objekta	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža
Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila				
<p>Stacionarni saobraćaj u granicama plana rješavan je u funkciji planiranih namjena prostora. Planom je predviđeno da vlasnici parcela rješavaju parkiranje vozila na svojim parcelama što je osnovni princip i za planirano stanje. Prilikom komasacije kada se udružuju dvije ili više urbanističkih parcela, dio ili jedna cijela urbanistička parcela može se privesti namjeni parking prostora u funkciji planiranog objekta. Takođe, na zahtjev vlasnika, urbanistička parcela u neposrednoj blizini planiranog objekta ili u okviru zone može se privesti namjeni parking prostora isključivo u funkciji tog objekta i kao takva se ne može koristiti u druge svrhe. Ovim DUP-om je prihvaćen princip da svaki objekat treba da zadovolji svoje potrebe za stacioniranjem vozila na parceli na kojoj se objekat gradi. Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru urbanističke parcele po normi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; - trgovina 20-40 PM / 1000 m²; - poslovanje – 10 PM /1000 m². <p>Parking mjesta predvidjeti sa dimenzijama 2,5 x 5,0 m, min. 4,8 m. Obrada otvorenih parkinga treba da je takva da omogući maksimalno ozelenjavanje. Koristiti po mogućnosti zastor od prefabrikovanih elemenata (beton-trava) i uz ili između parkinga (poželjno na svaka tri parking mesta) zasaditi drvored, uvijek kada uslovi terena dopuštaju. Predlog konstrukcije parkinga od strane obrađivača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - d= 10 cm 				

- betonske raster ploče beton-trava
- zastor d= 5 cm
- međusloj od pijeska d= 15 cm
- granulirani šljunak / tampon
- donji noseći sloj d= 30 cm
- ukupna debljina.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja

Likovno i oblikovno rješenje građevinskih struktura mora da slijedi klimatske karakteristike područja i da svojim izrazom doprinosi opštoj slici i doživljaju uređenog turističkog mjesta. - Preporučuje se izgradnja kosih krovova blagog nagiba (približno 15°), dvovodnih ili razuđenih

- Obrada fasada mora biti izvedena od odgovarajućih materijala koji garantuju adekvatnu zaštitu enterijera objekata.

- Kolorit objekata uskladiti sa njihovom funkcijom, okolinom, građevinskim naslijeđem i klimatskim uslovima.

- Obrada površina partera mora odgovarati svojoj namjeni. Različitom obradom izdiferencirati namjensku podjelu partera.

- Sa aspekta ispravne znakovne organizacije strukture partera koja ima za cilj da obezbjedi spontano razdvajanje korišćenja partera i prijatan doživljaj u prostoru, potrebno je da dominiraju sledeće vrste obrada: - obrada zelene površine partera (prema programu i odredbama iznesenim u separatu hortikulture),

- obrada kolovoznih površina,

- utilitaristička obrada trotoara,

- posebna obrada pješačkih koridora (kamene ploče, bojeni beton, ferd-beton, beton kocke i drugo) u kombinaciji sa zelenilom,

- urbani dizajn i oprema

-Projektom uređenja terena predvidjeti odgovarajuće elemente urbane opreme, elemente za sjedenje i odmor, korpe za otpatke, žardinjere, higijenske česme i drugo. Odabrani elementi moraju biti funkcionalno-estetski usklađeni sa oblikovanjem i namjenom partera i objekata.

Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti

Na planu racionalizacije potrošnje energije predlažu se dvije osnovne mjere: štednja i korišćenje alternativnih, odnosno obnovljivih izvora energije.

Osnovna mjera štednje koju ovaj DUP predlaže je poboljšanje toplotne izolacije prostorija, koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje dok u zimskom zadržava toplotu. Osim odgovarajuće termoizolacije potrebno je voditi računa o adekvatnoj veličini otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima ovog podneblja. Klimatski uslovi Bara omogućuju korišćenje sunčeve energije. Predlaže se ugrađivanje krovnih solarnih kolektora koji mogu da uštede značajnu količinu energije za zagrijavanje vode. Veoma je ispravna orijentacija ka korišćenju solarne energije i svakako je treba dalje razvijati.

Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada ("Službeni list CG", br.47/13).

21.	DOSTAVLJENO: <ul style="list-style-type: none"> - Podnosiocu zahtjeva - Direktorat za inspekcijske poslove - U spise predmeta - a/a 	
22.	OBRAĐIVAČI URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:	Olja Femić Nataša Đuknić
23.	<div style="text-align: right;"> DRŽAVNA SEKRETARKA Marina Izgarević Pavićević </div> 	
24.	PRILOZI	
	<ul style="list-style-type: none"> - Grafički prilozi iz planskog dokumenta - Kopija plana i List nepokretnosti - Akt Agencije za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3596/2 od 23.09.2024. godine; - Akt Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, broj 6293/2 od 26.09.2024. godine; - Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, broj UPI 14-341/24-584/1 od 01.10.2024. godine. 	

Crna Gora

AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Priljena	24.09.2024						
Org. jed.		Let. klas.		Priloga		Vrijednost	

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI

Broj: 03-D-3596/2

Podgorica, 23.09.2024. godine

2

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE
Direktorat za građevinarstvo

Podgorica

Ul. IV Proleterske brigade br.19

VEZA: 03-D-3596/1 od 19.09.2024.godine

PREDMET: Odgovor na zahtjev u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova

Povodom vašeg zahtjeva, broj 06-333/24-4550/2, kojim ste tražili mišljenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju novog objekta na lokaciji katastarskih parcela br. 6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, a u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova preduzeću „SD REAL ESTATE“ doo Bar, obavještavamo vas sledeće:

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 20/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđen je spisak projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju nije moguće utvrditi koji su sadržaji planirani na predmetnoj lokaciji.

Smatramo da Investitora treba obavezati da, **kada bude jasno definisao planirane sadržaje na predmetnoj lokaciji, zatraži izjašnjenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu kod Agencije za zaštitu životne sredine.**

dr Milan Gazdić
DIREKTOR

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

AGENCIJA ZA
ZAŠTITU ŽIVOTNE
SREDINE
CRNE GORE

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Ul. Branka Čalovića br. 2, 85000 BAR

+382 30 312 938, +382 30 312 043

+382 30 312 938

vodovodbar@t-com.me
info@vodovod-bar.me

www.vodovod-bar.me

PIB: 02054779 • PDV: 20/31-00124-5

Broj 6293/2
Bar, 26.9.2024.godine

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Primljeno:	01.10.2024			
Org. jed.	Jed. sazn. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
	06-333/24	-	4550/3	

Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine
IV Proleterske brigade broj 19
81 000 Podgorica

Predmet: Tehnički uslovi

Na osnovu zahtjeva "SD REAL ESTATE" DOO iz Bara, shodno vašem aktu broj 06-333/24-4550/4 od 13.9.2024. godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 20.9.2024.godine pod brojem 6293, dostavljamo vam tehničke uslove za izradu projektne dokumentacije za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama br.21, 25, 26 i 27, zona »A« u zahvatu DUP-a »Ilino«, odnosno na katastarskim parcelama br.6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, opština Bar.

Prilog:

- Tehnički uslovi

S poštovanjem,

Tehnički direktor:

Aneta Ceman
Alvin Tombarević

Izvršni direktor:

Mladen Đuričić
Mladen Đuričić

CKB 510-239-02

PBCG 535-10436-05

HB 520-19659-74

LB 565-544-07

ZB 575-786-92

NLB 530-20001-53

ERSTE 540-8494-77

AB 555-9002565371-88

Rješavajući po zahtjevu "SD REAL ESTATE" iz Bara, shodno aktu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine broj 06-333/24-4550/4 od 13.9.2024.godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 19.9.2024.godine pod brojem 6293 izdaju se:

TEHNIČKI USLOVI

za izradu projektne dokumentacije za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama br.21, 25, 26 i 27, zona »A« u zahvatu DUP-a »Ilino«, odnosno na katastarskim parcelama br.6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, opština Bar.

a) Opšti dio

Vodovod:

1. Za registrovanje utroška vode svakog objekta potrebno je ugraditi vodomjer u šahti u skladu sa tehničkim propisima. Šaht treba da bude lociran u posjedu investitora, 1m od ivice parcele gledajući iz pravca mjesta priključenja na ulični cjevovod. U slučaju da je profil priključka vodomjera $\varnothing \geq 50\text{mm}$ potrebno je da minimalna dubina šahte, u koju se smješta mjerni instrument, bude $h=160\text{cm}$ (unutrašnje dimenzije), rastojanje od armature i fazonskih komada do unutrašnje ivice zida min 30cm, međusobno osovinsko rastojanje armature i fazonskih komada pri paralelnom postavljanju razvoda min 50cm. Pri čemu unutrašnje dimenzije šahte ne mogu biti manje od $a \times b = 100 \times 80\text{cm}$.
2. Kod vodomjera profila $\varnothing 50\text{mm}$ i više obavezno se ispred vodomjera ugrađuje zatvarač, hvatač nečistoće, MDK komad, ravni komad za smirenje toka vode, a iza vodomjera ravni komad i zatvarač. Iza vodomjera na koji je spojena hidrantska mreža objekta ili sprinkler sistem za gašenje požara, obavezno se ugrađuje zaštitnik od povratnog toka (nepovratni ventil). Dužina ravnog dijela za smirenje toka ispred i iza vodomjera iznosi 5D ispred i 3D iza vodomjera (D je profil priključnog voda).
3. Vodovodnu šahtu obavezno izvesti sa drenažom, penjalicama i poklopcem tako postavljenim da se vodomjer ne nalazi neposredno ispod otvora poklopca. Poklopac treba da bude kružnog presjeka min dimenzija $\varnothing 600\text{mm}$ ili kvadratnog $600 \times 600\text{mm}$, nosivosti prilagođene očekivanom opterećenju.
4. Potrebno je predvidjeti zasebno mjerenje utroška vode za stambeni dio objekta poslovni dio objekta i za hidrantsku mrežu.
5. Mjerenje isporučenih količina vode u objektima koji će se graditi ili postavljati na teritoriji Opštine Bar će se vršiti sledećim vodomjerima:
 - a) U objektima za individualno stanovanje – višestanznim vodomjerima sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - b) U objektima za kolektivno stanovanje – višestanznim vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - c) U objektima za obavljanje djelatnosti ili za smještaj i čuvanje sa profilom priključka na javni vodovod od 50mm ili većim – kombinovanim vodomjerom sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - d) U poslovnim prostorima u objektu – višestanznim vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.

6. Za objekte sa više od četiri stambene jedinice (stambene zgrade) može se predvidijeti ugradnja kontrolnih vodomjere za svaki ulaz posebno (vertikalno). Za svaku stambenu jedinicu predvidijeti ugradnju mjernih uređaja-vodomjera smještenih u kasetama na etažama, zajedničkim dijelovima stambene zgrade (hodnicima i holovima) stalno dostupnim za očitavanje, kontrolu i održavanje (uz mogućnost zaključavanja radi obezbjeđenja od oštećenja i krađe vodomjera). Vodomjeri sa horizontalnom osovinom se moraju postaviti isključivo horizontalno, odnosno sa vertikalnom osovinom isključivo vertikalno.
7. Za vrstu materijala priključka na vodovodnu mrežu predvidijeti PEHD (polietilen) ili PP (polipropilen). Maksimalno dozvoljeni profil priključka je $\varnothing 100\text{mm}$, pri čemu profil priključka mora biti manji od profila ulične cijevi na koju se planira priključenje.
8. Direktno uzimanje vode iz javne vodovodne mreže preko hidroforskih uređaja, dozvoljeno je samo kod cjevovoda prečnika $\varnothing 200\text{ mm}$ i više. Uređaj za povišenje pritiska kod direktnog spoja na vodovodnu mrežu obavezno mora biti opremljen frekventnom regulacijom. Iz cjevovoda prečnika manjih od $\varnothing 200\text{mm}$ voda za uređaj za povišenje pritiska se može uzimati samo preko zatvorenog prelaznog rezervoara sa slobodnim nivoom vode.
9. Direktno uzimanje vode iz javnog cjevovoda za sprinkler instalaciju (preko priključka za objekat) dozvoljeno je samo u slučaju kada je ulični cjevovod prečnika većeg ili jednakog $\varnothing 250\text{ mm}$. Za prečnike uličnih cjevovoda manjeg od $\varnothing 250\text{ mm}$ potrebno je izgraditi rezervoar dovoljne zapremine za potrebe sprinkler instalacija. Rezervoari se u ovom slučaju pune iz uličnog cjevovoda u skladu sa hidrauličkim proračunom iz projekta.

Fekalna kanalizacija:

1. Profil priključka i pad potrebno je odabrati u skladu sa izvedenim hidrauličkim proračunima, kao i na osnovu raspoloživih geodetskih kota. Minimalni profil priključka na gradsku kanalizacionu mrežu je $\varnothing 160\text{mm}$.
2. Sva neophodna geodetska mjerenja i uzdužne profile, predvidjeti tehničkom dokumentacijom.
3. Gradski sistem kanalizacione mreže je separatni, tako da se ne dozvoljava upuštanje atmosferskih voda u fekalnu kanalizaciju i obrnuto.
4. Ako je u sklopu objekta planira priprema hrane (restoran) potrebno je predvidijeti separator ulja i masti za sanitarne vode.
5. Kota dna priključne cijevi mora da bude min $2/3 D$ iznad kote dna priključnog šahta (D -nazivni prečnik cijevi).
6. Prilikom izrade projekta u dijelu ispuštanja otpadnih voda uzeti u obzir sve specifičnosti korisnika kanalizacije (kapacitet i tehnologija proizvodnje, količina, sastav i dinamika ispuštanja otpadnih voda, mogućnost recirkulacije i dr.), kao i ispoštovati "Pravilnik o kvaliteti i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda" Sl. list Crne Gore", br.056/2019
7. Za materijal za izradu priključka na fekalnu kanalizaciju predvidijeti atestirane PVC kanalizacione cijevi za uličnu kanalizaciju (tjemene nosivosti min SN4) ili PP (polipropilen).
8. Revizionna okna mogu biti kružnog ili četvrtastog poprečnog presjeka, monolitne AB, montažne AB i poliesterske izrade.
9. Na mjestima gdje je moguć uticaj morske vode predvidijeti šahte od poliestera.

d) Tehnička opremljenost projekta hidrotehničkih instalacija

I) Projekat unutrašnjih instalacija objekta

- Projekat treba da sadrži sve tekstualne i grafičke priloge za glavni projekat u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije. Projekat unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije treba izraditi u skladu s pravilima struke i odredbama važeće zakonske regulative, a mora obuhvatiti interne instalacije vodovoda i kanalizacije.

II) Projekat uređenja

1. U projektu dostaviti preglednu situaciju u odgovarajućoj razmjeri sa jasno naznačenim mjestom priključenja na gradsku ulični vodovodnu i kanalizacionu mrežu.
2. Na situaciji prikazati položaj sa naznačenim međusobnim rastojanjem planiranog objekta od postojećih i planiranih hidrotehničkih instalacija.
3. Projektom obavezno prikazati detalj vodomjernog šahta - vodoinstalaterski i građevinski, sa specifikacijom i pravim dimenzijama fazonskih komada i armatura da bi dokazali usvojene dimenzije, osnovu i presjek kao i njegovu lokaciju na situaciji.

Prilog:

- Situacija R 1:1000 – izvod iz katastra postojećih hidrotehničkih instalacija.

PJ Razvojni projektovanje:

.....
Branislav Orlandić

Tehnički direktor:

.....
Tombarević Alvin

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

Primljeno: 30.10.2024.				
Org. jed.	Jed. x as znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
06-333/24-	4550/5			

Bar, Crna Gora
Bulevar Revolucije br.1
tel: +382 030 312 447
www.nekretnine.co.me
e-mail: bar@uzn.gov.me

Broj: 917-dj-2086/2024

24.09.2024. godine

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE
IMOVINE

Ul. IV Proleterske brigade broj 19
PODGORICA

Veza: Vaš zahtjev broj 06-333/24-4550/5 od 13.09.2024. godine.

Poštovani,

U vezi Vašeg zahtjeva broj i datum gornji, u prilogu akta dostavljamo Vam
sl. zabilješku ovlaštenog službenog lica, sa pratećom dokumentacijom.

Srdačan pozdrav.

Prilog:
Kao u tekstu.

Načelnik,
Mrđan Kovačević

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

Bar, Crna Gora
Bulevar Revolucije br.1
tel: +382 030 312 447
www.nekretnine.co.me
e-mail:bar@uzn.gov.me

Broj: 917-dj-2086/2024

24.09.2024. godine

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

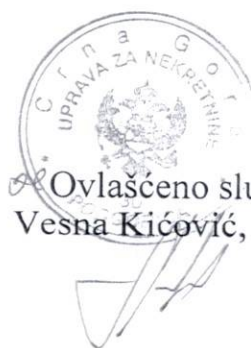
Veza: Vaš zahtjev i broj 06-333/24-4550/5 od 13.09.2024. godine

Shodno Vašem zahtjevu za izdavanje listova nepokretnosti i kopije katastarskog plana za kat. parcele broj 6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u prilogu Vam dostavljamo traženo.

S poštovanjem,

Prilog:

- kopije plana;
- listovi nepokretnosti broj 4305, 694, 699, 1081, 4718, 1576 i 1581 KO Novi Bar.

Ovlašćeno službeno lice,
Vesna Kićović, ing. geodezije

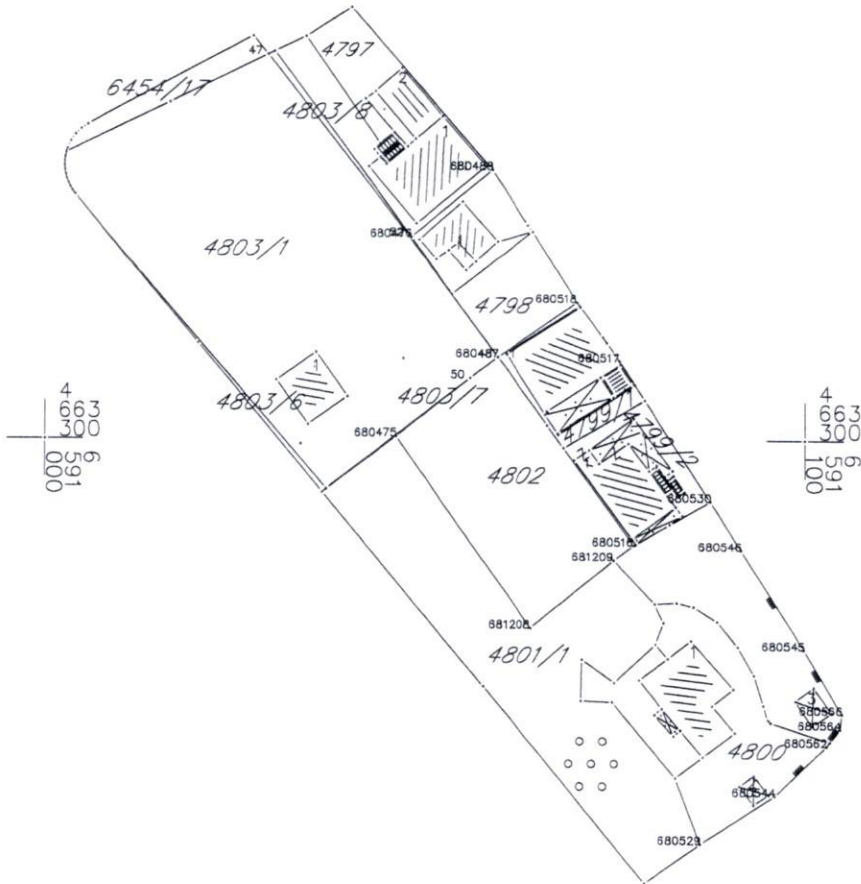
KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

4
663
400
1969

4
663
400
1969

4
663
300
1969

4
663
300
1969

4
663
200
1969

4
663
200
1969

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio: *[Signature]*

Ovjerava
Službeno lice: *[Signature]*

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32971/2024

Datum: 24.09.2024.

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu, , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4305 - IZVOD

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
6454	17		16	11/07/2023	Bjeliši	Nekategorisani putevi PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		71	0.00
								71	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava	Obim prava
601000060066	CRNA GORA PODGORICA Podgorica		Svojina	1/1
0000002901002	OPŠTINA BAR BULEVAR REVOLUCIJE BR.1 Bar		Raspolaganje	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
6454	17			2	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:49	Pravo službenosti
6454	17			3	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:50	Zabilježba spora POSLOVNE OZNAKE P. 903/21, KOJI SE VODI KOD OSNOVNOG SUDA U BARU, U PRAVNOJ STVARI TUŽIOCA DJOKMARKOVIĆ ZORANA IZ BARA, PROTIV TUŽENIH DRŽAVE CRNE GORE I OPŠTINE BAR, RADI UTVRĐIVANJA PRAVA SVOJINE OD 26.10.2021. GOD.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Mrdjan Kovacević dipl.pravnik

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:28:25

1 / 1

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32972/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 694 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4797			20 50		Iino	Dvorište KUPOVINA		229	0.00
4797		1	20 50		Iino	Porodična stambena zgrada GRAĐENJE		109	0.00
4797		2	20 50		Iino	Poslovne zgrade u vanprivredi GRAĐENJE		37	0.00
								375	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
1905947225010	JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4797		1	Porodična stambena zgrada	964	P1 109	/
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Dvosoban stan	1	P 70	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	2	P1 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	3	PN 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		2	Poslovne zgrade u vanprivredi	990	37	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
------	---------	-------------	----	------------	------------------	---------------------------	------------

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4797				2	Dvorište	16/04/2024 8:54	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	1		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	2		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	3		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1			1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu
4797	1			2	Porodična stambena zgrada	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	2			1	Poslovne zgrade u vanprivredi		Nema dozvolu
4797	2			2	Poslovne zgrade u vanprivredi	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

 Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32973/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 699 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4798			20 50		Ilino	Dvorište NASLJEDE		225	0.00
4798		1	20 50		Ilino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		46	0.00
								271	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
6010000104665 0	ŠTETIĆ PAVLE ANA 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 BERGERAC FRANCUSKA 0	Susvojina	1/2
2401969220018 0	JOVIĆEVIĆ GORAN ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar 0	Susvojina	1/3
1409944225012	JOVIĆEVIĆ JOVANKA ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar	Susvojina	1/12
1009953225019	STEVIC RADMILA Požarevačka lamela 7c Bar	Susvojina	1/12

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4798		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	960	P 40	Susvojina 1/2 ŠTETIĆ PAVLE ANA 6010000104665 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 0 Susvojina 1/3 JOVIĆEVIĆ GORAN 2401969220018 ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar 0 0 Susvojina 1/12 JOVIĆEVIĆ JOVANKA 1409944225012 ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar Susvojina 1/12 STEVIC RADMILA 1009953225019 Požarevačka lamela 7c Bar

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4798				1	Dvorište	04/07/2024 8:8	Zabilješka notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.
4798	1			1	Porodična stambena zgrada	04/07/2024 8:8	Zabilješka notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

2c Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

1000000366

102-919-32974/2024

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32974/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1081 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4799	1		20 50	22/09/2021	Ilino	Dvorište PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		104	0.00
4799	1	1	20 50	22/09/2021	Ilino	Porodična stambena zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		93	0.00
								197	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
2011969280123	KORAĆ TAIB RAMIZ ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	1	1	Porodična stambena zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	P 79	Svojina KORAĆ TAIB RAMIZ 1/1 2011969280123 ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	1			2	Dvorište	12/06/2024 11:2	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL STATE DOO BAR, KAO INVESTITORA I KORAĆ RAMIZA , KAO SUINVESTITORA I KORAĆ ZENA KAO SUINVESTITORA II
4799	1			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 1452/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	1	1		1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:29:44

1 / 3

1000000366

102-919-32975/2024

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32975/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4718 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4799	2		20 50	22/09/2021	Ilino	Dvorište PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		172	0.00
4799	2	1	20 50	22/09/2021	Ilino	Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		18	0.00
								190	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
2003967280123	KORAĆ TAIB ZENO ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ -		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	2	1	Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	18	Svojina KORAĆ TAIB ZENO 2003967280123 ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ -

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	2			2	Dvorište	16/04/2024 8:58	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR , KAO INESTITORA I KORAĆ RAMIZA , KAO SUINVESTITORA 1 I KORAĆ ZENA , KAO SUINVESTITORA 2
4799	2			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 1452/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	2	1		1	Pomoćna zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:30:05

1 / 3

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32977/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1576 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4800			20 50		Ilino	Dvorište NASLJEDE		500	0.00
4800			20 50		Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		173	7.28
4800	1		20 50		Ilino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		100	0.00
4800	2		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		12	0.00
4800	3		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		13	0.00
4801	1		20 50	14/11/2019	Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		886	37.30
4802			20 50		Ilino	Njiva 1. klase NASLJEDE		536	8.20
								2220	52.78

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
2803951220011	SPAHIJA SELIM SMAJIL Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4800		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	955	P 80	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		2	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	P 12	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		3	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	13	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

PRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32979/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1581 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4803	1		20 50	01/12/2022	Ilino	Dvorište KUPOVINA		500	0.00
4803	1		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		1071	8.03
4803	1	1	20 50	01/12/2022	Ilino	Porodična stambena zgrada KUPOVINA		46	0.00
4803	6		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		18	0.14
4803	7		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		2	0.02
4803	8		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		19	0.14
								1656	8.32

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
000003440206 0	- SD REAL ESTATE D.O.O. BAR - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4803	1	1	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	985	P 46	Svojina - SD REAL ESTATE D.O.O. BAR 0000003440206 - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0 0

Ne postoje tereti i ograničenja.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07 "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

LIST NEPOKRETNOSTI I SAU - PREKUP

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost	Ukupna površina zemljišta	Ukupna vrijednost zemljišta	Ukupna površina objekata	Ukupna vrijednost objekata
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost	Ukupna površina zemljišta	Ukupna vrijednost zemljišta	Ukupna površina objekata	Ukupna vrijednost objekata
11

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost	Ukupna površina zemljišta	Ukupna vrijednost zemljišta	Ukupna površina objekata	Ukupna vrijednost objekata
12

SPISAK PODNIJETIH ZAHTJEVA NA NEPOKRETNOSTIMA

Br. parcele podbroj	Zgrada	Predmet	Datum i vrijeme	Podnosilac	Sadržina
	PD				
4803/1		102-2-465-5189/1-2019	31.12.2019 10:15	OPSTINA BAR, SEKRETARIJAT ZA	PREDLOG ZA EKSPROPRIJACIJU ZA KAT.P. 4803, 4801, 4796, 4813/1, 4814/1, 4733/1, 4816/7, 4816/8 KO NOVI BAR

Crna Gora
Opština Bar
Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Bar, 01.10.2024. godine
Tel: +382 30 311 561
email: sekretarijat.kps@bar.me

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora

www.bar.me

Primijeno:	07.10.2024			
Org. jed.	Jed. rask. stvar.	Redn. broj	Prilog	Vrijednost
06-333/24-		4550/6		

Broj: UPI 14-341/24-584/1

Bar, 01.10.2024. godine

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, rješavajući po zahtjevu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, a na osnovu člana 17 Zakona o putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 82/20), člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20 i 86/22) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi:

R J E Š E N J E

Utvrđuju se saobraćajno-tehnički uslovi za izgradnju saobraćajnog priključka, za potrebe izgradnje novih objekata, na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, u zoni „A“, u zahvatu DUP-a „Ilino“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 32/09), opština Bar:

1. Priključak na javnu saobraćajnicu projektovati u skladu sa Planom, grafički prilog: Saobraćaj;
2. Urbanistička parcela mora da ima jedan kolski ulaz/izlaz na javnu saobraćajnicu;
3. Priključak je potrebno projektovati na maksimalnom rastojanju od raskrsnice;
4. Širinu priključka planirati u zavisnosti od usvojenog mjerodavnog vozila;
5. Mjerodavno vozilo se definiše na osnovu potrebe prilaznog puta, odnosno u zavisnosti od planiranog sadržaja na parceli;
6. Radijuse krivina pri ulasku/izlasku na UP dimenzionisati prema normativima za usvojeno mjerodavno vozilo;
7. Na priključku na put obezbijediti odgovarajuću preglednost za učesnike u saobraćaju;
8. Voditi računa o spoju prilaznog i javnog puta, za sami priključak koristiti materijale koji odgovaraju materijalima puta na koji se priključuje;
9. Uzdužne profile priključka prilagoditi terenu i okolnim objektima, uz obavezno postizanje poprečnih i podužnih nagiba potrebnih za odvođenje atmosferskih voda;
10. Na mjestu priključenja UP na javnu saobraćajnicu predvidjeti prelazne i oborene ivičnjake;
11. Na priključku UP na javnu saobraćajnicu projektovati horizontalnu i vertikalnu signalizaciju;
12. Obavezan dio tehničke dokumentacije je projekat saobraćaja i saobraćajne signalizacije, koji mora biti urađen u skladu sa važećim standardima, tehničkim uputstvima i normativima iz predmetne oblasti.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, obratilo se ovom Sekretarijatu zahtjevom, broj 06-333/24-4550/3 od 13.09.2024. godine, zavedenim u Opštini Bar, pod brojem UPI 14-341/24-584 od 23.09.2024. godine, za izdavanje saobraćajno-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije, za potrebe izgradnje novih objekata, na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, u zoni „A“, u zahvatu DUP-a „Ilino“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 32/09), opština Bar.

Uz zahtjev je priložen Nacrt urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije.

Članom 17 Zakona o putevima propisano je da organ uprave izdaje saobraćajno-tehničke uslove za priključenje na javni put, pri čemu predmetne uslove za opštinske puteve izdaje nadležni organ lokalne uprave.

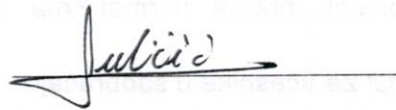
Članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata je propisano da uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana pribavlja Ministarstvo. Shodno članu 5 stav 1 alineja 16, organ za tehničke uslove je, pored ostalih, organ lokalne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Razmatrajući predmetni zahtjev, a uzimajući u obzir naprijed navedene propise, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

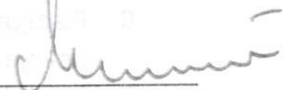
Rješenje je donijeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se Rješenje donosi u korist stranke.

Upustvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog organa i taksira se sa 3 € administrativne takse.

Viši savjetnik III za saobraćaj,
Sandin Suličić

VD Sekretar
Milo Markoč

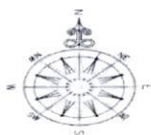
Dostavljeno: Podnosiocu zahtjeva; a/a.

Kontakt tel.: 030/311-561

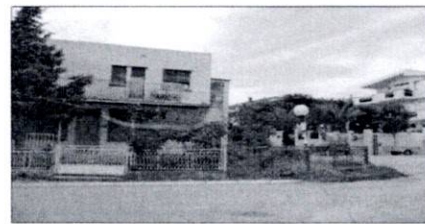
E-mail: sekretarijat.kps@bar.me

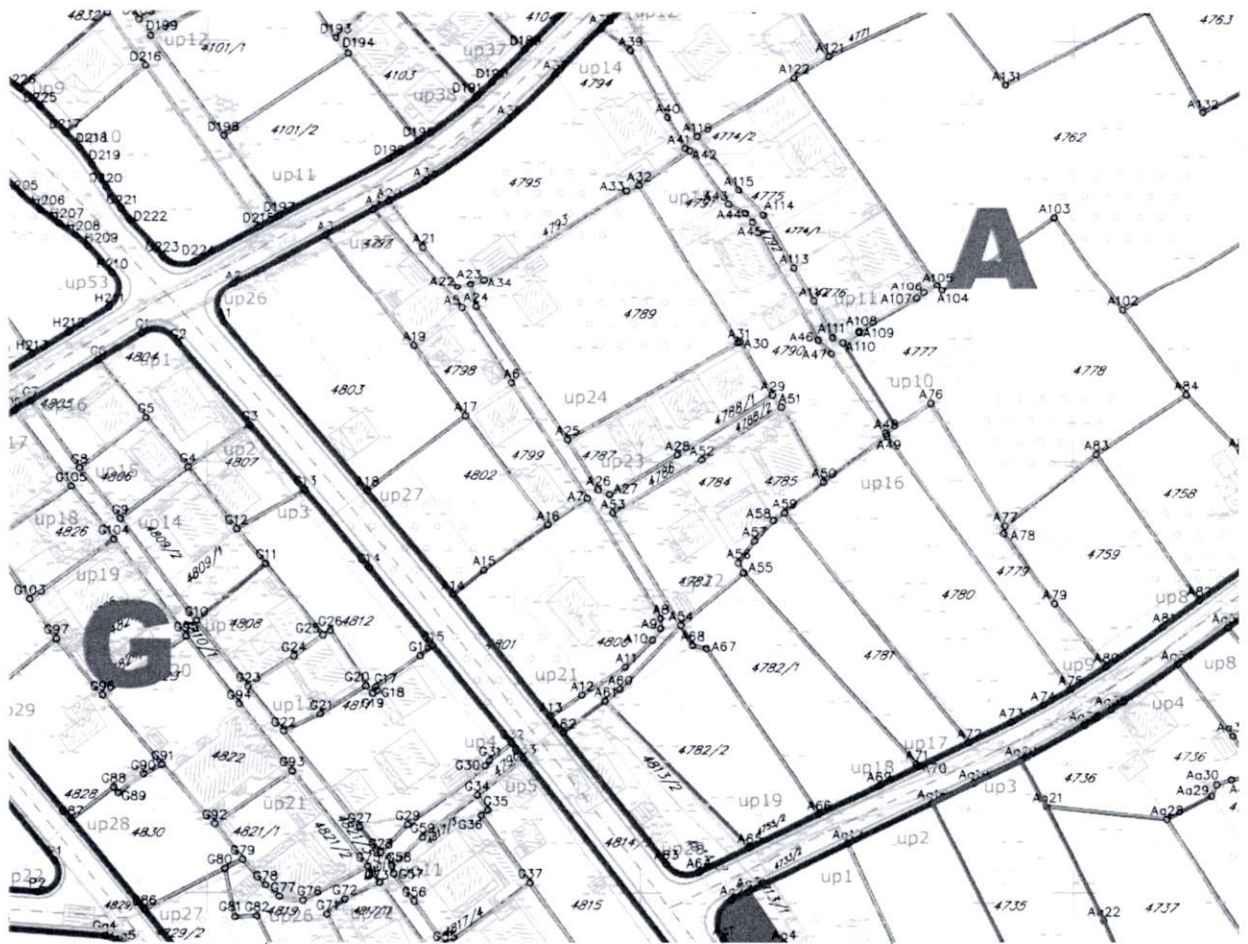

postojeći objekti
željeznička pruga i kordor
regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice

DUP ILINO

Legenda

- granica plana
- željeznička pruga i koridor
- regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice
- urbanistička zona
- urbanistička parcela
- urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi
- oznaka urbanističke zone
- oznaka urbanističke parcele
- postojeci objekti

DUP ILINO

7

PLAN PARCELACIJE

razmjera
R 1:1000

Koordinate gradjevinskih linija

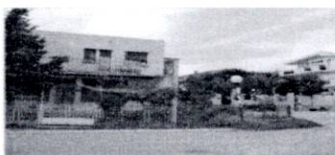
G238 6591101.31 4663262.80
 G239 6591080.10 4663245.92
 G240 6591056.10 4663333.86
 G241 6591037.49 4663355.22
 G242 6591004.45 4663337.19

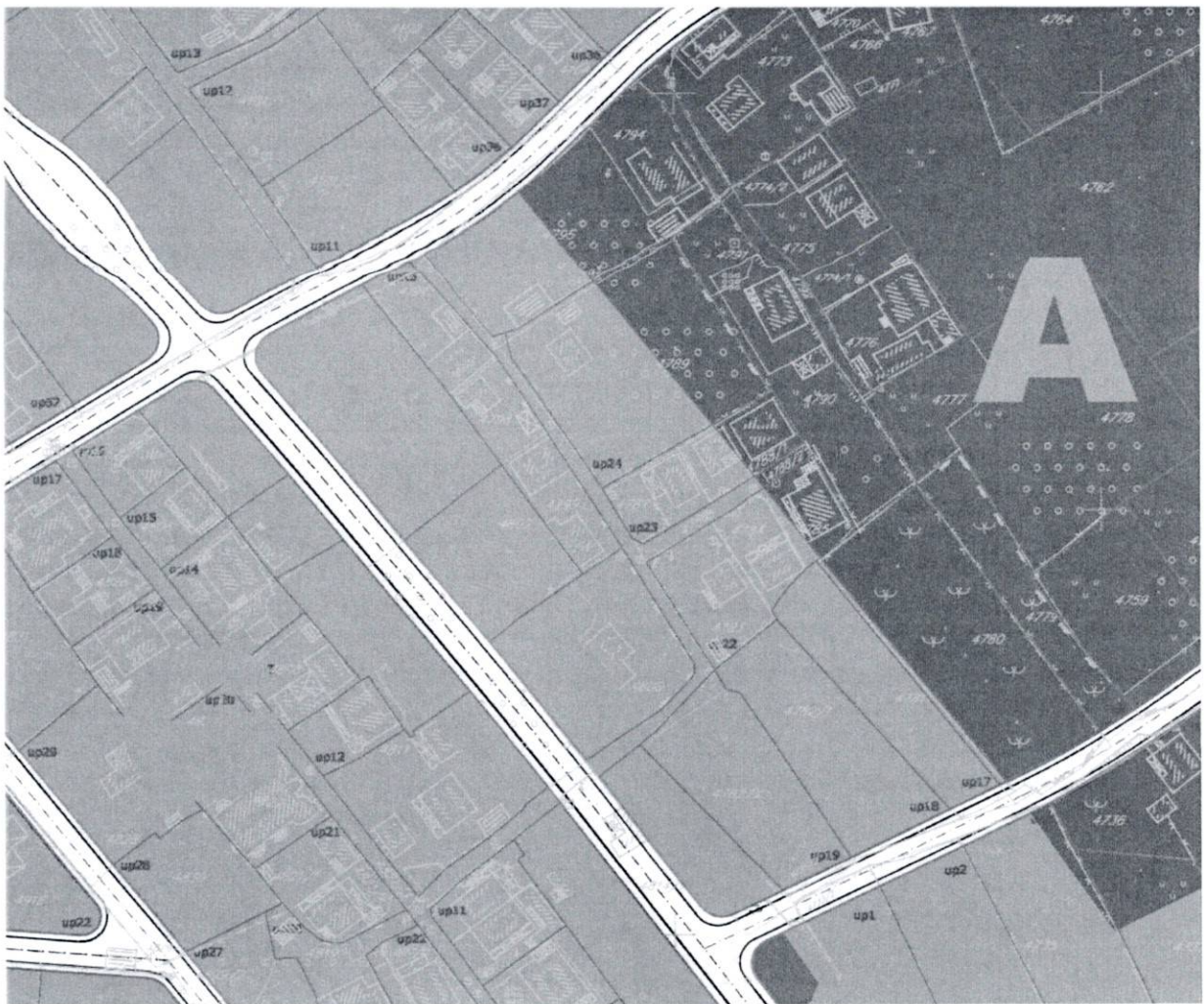
Legenda

- granica grana
- željeznička pruga i koridor
- regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice
- urbanistička zona
- urbanistička parcela
- urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi
- oznaka urbanističke zone
- oznaka urbanističke parcele
- postojeći objekti
- gradjevinska linija
- Kote gradjevinskih linija

DUP ILINO

Legenda

- granica plana
- željeznička pruga i koridor
- regulacija vodotoka rijeke Zetice
- namjena stanovanje srednjih gustina
- namjena stanovanje velikih gustina
- namjena centralne funkcije
- namjena turističko stanovanje
- namjena centralne funkcije - škole
- oznake urbanističke parcele
- oznake urbanističke zone

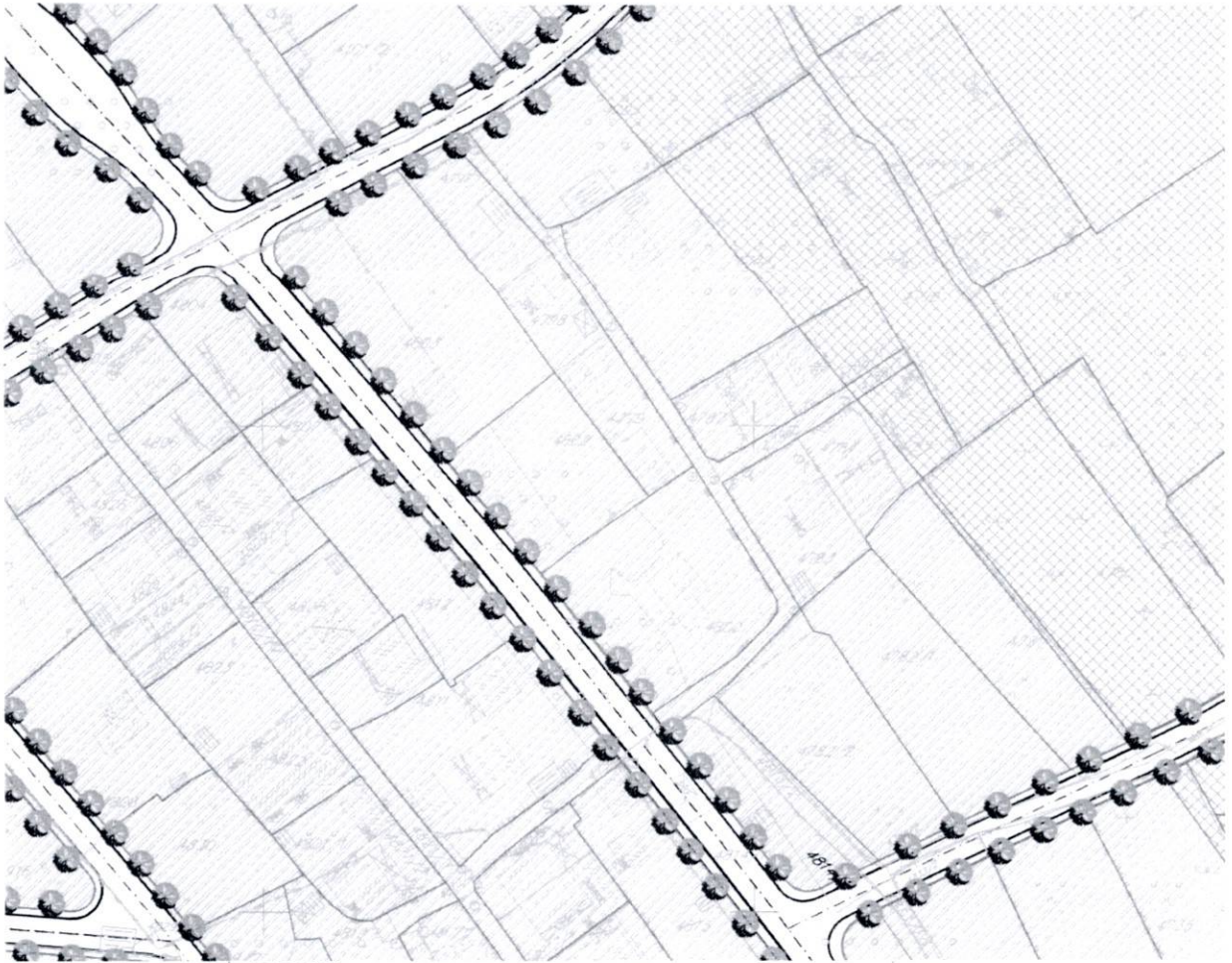
DUP ILINO

9

**PLAN
NAMJENE POVRŠINA**

**razmjera:
R 1:1000**

legenda:

- granica plana
- zelenilo kolektivnog stanovanja
- zelenilo u okviru turističkog stanovanja
- zelenilo u okviru centralnih funkcija
- zelenilo u zoni obrazovanja
- zelenilo duž vodotoka
- Zelene površine manjih trgova, skverova i kružnih tokova
- rijeka Železnica
- linearno zelenilo

DUP ILINO

- granica plana**
 - željeznička pruga i koridor**
 - regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
 - postojeći objekti**
 - urbanistička zona**
 - urbanistička parcela**
 - urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi**
 - oznaka urbanističke zone**
-
- TS 10/0,4 kV**
 - PLANIRANA TS 10/0,4 kV**
 - 10 kV KABAL**
 - 10 kV KABAL PLANIRAN**
 - 10 kV KABAL IZMESTEN**
 - GRANICE ZONA NAPAJANJA**

DUP ILINO

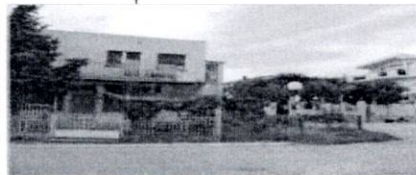

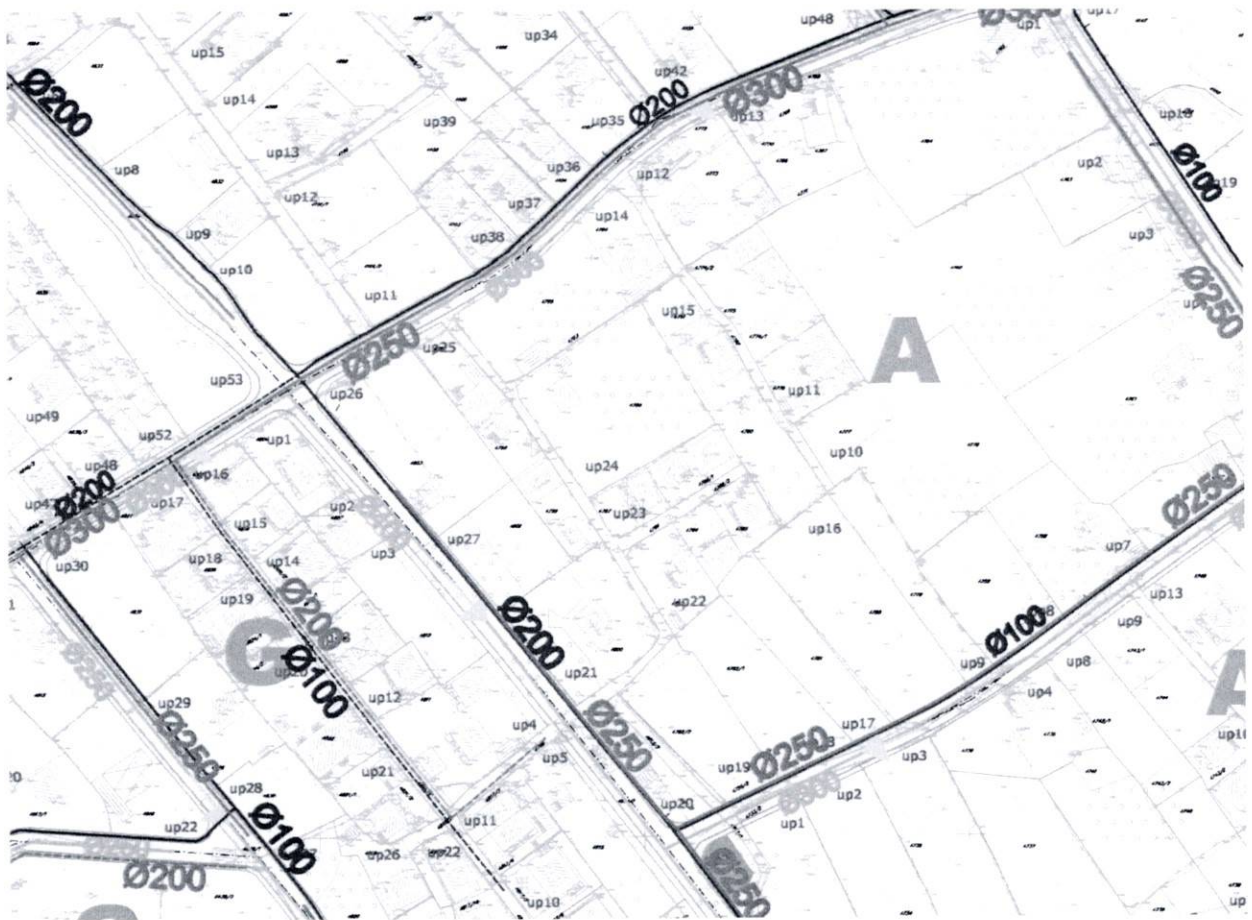
Legenda

- skica ulica**
- željeznička pruga i koridor**
- regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
- urbanistička zona**
- urbanistička parcela**
- urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi**
- oznaka urbanističke zone**
- oznaka urbanističke parcele**
- postojeći objekti**
- postojeći tk čvor RSS Ilino 1**
- postojeće tk okno**
- postojeća tk kanalizacija**
- postojeći spoljašnji tk izvod**
- postojeći unutrašnji tk izvod**
- planirano tk okno**
- planirana tk kanalizacija**
- K.A.L.139 broj planiranog tk okna**
- 3.A.FVC broj FVC cijevi 110mm u planiranoj tk kanalizaciji**

DUP ILINO

Legenda

- **željeznička pruga i koridor**
- **regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
- **urbanistička zona**
- **urbanistička parcela**
- **urbanističke parcele namjerjene komunalnoj infrastrukturi**
- **oznaka urbanističke zone**
- **oznaka urbanističke parcele**
- **postojeci objekti**

- **Postojeća vodovodna mreža**
- **Planirana vodovodna mreža**
- **Protivpožarni hidrant**
- **Postojeća fekalna kanalizacija**
- **Planirana fekalna kanalizacija**
- **Postojeća atmosferska kanalizacija**
- **Planirana atmosferska kanalizacija**

DUP ILINO

Topografski znaci:

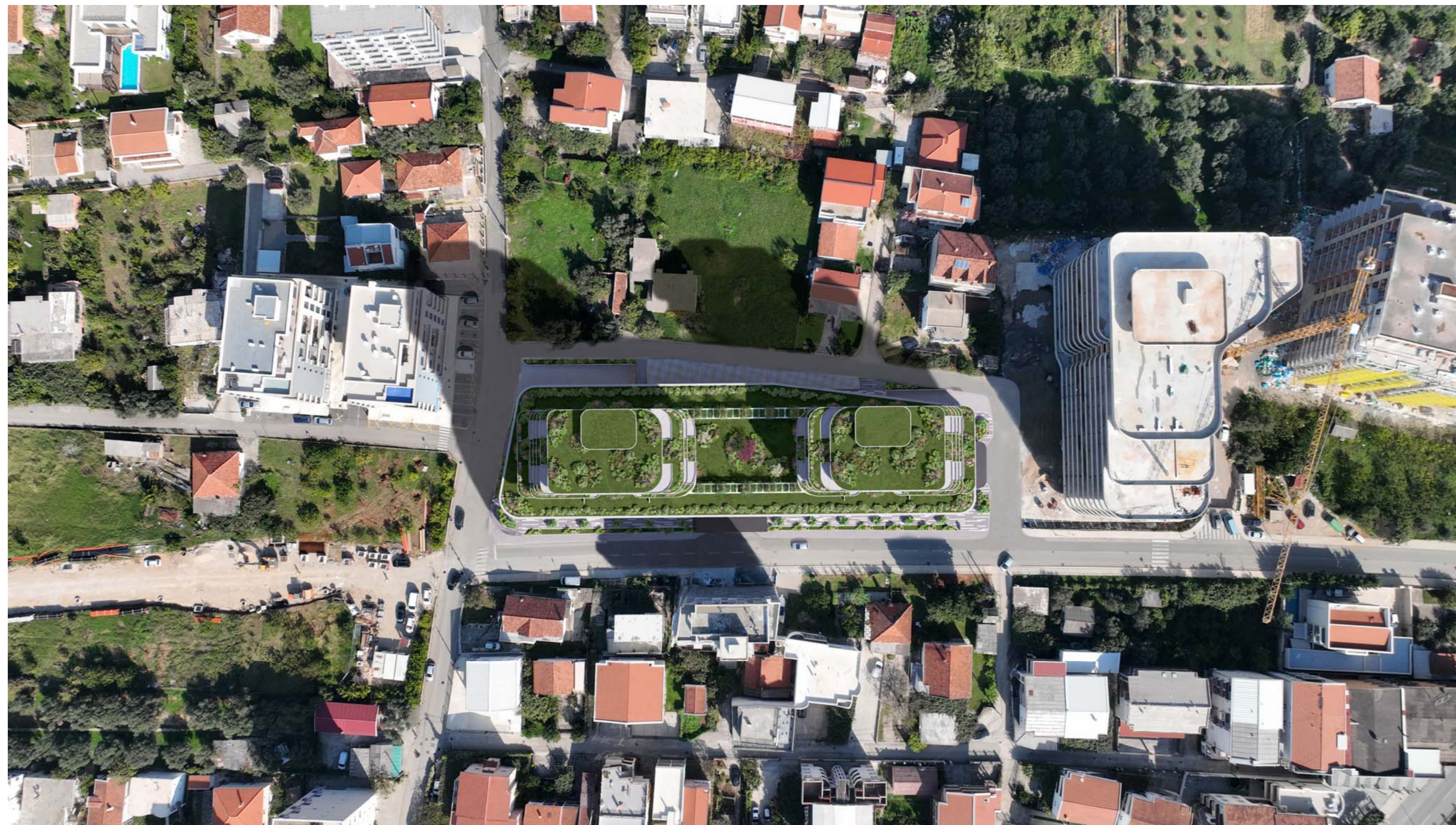
- granica katastarske parcele
- faktičko stanje
- izohipse
- 3434 broj katastarske parcele
- o kota
- ↑ ulična rasvjeta
- snoborsajni znak
- žičana ograda
- o betonski stub el.mreže
- o drvo
- o šaht
- o prt šaht
- o struja
- o maslina

PROJEKAT:	INVESTITOR/KARTELIČAR:
Situacija terena	3434 KATAstarske PRCele BRDJI 4796,4799/1,2,4800,4801/1,4802,4803/1 KO Novi Bar , opština Bar
Odgovorni inženjer: Alen Kalaž dipl.ing.geod.	Vrsta tehničke dokumentacije: Geodetska situacija terena
ŠIFRA: Edis Rastoder geom.	ŠKIFRA: 1500
Datum izrade 1.M.K.	Prilozak: 1
	Datum revizije 1.M.K.
JUN 2024.	

	"2 Arh" doo <small>Obradivač:</small> <i>Društvo za projektovanje i inženjering</i> Bulevar JNA 21, Bar 068/599-659, 068/332-595 office2arh@gmail.com		Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o Bar	
	Objekat: POSLOVNO -STAMBENI OBJEKAT		Lokacija: Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 25, UP26, zona "A", DUP "Ilić" odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar	
Glavni inženjer: Branko Nestorović m.i.arh.		Vrsta tehničke dokumentacije: IDEJNI PROJEKAT		
Odgovorni inženjer: Branko Nestorović m.i.arh.		Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA		razmera: 1:50
Saradnik: BSc Emir Spahić, ing. politeh. Marko Milutinović m.i.arh. BSc Lejla Spahić, ing. politeh. Datum izrade i M.P.		Prilog: 3D MODEL	broj priloga: 4.	broj strane: 1.
		Datum revizije i M.P.		
oktobar, 2024				

	"2 Arh" doo <small>Obrađivač:</small> <i>Društvo za projektovanje i inženjering</i> Bulevar JNA 21, Bar 068/599-659, 068/332-595 office2arh@gmail.com		Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o Bar	
	Objekat: POSLOVNO -STAMBENI OBJEKAT	Lokacija: Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 25, UP26, zona "A", DUP "Iliina" odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar		
Glavni inženjer: Branko Nestorović m.i.arh.	Vrsta tehničke dokumentacije: IDEJNI PROJEKAT			
Odgovorni inženjer: Branko Nestorović m.i.arh.	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA		razmera: 1:50	
Saradnik: BSc Emir Spahić, ing. politeh. Marko Milutinović m.i.arh. BSc Lejla Spahić, ing. politeh. Datum izrade i M.P.	Prilog: 3D MODEL	broj priloga: 4.	broj strane: 1.	
		Datum revizije i M.P.		
oktobar, 2024				

	"2 Arh" doo <small>Obrađivač:</small> <i>Društvo za projektovanje i inženjering</i> Bulevar JNA 21, Bar 068/599-659, 068/332-595 office2arh@gmail.com		Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o Bar	
	Objekat: POSLOVNO -STAMBENI OBJEKAT	Lokacija: Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 25, UP26, zona "A", DUP "Ilić" odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar		
Glavni inženjer:	Branko Nestorović m.i.arh.	Vrsta tehničke dokumentacije: IDEJNI PROJEKAT		
Odgovorni inženjer:	Branko Nestorović m.i.arh.	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	razmera: 1:50	
Saradnik:	BSc Emir Spahić, ing. politeh. Marko Milutinović m.i.arh. BSc Lejla Spahić, ing. politeh. Datum izrade i M.P.	Prilog: 3D MODEL	broj priloga: 4.	broj strane: 1.
		Datum revizije i M.P.		
oktobar, 2024				

	"2 Arh" doo <small>Obrađivač:</small> <i>Društvo za projektovanje i inženjering</i> Bulevar JNA 21, Bar 068/599-659, 068/332-595 office2arh@gmail.com		Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o Bar	
	Objekat: POSLOVNO -STAMBENI OBJEKAT	Lokacija: Urbanističke parcele UP27, dio UP 21, UP 25, UP26, zona "A", DUP "Ilić" odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar		
Glavni inženjer:	Branko Nestorović m.i.arh.	Vrsta tehničke dokumentacije: IDEJNI PROJEKAT		
Odgovorni inženjer:	Branko Nestorović m.i.arh.	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	razmera: 1:50	
Saradnik:	BSc Emir Spahić, ing. politeh. Marko Milutinović m.i.arh. BSc Lejla Spahić, ing. politeh. Datum izrade i M.P.	Prilog: 3D MODEL	broj priloga: 4.	broj strane: 1.
		Datum revizije i M.P.		
oktobar, 2024				

elektronski potpis projektanta	elektronski potpis revidenta
--------------------------------	------------------------------

INVESTITOR¹ "SD REAL ESTATE" d.o.o. Bar

OBJEKAT² **STAMBENO - POSLOVNI OBJEKTI**

LOKACIJA³ Urbanističke parcele UP 21, 25, 26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar

VRSTA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE⁴ Elaborat o uklanjanju objekata -KP 4797 - objekat 1 (porodična stambena zgrada) i objekat 2 (poslovni objekat), KP 4798 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), 4799/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), KP 4799/2 – objekat 1 (pomoćni objekat), KP 4800 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), objekat 2 i objekat 3 (pomoćni objekti) i KP 4803/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada)

PROJEKTANT⁵ „2ARH“ d.o.o. Bar

ODGOVORNO LICE⁶ Mr Branko Nestorović, dipl.ing.arh.

GLAVNI INŽENJER⁷ Mr Branko Nestorović, dipl.ing.arh.
broj licence UPI 107/7-816/2

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv projektovanog objekta

³ Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta projekat (ako je u pitanju naslovna strana cjelokupne tehničke dokumentacije)

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika koji je izradio tehničku dokumentaciju

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime i prezime preduzetnika

⁷ Ime i prezime glavnog inženjera.

SADRŽAJ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

1. OPŠTA DOKUMENTACIJA

1.1. OPŠTA DOKUMENTACIJA

- OPŠTI PODACI O OBJEKTU (OBRAZAC 1)
- UGOVOR SA INVESTITOROM
- LIST NEPOKRETNOSTI
- IZJAVA O RUŠENJU OBJEKTA
- REŠENJE O REGISTRACIJI
- LICENCA PROJEKTANTA
- RJEŠENJE O IMENOVANJU GLAVNOG I ODGOVORNOG INŽENJERA
- LICENCE GLAVNOG I ODGOVORNOG INŽENJERA
- URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI
- IZJAVE ODGOVORNOG INŽENJERA (OBRAZAC 3)

2. TEKSUTALNA DOKUMENTACIJA

2.1. TEHNIČKI OPIS OBJEKTA

- OPŠTI PODACI I LOKACIJA OBJEKTA
- OPIS LOKACIJE OBJEKTA
- OPIS PLANIRANE TEHNOLOGIJE UKLANJANJA OBJEKATA
- TERENSKI I LOKALNI USLOVI
- TEHNOLOGIJA IZVOĐENJA RADOVA
- UPRAVLJANJE GRAĐEVINSKIM MATERIJALOM I OTPADOM

2.2. TEHNIČKI OPIS OBJEKTA

- PRIPREMNI RADOVI
- MJERE ZAŠTITE NA RADU
- ZDRAVSTVENI I BEZBJEDNOSNI STANDARDI
- ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
- RECIKLAŽA

3. NUMERIČKA DOKUMENTACIJA

- PREDMER I PREDRAČUN RADOVA

4. GRAFIČKA DOKUMENTACIJA

5. FOTODOKUMENTACIJA

1. OPŠTA DOKUMENTACIJA

UGOVOR O USLUGAMA PROJEKTOVANJA

Zaključen 19.10.2024. godine u Baru, između:

1. »SD REAL ESTATE «d.o.o. iz Bara kojeg zastupa direktor **Halid Hot** (u daljem tekstu: **Naručilac**) i
2. »2ARH« d.o.o. iz Bara, kojeg zastupa direktor **Branko Nestorović** (u daljem tekstu: **Projektant**)

U daljem tekstu: Ugovorne strane

Predmet ugovora

Član 1.

Zaključenjem ovog Ugovora Projektant se obavezuje da Naručiocu, na način, pod uslovima i u rokovima utvrđenim Ugovorom, pruži usluge izrade elaborata rušenja postojećih objekta u Baru, (Urbanističke parcele UP 21,25,26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar).

Prava i obaveze Projektanta

Zaštita interesa Naručioca

Član 2.

Projektant je dužan da u pružanju usluga postupa savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i prema pravilima struke.

Projektant je dužan da tokom ugovorenih usluga postupa kao povjerljivi savjetnik Naručioca i da zastupa njegove interese, te da sve informacije tretira kao povjerljive.

Saradnja sa Naručiocem

Član 3.

Projektant je dužan da stalno saraduje sa Naručiocem i da ga za vrijeme izvršavanja ugovorenih usluga obavještava o svim činjenicama od značaja za realizaciju posla.

Naknada za pružanje usluga

Član 4.

Naknada za pružanje usluga regulisaće se aneksom ugovora.

Naknada će biti isplaćena odmah nakon sklapanja aneksa ugovora i nikakvi dalji računi podnijeti od strane Projektanta neće biti prihvatljivi za Investitora.

Obaveze Naručioca

Član 5.

Naručilac je obavezan da plati sve Vladine, Opštinske i druge takse za pribavljanje dokumentacije i izdavanje dozvola u vezi sa ovim projektom direktno nadležnim organima.

Rokovi za izvršenje obaveza

Član 6.

Projektant je dužan da usluge projektovanja Idejnog rješenja završi za 30 dana od dana sklapanja ovog ugovora, dok će Glavni projekat završiti za 90 dana od dobijanja saglasnosti na Idejno rješenje.

Izmjene i dopune Ugovora

Član 7.

Ugovorne strane su saglasne da će izmjene i dopune ugovora proizvoditi pravno dejstvo samo ako budu sačinjene u pismenoj formi.

Rješavanje sporova

Član 8.

Ugovorne strane će nastojati da sva sporna pitanja vezana za izvršenje ugovornih obaveza riješe sporazumno. Ako se ne postigne sporazum, ugovorne strane prihvataju nadležnost Privrednog suda u Podgorici.

Stupanje Ugovora na snagu

Član 9.

Ugovor stupa na snagu kada ga potpišu ovlašćena lica Ugovornih strana.

Broj primjeraka Ugovora

Član 10.

Ugovor je sačinjen u 6 primjeraka, po tri za svaku Ugovornu stranu.

PROJEKTANT

»2ARH«, d.o.o. Bar
Direktor
Branko Nestorović

NARUČILAC

»SD REAL ESTATE« d.o.o. Bar
Direktor
Halid Hot

CRNA GORA
UPRAVA PRIHODA I CARINA
CENTRALNI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA

Broj: 5 - 1068081 / 001
U Podgorici, dana 06.10.2022.godine

Uprava prihoda i carina - Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, na osnovu članova 319, 320, 321 i 323 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list CG", br. 065/20), rješavajući po prijavi za registraciju osnivanja društva sa ograničenim odgovornošću "ZARH" DOO BAR, broj 358579 podnijetoj dana 05.10.2022. u 09:51:21, preko

Ime i prezime: TATJANA PEJOVIĆ
JMBG ili br.pasoša: 0103956215017 CRNA GORA
Adresa: MILA RADUNOVIĆA BB. PODGORICA CRNA GORA

donosi

RJEŠENJE

Registruje se osnivanje "ZARH" DOO BAR sa sljedećim podacima:

Skraćeni naziv:	ZARH DOO
Oblik organizovanja:	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
Registarski broj:	51068081
PIB:	03477797
Datum statuta:	04.10.2022.
Datum ugovora:	04.10.2022.
Adresa uprave - sjedište:	BULEVAR JNA 21 BAR
Adresa za prijem službene pošte:	BULEVAR JNA 21 BAR
Adresa glavnog mjesta poslovanja:	BULEVAR JNA 21 BAR
Pretežna djelatnost:	7111 Arhitektonska djelatnost
Oblik svojine:	Privatna
Kontakt:	Telefon: +38268599659 E-mail: brankonestor12@gmail.com
Podaci o osnovnom kapitalu:	Ukupni kapital: 1,00 Euro Novčani: 1,00 Euro Nenovčani: 0,00 Euro
Porijeklo kapitala:	Domaći
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja:	DA

Osnivač: BRANKO NESTOROVIĆ
MB/JMBG/BR. PASOŠA/: 1306985220048 CRNA GORA
Adresa: BULEVAR JNA 21 BAR CRNA GORA
Udio: 100%

Izvršni direktor: BRANKO NESTOROVIĆ
JMBG/BR. PASOŠA/: 1306985220048 CRNA GORA
Adresa: BULEVAR JNA 21 BAR CRNA GORA
Ovlašćenja u prometu: Neograničeno
Ovlašćen da djeluje: Pojedinačno

Obrazloženje

Podnosilac je dana 05.10.2022 u 09:51:21 podnio prijavu za registraciju osnivanja društva sa ograničenim odgovornošću ZARH DOO.

Odredbama člana 319 preciziran je način registracije u CRPS. Stavom 1 ovog člana je predviđeno da se registracija u CRPS vrši na osnovu registracione prijave ili po službenoj dužnosti. Odredbama člana 320 predviđeno je dostavljanje registracione prijave i prateće dokumentacije. Odredbama člana 321 uređuje se postupak registracije u CRPS. Istim članom, stav 4 su precizirani slučajevi kada nadležni organ za registraciju odbija prijavu za registraciju i to: ako su podaci unijeti u registracionu prijavu nepotpuni, ako uz prijavu nije dostavljena kompletna dokumentacija, ako je pod istim nazivom registrovan neki drugi oblik obavljanja privredne djelatnosti i ako je ispunjen poseban uslov za odbijanje zahtjeva za registraciju propisan drugim zakonom.

Odredbama člana 323 propisano je da nadležni organ za registraciju obezbjeđuje da podaci registrovani u CRPS budu istovjetni sa podacima iz registracione prijave. Lica koja zaključuju pravne poslove sa registrovanim privrednim društvima i preduzetnicima snose rizik utvrđivanja tačnosti podataka sadržanih u registru za njihove potrebe. Rješavajući po predmetnoj prijavi, obzirom da su ispunjeni Zakonom propisani uslovi, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja. Visina naplaćene naknade za registraciju propisana je članom 322 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list CG", br. 065/20).

Samostavjetnik I

Marija Mičković

Pravna pouka:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu finansija CG u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja. Žalba se predaje preko ovog organa i taksira administrativnom taksom u iznosu od 8, 00 EUR, shodno Tarifnom broju 5 Taksene tarife za administrativne takse. Taksa se upućuje u korist računa 832-3161017-60-Administrativna taksa. Žalba ne odlaže izvršenje Rješenja.

CRNA GORA
UPRAVA PRIHODA I CARINA
Broj: 80-01-17768-1
Područna jedinica Bar
BAR, 07.10.2022. godine

Na osnovu člana 6 stav 1 Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa ("Sl.list RCG", br. 29/05 i "Sl.list CG", br. 75/10 ... 145/21), člana 27 stav 3 Zakona o poreskoj administraciji ("Sl.list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Sl.list CG", br. 20/11 ... 145/21) i člana 24 Zakona o upravnom postupku ("Sl.list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) Uprava prihoda i carina, d o n o s i

RJEŠENJE O REGISTRACIJI

Upisuje se u registar poreskih obveznika:

Naziv: "2ARH" D.O.O. BAR

BAR

Poreskom obvezniku se dodjeljuje:

PIB 03471797

(Matični broj)

309

(Šifra područne jedinice poreskog organa)

Datum upisa u registar: 07.10.2022. godine.

Poreski obveznik je dužan da obavijesti poreski organ o svim promjenama podataka iz registra poreskog obveznika (član 33 Zakona o poreskoj administraciji) u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu finansija i socijalnog staranja CG, u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja. Žalba se predaje preko ove Područne jedinice i taksira administrativnom taksom u iznosu od 8,00 €, shodno Tarifnom broju 5 Taksene tarife za administrativne takse. Taksa se uplaćuje u korist računa broj 832-3161017-60 - Administrativna taksa – Uprava prihoda i carina.

NAČELNICA

Sorja Cikić
Sorja Cikić

Dokument o registraciji

Registarski broj 5 - 1068081 / 001
PIB: 03477797

Datum registracije: 06.10.2022.

"2ARH" DOO BAR

Broj važeće registracije: /001

Skraćeni naziv: 2ARH DOO
Telefon: +38268599659
eMail: brankonestor12@gmail.com
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 04.10.2022.
Datum donošenja Statuta: 04.10.2022.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: BULEVAR JNA 21 BAR
Adresa za prijem službene pošte: BULEVAR JNA 21 BAR
Adresa sjedišta: BULEVAR JNA 21 BAR
Pretežna djelatnost: 7111 Arhitektonska djelatnost
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani 0,00Euro)

OSNIVAČI:

BRANKO NESTORVIĆ - JBMG/Broj Pasoša zaštićeni zakonom

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

LICA U DRUŠTVU:

BRANKO NESTOROVIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma
Odjeljenje za licenciranje registar
i drugostepeni postupak

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Broj: UPI 12-332/22-1108/2

Podgorica, 17.11.2022.godine

„ZARH“ D.O.O

BAR
Bulevar JNA 21

U prilogu ovog akta, dostavljamo vam rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Broj: UPI 12-332/22-1108/2
Podgorica, 17.11.2022.godine

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, postupajući po zahtjevu privrednog društva DOO "2ARH" BAR, broj UPI 12-332/22-1108/1 od 14.11.2022. godine, za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova, na osnovu člana 135 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20), člana 12 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 49/22, 52/22, 56/22 i 82/22) i čl. 18 i 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donijelo je

RJEŠENJE

Privrednom društvu **DOO "2ARH" BAR**, izdaje se

LICENCA projektanta i izvođača radova

na period od **pet godina**.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom broj UPI 12-332/22-1108/1 od 14.11.2022. godine, ovom ministarstvu, obratilo se privredno društvo DOO "2ARH" BAR, pretežna djelatnost - 7111 – Arhitektonska djelatnost, zahtjevom za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova. Uz zahtjev, privredno društvo je priložilo sljedeće dokaze:

- 1) rješenje broj UPI 107/7-816/2 od 13.01.2020. godine, kojim je **Branku Nestoroviću, dipl. inženjeru arhitekture, Master**, izdata licenca ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 2) ugovor o radu sa Brankom Nestorovićem, od 06.10.2022. godine;
- 3) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, registarski broj 5 - 1068081 / 001.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma razmotrilo je podnijeti zahtjev sa priloženom dokumentacijom i odlučilo kao u dispozitivu rješenja a ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 122 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je, u bitnom, da je privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant), odnosno

privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, dijela tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekata, ima najmanje jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata. Stavom 2 prethodno navedenog člana propisano je da obavljanje pojedinih poslova iz prethodnog stava projektant, odnosno izvođač radova može da obezbijedi na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlaštenog inženjera za određenu vrstu projekta odnosno radova.

Dalje, članom 137 stav 2 prethodno navedenog zakona propisuje se da se licenca za privredno društvo izdaje za period od pet godina.

Prema članu 5 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Službeni list CG", br. 79/17, 78/21 i 102/21), propisano je da se u postupku izdavanja licence projektanta i izvođača radova provjerava: 1) da li podnosilac zahtjeva u radnom odnosu ima zaposlenog ovlaštenog inženjera; i 2) licenca ovlaštenog inženjera.

Odredbom člana 136 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekta propisano je da je imalac licence dužan da obavijesti ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Postupajući po predmetnom zahtjevu, ministarstvo je, na osnovu raspoloživih dokaza, utvrdilo da su ispunjeni uslovi propisani zakonom i pravilnikom, i odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

lovćen

Filijala/O.J.: 3701
Šifra zastupnika: 539
Kanal Prodaje: DIREKT

Broj Polise: ODG005110
Novo/Obnova: ODG004012
Veza sa Polisom:

POLISA OSIGURANJA ODGOVORNOSTI

BROJ POLISE ODG005110

Ugovarač: "2 ARH" DOO, BULEVAR JNA 21, BAR, JMBG/PIB: 03477797

Osiguranik: "2 ARH" DOO, BULEVAR JNA 21, BAR, JMBG/PIB: 03477797

TRAJANJE OSIGURANJA: Polisa važi od 07.02.2024 u 10:00 do 07.02.2025. 10:00

USLOVI OSIGURANJA: Ovo osiguranje je zaključeno shodno ZOO i sledećim uslovima: Opšti uslovi za osiguranje projektantske odgovornosti (US-odp/99-06-cg); Klauzula o isključenju pokrića u vezi sa infektivnom bolešću (Covid-19) (KL-covid/20-12-cg)

NAČIN OSIGURANJA: Osigurava se na sume osiguranja koje je odredio ugovarač osiguranja

Osigurava se:

Suma Osiguranja €

Premija €

1. Opasnost: Projektantska odgovornost

- 1.1. (P.O.- Odgovornost za fizička oštećenja i uništenja po uslovima US-odp (član 1. stav 1.)): Osiguranjem su pokriveni odštetni zahtjevi (zahtjevi za naknadu štete), ispostavljeni osiguraniku za štete nastale usled greške u tehničko računskim i statičkim osnovama, te izračunavanjima, kalkulacijama, konstrukciji i tehničkoj izradi projektne dokumentacije, ukoliko greška, za vrijeme pokrića osiguranja, ima za posledicu oštećenje ili uništenje osiguranog objekta, (takozvana fizička oštećenja), koji se izvodi odnosno izgrađuje/montira po projektu osiguranika. Po ovim uslovima se pod objektima smatraju kako građevinski objektu tako i mašinska, električna i druga oprema. Predviđena vrijednost svih projektnih radova u narednoj godini iznosi 15.000 €. Isključeno je osiguravajuće pokriće koje se odnosi na greške proizašle iz tehničkog nadzora ili konsaltinga. Isključeno je pokriće za greške, odnosno troškove, koje nemaju za posledicu fizičko oštećenje, već potrebu za izradom, nabavkom ili ugradnjom novog elementa ili dijela. Godišnji agregat je jednostruki. Uključeno je pokriće tokom garancije na 1 godinu. Učešće u šteti 10% min 300 €. Sastavni dio polise Klauzula o isključenju pokrića u vezi sa infektivnom bolešću (Covid-19) (KL-covid/20-12-cg). Iz osiguravajućeg pokrića su isključene štete koje nastaju tokom izvođenja radova (odgovornost izvođača radova).

A Minimalna premija 1 (140%)	140,00€
B Doplatak za uvećanu sumu osiguranja (120%)	168,00€
C Osiguranik kod svake štete učestvuje sa 10% od priznate štete a min 300 EUR (0%)	
D Godišnji agregat jednostruki (20%)	-61,60€
E Popust za period garancije od jedne godine (5%)	-12,32€

Godišnji agregat je jednostruki. Sastavni dio polise je klauzula o isključenju pokrića u vezi sa infektivnom bolešću (Covid-19) (KL-covid/20-12-cg).

BRUTO PREMIJA: 234.08€

POREZ NA PREMIJU: 21.07€

UKUPNA PREMIJA ZA NAPLATU: 255.15€

UGOVORENI NAČIN I DINAMIKA PLAĆANJA PREMIJE OSIGURANJA:

Način plaćanja prve uplate POPRFAK

0

1. 02.02.2024 255,15

Molimo vas da naznačeni iznos u ugovorenom roku uplatite na naš žiro račun: 510-8173-62 CKB; 530-1357-16 NLB; 535-4815-87 PB; 565-203-60 LB sa pozivom na broj: R/ODG005110

Pravo na naknadu štete po ovoj polisi počinje od dana i časa koji je na polisi označen kao početak osiguranja ukoliko je do tada plaćena premija, a inače po isteku 24 časa dana kada je premija plaćena (čl. 1010 st. 1 Zakona o obl. odnosima (SLRGC br. 47/08))

Ukoliko se premija ne plaća u dogovorenim rokovima primjenjuje se Zakon o obligacionim odnosima.

Ako nije obračunata premija za prošireno osiguravajuće pokriće ili za povećanu opasnost, osiguranik ima osiguravajuće pokriće samo za dio odštete odnosno naknade iz osiguranja, u srazmjeri između premije koja je obračunata i premije koja je trebala biti obračunata.

U skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti ugovarač osiguranja daje izričitu saglasnost osiguravaču da koristi i obrađuje lične podatke iz ugovora o osiguranju, kao i saglasnost da navedene podatke može prenositi na druga pravna lica u zemlji i inostanstvu, a čije učešće je neophodno za ispunjavanje obaveza iz ugovora o osiguranju. Ugovarač osiguranja daje saglasnost da se lični podaci koriste za vrijeme trajanja osiguranja u svrhu zbog koje su i dati, odnosno u svrhu ispunjavanja obaveza iz ugovora o osiguranju. Ovu saglasnost ugovarač osiguranja daje i za posebne kategorije ličnih podataka, a u slučaju da je obrada takvih podataka potrebna za ispunjenje obaveza iz ugovora o osiguranju. Osiguravač se obavezuje da će sve lične podatke obrađivati i čuvati u skladu sa zakonom. Sa sadržinom ove odredbe, upoznata su i saglasna, i sva lica sa čijim ličnim podacima je ugovarač osiguranja upoznao osiguravača prilikom zaključivanja ugovora, a što ugovarač osiguranja potvrđuje potpisom ugovora o osiguranju.

PLAMENAC PETAR

Osiguravač

U null,02.02.2024

Osiguravač osiguranja

Osiguravač zadržava pravo da u roku od 30 dana od dana izdavanja polise ispravi računsku ili neke druge greške učinjene od strane zastupnika. Uslovi osiguranja koji prate ovu polisu (osim ZOO) su ugovaraču uručeni i čine sastavni dio ove polise, što potvrđuje svojom potpisom ugovarač osiguranja.

RJEŠENJE

o imenovanju glavnog inženjera za izradu tehničke dokumentacije

OBJEKAT: STAMBENO - POSLOVNI OBJEKTI

VRSTA DOKUMENTACIJE: ELABORAT O UKLANJANJU OBJEKATA: KP 4797 - objekat 1 (porodična stambena zgrada) i objekat 2 (poslovni objekat), KP 4798 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), 4799/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), KP 4799/2 – objekat 1 (pomoćni objekat), KP 4800 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), objekat 2 i objekat 3 (pomoćni objekti) i KP 4803/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada)

LOKACIJA: Urbanističke parcele UP 21, 25, 26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar

INVESTITOR: "SD REAL ESTATE" d.o.o. Bar

GLAVNI INŽENJER: Branko Nestorović, m.i.arh.

Imenovani je u stalnom radnom odnosu u preduzeću „**2 ARH**“d.o.o. Bar i ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i prakse da može samostalno rukovoditi izradom i izrađivati tehničku dokumentaciju, odnosno djelove tehničke dokumentacije u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020).

Bar, oktobar, 2024.

Izvršni direktor:

Branko Nestorović

RJEŠENJE

o imenovanju odgovornog inženjera za izradu tehničke dokumentacije

OBJEKAT: STAMBENO - POSLOVNI OBJEKTI

VRSTA DOKUMENTACIJE: ELABORAT O UKLANJANJU OBJEKATA: KP 4797 - objekat 1 (porodična stambena zgrada) i objekat 2 (poslovni objekat), KP 4798 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), 4799/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), KP 4799/2 – objekat 1 (pomoćni objekat), KP 4800 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), objekat 2 i objekat 3 (pomoćni objekti) i KP 4803/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada)

INVESTITOR: "SD REAL ESTATE" d.o.o. Bar

GLAVNI INŽENJER: Branko Nestorović, m.i.arh.

Imenovani je u stalnom radnom odnosu u preduzeću „**2 ARH**“d.o.o. Bar i ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i prakse da može samostalno rukovoditi izradom i izrađivati tehničku dokumentaciju, odnosno djelove tehničke dokumentacije u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020).

Bar, oktobar, 2024.

Izvršni direktor:

Branko Nestorović

Crna Gora

Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Direktorat za inspekcijski nadzor i licenciranje
Direkcija za licence, registar i drugostepeni poslovanje

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 279
fax: +382 20 446 215
www.mrt.gov.me

Broj: UPI 107/7- 816/2
Podgorica, 13.01.2020. godine

NESTOROVIĆ BRANKO

Ulica Petra Vojvodića br. 115
BAR

U prilogu ovog dopisa, dostavlja Vam se rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavićević

Dostavljeno:
-Naslovu;
-a/a

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licence, registar i drugostepeni postupak

Broj: UPI 107/7 – 816/2

Podgorica, 13.01.2020. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu NESTOROVIĆ BRANKA, dipl. inženjera arhitekture, Master, iz Bara, za izdavanje licence za ovlaštenog inženjera, na osnovu člana 135. st. 1. i 2. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE NESTOROVIĆ BRANKU, dipl. inženjeru arhitekture, Master, iz Bara, LICENCA ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI107/7-816/1 od 25.12.2019.godine, NESTOROVIĆ BRANKO, dipl. inženjer arhitekture, Master, iz Bara, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

Diplomu izdata od strane Univerziteta u Beogradu, Arhitektonski fakultet u Beogradu - Master inženjer arhitekture, br. 912400 od 7.decembra 2012.godine sa Uvjerenjem, br. 03 br. 1041/1-280 od 18.10.2007.godine; Rješenje Ministarstva prosvjete, UPI br. 05-1-175/1 od 2.aprila 2013.godine u kojem je Branku Nestorović, priznata Diploma o stečenom visokom obrazovanju i stručnom nazivu: Master inženjer arhitekture, nakon završenih studija i trajanju od dvije godine, izdata na Arhitektonskom fakultetu, Univerzitet u Beogradu, Republika Srbija; Specifikaciju Glavnih projekata za izgradnju poslovno-stambenih turističkih objekata koje je » Univerzal Rai » D.O.O. gdje je imenovani radio u izradi projektne dokumentacije, izdata od strane » Univerzal Rai » D.O.O., br. 125/12/19 od 12.12.2019.godine; ovjerenu fotokopiju radne knjižice i ovjerenu kopiju lične karte.

Uvidom u službenu dokumentaciju Ministarstva pravde, ovo ministarstvo je po službenoj dužnosti utvrdilo da se imenovani ne nalazi u kaznenoj evidenciji Ministarstva pravde.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo sa sledećih razloga:

Naime, članom 123. stav 1. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore » br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude

fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3. stav 1. tačka 1. Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („Službeni list Crne Gore“, br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca ovlašćenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlašćenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3. istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1. tačka 3. ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4. istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3. ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje.

Članom 137. stav 1. Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123. stav 1. i 135. stav 2. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 .Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLASĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavićević

Crna Gora
Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Adresa: IV Proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 446 200
Tel: +382 20 446 339

Broj: 06-333/24-4550/7

Podgorica, 10.10.2024. godine

“SD REAL ESTATE” DOO BAR

BAR
Ul.Jovana Stojanovića F4/2

Dostavljaju se urbanističko-tehnički uslovi broj 06-333/24-4550/7 od 10.10.2024. godine, za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, Zona A u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana “Ilino” (“SI.list Crne Gore” – opštinski propisi br.32/09), Opština Bar.

MINISTAR
Slaven Radunović

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- U spise predmeta
- Direkciji za inspekcijski nadzor
- a/a

Saglasna:

Marina Izgarević Pavičević, državna sekretarka

Odobrio:

Boško Todorović, v.d. generalnog direktora
Direktorata za građevinarstvo

Obradila:

Olja Femić, samostalna savjetnica I

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

1.	Broj: 06-333/24-4550/7 Podgorica, 10.10.2024. godine	 Crna Gora Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
2.	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22, 04/23) i podnijetog zahtjeva "SD REAL ESTATE" DOO BAR, izdaje:	
3.	URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije	
4.	za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, Zona A u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana "Ilino" ("Sl.list Crne Gore" – opštinski propisi br.32/09), Opština Bar.	
5.	PODNOŠILAC ZAHTJEVA:	"SD REAL ESTATE" DOO BAR
6.	POSTOJEĆE STANJE Predmetna lokacija koju čine UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, Zona A , nalazi se u zahvatu plana DUP Ilino u Baru. Prema grafičkom prilogu 01. „Geodetska podloga” na predmetnoj lokaciji evidentirani su postojeći objekti. Shodno katastarskoj evidenciji konstatuje se da su svi objekti na katastarskim parcelama iz LN 1576-prepis, LN 4718-prepis, LN 1081-prepis i LN 694-prepis, KO Novi Bar izdatih od strane Uprave za nekretnine Područna jedinica Bar, bespravni. Da bi se na lokaciji realizovala planirana gradnja potrebno je ukloniti postojeće bespravne objekte. Za rušenje postojećih objekata potrebno je da se vlasnik obrati nadležnom inspekcijском organu, u skladu sa članom 113 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22, 04/23). ► Prirodne karakteristike planskog područja: Geografski položaj Svojim geografskim položajem (između 41° 54' 48" i 42° 18' 36" sjeverne geografske širine) područje Bara i barske opštine pripada jugoistočnom dijelu	

jadranskog primorja i obuhvata uzani prostor između Skadarskog jezera i Jadranskog mora. Ovakav geografski položaj neposredno je uticao na niz prirodnih činilaca.

Klimatske karakteristike

Klimatske karakteristike u okviru opštine Bar uslovljene su položajem ovog prostora u okviru umjerenog klimatskog pojasa, položajem neposredno pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera (otvorenost za maritimne uticaje sa zapada i za kontinentalne sa istoka i sjeveroistoka) i postojanjem i smjerom pružanja planinskog vijenca sa visinom iznad 800 metara i najvišim vrhom od 1.959 metara (Rumija).

Temperatura vazduha

Srednja godišnja temperatura vazduha u okviru opštine Bar kreće se između 8° C na visinama preko 1200 mnv do 16°C na 1 mnv kraj morske obale . Tereni oko 300 do 400 metara visine imaju srednju godišnju temperaturu od 14°C, temperaturu od 12°C imaju tereni između 600 i 700 mnv i od 10°C tereni preko 1000 mnv. Zona grada Bara, a zatim i primorje do oko 200-300 metara apsolutne visine karakterišu najmanje temperaturne amplitude, kao i najblaži klimatski uslovi.

Vlažnost vazduha

Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha u uskom priobalju Jadranskog mora ima vrijednost od oko 70%. Tokom januara srednja relativna vlažnost vazduha na prostorima do oko 200 do 300 metara je nešto manje od 70%.

Padavine

U prosjeku se u primorskom dijelu Opštine do 200 metara apsolutne visine izlučuje do 1500 milimetara padavina. U toplijem periodu godine (april - septembar) izluči se oko 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar -mart) 1000 do 2000 mm padavina. Padavine se uglavnom izlučuju u vidu kiše , a retko u vidu snijega (i to uglavnom na planinskim terenima). Period sa srednjim godišnjim brojem dana sa padavinama do 1,00 lit / m2 traje od 80 do 120 dana.

Osunčanost

Nalazeći se na krajnjem južnim djelovima Jadranskog primorja neposredno uz more, opština Bar se odlikuje vrlo dugim trajanjem osunčavanja. Na ovo, osim toga, utiče i postojeći reljef u okviru Opštine Bar i reljef širih prostora južnog dijela Crne Gore.

Ovakvi uslovi omogućavaju da se trajanje osunčanosti kreće preko 2500 časova ili prosječno dnevno oko 7 časova.

Vjetrovitost

Primorski djelovi teritorije Opštine izloženi su u većoj mjeri vjetrovima sa juga i sa Jadranskog mora. U primorskom dijelu Opštine najveću jačinu i čestinu javljanja ima levant, vjetar iz sjeveroistočnog pravca. Znatno manju čestinu imaju vjetrovi iz ostalih pravaca: pulenat iz pravca zapada, maestral iz pravca

sjeverozapada, jugo iz pravca juga i jugoistoka i tramontana (bura) iz pravca sjevera. Grad Bar se odlikuje najvećom čestinom javljanja vjetra iz pravca severoistoka i istok severoistoka (39%), tišina-bez vjetra (5,2%), zapadnog i zapad – jugozapadnog vjetra (15%) i sjevernog i sjever – sjeveroistočnog vjetra (14%), dok su najređi vjetrovi iz pravca sjeverozapad i sjever – sjeverozapad (1,3%). Vjetrovi sa kopna prema moru češći su u zimskom periodu, a u suprotnom smjeru u ljetnjem periodu.

Geomorfološke karakteristike terena

Teritoriju Opštine Bar odlikuje krečanjčki vijenac Rumije koji razdvaja Jadransko more od Skadarskog jezera. Opština Bar, u cjelini se odlikuje vrlo nepovoljnom geomorfološkom strukturom sa malim udjelom ravnih ili ravnijih terena, velikim prostornim ograničenjima u pogledu razvoja saobraćajnih kretanja i intenziviranja privrednog razvoja na većem dijelu Opštine. Saobraćajna kretanja su znatno otežana upravo na osnovni pravac pružanja planinskog vijenca. Analizirajući poprečni profil centralnog planinskog vijenca, vidi se da se ravniji tereni nalaze samo na pojedinim lokalitetima pored mora ili jezera, kao i u zoni viših krečnjačkih površi i uvala.

Hidrologija i hidrografija

Dubina do nivoa podzemnih voda se kreće u granicama od 4,60m do 5,50m od površine terena u sušnom periodu, a na osnovu podataka seizmičke mikroneonizacije Bara, dubina nivoa podzemnih voda je u hidrološkom maksimumu (kišovitom periodu) od 1.00m do 2.00m ispod površine terena.

Na osnovu analize geoloških karakteristika terena utvrđeno je da se po svojim hidrogeološkim karakteristikama opština Bar nalazi u kraškoj hidrološkoj zoni, koja se odlikuje specifičnim zakonitostima kretanja vode. Istovremeno, na kretanje vode u ovim terenima veliki uticaj imaju količine padavina koje u ovom dijelu jadranskog primorja dostižu vrijednost i do 2500 mm.

Teritorija opštine Bar predstavlja tipično bujično područje. Štete od bujica su vrlo velike, što je od uticaja na budući planski razvoj opštine Bar. Kroz Barsko polje protiče bujični tok rijeke Željeznice kroz flišne sedimente, što uslovljava intenzivno taloženje glinovitog materijala u Barskom polju. Površina sliva rijeke iznosi 25 km², a dužina vodotoka je 19,5km.

Pedološke karakteristike

Zemljišta na aluvijalnim zaravnima i poljima nastala su na mjestu nekadašnjih morskih zaliva koji su nasuti aluvijalno-deluvijalnim nanosom vodotokova. Njih izgrađuju sedimenti nastali u procesu rastvaranja i raspadanja stijena kroz koje je vodotok prolazio, te je građa ovih zemljišta veoma raznovrsna i neujednačena.

7.	PLANIRANO STANJE
7.1.	Namjena parcele odnosno lokacije
	Urbanističke parcele UP21, UP25, UP26 i UP27 Zona A su prema grafičkom prilogu 09. „Plan namjene površina” planirane za centralne funkcije .

	<p>Prema Tabeli 2 Analitički podaci, UP21, UP25, UP26 i UP27 Zona A su namjene kolektivno stanovanje velikih gustina sa mješovitom namjenom centralnih funkcija.</p> <p>Sve urbanističke parcele u okviru zona definisane su za određene namjene tako da je cjelokupan prostor podjeljen po funkcijama koje se na njemu odvijaju. Pojedinačne namjene za parcele date su kroz posebne uslove za uređenje prostora sa numeričkim pokazateljima i u grafičkim prilogima.</p> <p>Planirane namjene su pretežne a ne isključive, što znači da podrazumijevaju i postojanje drugih, komplementarnih namjena.</p> <p>Detaljna namjena površina određena je ovim dokumentom kao pretežna namjena i prikazana u grafičkom prilogu 09. "Plan namjene površina".</p> <p>U okviru višeporodničkog stanovanja srednjih i velikih gustina moguća je izgradnja slobodnostojećih objekata, objekata u prekinutom i neprekinutom nizu, prvenstveno namijenjenih stanovanju. Osim stambenih objekata, na površinama namijenjenim stanovanju mogu se graditi i različiti poslovni objekti koji ni na koji način ne ometaju osnovnu namjenu i koje služe svakodnevnim potrebama stanovnika područja, objekti za poslovne djelatnosti koje se mogu obavljati u stanovima, kao i ugostiteljski objekti i objekti za smještaj, objekti za kulturu, zdravstvo i sport i ostali objekti društvenih djelatnosti koje služe potrebama stanovnika područja. Navedene djelatnosti mogu biti zastupljene i u objektima turističkog stanovanja, po pravilu u prizemnim ili nižim spratnim etažama. Izuzetno, poslovni sadržaji kod kojih poseban značaj ima ostvarivanje atraktivnih vizura, mogu se predvidjeti i na najvišim etažama objekata.</p> <p>U okviru centralnih funkcija predviđena je izgradnja objekata slobodnostojećih objekata, objekata u prekinutom i neprekinutom nizu, prvenstveno namijenjenih poslovanju, administraciji, kulturi, obrazovanju, sportu i rekreaciji, trgovini i ugostiteljstvu kao i djelom višeporodičnom stanovanju.</p> <p>Karakter namjene se određuje prema bruto građevinskoj površini (BGP) planiranih objekata u okviru jedne urbanističke zone (ukupna BGP). Pretežna namjena podrazumjeva više od polovine ukupne BGP planiranih objekata.</p>
7.2.	Pravila parcelacije
	<p>Urbanistička parcela UP 21 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br.4800, 4796/1, 4801/1 i 4802 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 25 ZONA A sastoji se od kat.parcela br. 4803/8, 4797 i 4798 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br. 4796/1, 6454/20, 4802, 4803/1, 4799/1, 4799/2 i 4800 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 26 ZONA A sastoji se od djelova kat.parcela br. 6454/17 i 4803/1 KO Novi Bar.</p> <p>Urbanistička parcela UP 27 ZONA A sastoji se od kat.parcele broj 4803/7 KO Novi Bar i djelova kat.parcela br. 4801/1, 4800, 4802, 4799/1 i 4799/2 KO Novi Bar.</p> <p>Na grafičkom prilogu 07. „Plan parcelacije” prilogu prikazane su granice urbanističkih parcela i definisane koordinatama prelomnih tačaka.</p>

Ukoliko na postojećim granicama parcela dodje do neslaganja između zvaničnog katastra i plana, mjerodavan je postojeći katastar.

Prelomne tačke granice UP:

Koordinate UP 21

A7 6591087.80 4663291.70
A8 6591104.81 4663263.97
A9 6591104.81 4663261.67
A10 6591102.93 4663259.06
A11 6591096.60 4663252.73
A12 6591086.59 4663246.23
A13 6591079.37 4663241.23
A14 6591056.76 4663269.52
A15 6591063.87 4663275.11
A16 6591078.68 4663285.41

Koordinate UP 25

A3 6591027.19 4663353.59
A4 6591038.28 4663359.64
A5 6591058.90 4663335.98
A6 6591070.25 4663318.61
A7 6591087.80 4663291.70
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46
A19 6591047.80 4663327.20

Koordinate UP 26

A1 6591003.81 4663332.53
A2 6591005.95 4663342.00
A3 6591027.19 4663353.59
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46
A19 6591047.80 4663327.20

Koordinate UP 27

A14 6591056.76 4663269.52
A15 6591063.87 4663275.11
A16 6591078.68 4663285.41
A17 6591059.62 4663310.90
A18 6591036.97 4663293.46

	<p>Prostor Plana je podjeljen na zone, unutar kojih je planirana izgradnja, rekonstrukcija, dogradnja ili nadogradnja objekata u okviru ili na dijelu urbanističke parcele koja je određena jednom, više ili dijelom katastarske parcele.</p> <p>Prilikom komasacije kada se udružuju dvije ili više urbanističkih parcela, dio ili jedna cijela urbanistička parcela može se privesti namjeni parking prostora u funkciji planiranog objekta.</p> <p>Takođe, na zahtjev vlasnika, urbanistička parcela u neposrednoj blizini planiranog objekta ili u okviru zone može se privesti namjeni parking prostora isključivo u funkciji tog objekta i kao takva se ne može koristiti u druge svrhe.</p> <p>Urbanističke parcele unutar zona su geodetski definisane u grafičkom prilogu Plan parcelacije, sa koordinatama svih urbanističkih parcela.</p> <p>Kada se urbanistička parcela, koja je već određena ovim Planom, ne podudara sa postojećom katastarskom parcelom (ili parcelama), kao i u drugim opravdanim slučajevima kada je potrebno izvršiti manje usklađivanje urbanističke parcele sa zemljišno-knjižnim ili katastarskim stanjem, opštinski organ uprave nadležan za poslove uređenja prostora može izvršiti usklađivanje urbanističke parcele sa zemljišno-knjižnim ili katastarskim stanjem, prilikom izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.</p> <p>Zone urbanističkih parcela u stvari predstavljaju urbanističke blokove oivičene saobraćajnicama, prirodnim barijerama ili vodenim tokovima koji zadovoljavaju uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom. Urbanističkim parcelama u okviru zone je obezbijedjen pristup s gradske saobraćajnice ili javnog puta. Površina i oblik formiranih urbanističkih parcela omogućava optimalne uslove za izgradnju i korišćenje prostora u skladu sa lokalnim planskim dokumentom.</p> <p>Unutar zona identifikovane su pristupne površine do svake pojedinačne urbanističke parcele, koje će kao takve funkcionisati dok za to postoji potreba, odnosno dok ne dođe do urbane rekonstrukcije u mjeri da postojeće pristupne površine izgube smisao i budu zamijenjene novim rešenjima.</p> <p>Članom 13 Pravilnika o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije („Službeni list Crne Gore,, 044/18, 043/19), propisano je da tehnička dokumentacija sadrži elaborat parcelacije po planskom dokumentu.</p>
7.3.	<p>Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama</p>
	<p><u>Regulaciona linija</u> Regulaciona linija u ovom planu je definisana osovinom saobraćajnica kao linija koja dijeli javnu površinu od površina namjenjenih za druge namjene.</p> <p><u>Građevinska linija</u> Građevinska linija se utvrđuje ovim planom u odnosu na regulacionu liniju kao linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode, definisana grafički i numerički, do koje je dozvoljeno građenje. Planom se može za pojedine urbanističke parcele - blokove definisati minimum jedna jedinstvena građevinska linija, dvije ili tri. Građevinska linija koja je orijentisana prema javnoj površini mora biti prikazana grafički i opisno dok građevinske linije prema susjednim parcelama mogu biti definisane opisno (kao odstojanja u odnosu na susjedne objekte ili granicu</p>

pripadajuće parcele) ili grafički. Planskim dokumentom je definisana kao linija na kojoj se mora ili do koje se može graditi.

Prelomne tačke građevinske linije UP:

G238	6591101.31	4663262.80
G239	6591080.10	4663245.92
G240	6591056.10	4663333.86
G241	6591037.49	4663355.22
G242	6591004.45	4663337.19

Urbanistička parcela

Urbanistička parcela je dio prostora formiran na osnovu plana parcelacije ili smjernica koje se utvrđuju planskim dokumentom, a koji obuhvata jednu ili više katastarskih parcela ili njihovih djelova i koji zadovoljava uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom; Na urbanističku parcelu mora se obezbijediti pristup s gradske saobraćajnice ili javnog puta. Urbanistička parcela mora imati površinu i oblik koji omogućava izgradnju i korišćenje parcele u skladu sa lokalnim planskim dokumentom (lokacija, blok, zona). Kod utvrđivanja bloka, odnosno zone, preporučuje se utvrđivanje urbanističke parcele prema regulaciji saobraćajnica, vodotokova i sličnih postojećih ili planiranih objekata.

Urbanistička zona

Urbanistička zona je dio prostora formiran na osnovu smjernica koje se utvrđuju planskim dokumentom, a koji obuhvata jednu ili više urbanističkih parcela a oivičen je saobraćajnicama, koridorom železničke pruge, prirodnim barijerama ili vodenim tokovima i koji zadovoljava uslove izgradnje propisane lokalnim planskim dokumentom; Unutar zona, definišu se pravila regulacije i nivelacije urbanističkih parcela građevinskim linijama u fiksnom odnosu na regulacionu liniju (po pravilu osovina saobraćajnice) i relativnom odnosu prema susjednim parcelama. Namjena površina zone je lokalnim planskim dokumentom određena svrha za koju se prostor može urediti, izgraditi ili koristiti na način njime propisan.

Vertikalni gabarit

Vertikalni gabarit objekta se definiše brojem etaža ili maksimalnim visinama iskazanim u metrima. Maksimalna visina označava mjeru koja se računa od najniže kote (kote terena ili trotoara do najviše kote sljemena ili ravnog krova). Vertikalni gabarit se definiše i za podzemne i za nadzemne etaže. Etaže se definišu nazivima koji proističu iz njihovih položaja u objektu. Podzemna etaža je dio objekta koji je sasvim ili 2/3 svoje visine ispod zemlje. Prizemlje je nadzemna etaža čija se visina određuje planom u zavisnosti od namjene. Sprat je nadzemna etaža iznad prizemlja. Potkrovlje je dio zgrade ispod kosog krova koji se koristi u skladu sa njenom namjenom i funkcijom, a čija je svijetla visina na nižem mjestu 150 cm. Tavan je prostor ispod krova koji se može koristiti samo za odlaganje stvari. Visinska regulacija definisana je spratnošću svih objekata gdje se jedan nivo računa u prosječnoj vrijednosti od približno 3 m za

svaku etažu, odnosno 4 m za nivo prizemlja ako se u njemu planira poslovni sadržaj.

Opšti urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju novih objekata

- Novi objekti se planiraju na slobodnim prostorima unutar zone na jednoj ili više urbanističkih parcela, kao rubne fizičke strukture ili slobodostojeći objekti. Na osnovu regulacione i građevinske linije prema ulici ili javnoj površini odredit će se položaj i gabariti objekata, unutrašnji kolsko pješački saobraćaj, slobodni prostori, parkinzi i zelene površine.
- Objekti mogu biti postavljeni na građevinskoj parceli:
 - 1) u neprekinutom nizu - objekat na parceli dodiruje obe bočne linije građevinske parcele;
 - 2) u prekinutom nizu - objekat dodiruje samo jednu bocnu liniju građevinske parcele;
 - 3) kao slobodnostojeci - objekat ne dodiruje ni jednu liniju građevinske parcele;
 - 4) kao poluatrijumski - objekat dodiruje tri linije građevinske parcele.
- Oblik i površine gabarita objekata će se definisati tehničkom dokumentacijom i mogu se prilagođavati potrebama investitora ukoliko se poštuju striktno zadati urbanistički parametri:
 - Regulaciona i građevinska linija i propisana udaljenost od susjednih parcela.
 - Medusobna udaljenost objekata koji se grade u prekinutom nizu, iznosi najmanje polovinu visine višeg objekta, osim slobodnostojecih višespratnica. Udaljenost se može smanjiti na četvrtinu ako objekti na naspramnim bocnim fasadama ne sadrže otvore na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama). Ova udaljenost ne može biti manja od 4,00 m ako jedan od zidova objekta sadrži otvore za dnevno osvetljenje. Pored navedenih uslova višespratni slobodnostojeci stambeni objekat ne može zaklanjati direktno osunčanje drugom objektu više od polovine trajanja direktnog osunčanja.
 - Optimalna veličina urbanističke parcele odnosno lokacije je 400 odnosno 600 m² površine, a širina uličnog fronta parcele 20 odnosno 40 m. o Indeks zauzetosti Si i indeks izgrađenosti Kiz urbanističke parcele, kao i svi propisi iz građevinske regulative;
 - u područjima pretežne namjene centralnih funkcija i turističkih kompleksa spartnost objekata, Si i Kiz mogu biti veći od propisanih, ali na osnovu uslova utvrđenih urbanističkim projektom pribavljenim po pravilu putem konkursa.
- Izgradnja podruma i suterena je ispod svih objekata dozvoljena, ali nije obaveza. Etaže ispod kote prizemlja tretiraju se kao suterenski i podrumski prostori i ne ulaze u proračun dozvoljene bruto površine objekta. Ukoliko se u suterenskoj ili podrumskoj etaži planiraju garažni prostori, gabarit podzemne etaže može biti veći od gabarita objekta, ali pod uslovom da se njenom izgradnjom ne ugrožavaju susjedni objekti ni parcele. Ukoliko je krov podzemne garaže ozelenjen i parterno uređen njen gabarit ne ulazi u proračun procenta zauzetosti parcele, već se smatra uređenom zelenom površinom.
- U projektovanju objekata koristiti savremene materijale i likovne izraze.
- Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje –

10 PM /1000 m². Parkiranje rješavati u okviru urbanističke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Saobraćaj – parkiranje i Uslovi za parcelaciju.

- U oblikovnom smislu novi objekti treba da budu uklopljeni u ambijent i to sa kvalitetnim materijalima i savremenim arhitektonskim rješenjima.
- Krovovi objekata su kosi ili ravni, krovni pokrivači adekvatni nagibu.
- Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti.

Urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata kolektivnog stanovanja za veliku gustinu stanovanja

- U okviru višeporodičnog stanovanja velikih gustina moguća je izgradnja slobodnostojećih, objekata u prekinutom i u neprekinutom nizu.
- Optimalna veličina parcela namjenjenih za izgradnju novih objekata za ovu namjenu je 600 m².
- Minimalna udaljenost novog objekta od granice susjedne urbanističke parcele iznosi četvrtinu visine objekta, ali ne može biti manja od 5 metara, ako zidovi sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje. Ukoliko zidovi ne sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama) ova udaljenost se može smanjiti na jednu osminu visine objekta, ali ne može biti manja od 3 m. Izuzetno ova udaljenost može biti 3 m ako se parcela graniči sa gradskim zelenim neizgrađenim površinama. Na ovaj način se obezbjeđuje optimalan odnos između objekata u pogledu insolacije i obrušavanja.
- Međusobna udaljenost objekata koji se grade u prekinutom nizu, iznosi najmanje polovinu visine višeg objekta, osim slobodnostojećih višespratnica. Udaljenost se može smanjiti na četvrtinu ako objekti na naspramnim bocnim fasadama ne sadrže otvore na prostorijama za stanovanje (kao i ateljeima i poslovnim prostorijama). Ova udaljenost ne može biti manja od 4,00 m ako jedan od zidova objekta sadrži otvore za dnevno osvjetljenje. Pored navedenih uslova višespratni slobodnostojeći stambeni objekat ne može zaklanjati direktno osuncanje drugom objektu više od polovine trajanja direktnog osuncanja.
- Izuzetno, objekat može biti postavljen na manjoj udaljenosti ili na samoj granici urbanističke parcele ukoliko zidovi ne sadrže otvore za dnevno osvjetljenje na prostorijama za stanovanje i ako vlasnik, odnosno korisnik susjedne parcele to prihvati pismenim odobrenjem (saglasnošću).
- Kod izdavanja urbanističko tehničkih uslova osnovni pristup je da jedna, više ili dio katastarskih parcela čini urbanističku parcelu, koja je namjenjena za izgradnju objekta pod uslovom da ima obezbijeđen kolski pristup sa javne saobraćajnice.
- Planirana spratnost i gabariti novih objekata su uslovljeni indeksom izgrađenosti (Kiz) i indeksom zauzetosti (Si) urbanističke parcele.
- Indeksi izgrađenosti i zauzetosti za ovu namjenu se definišu u rasponu Kiz 1.5 - 4.2, a Si 40% - 75%.
- Princip uređenja zelenila u okviru urbanističke zone je dat u Uslovima za ozelenjavanje, a detaljna razrada je ostavljena vlasnicima;

- Visinska regulacija je izvedena iz planom propisanih urbanističkih parametara;
- Kod objekata kod kojih je moguća izgradnja podrumске etaže kotu poda prizemlja postaviti na visinu približno 1,40 m od kote pristupne saobraćajnice ukoliko je predviđena kao prostor za odlaganje, a ukoliko je predviđeno parkiranje u podrumskoj I suterenskoj etaži kotu odrediti idejnim projektom prema tehničkim normativima u skladu sa zakonskim odredbama.
- Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje – 10 PM /1000 m². Parkiranje rješavati u okviru urbanističke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila.
- Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti.
- Materijalizacija objekata treba da bude u skladu sa njihovom namjenom, imajući u vidu elemente racionalne i brze gradnje uz primjenu adekvatne arhitektonske plastike na kubusima jednostavnih geometrijskih formi, pa pored ostalog podrazumijeva:
 - Primjenu savremene tehnologije gradnje elemenata kao glavnog arhitektonskog i konstruktivnog sklopa u tehnologiji montaže i polumontaže;
 - Primjena svih elemenata dobrih fizičkih karakteristika kao preduslova zaštite od nepovoljnih klimatskih uticaja.
 - Obrada fasada u savremenom tretmanu uz primjenu ventilisanih fasada ili sendvič elemenata – zidovi ispunе odnosno konstrukcije za fino obrađenim fasadnim platnima.
 - Primjena arhitektonske plastike i boje u vidu betonskih reljefa, atika i ograda.

Urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekata centralnih funkcija

- Centralne funkcije su klasifikovane prema značaju i uticaju u prostoru. Optimalna klasifikacija centralnih funkcija u skladu sa sistemom naselja u Opštini je sledeća:

udruženja građana i nevladine organizacije,	zdravstvo i socijalna zaštita,
političke stranke i druge organizacije,	Uprava, pošta, banka i slično
vjerske zajednice	saobraćajne usluge,
trgovina i ugostiteljstvo.	komercijalne i druge usluge,
sport, rekreacija, zabava i odmor,.	trgovina i ugostiteljstvo.
prosvjeta (obrazovanje, školstvo),	
kultura, umjetnost i tehnička kultura,	

- Planirana namjena je pretežna ali podrazumijeva i postojanje drugih namjena kao što su: višeporodično stanovanje velikih gustina, turističko stanovanje i dr, ukoliko se mogu zadovoljiti propisani urbanistički parametri.
- Optimalna veličina lokacije na kojoj se mogu graditi objekti je 600 m² a širina uličnog fronta oko 30m.
- Planirana spratnost i gabariti novih objekata su uslovljeni indeksom izgrađenosti (Kiz) i indeksom zauzetosti (Si) urbanističke parcele.
- Indeksi izgrađenosti i zauzetosti za ovu namjenu se definišu u rasponu Kiz 1.5 - 4.2, a Si 40% - 75%.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kiz i Si kao i spratnost objekata centralnih funkcija mogu biti i veći od propisanih ali na osnovu uslova utvrđenih urbanističkim projektom pribavljenim putem konkursa. • Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru parcele po normi: stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; trgovina 20-40 PM / 1000 m²; poslovanje – 10 PM /1000 m². <p>Parkiranje rješavati u okviru urbanisitčke parcele. Ukoliko to nije moguće, važe pravila data u poglavlju: Saobraćaj – parkiranje i Uslovi za parcelaciju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iskazane bruto građevinske površine date u tabelama predstavljaju maksimalne i minimalne vrijednosti. • Princip uređenja zelenila u okviru urbanističkke parcele dat je u poglavlju Ozelenjavanje. <p><u>Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> •Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 44/18, 43/19). •Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade („Službeni list Crne Gore“, br. 60/18).
8.	<p>PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA</p>
	<p>S obzirom na visoku seizmičnost prostora, pri projektovanju i izvođenju objekata moraju se uzeti u obzir slijedeće preporuke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Način fundiranja treba birati u skladu sa rezultatima geomehaničkih istraživanja i projektnih faktora seizmičnosti. • Pri odabiru konstruktivnog sistema, prednost treba dati krućim, manje fleksibilnim sistemima sačinjenim od armirano betonskih zidova i skeleta ukrućenih zidovima ili jezgrima od armiranog betona koji preuzimaju horizontalnu seizmičku silu.Skeletni sistemi bez zidova za ukrućenje nisu poželjni. • Bez obzira na izbor konstrukcije tavaničnim konstrukcijama treba posvetiti posebnu pažnju. One moraju biti monolitne, odnosno sposobne da prenesu inercijalne sile i rasporede ih na nenoseće elemente. <p>Smjernice za aseizmičko projektovanje</p> <p>Polazeći od osobina seizmičnosti područja, predloženih urbanističkih rješenja, odredaba postojećih propisa, date su preporuke za arhitektonsko projektovanje, koje treba primijeniti kao dio neophodnih mjera zaštite od posledica zemljotresa, a u sklopu ukupnih mjera treba da doprinesu što cjelovitijoj zaštiti prostora.</p> <p>Preporuke za planiranje i projektovanje aseizmičkih objekata predstavljaju dalju razradu preporuka za urbanističko planiranje i projektovanje i njihovu konkretizaciju, povezujući se sa njima u procesu projektovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaštita ljudskih života kao minimalni stepen sigurnosti kod aseizmičkog projektovanja,

- zaštita od djelimičnog ili potpunog rušenja konstrukcija za vrlo jaka seizmička dejstva i minimalna oštećenja za slabija i umjereno jaka seizmička dejstva.

Iskustvo sa zemljotresima u svijetu pokazuje da objekti koji posjeduju dovoljnu čvrstoću, žilavost i krutost imaju dobro ponašanje i veliku otpornost na zemljotrese. Pored toga, objekti sa jednostavnim i prostim gabaritom i simetričnim rasporedom krutosti i masa u osnovi, pokazuju isto tako, dobro ponašanje kod seizmičkog dejstva.

Od osobitog značaja je i ravnomjerna distribucija krutosti i mase konstrukcije objekta po visini. Nagla promjena osnove objekta po visini dovodi do neujednačene promjene krutosti i težine što, obično, prouzrokuje teška oštećenja i rušenja elemenata konstrukcije.

Izbor materijala, kvalitet materijala kao i način izvođenja objekta od bitnog su značaja za sigurnost i ponašanje objekta, izloženih seizmičkom dejstvu.

Armirano-betonske i čelične konstrukcije dobro projektovane, raspolažu dovoljnom čvrstoćom, žilavošću i krutošću, tako da i za jače zemljotrese ove konstrukcije posjeduju visoku seizmičku otpornost. Naprotiv, zidane konstrukcije izvedene od obične zidarije, kamena ili tečnih blokova, ne posjeduju žilavost i obzirom na njihovu težinu prilično je teško da se konstruišu kao aseizmičke konstrukcije.

Od posebnog značaja za stabilnost konstrukcija je kvalitet realizacije i izvođenja uopšte. Postoje mnogi slučajevi rušenja konstrukcija kao rezultat nekvalitetnog izvođenja građevinskih radova.

Kod projektovanja konstrukcija temelja prednost imaju one konstrukcije koje sprečavaju klizanje u kontaktu sa tlom i pojavu neravnomjernih slijeganja.

Proračun aseizmičkih konstrukcija vrši se u saglasnosti sa propisima za građenje u seizmičkim područjima. Određuju se ekvivalentne horizontalne proračunske seizmičke sile, sa kojima se proračunavaju i dimenzioniraju elementi konstrukcije. U slučajevima kada je potrebna bolje definisana sigurnost konstrukcije objekta, vrši se direktna dinamička analiza konstrukcije za stvarna seizmička dejstva. Kod ovog proračuna optimizira se krutost, čvrstoća i žilavost konstrukcije čime se može definisati kriterijum sigurnosti u zavisnosti od uslova fundiranja, seizmičnosti terena i karakteristika upotrijebljenog materijala i tipa konstrukcije.

Na osnovu opštih principa projektovanja aseizmičkih konstrukcija preporučuje se sledeće:

- na predmetnom području moguća je gradnja objekata različite spratnosti uz primjenu svih standardnih građevinskih materijala za konstrukcije i oblikovanje objekata.

- mogu biti zastupljeni najrazličitiji konstruktivni sistemi.

- kod zidnih konstrukcija preporučuje se primjena zidarije, ojačane sa horizontalnim serklažima i armirane zidarije različitog tipa.

- pored ramovskih armirano-betonskih konstrukcija može biti primijenjena izgradnja objekata ramovskih konstruktivnih sistema ojačanih sa armirano-betonskim dijafragmama (jezgrima), kao i konstrukcija sa armirano-betonskim platnima.

- kod primjene prefabrikovanih armirano-betonskih konstrukcija preporučuje se primjena monolitnih veza između elemenata konstrukcije.
- preporučuje se primjena dovoljno krutih međuspratnih konstrukcija u oba ortogonalna pravca, koje treba da obezbijede distribuciju seizmičkih sila u elementima konstrukcije prema njihovim deformacionim karakteristikama.
- moguća je primjena najrazlicitijih materijala i elemenata za ispunu. Prednost imaju lake prefabrikovane ispune, koje bitno ne utiču na ponašanje osnovnog konstruktivnog sistema. Ukoliko se primjenjuje kruta i masivna ispuna (opeka ili blokovi najrazlicitijeg tipa) treba uzeti u obzir uticaj ispune na osnovni konstruktivni sistem.

Projektovanje temelja konstrukcije objekta za dejstvo osnovnih opterećenja treba zasnovati na sledećim načelima:

- temelje konstrukcije treba projektovati tako da se za dejstvo osnovnog opterećenja izbjegnu diferencijalna slijeganja;
- temelje objekta treba izvoditi na dobrom tlu;
- temeljenja djelova konstrukcije ne izvode se na tlu, koje se po karakteristikama razlikuje značajno od tla na kome je izvršeno temeljenje ostalog dijela konstrukcije.

Ako to nije moguće, objekat treba razdvojiti na konstruktivne jedinice prema uslovima tla.

- primjenu dva ili više načina temeljenja na istom objektu izbjegavati, osim ako se svaki način temeljenja primjenjuje pojedinačno po konstruktivnim jedinicama.
- opterećenje koje se prenosi preko temeljne konstrukcije na tlo mora da bude homogeno raspoređeno po cijeloj konstruktivnoj površini.
- treba obezbijediti dovoljnu krutost temeljne konstrukcije, a posebno na spojevima temeljnih greda sa stubovima konstrukcije.
- prije početka projektovanja neophodno je uraditi geomehaničko ispitivanje tla.

U cilju obezbjeđenja zaštite od požara primjeniti mjere propisane sljedećim zakonima i propisima:

- Zakon o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09 i 32/11)
Pravilnici:
- Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara („Službeni list SFRJ br.30/91)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekata povećanog rizika od požara („Službeni list SFRJ“, br.8/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara („Službeni list SFRJ“, br.7/84)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija („Službeni list SFRJ“, br.24/87)
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za zapaljive tečnosti i o uskladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti („Službeni list SFRJ“, br.20/71, 23/71)
- Pravilnik o izgradnji stanica za snabdijevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva („Službeni list SFRJ“, br.27/71)

	<p>- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištenju i pretakanju tečnog naftnog gasa („Službeni list SFRJ“, br.24/71, 26/71)</p> <p>Mjere zaštite od seizmičkih razaranja obuhvataju planiranje, projektovanje i izvođenje objekata i građevinskih radova u skladu sa standardima MEST EN 1998-1 i nacionalnim standardom MEST EN 1998-1/NA.</p> <p>Mjere zaštite na radu Shodno članu 7 Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list RCG", br. 79/04, 26/10, 73/10, 40/11), pri izradi tehničke dokumentacije predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom. Objekat projektovati u duhu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata.</p>
9.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</p> <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.75/18) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16 i 18/19) na osnovu urađene procjene uticaja na životnu sredinu).</p> <p>Akt Agencije za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3596/2 od 23.09.2024. godine.</p>
10.	<p>USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE</p> <p>Predmetna lokacija je prema grafičkom prilogu 11. „Plan ozelenjavanja“ zelenilo kolektivnog stanovanja i Zelenilo u okviru centralnih funkcija.</p> <p>Zelenilo kolektivnog stanovanja: Ova kategorija se može posmatrati jos i kao kategorija blokovskog zelenila s obzirom da se radi o grupi stambenih blokova u kojima se planira naseljavanje velikog broja stanovnika. Osnovni principi ozelenjavanja zasnivaju se na ekološko estetskim kriterijumima, među kojima najveći značaj ima pravilan smještaj onih elemenata koji utiču na zaštitu od okolnih zagađujućih faktora.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prema smjernicama iz GUP-a u okviru stambenih blokova neophodno je obezbijediti 30% zelenih površina. • U unutrašnjosti bloka podižu se grupe zelenila sa posebnom namjenom npr. prostori za igru najmlađih, prostor za igru i sport kao i površine za pasivan odmor stanovnika bloka sa klupama za odmor, česmama i sl. • Staze unutar bloka su obično krivolinijske, izvedene u pejzažnom stilu, a gustim i visokim grupama drveća poželjno je maskirati pojedine jednolične obrise građevina. Neophodno je takođe voditi računa da se obezbijedi dovoljan priliv svjetlosti u unutrašnjost bloka. Mikroklimatske razlike između osunčane strane i strane u sjenci ponekad su velike zbog čega individue pojedinih vrsta teško uspijevaju, tako da pri odabiru biljaka treba u velikoj mjeri poštovati uslove svjetlosti, sjenke i relativne vlage u vazduhu. • Prostor za igru djece mora da pruža uslove za bezbijedan boravak u njemu, da zadovoljava zdravstveno higijenske uslove (da je osunčan i ocjedit) i da ima:

	<ul style="list-style-type: none"> • Raznovrsne zastore za prostore različitih namjena • Opremu koja obezbjeđuje bogatstvo i kreativnost igre, sa minimalnom mogućnošću povrede • Dovoljno zelenila, drveće sa velikim krošnjama radi potrebnog zasjenčenja, sa ostavljanjem sunčanih prostora za igru. • Veliku važnost na ovakvim površinama ima dobro odabrani sadni materijal. Biraju se vrste koje mogu da podnesu penjanje, lomljenje i savijanje, a izbjegavaju se sve biljke sa izraštajima koji mogu da povrijede (trnovi, oštre grane, plodovi) i one vrste koje imaju otrovne djelove. • Usled velikog opterećenja i izloženosti zelenila oštećivanju, ove zelene površine zahtijevaju intezivno održavanje. • obodom, granicom parcele naročito prema saobraćajnicama preporučuje se tampon zelenilo i drvoredi (preuzeti uslove iz kategorije Linerano zelenilo). <p>Zelenilo u okviru centralnih funkcija</p> <p>Naročito je važan izgled zelene površine oko ulaza u objekat i prilaznih površina. Na tim površinama predvidjeti visoko dekorativne reprezentativne vrste sa ciljem da se istakne važnost samih objekata ispred kojih se nalaze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozelenjavanje se sprovodi primjenom autohtonih i odgovarajućih alohtonih vrsta, sa posebnom pažnjom na uređenje prilaza kompleksu, isticanje reklamnih i informacionih tabli , uz ostale elemente kao što su klupe, korpe za otpatke i adekvatno osvetljenje. • Potrebno je napraviti adekvatan izbor vrsta i voditi računa o svim kompozicionim elementima. Predložene vrste moraju biti dekorativne kako zbog boje i oblika cvjetova i plodova tako i zbog oblika krošnje drveća. Kombinacijom lišćarskih, zimzelenih I četinarskih vrsta drveća dobija se pozitivan efekat zelenila u svim godišnjim dobima. <p>Slobodne (računajući interne komunikacije i druge prateće sadržaje) i zelene površine u okviru ove namjene treba da zauzimaju minimum 30% od ukupne površine parcele.</p>
11.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE</p>
	<p>Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih i zemljnih radova bilo koje vrste na području zahvata naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema članu 87 i članu 88. Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list RCG“, br. 49/10 , 49/11 i 44/17), pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara radi utvrđivanja daljeg postupka.</p>
12.	<p>USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM</p>
	<p>Potrebno je obezbjediti prilaz i upotrebu objekta licima koja se otežano kreću ili se koriste invalidskim kolicima, u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20) i u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“, br. 48/13 i 44/15).</p>

13.	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	/
14.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
15.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	/
16.	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	/
17.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
17.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	<p>Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) • Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta • Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja • Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 kV <p>Prema grafičkom prilogu 12. „Plan elektroenergetike“ i prema uslovima nadležnog organa.</p>
17.2	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu
	<p>Prema grafičkom prilogu 14. „Plan hidrotehničke infrastrukture“ i prema tehničkim uslovima nadležnog javnog preduzeća.</p> <p>Akt Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, broj 6293/2 od 26.09.2024. godine.</p>
17.3	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu
	<p>Prema grafičkom prilogu 10. „Plan Saobraćaja“ i prema tehničkim uslovima nadležnog javnog preduzeća.</p> <p>Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, broj UPI 14-341/24-584/1 od 01.10.2024. godine.</p>

17.4	Ostali infrastrukturni uslovi
	<p>Telekomunikaciona mreža Prilikom izrade tehničke dokumentacije elektronske komunikacione infrastrukture poštovati:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl list CG", br.40/13) -Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata ("Sl list CG", br.33/14) -Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za priključenje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezivanje opreme i objekata ("Sl list CG", br.41/15) -Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.59/15) - Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.52/14) <p>Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost upućuje na primjenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojim se obavlja izrada tehničke dokumentacije http:// www.ekip.me/regulativa/; - sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip.me kao i adresu web portala http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip/login.jsp preko koga sve zainteresovane strane od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture.
18.	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA
	<p>Prije izrade tehničke dokumentacije shodno Zakonu o geološkim istraživanjima ("Sl.list RCG", br.28/93, 42/94, 26/07 i "Sl.list CG", br. 28/11) i Pravilniku o sadržaju projekta geoloških istraživanja ("Sl.list CG", br. 68/23) izraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborat o geofizičkim istraživanjima tla i - Elaborat o inženjersko-geološkim karakteristikama tla.
19.	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA
	/

20.	ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE			
Oznaka urbanističke parcele	UP 21, Zona A	UP 25, Zona A	UP 26, Zona A	UP 27, Zona A
Površina urbanističke parcele	1303 m ²	1096 m ²	1689 m ²	870 m ²
Minimalni indeks zauzetosti	0.40	0.40	0.40	0.40
Minimalna zauzetost parcele	521 m ²	438 m ²	675 m ²	348 m ²
Maksimalni indeks zauzetosti	0.75	0.75	0.75	0.75
Maksimalna zauzetost parcele	978 m ²	822 m ²	1266 m ²	653 m ²
Minimalni indeks izgrađenosti	1.5	1.5	1.5	1.5
Minimalni BRGP	1955 m ²	1644 m ²	2533 m ²	1305 m ²
Maksimalni indeks izgrađenosti	4.2	4.2	4.2	4.2
Maksimalni BRGP	5475 m ²	4603 m ²	7092 m ²	3654 m ²
Maksimalna spratnost objekta	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža	11 nadzemnih etaža
Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila				
<p>Stacionarni saobraćaj u granicama plana rješavan je u funkciji planiranih namjena prostora. Planom je predviđeno da vlasnici parcela rješavaju parkiranje vozila na svojim parcelama što je osnovni princip i za planirano stanje. Prilikom komasacije kada se udružuju dvije ili više urbanističkih parcela, dio ili jedna cijela urbanistička parcela može se privesti namjeni parking prostora u funkciji planiranog objekta. Takođe, na zahtjev vlasnika, urbanistička parcela u neposrednoj blizini planiranog objekta ili u okviru zone može se privesti namjeni parking prostora isključivo u funkciji tog objekta i kao takva se ne može koristiti u druge svrhe. Ovim DUP-om je prihvaćen princip da svaki objekat treba da zadovolji svoje potrebe za stacioniranjem vozila na parceli na kojoj se objekat gradi. Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru urbanističke parcele po normi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovanje 1 – 1.2 PM / 1 stambenoj jedinici; - trgovina 20-40 PM / 1000 m²; - poslovanje – 10 PM /1000 m². <p>Parking mjesta predvidjeti sa dimenzijama 2,5 x 5,0 m, min. 4,8 m. Obrada otvorenih parkinga treba da je takva da omogući maksimalno ozelenjavanje. Koristiti po mogućnosti zastor od prefabrikovanih elemenata (beton-trava) i uz ili između parkinga (poželjno na svaka tri parking mesta) zasaditi drvored, uvijek kada uslovi terena dopuštaju. Predlog konstrukcije parkinga od strane obrađivača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - d= 10 cm 				

- betonske raster ploče beton-trava
- zastor d= 5 cm
- međusloj od pijeska d= 15 cm
- granulirani šljunak / tampon
- donji noseći sloj d= 30 cm
- ukupna debljina.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja

Likovno i oblikovno rješenje građevinskih struktura mora da slijedi klimatske karakteristike područja i da svojim izrazom doprinosi opštoj slici i doživljaju uređenog turističkog mjesta. - Preporučuje se izgradnja kosih krovova blagog nagiba (približno 15°), dvovodnih ili razuđenih

- Obrada fasada mora biti izvedena od odgovarajućih materijala koji garantuju adekvatnu zaštitu enterijera objekata.

- Kolorit objekata uskladiti sa njihovom funkcijom, okolinom, građevinskim naslijeđem i klimatskim uslovima.

- Obrada površina partera mora odgovarati svojoj namjeni. Različitom obradom izdiferencirati namjensku podjelu partera.

- Sa aspekta ispravne znakovne organizacije strukture partera koja ima za cilj da obezbjedi spontano razdvajanje korišćenja partera i prijatan doživljaj u prostoru, potrebno je da dominiraju sledeće vrste obrada: - obrada zelene površine partera (prema programu i odredbama iznesenim u separatu hortikulture),

- obrada kolovoznih površina,

- utilitaristička obrada trotoara,

- posebna obrada pješačkih koridora (kamene ploče, bojeni beton, ferd-beton, beton kocke i drugo) u kombinaciji sa zelenilom,

- urbani dizajn i oprema

-Projektom uređenja terena predvidjeti odgovarajuće elemente urbane opreme, elemente za sjedenje i odmor, korpe za otpatke, žardinjere, higijenske česme i drugo. Odabrani elementi moraju biti funkcionalno-estetski usklađeni sa oblikovanjem i namjenom partera i objekata.

Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti

Na planu racionalizacije potrošnje energije predlažu se dvije osnovne mjere: štednja i korišćenje alternativnih, odnosno obnovljivih izvora energije.

Osnovna mjera štednje koju ovaj DUP predlaže je poboljšanje toplotne izolacije prostorija, koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje dok u zimskom zadržava toplotu. Osim odgovarajuće termoizolacije potrebno je voditi računa o adekvatnoj veličini otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima ovog podneblja. Klimatski uslovi Bara omogućuju korišćenje sunčeve energije. Predlaže se ugrađivanje krovnih solarnih kolektora koji mogu da uštede značajnu količinu energije za zagrijavanje vode. Veoma je ispravna orijentacija ka korišćenju solarne energije i svakako je treba dalje razvijati.

Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada ("Službeni list CG", br.47/13).

21.	DOSTAVLJENO: <ul style="list-style-type: none"> - Podnosiocu zahtjeva - Direktorat za inspekcijske poslove - U spise predmeta - a/a 	
22.	OBRAĐIVAČI URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:	Olja Femić Nataša Đuknić
23.		 DRŽAVNA SEKRETARKA Marina Izgarević Pavićević
24.	PRILOZI <ul style="list-style-type: none"> - Grafički prilozi iz planskog dokumenta - Kopija plana i List nepokretnosti - Akt Agencije za zaštitu životne sredine, broj 03-D-3596/2 od 23.09.2024. godine; - Akt Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, broj 6293/2 od 26.09.2024. godine; - Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, broj UPI 14-341/24-584/1 od 01.10.2024. godine. 	

Crna Gora

AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Priljena	24.09.2024						
Org. jed.		Let. klas.		Priloga		Vrijednost	

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI

Broj: 03-D-3596/2

Podgorica, 23.09.2024. godine

2

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE
Direktorat za građevinarstvo

Podgorica

Ul. IV Proleterske brigade br.19

VEZA: 03-D-3596/1 od 19.09.2024.godine

PREDMET: Odgovor na zahtjev u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova

Povodom vašeg zahtjeva, broj 06-333/24-4550/2, kojim ste tražili mišljenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju novog objekta na lokaciji katastarskih parcela br. 6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, a u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova preduzeću „SD REAL ESTATE“ doo Bar, obavještavamo vas sledeće:

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 20/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđen je spisak projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju nije moguće utvrditi koji su sadržaji planirani na predmetnoj lokaciji.

Smatramo da Investitora treba obavezati da, **kada bude jasno definisao planirane sadržaje na predmetnoj lokaciji, zatraži izjašnjenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu kod Agencije za zaštitu životne sredine.**

dr Milan Gazdić
DIREKTOR

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

AGENCIJA ZA
ZAŠTITU ŽIVOTNE
SREDINE
CRNE GORE

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Ul. Branka Čalovića br. 2, 85000 BAR

+382 30 312 938, +382 30 312 043

+382 30 312 938

vodovodbar@t-com.me
info@vodovod-bar.me

www.vodovod-bar.me

PIB: 02054779 • PDV: 20/31-00124-5

Broj 6293/2
Bar, 26.9.2024.godine

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Primljeno:	01.10.2024			
Org. jed.	Jed. u sa. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
		06-333/24-	4550/3	

Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine
IV Proleterske brigade broj 19
81 000 Podgorica

Predmet: Tehnički uslovi

Na osnovu zahtjeva "SD REAL ESTATE" DOO iz Bara, shodno vašem aktu broj 06-333/24-4550/4 od 13.9.2024. godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 20.9.2024.godine pod brojem 6293, dostavljamo vam tehničke uslove za izradu projektne dokumentacije za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama br.21, 25, 26 i 27, zona »A« u zahvatu DUP-a »Ilino«, odnosno na katastarskim parcelama br.6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, opština Bar.

Prilog:

- Tehnički uslovi

S poštovanjem,

Tehnički direktor:

Aneta Ceman
Alvin Tombarević

Izvršni direktor:

Mladen Đuričić
Mladen Đuričić

CKB 510-239-02

PBCG 535-10436-05

HB 520-19659-74

LB 565-544-07

ZB 575-786-92

NLB 530-20001-53

ERSTE 540-8494-77

AB 555-9002565371-88

Rješavajući po zahtjevu "SD REAL ESTATE" iz Bara, shodno aktu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine broj 06-333/24-4550/4 od 13.9.2024.godine, koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 19.9.2024.godine pod brojem 6293 izdaju se:

TEHNIČKI USLOVI

za izradu projektne dokumentacije za izgradnju novih objekata na urbanističkim parcelama br.21, 25, 26 i 27, zona »A« u zahvatu DUP-a »Ilino«, odnosno na katastarskim parcelama br.6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 sve KO Novi Bar, opština Bar.

a) Opšti dio

Vodovod:

1. Za registrovanje utroška vode svakog objekta potrebno je ugraditi vodomjer u šahti u skladu sa tehničkim propisima. Šaht treba da bude lociran u posjedu investitora, 1m od ivice parcele gledajući iz pravca mjesta priključenja na ulični cjevovod. U slučaju da je profil priključka vodomjera $\varnothing \geq 50\text{mm}$ potrebno je da minimalna dubina šahte, u koju se smješta mjerni instrument, bude $h=160\text{cm}$ (unutrašnje dimenzije), rastojanje od armature i fazonskih komada do unutrašnje ivice zida min 30cm, međusobno osovinsko rastojanje armature i fazonskih komada pri paralelnom postavljanju razvoda min 50cm. Pri čemu unutrašnje dimenzije šahte ne mogu biti manje od $a \times b = 100 \times 80\text{cm}$.
2. Kod vodomjera profila $\varnothing 50\text{mm}$ i više obavezno se ispred vodomjera ugrađuje zatvarač, hvatač nečistoće, MDK komad, ravni komad za smirenje toka vode, a iza vodomjera ravni komad i zatvarač. Iza vodomjera na koji je spojena hidrantska mreža objekta ili sprinkler sistem za gašenje požara, obavezno se ugrađuje zaštitnik od povratnog toka (nepovratni ventil). Dužina ravnog dijela za smirenje toka ispred i iza vodomjera iznosi 5D ispred i 3D iza vodomjera (D je profil priključnog voda).
3. Vodovodnu šahtu obavezno izvesti sa drenažom, penjalicama i poklopcem tako postavljenim da se vodomjer ne nalazi neposredno ispod otvora poklopca. Poklopac treba da bude kružnog presjeka min dimenzija $\varnothing 600\text{mm}$ ili kvadratnog $600 \times 600\text{mm}$, nosivosti prilagođene očekivanom opterećenju.
4. Potrebno je predvidjeti zasebno mjerenje utroška vode za stambeni dio objekta poslovni dio objekta i za hidrantsku mrežu.
5. Mjerenje isporučenih količina vode u objektima koji će se graditi ili postavljati na teritoriji Opštine Bar će se vršiti sledećim vodomjerima:
 - a) U objektima za individualno stanovanje – višestanznim vodomjerima sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - b) U objektima za kolektivno stanovanje – višestanznim vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase tačnosti »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - c) U objektima za obavljanje djelatnosti ili za smještaj i čuvanje sa profilom priključka na javni vodovod od 50mm ili većim – kombinovanim vodomjerom sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.
 - d) U poslovnim prostorima u objektu – višestanznim vodomjerom sa mokrim ili suvim mehanizmom klase »2« sa pripremom za daljinsko očitavanje putem radio veze.

6. Za objekte sa više od četiri stambene jedinice (stambene zgrade) može se predvidijeti ugradnja kontrolnih vodomjere za svaki ulaz posebno (vertikalno). Za svaku stambenu jedinicu predvidijeti ugradnju mjernih uređaja-vodomjera smještenih u kasetama na etažama, zajedničkim dijelovima stambene zgrade (hodnicima i holovima) stalno dostupnim za očitavanje, kontrolu i održavanje (uz mogućnost zaključavanja radi obezbjeđenja od oštećenja i krađe vodomjera). Vodomjeri sa horizontalnom osovinom se moraju postaviti isključivo horizontalno, odnosno sa vertikalnom osovinom isključivo vertikalno.
7. Za vrstu materijala priključka na vodovodnu mrežu predvidijeti PEHD (polietilen) ili PP (polipropilen). Maksimalno dozvoljeni profil priključka je $\varnothing 100\text{mm}$, pri čemu profil priključka mora biti manji od profila ulične cijevi na koju se planira priključenje.
8. Direktno uzimanje vode iz javne vodovodne mreže preko hidroforskih uređaja, dozvoljeno je samo kod cjevovoda prečnika $\varnothing 200\text{ mm}$ i više. Uređaj za povišenje pritiska kod direktnog spoja na vodovodnu mrežu obavezno mora biti opremljen frekventnom regulacijom. Iz cjevovoda prečnika manjih od $\varnothing 200\text{mm}$ voda za uređaj za povišenje pritiska se može uzimati samo preko zatvorenog prelaznog rezervoara sa slobodnim nivoom vode.
9. Direktno uzimanje vode iz javnog cjevovoda za sprinkler instalaciju (preko priključka za objekat) dozvoljeno je samo u slučaju kada je ulični cjevovod prečnika većeg ili jednakog $\varnothing 250\text{ mm}$. Za prečnike uličnih cjevovoda manjeg od $\varnothing 250\text{ mm}$ potrebno je izgraditi rezervoar dovoljne zapremine za potrebe sprinkler instalacija. Rezervoari se u ovom slučaju pune iz uličnog cjevovoda u skladu sa hidrauličkim proračunom iz projekta.

Fekalna kanalizacija:

1. Profil priključka i pad potrebno je odabrati u skladu sa izvedenim hidrauličkim proračunima, kao i na osnovu raspoloživih geodetskih kota. Minimalni profil priključka na gradsku kanalizacionu mrežu je $\varnothing 160\text{mm}$.
2. Sva neophodna geodetska mjerenja i uzdužne profile, predvidjeti tehničkom dokumentacijom.
3. Gradski sistem kanalizacione mreže je separatan, tako da se ne dozvoljava upuštanje atmosferskih voda u fekalnu kanalizaciju i obrnuto.
4. Ako je u sklopu objekta planira priprema hrane (restoran) potrebno je predvidijeti separator ulja i masti za sanitarne vode.
5. Kota dna priključne cijevi mora da bude min $2/3 D$ iznad kote dna priključnog šahta (D -nazivni prečnik cijevi).
6. Prilikom izrade projekta u dijelu ispuštanja otpadnih voda uzeti u obzir sve specifičnosti korisnika kanalizacije (kapacitet i tehnologija proizvodnje, količina, sastav i dinamika ispuštanja otpadnih voda, mogućnost recirkulacije i dr.), kao i ispoštovati "Pravilnik o kvaliteti i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda" Sl. list Crne Gore", br.056/2019
7. Za materijal za izradu priključka na fekalnu kanalizaciju predvidijeti atestirane PVC kanalizacione cijevi za uličnu kanalizaciju (tjemene nosivosti min SN4) ili PP (polipropilen).
8. Revizionna okna mogu biti kružnog ili četvrtastog poprečnog presjeka, monolitne AB, montažne AB i poliesterske izrade.
9. Na mjestima gdje je moguć uticaj morske vode predvidijeti šahte od poliestera.

d) Tehnička opremljenost projekta hidrotehničkih instalacija

I) Projekat unutrašnjih instalacija objekta

- Projekat treba da sadrži sve tekstualne i grafičke priloge za glavni projekat u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije. Projekat unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije treba izraditi u skladu s pravilima struke i odredbama važeće zakonske regulative, a mora obuhvatiti interne instalacije vodovoda i kanalizacije.

II) Projekat uređenja

1. U projektu dostaviti preglednu situaciju u odgovarajućoj razmjeri sa jasno naznačenim mjestom priključenja na gradsku ulični vodovodnu i kanalizacionu mrežu.
2. Na situaciji prikazati položaj sa naznačenim međusobnim rastojanjem planiranog objekta od postojećih i planiranih hidrotehničkih instalacija.
3. Projektom obavezno prikazati detalj vodomjernog šahta - vodoinstalaterski i građevinski, sa specifikacijom i pravim dimenzijama fazonskih komada i armatura da bi dokazali usvojene dimenzije, osnovu i presjek kao i njegovu lokaciju na situaciji.

Prilog:

- Situacija R 1:1000 – izvod iz katastra postojećih hidrotehničkih instalacija.

PJ Razvojni projektovanje:

.....
Branislav Orlandić

Tehnički direktor:

.....
Tombarević Alvin

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

Primljeno: 30.10.2024.				
Org. jed.	Jed. x as znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
06-333/24-	4550/5			

Bar, Crna Gora
Bulevar Revolucije br.1
tel: +382 030 312 447
www.nekretnine.co.me
e-mail: bar@uzn.gov.me

Broj: 917-dj-2086/2024

24.09.2024. godine

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE
IMOVINE

Ul. IV Proleterske brigade broj 19
PODGORICA

Veza: Vaš zahtjev broj 06-333/24-4550/5 od 13.09.2024. godine.

Poštovani,

U vezi Vašeg zahtjeva broj i datum gornji, u prilogu akta dostavljamo Vam
sl. zabilješku ovlaštenog službenog lica, sa pratećom dokumentacijom.

Srdačan pozdrav.

Prilog:
Kao u tekstu.

Načelnik,
Mrđan Kovačević

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

Bar, Crna Gora
Bulevar Revolucije br.1
tel: +382 030 312 447
www.nekretnine.co.me
e-mail:bar@uzn.gov.me

Broj: 917-dj-2086/2024

24.09.2024. godine

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

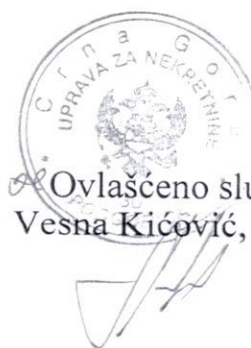
Veza: Vaš zahtjev i broj 06-333/24-4550/5 od 13.09.2024. godine

Shodno Vašem zahtjevu za izdavanje listova nepokretnosti i kopije katastarskog plana za kat. parcele broj 6454/17, 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u prilogu Vam dostavljamo traženo.

S poštovanjem,

Prilog:

- kopije plana;
- listovi nepokretnosti broj 4305, 694, 699, 1081, 4718, 1576 i 1581 KO Novi Bar.

Ovlašćeno službeno lice,
Vesna Kićović, ing. geodezije

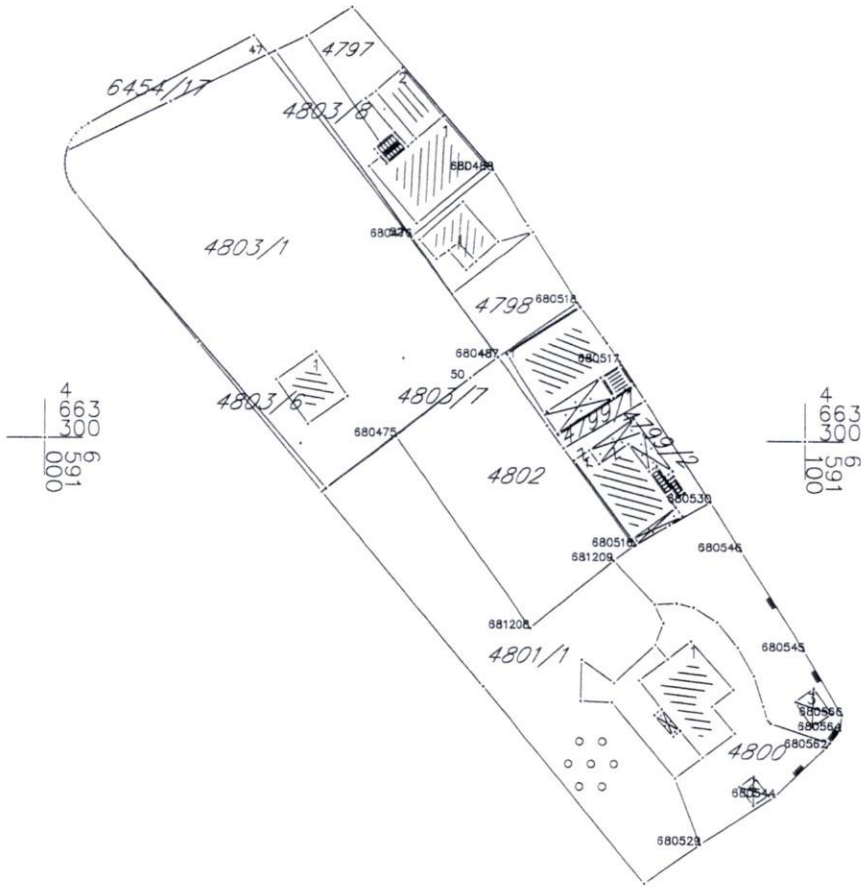
KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

4
663
400
1969

4
663
400
1969

4
663
300
1969

4
663
300
1969

4
663
200
1969

4
663
200
1969

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio: *[Signature]*

Ovjerava
Službeno lice: *[Signature]*

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32971/2024

Datum: 24.09.2024.

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu, , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4305 - IZVOD

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
6454	17		16	11/07/2023	Bjeliši	Nekategorisani putevi PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		71	0.00
								71	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava	Obim prava
601000060066	CRNA GORA PODGORICA Podgorica		Svojina	1/1
0000002901002	OPŠTINA BAR BULEVAR REVOLUCIJE BR.1 Bar		Raspolaganje	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
6454	17			2	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:49	Pravo službenosti
6454	17			3	Nekategorisani putevi	11/07/2023 9:50	Zabilježba spora POSLOVNE OZNAKE P. 903/21, KOJI SE VODI KOD OSNOVNOG SUDA U BARU, U PRAVNOJ STVARI TUŽIOCA DJOKMARKOVIĆ ZORANA IZ BARA, PROTIV TUŽENIH DRŽAVE CRNE GORE I OPŠTINE BAR, RADI UTVRĐIVANJA PRAVA SVOJINE OD 26.10.2021. GOD.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Mrdjan Kovacević dipl.pravnik

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:28:25

1 / 1

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32972/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 694 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4797			20 50		Iino	Dvorište KUPOVINA		229	0.00
4797		1	20 50		Iino	Porodična stambena zgrada GRAĐENJE		109	0.00
4797		2	20 50		Iino	Poslovne zgrade u vanprivredi GRAĐENJE		37	0.00
								375	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
1905947225010	JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4797		1	Porodična stambena zgrada	964	P1 109	/
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Dvosoban stan	1	P 70	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	2	P1 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		1	Stambeni prostor KUPOVINA Trosoban stan	3	PN 100	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010
4797		2	Poslovne zgrade u vanprivredi	990	37	Svojina JOVIČEVIĆ VELIŠA DANICA ŠUŠANJ Šušanj 1/1 1905947225010

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
------	---------	-------------	----	------------	------------------	---------------------------	------------

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4797				2	Dvorište	16/04/2024 8:54	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	1		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	2		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1	3		2	Stambeni prostor	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	1			1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu
4797	1			2	Porodična stambena zgrada	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA
4797	2			1	Poslovne zgrade u vanprivredi		Nema dozvolu
4797	2			2	Poslovne zgrade u vanprivredi	16/04/2024 8:53	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 506/2024 OD 29.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INESTITORA I JOVICEVIĆ DANICE, KAO SUINVESTITORA

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

 Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

1000000366

102-919-32973/2024

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32973/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 699 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4798			20 50		Ilino	Dvorište NASLJEDE		225	0.00
4798		1	20 50		Ilino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		46	0.00
								271	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
6010000104665 0	ŠTETIĆ PAVLE ANA 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 BERGERAC FRANCUSKA 0	Susvojina	1/2
2401969220018 0	JOVIĆEVIĆ GORAN ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar 0	Susvojina	1/3
1409944225012	JOVIĆEVIĆ JOVANKA ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar	Susvojina	1/12
1009953225019	STEVIC RADMILA Požarevačka lamela 7c Bar	Susvojina	1/12

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4798		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	960	P 40	Susvojina 1/2 ŠTETIĆ PAVLE ANA 6010000104665 13 RUE SULLY PRUD HOMME 24100 0 Susvojina 1/3 JOVIĆEVIĆ GORAN 2401969220018 ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar 0 Susvojina 1/12 JOVIĆEVIĆ JOVANKA 1409944225012 ul.Španskih boraca , Ilino bb Bar Susvojina 1/12 STEVIC RADMILA 1009953225019 Požarevačka lamela 7c Bar

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
------	---------	-------------	----	------------	------------------	---------------------------	------------

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4798				1	Dvorište	04/07/2024 8:8	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.
4798	1			1	Porodična stambena zgrada	04/07/2024 8:8	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA-UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA UZZ 729/2024 OD 25.04.2024.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

2c Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

1000000366

102-919-32974/2024

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32974/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1081 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4799	1		20 50	22/09/2021	Ilino	Dvorište		104	0.00
4799	1	1	20 50	22/09/2021	Ilino	Porodična stambena zgrada		93	0.00
								197	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
2011969280123	KORAĆ TAIB RAMIZ ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	1	1	Porodična stambena zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	P 79	Svojina KORAĆ TAIB RAMIZ 1/1 2011969280123 ŠPANSKIH BORACA BR. 6 ŠUŠANJ -

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	1			2	Dvorište	12/06/2024 11:2	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL STATE DOO BAR, KAO INVESTITORA I KORAĆ RAMIZA , KAO SUINVESTITORA I KORAĆ ZENA KAO SUINVESTITORA II
4799	1			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNIČKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 1452/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	1	1		1	Porodična stambena zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:29:44

1 / 3

1000000366

102-919-32975/2024

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32975/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 4718 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4799	2		20 50	22/09/2021	Ilino	Dvorište PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		172	0.00
4799	2	1	20 50	22/09/2021	Ilino	Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA		18	0.00
								190	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Prava	Obim prava
2003967280123	KORAĆ TAIB ZENO ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ -		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4799	2	1	Pomoćna zgrada PRAVOSNAŽNA ODLUKA SUDA	968	18	Svojina KORAĆ TAIB ZENO 2003967280123 ŠPANSKIH BORACA BR. 4 ŠUŠANJ -

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
4799	2			2	Dvorište	16/04/2024 8:58	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA UGOVORA O ZAJEDNICKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 400/2024 OD 13.03.2024 GODINE , ZAKLJUČEN IZMEDJU SD REAL ESTATE DOO BAR , KAO INESTITORA I KORAĆ RAMIZA , KAO SUINVESTITORA 1 I KORAĆ ZENA , KAO SUINVESTITORA 2
4799	2			3	Dvorište	20/08/2024 12:39	Zabilježba notarskog zapisa-sa oznakom pravnog posla ZABILJEŽBA NOTARSKOG ZAPISA ANEXA UGOVORA OZ AJEDNICKOJ IZGRADNJI UZZ BR. 1452/2024 OD 09.08.2024 GODINE U KORIST SD REAL ESTATE DOO BAR, KAO INVESTITORA
4799	2	1		1	Pomoćna zgrada		Nema dozvolu

Datum i vrijeme: 24.09.2024. 07:30:05

1 / 3

UPRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32977/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1576 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4800			20 50		Ilino	Dvorište NASLJEDE		500	0.00
4800			20 50		Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		173	7.28
4800	1		20 50		Ilino	Porodična stambena zgrada NASLJEDE		100	0.00
4800	2		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		12	0.00
4800	3		20 50		Ilino	Pomoćna zgrada NASLJEDE		13	0.00
4801	1		20 50	14/11/2019	Ilino	Voćnjak 1. klase NASLJEDE		886	37.30
4802			20 50		Ilino	Njiva 1. klase NASLJEDE		536	8.20
								2220	52.78

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
2803951220011	SPAHIJA SELIM SMAJIL Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4800		1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	955	P 80	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		2	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	P 12	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar
4800		3	Pomoćna zgrada NASLJEDE	980	13	Svojina SPAHIJA SELIM SMAJIL 1/1 2803951220011 Ilino, Šušanj, Španskih boraca br 8 Bar

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava

PRAVA ZA NEKRETNINE

CRNA GORA

PODRUČNA JEDINICA
BAR

Broj: 102-919-32979/2024

Datum: 24.09.2024

KO: NOVI BAR

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1581 - PREPIS

Podaci o parcelama

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4803	1		20 50	01/12/2022	Ilino	Dvorište KUPOVINA		500	0.00
4803	1		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		1071	8.03
4803	1	1	20 50	01/12/2022	Ilino	Porodična stambena zgrada KUPOVINA		46	0.00
4803	6		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		18	0.14
4803	7		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		2	0.02
4803	8		20 50	11/07/2023	Ilino	Livada I. klase KUPOVINA		19	0.14
								1656	8.32

Podaci o vlasniku ili nosiocu

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
000003440206 0	- SD REAL ESTATE D.O.O. BAR - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4803	1	1	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	985	P 46	Svojina - SD REAL ESTATE D.O.O. BAR 0000003440206 - JOVANA TOMAŠEVIĆA F4/2 BAR 0 0

Ne postoje tereti i ograničenja.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07 "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik

Mrdjan Kovačević dipl.pravnik

LIST NEPOKRETNOSTI IZBI - PREKUP

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost	Ukupna površina (m ²)	Ukupna vrijednost (kn)	Ukupna površina (m ²)	Ukupna vrijednost (kn)
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost
1

Redni broj	Opis nekretnosti	Ukupna površina	Ukupna vrijednost
1

SPISAK PODNIJETIH ZAHTJEVA NA NEPOKRETNOSTIMA

Br. parcele podbroj	Zgrada	Predmet	Datum i vrijeme	Podnosilac	Sadržina
	PD				
4803/1		102-2-465-5189/1-2019	31.12.2019 10:15	OPSTINA BAR, SEKRETARIJAT ZA	PREDLOG ZA EKSPROPRIJACIJU ZA KAT.P. 4803, 4801, 4796, 4813/1, 4814/1, 4733/1, 4816/7, 4816/8 KO NOVI BAR

Crna Gora
Opština Bar
Sekretarijat za komunalne poslove i državne imovine
saobraćaj

Pisarnica Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
Tel: +382 30 311 561
email: sekretarijat.kps@bar.me

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora

www.bar.me

Primijeno:	07.10.2024			
Org. jed.	Jed. rask. stvar.	Redn. broj	Prilog	Vrijednost
06-333/24-		4550/6		

Broj: UPI 14-341/24-584/1

Bar, 01.10.2024. godine

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, rješavajući po zahtjevu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, a na osnovu člana 17 Zakona o putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 82/20), člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20 i 86/22) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi:

R J E Š E N J E

Utvrđuju se saobraćajno-tehnički uslovi za izgradnju saobraćajnog priključka, za potrebe izgradnje novih objekata, na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, u zoni „A“, u zahvatu DUP-a „Ilino“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 32/09), opština Bar:

1. Priključak na javnu saobraćajnicu projektovati u skladu sa Planom, grafički prilog: Saobraćaj;
2. Urbanistička parcela mora da ima jedan kolski ulaz/izlaz na javnu saobraćajnicu;
3. Priključak je potrebno projektovati na maksimalnom rastojanju od raskrsnice;
4. Širinu priključka planirati u zavisnosti od usvojenog mjerodavnog vozila;
5. Mjerodavno vozilo se definiše na osnovu potrebe prilaznog puta, odnosno u zavisnosti od planiranog sadržaja na parceli;
6. Radijuse krivina pri ulasku/izlasku na UP dimenzionisati prema normativima za usvojeno mjerodavno vozilo;
7. Na priključku na put obezbijediti odgovarajuću preglednost za učesnike u saobraćaju;
8. Voditi računa o spoju prilaznog i javnog puta, za sami priključak koristiti materijale koji odgovaraju materijalima puta na koji se priključuje;
9. Uzdužne profile priključka prilagoditi terenu i okolnim objektima, uz obavezno postizanje poprečnih i podužnih nagiba potrebnih za odvođenje atmosferskih voda;
10. Na mjestu priključenja UP na javnu saobraćajnicu predvidjeti prelazne i oborene ivičnjake;
11. Na priključku UP na javnu saobraćajnicu projektovati horizontalnu i vertikalnu signalizaciju;
12. Obavezan dio tehničke dokumentacije je projekat saobraćaja i saobraćajne signalizacije, koji mora biti urađen u skladu sa važećim standardima, tehničkim uputstvima i normativima iz predmetne oblasti.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, obratilo se ovom Sekretarijatu zahtjevom, broj 06-333/24-4550/3 od 13.09.2024. godine, zavedenim u Opštini Bar, pod brojem UPI 14-341/24-584 od 23.09.2024. godine, za izdavanje saobraćajno-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije, za potrebe izgradnje novih objekata, na urbanističkim parcelama UP 21, UP 25, UP 26 i UP 27, u zoni „A“, u zahvatu DUP-a „Ilino“ („Sl. list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 32/09), opština Bar.

Uz zahtjev je priložen Nacrt urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije.

Članom 17 Zakona o putevima propisano je da organ uprave izdaje saobraćajno-tehničke uslove za priključenje na javni put, pri čemu predmetne uslove za opštinske puteve izdaje nadležni organ lokalne uprave.

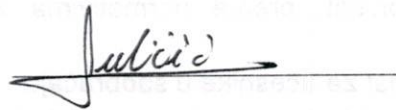
Članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata je propisano da uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana pribavlja Ministarstvo. Shodno članu 5 stav 1 alineja 16, organ za tehničke uslove je, pored ostalih, organ lokalne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Razmatrajući predmetni zahtjev, a uzimajući u obzir naprijed navedene propise, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

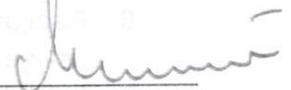
Rješenje je donijeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka iz razloga jer je utvrđeno da se Rješenje donosi u korist stranke.

Upustvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Glavnom administratoru Opštine Bar u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se ulaže preko ovog organa i taksira se sa 3 € administrativne takse.

Viši savjetnik III za saobraćaj,
Sandin Suličić

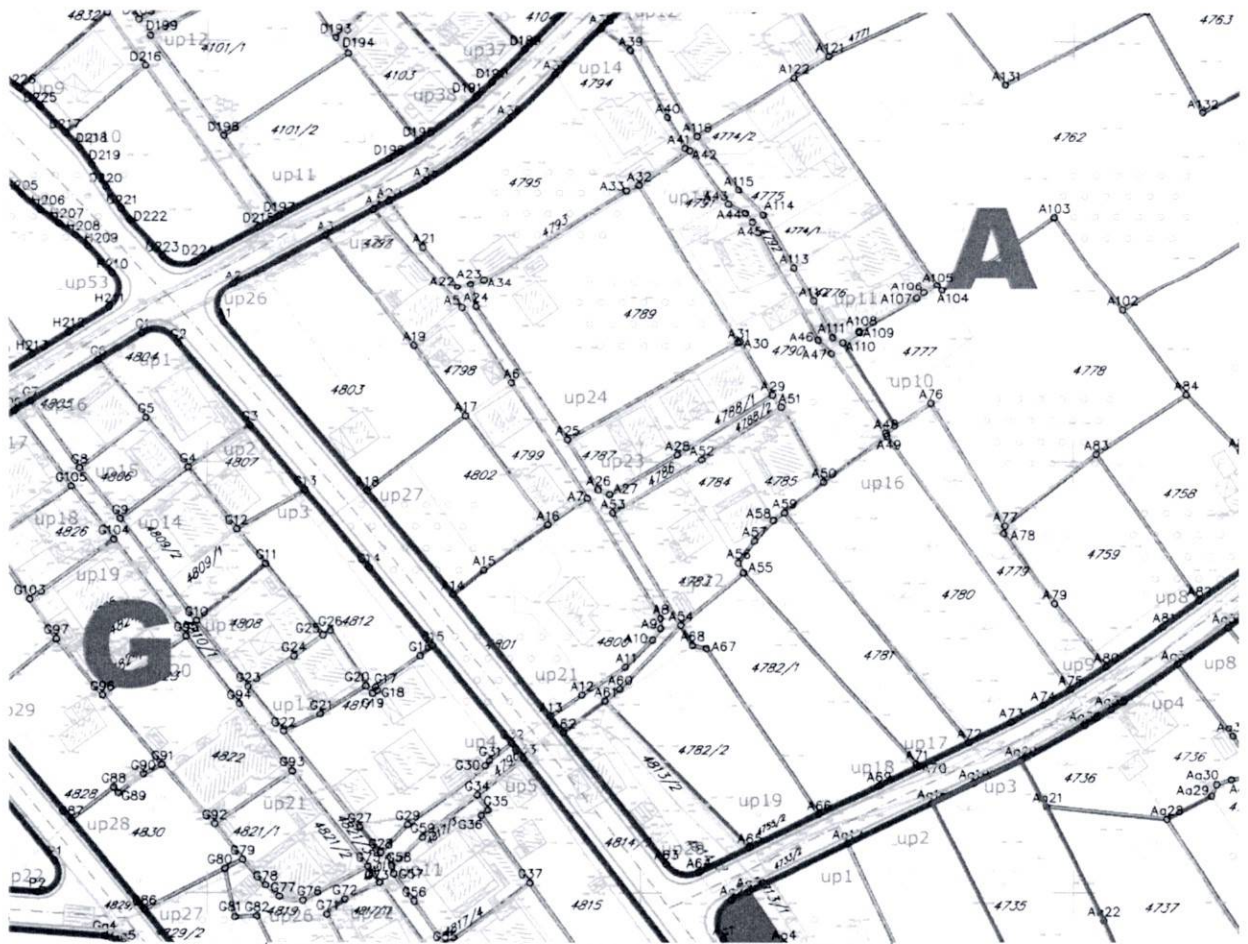
VD Sekretar
Milo Markoč

Dostavljeno: Podnosiocu zahtjeva; a/a.

Kontakt tel.: 030/311-561

E-mail: sekretarijat.kps@bar.me

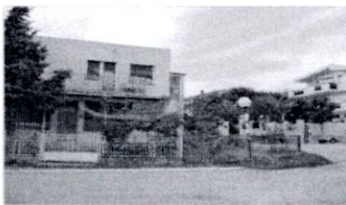

Legenda

- granica plana
- željeznička pruga i kondor
- regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice
- urbanistička zona
- urbanistička parcela
- urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi
- oznaka urbanističke zone
- oznaka urbanističke parcele
- postojeći objekti

DUP ILINO

7

PLAN PARCELACIJE

razmjera
R 1:1000

Koordinate gradjevinskih linija

G238 6591101.31 4663262.80
 G239 6591080.10 4663245.92
 G240 6591056.10 4663333.86
 G241 6591037.49 4663355.22
 G242 6591004.45 4663337.19

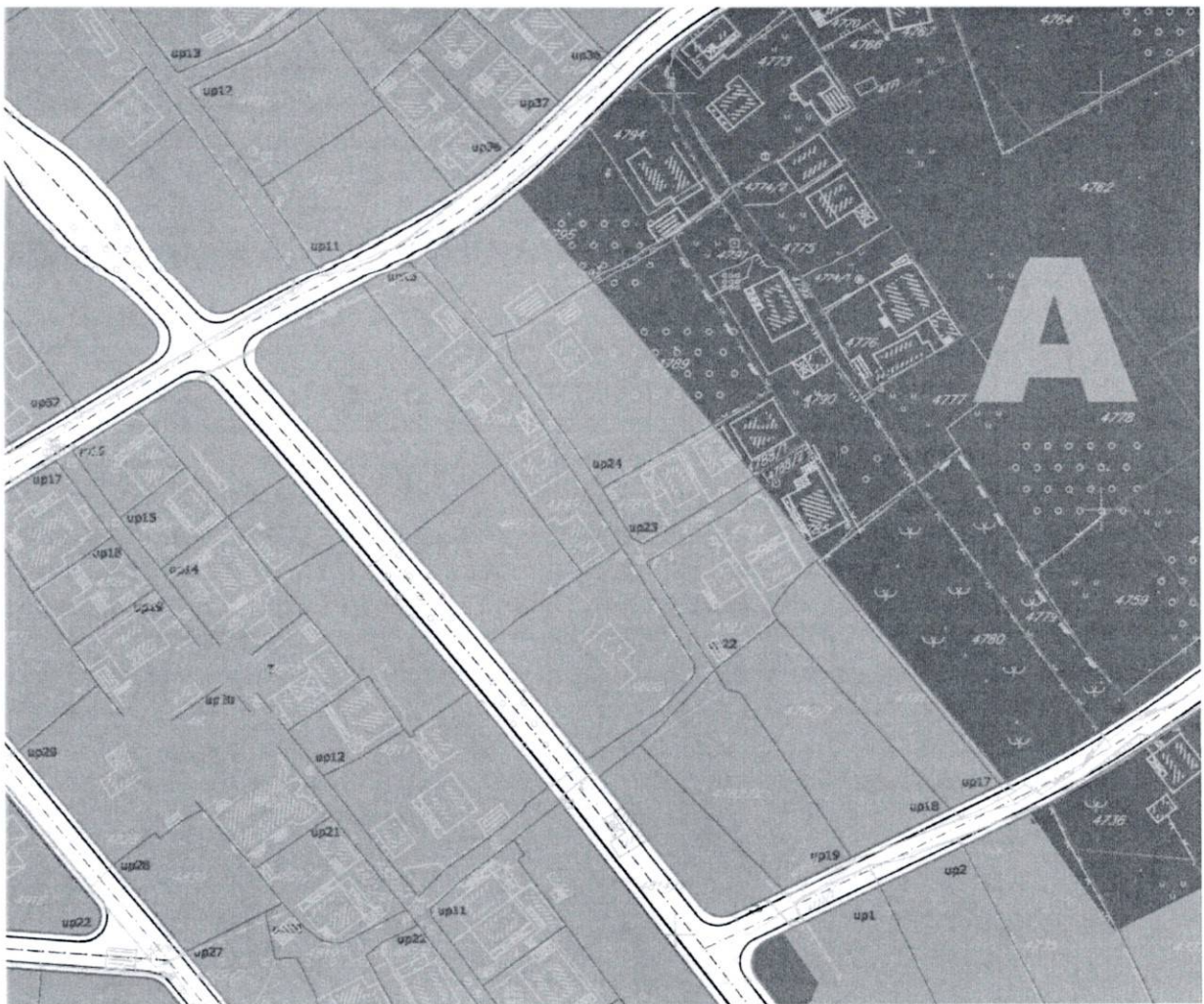
Legenda

- **granica parcele**
- **željeznička pruga i koridor**
- **regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
- **urbanistička zona**
- **urbanistička parcela**
- **urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi**
- A** **oznaka urbanističke zone**
- **oznaka urbanističke parcele**
- **postojeći objekti**
- **gradjevinska linija**
- **Kote gradjevinskih linija**

DUP ILINO

Legenda

- granica plana
- željeznička pruga i koridor
- regulacija vodotoka rijeke Zetice
- namjena stanovanje srednjih gustina
- namjena stanovanje velikih gustina
- namjena centralne funkcije
- namjena turističko stanovanje
- namjena centralne funkcije - škole
- oznake urbanističke parcele
- oznake urbanističke zone

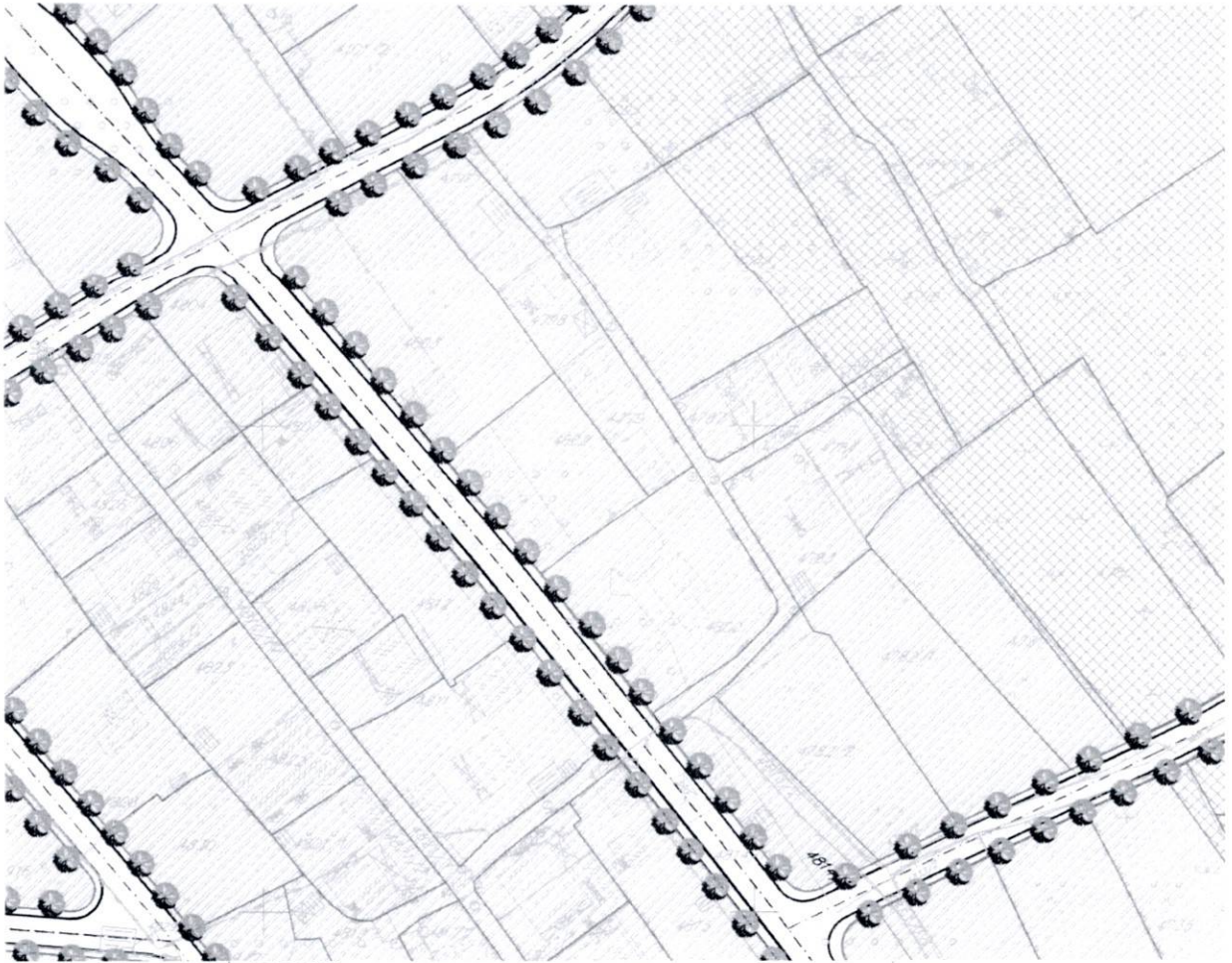
DUP ILINO

9

**PLAN
NAMJENE POVRŠINA**

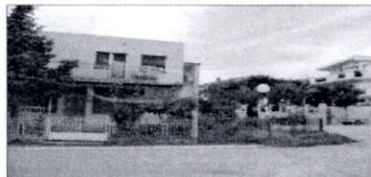
**razmjera:
R 1:1000**

legenda:

- granica plana
- zelenilo kolektivnog stanovanja
- zelenilo u okviru turističkog stanovanja
- zelenilo u okviru centralnih funkcija
- zelenilo u zoni obrazovanja
- zelenilo duž vodotoka
- Zelene površine manjih trgova, skverova i kružnih tokova
- rijeka Železnica
- linearno zelenilo

DUP ILINO

Legenda

- granice plana**
 - željeznička pruga i koridor**
 - regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
 - postojeći objekti**
 - urbanistička zona**
 - urbanistička parcela**
 - urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi**
 - oznaka urbanističke zone**
-
- TS 10/0,4 kV**
 - PLANIRANA TS 10/0,4 kV**
 - 10 kV KABAL**
 - 10 kV KABAL PLANIRAN**
 - 10 kV KABAL IZMESTEN**
 - GRANICE ZONA NAPAJANJA**

DUP ILINO

Legenda

- **postojeca ulica**
- **željeznička pruga i koridor**
- **regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
- **urbanistička zona**
- **urbanistička parcela**
- **urbanističke parcele namijenjene komunalnoj infrastrukturi**
- **oznaka urbanističke zone**
- **oznaka urbanističke parcele**
- **postojeci objekti**
- **postojeci tk čvor RSS Ilino 1**
- **postojede tk okno**
- **postojede tk kanalizacija**
- **postojedi spoljašnji tk tvod**
- **postojedi unutrašnji tk tvod**
- **planirano tk okno**
- **planirana tk kanalizacija**
- **K.A.1.139 broj planiranog tk okna**
- **K.A.2.FVC broj FVC cijevi 110mm u planiranoj tk kanalizaciji**

DUP ILINO

Legenda

- **urbanistički plan**
- **željeznička pruga i koridor**
- **regulacija vodotoka rijeke Zeljeznice**
- **urbanistička zona**
- **urbanistička parcela**
- **urbanističke parcele namjerjene komunalnoj infrastrukturi**
- **oznaka urbanističke zone**
- **oznaka urbanističke parcele**
- **postojeci objekti**

- **Postojeća vodovodna mreža**
- **Planirana vodovodna mreža**
- **Protivpožarni hidrant**
- **Postojeća fekalna kanalizacija**
- **Planirana fekalna kanalizacija**
- **Postojeća atmosferska kanalizacija**
- **Planirana atmosferska kanalizacija**

DUP ILINO

IZJAVA GLAVNOG INŽENJERA DA JE TEHNIČKA DOKUMENTACIJA
IZRAĐENA U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA

OBJEKAT ¹	STAMBENO POSLOVNI OBJEKTI
LOKACIJA ²	Urbanističke parcele UP 21, 25, 26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar
VRSTA I DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ³	ELABORAT O UKLANJANJU OBJEKTA - KP 4797 - objekat 1 (porodična stambena zgrada) i objekat 2 (poslovni objekat), KP 4798 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), 4799/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada), KP 4799/2 – objekat 1 (pomoćni objekat), KP 4800 objekat 1 (porodična stambena zgrada), objekat 2 i objekat 3 (pomoćni objekti) i KP 4803/1 - objekat 1 (porodična stambena zgrada)
GLAVNI INŽENJER ⁴	Branko Nestorović, m.i.arh.

I Z J A V L J U J E M,

da je ovaj projekat urađen u skladu sa:

- Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donešenim na osnovu navedenog zakona;
- posebnim propisima koji direktno ili na drugi način utiču na osnovne zahtjeve za objekte;
- pravilima struke i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

(potpis glavnog inženjera)

Bar, 20.10.2024. godine

(mjesto i datum)

(potpis odgovornog lica)

¹ Naziv projektovanog objekta

² Mjesto građenja, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat izvedenog objekta

⁴ Ime i prezime glavnog inženjera.

2. TEKSTUALNA DOKUMENTACIJA

2.1. TEHNIČKI OPIS OBJEKTA

Lokacija: Urbanističke parcele UP 21, 25, 26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar

Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o. Bar

Projektant: "2ARH" d.o.o. Bar

2.1.1. Opšti podaci o lokaciji objekta

Na osnovu urbanističko-tehničkih uslova broj: **06-333/24-4550/7** izdatim od strane Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine u Podgorici od **10. oktobra 2023.** godine, a sve na osnovu člana 114. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20). Planirano je uklanjanje postojećeg objekata na urbanističkim parcelama UP 21, 25, 26 i 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Ilino", Opština Bar, a u svemu prema Ugovoru sa Investitorom.

Radovi obuhvataju poslove i radnje na uklanjanju postojećih objekata na katastarskim parcelama:

- **Katastarska parcela 4797** - objekat 1 - stambeni objekat, Pr +2 , objekat 2 – poslovni objekat Pr, ukupne bruto površine 307,00 m²
- **Katastarska parcela 4798** – objekat 1 - stambeni objekat, Pr, ukupne bruto površine 40,00 m²
- **Katastarska parcela 4799/1** – objekat 1 - stambeni objekat, Pr+2, ukupne bruto površine 400,00 m²

- **Katastarska parcela 4799/2** - objekat 1 - pomoćni objekat Pr+2, ukupne bruto površine 300,00 m²
- **Katastarska parcela 4800** – objekat 1 – stambeni objekat, Pr ukupne bruto površine 100,00 m², objekat 2 i objekat 3, pomoćni objekti bruto površine 12 i 13 m²
- **Katastarska parcela 4803/1** – objekat 1 - stambeni objekat, Pr, ukupne bruto površine 46,00 m²

Ovim Elaboratom tehnički se razrađuju rješenja, odnosno postupci i način uklanjanja postojećih objekata na 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar.

Pored toga ovim Elaboratom određuje se postupak i način obezbjeđenja, primjene i sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu.

2.1.2. Opis postojećeg stanja

Radovi obuhvataju poslove i radnje na uklanjanju stambenih i poslovnih objekata različite spratnosti ukupne bruto površine 1232 m².

Konstrukcija objekta – postojeće stanje

Konstruktivni sistem objekat je klasična AB ramovska konstrukcija sa ispunom od giter bloka ili montažna čelična konstrukcija sa drvenom oblogom. Temeljenje objekata je uglavnom na trakastim AB temeljima. Krovovi objekata su varijacije kosih drvenih ili betonskih konstrukcija pokrivena crepom ili ravnih betonskih krovova. Debljina spoljnih zidova je 20 cm obostrano malterisanih. Pod prizemlja je izdignut h=20 cm od okolnog terena.

2.1.3. Opis planirane tehnologije uklanjanja objekata

Ovim projektom se definiše način rušenja postojećih objekata. Rušenje objekata može se vršiti ručno, mašinski ili miniranjem. Izabrano je kombinovani način rušenja ručno uz pomoć mašina a sve zbog lokacije objekata.

1. Prvi korak je ograđivanje metalnom netransparentnom ogradom i vidno obeležavanje prostora na kome se sprovodi uklanjanje - rušenje.
2. Drugi korak je preduzimanje mjera na smanjenju zagađenja pri uklanjanju objekata.
3. Sprovođenje mera zaštite susednih objekata – sve vrijeme trajanja uklanjanja objekata kao i izgradnje novog objekta.
4. Građevinski i drugi otpadni materijal koji može nastati u toku uklanjanja objekta propisno se razvrstava i transportuje u skladu sa zakonom.
5. Po izvršenom uklanjanju objekata mora se izvršiti uređenje zemljišta i odvoz građevinskog otpada u skladu sa posebnim propisima. Izvođač je dužan da izravna teren i okolinu dovede u uredno stanje.

Uticao uklanja objekta na stabilnost susjednih objekata i bezbjednost saobraćaja

Predmetne parcele na kojima se nalazi objekti i koje su deo ovog Elaborata prilikom rušenja istih biće ograđena čvrstom ogradom. Objekti koji se nalaze u blizini urbanističkih parcela na kojoj se nalazi postojeći stambeni objekat nalaze se na bezbjednoj udaljenosti od objekata i prilikom rušenja istih njihova stabilnost neće biti ugrožena.

Predmetna lokacija se nalazi pored lokalne javne saobraćajnice, tako da prilikom rušenja objekat bezbjednost saobraćaja ne smije biti ugrožena. Iako se objekti ne nalaze neposredno pored ulice potrebno je da se lokacija ogradi čvrstom ogradom.

Uticao uklanja objekta na stabilnost okolnog zemljišta

Konfiguracija terena je takva da prilikom rušenja objekata neće imati uticaja na stabilnost okolnog zemljišta.

Prednosti tehnologije građevinsko rušenja

S obzirom na sve navedeno, očito je da za rušenje objekata u urbanim sredinama i sredinama uz saobraćajnice značaja tehnologija građevinskog rušenja predstavlja najkvalitetnije i najsigurnije rješenje.

Iz mnoštva prednosti koje ova tehnologija ima, ovde naglašavamo slijedeće:

- a.** Sigurno rušenje, bez vibracija, buke ili prašine (vodene zavjese)
- b.** Troškovno vrlo učinkoviti i uporedivo manji u odnosu na ostale tehnologije rušenja
- c.** Sa ekološkog aspekta ovo je jedino prihvatljivo rješenje rušenja građevinskih objekata.

2.1.4 .Terenski i lokalni uslovi

Predmetni objekti su pristupačni sa asfaltnog puta, međutim, i pored toga što su objekti slobodnostojeći potrebno je biti obazriv prilikom rušenja predmetnih objekata. Po obodu parcele postaviće se ograda sa čeličnom ispunom iz razloga jer sa jedne strane se nalazi – javni put. Širina trotoara i ograda će obezbjeđivati bezbjedan utovar šuta uz pažljivu manipulaciju rukovaoca građevinske mašine. Posebno treba obratiti pažnju da se izbjegne pretovar i rasipanje šuta na spoljnu stranu vozila. Redosled radova i način obezbjeđenja će biti prikazan na organizacionoj šemi gradilišta koji je obavezan da uradi izvođač radova.

Instalacije

Pomenuti objekat je potrebno isključiti sa mreže (elektroivodovod) prije nego se pristupi radovima (iz izvoda katastra).

Obezbjeđenje radne snage i opreme

Za izvođenje predmetnih radova, investitor treba da obezbijedi stručnu i kvalifikovanu radnu snagu i kvalitetnu mehanizaciju sa obučanim rukovaocima. Pošto se radi o kratkotrajnom poslu organizaciju gradilišnih prostorija će se riješiti u fazi gradnje što nije predmet ovog elaborata.

2.1.5. Tehnologija izvođenja radova

Prethodni radovi

Prije početka radova vrši obezbjeđenje zone postavljanjem trake upozorenja i signalizacijom koja treba da spriječi eventualno ometanje izvođenja radova od strane nezaposlenih kao i omogući bezbjednost istih. Gradilište se ograđuje i obezbjeđuje zaštitnom ogradom (limena-čvrsta, dobro učvršćena zbog vjetra).

Pristup nezaposlenim licima je strogo zabranjen, što će se označiti vidnim natpisom na ulazu u zonu gradilišta – rušenje objekta. Takođe, postaviti znak obavještenja, da je svim prisutnim na gradilištu obavezna upotreba zaštitnih sredstava i opreme.

Ugroženo područje mora biti zaštićeno cello vrijeme dok traje rušenje objekata i raščišćavanja placa.

Rušenje objekta

Objekti će se rušiti kombinovano, ručno i upotrebom mehanizacije tj. bagera koji će u slučaju potrebe koristiti poseban dodatak – hidraulični čekić. Dužina ruke bagera će obezbijediti distance bagera i spriječiti eventualno obrušavanje elemenata konstrukcije objekta na mašinu i time je ošteti ili ugrozi rukovaoca. Propisano rastojanje mašine od objekta koji se ruši je najmanje 1,5 puta veće od visine objekta koji se ruši. Za rušenje objekata je neophodno da angažovana mašina -gusjeničar.

Građevinske mašine i uređaji za rad na mehanizovani pogon, koja će se eventualno prema potrebi koristiti na rušenju objekta moraju u pogledu zaštite na radu odgovarati specifičnim uslovima građevinarstva. Zaštitne naprave, ugrađene na mašinama i uređajima moraju odgovarati uslovima rada i stepenu ugroženosti zaposlenih koji njima rukuje.

Prije postavljanja na mjesto rada građevinske mašine i uređaji moraju biti pregledani i provjereni, a sve u cilju njihove ispravnosti za rad.

Bageri i gusjeničari su opremljeni sa pripadajućim specijalnim hidrauličkim alatima za drobljenje betona i rezanje armaturnog željeza. Izvedbe hidrauličkih bagera specijalno opremljenih za rušenje (DEMOLITION izvedbe) razlikuju se od ostalih bagera "normalne izvedbe" po cijelom nizu karakteristika koje im omogućavaju efikasan rad u otežanim uslovima rušenja građevina. Najznačajnije karakteristike koje razlikuju DEMOLITON izvedbe bagera od običnih su slijedeće:

- a)** produžene ruke bagera radi većeg dohvata alata za rušenje (20 ili 24 m), pa čak i >50 m
- b)** kontrategovi za stabilizaciju stroja kod rada sa dugačkim rukama
- c)** pojačani donji postroj
- d)** pojačani protok (do 50%) i pojačani pritisak u hidrauličkom sistemu (do 350 bar) radi omogućavanja rada sa teškim hidrauličkim alatima (alati od 1,5 do 4.5 tone težine)
- e)** proširene i produžene gusjenice bagera (LC izvedba) radi smanjivanja opterećenja (kg/cm^2) i povećanja stabilnosti stroja
- f)** dodatna zaštite kabine
- g)** brze spojke za brzu izmjenu alata za rušenje povećana ukupna masa bagera 30-40% u odnosu na normalnu izvedbu baznog.

2.1.6. Upravljanje građevinskim materijalom i otpadom

Otpad je svaka materijala ili predmet koje je vlasnik odbacio ili je dužan da odbaci. Klasifikacijom otpada vrši se podjela po grupama, podgrupama i vrstama, a sve u skladu sa porijeklom otpada.

Klasifikacija otpada vrši se na osnovu kataloga otpada.

Podjela otpada:

Prema poreklu/mestu nastanka:	U zavisnosti od stepena opasnosti:
A. KOMUNALNI - otpad iz kućanstva i/ili otpad iz proizvodnje i/ili uslužne delatnosti.	A. Neopasni
B. PROIZVODNI - nastaje u proizvodnom procesu u industriji, pri radu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada	B. Opasni C. Inertni - otpad koji ne podleže značajn fizičkim, hemijskim i/ili biološkim promjenama.

Uklanjanje objekata je aktivnost koja obuhvata sledeće korake:

- a) zbrinjavanje zaostatka tehnološkog procesa
- b) zbrinjavanje i izmiještanje opreme
- c) rušenje
- d) zbrinjavanje iskoristivnog građevinskog otpada
- e) trajno deponovanje neiskoristivog otpada.

Zaštita životne sredine i vrijednih prirodnih resursa podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine teritorije Opštine Bar, kako uže gradske sredine tako i šireg gradskog okruženja. Uslove za zaštitu životne sredine i prirodnih resursa treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja rušenja, u fazi rušenja i u fazi korišćenja.

Predmetni objekat će se rušiti u fazama. Prilikom rušenja objekta, nema neke značajne eksploatacije prirodnih resursa i energije.

Otpad iz prostorija koje koriste isključivo zaposleni ima karakteristike kućnog inertnog otpada. Sa gledišta zaštite životne sredine značajno je da se sve navedene i druge vrste opasnog otpada moraju separatno sakupljati i evakuisati. Celokupni čvrsti otpad koji se prema posebnim ugovorima ne reciklira, odlaže se u sudove komunalnog preduzeća iz Bara koje ih prema ugovoru prazni, a otpad odvozi svojim specijalnim vozilima.

Za razliku od sitnog inertnog otpada koji nastaje uglavnom aktivnostima zaposlenih prilikom samog izvođenja rušenja objekta doći će do stvaranja većih količina otpada. Već je u dokumentaciji naglašeno da se kao sastavni deo radova u građevinarstvu pojavljuju i iskopi. U konkretnom slučaju količine iskopa će biti jako male. Kao posljedica ovoga doći će do pojave određene količine zemlje, koja neadekvatnim odlaganjem, na za to predviđeno mjesto, može uticati na kvalitet životne sredine. U ovom slučaju materijal koji će se javiti tokom iskopa pri obavljanju radova rušenja će se koristiti za zaravnavanje lokacije. Najveći dio otpada će da sačinjava građevinski šut, elektro kablovi i AB elementi koji će se takođe odvoziti na prethodno definisane lokacije u dogovoru sa lokalnom samoupravom.

U fazi rušenja objekat na površini terena ne mogu dospjeti otpadne materije, koje mogu biti opasne i štetne (mašinsko ulje, gorivo i sl.). U zoni rušenja predmetnih objekata će biti izgrađen sanitarni čvor koji se sastoji od nužnika, kupatila i umivaonika. Umivaonici će biti izgrađeni po principu korita. Za odvod prljave vode koristi se namjenski izgrađena privremena vodonepropusna septička jama. Pražnjenje septičke jame vršiće preduzeće nadležno za komunalne poslove u Baru. Sanitarni čvor na gradilištu se locira na najpovoljnije mjesto, a ujedno se dovoljno udaljuje od stambenih drugih objekata (pri izgradnji sanitarnog čvora mora se voditi računa da odstojanje od najbližih mjesta rada ne bude veća od 20m).

Za dezinfekciju sanitarnog čvora koristi se TEGO-51, halamid i hozocid. Nužnici se hlorišu svaki dan, a podovi su izrađeni od materijala koji se lako održava. Ovakvom organizacijom gradilišta predmetnog objekta neće doći do negativnog uticaja na podzemne i površinske vode. Već je navedeno da se sitniji čvrsti otpad sklanja u metalne kontejnere i da se ne spaljuje tako da u vazduh neće dospjeti hemijski štetne materije.

Već više puta je navedeno da djelatnost, kao i na opisani način uklanjanja otpada pri rušenju predmetnih objekata, nema za efekat pojavu ekstremnog zagađenja u toku izvođenja radova. Nema farbanja niti obrade metalnih površina kao niti upotrebe opasnih supstanci koje bi mogle da ugroze okolinu. S obzirom da je riječ o rušenju i da se upotrebljava teška mehanizacija, može se očekivati izvjesna emisija štetnih materija u vazduh. Međutim, ta emisija ne može da bude uporediva sa emisijama koje se dešavaju na magistralnim i gradskim okolnim saobraćajnicama. Iz opisanog postupka rušenja objekta, može se sagledati da materijali koji se koriste nisu materije koje su opasne. U toku tog procesa može doći do emisije prašine, ali ne u većim količinama i bitno je istaći da su ovi radovi kao i njihovi efekti privremenog karaktera. Nema kontinuiranog oslobađanja štetnih nusprodukata u velikim količinama. Emisije gasova iz motora mehanizacije će biti ali ne u tim koncentracijama da se izazove nepodnošljivo širenje neprijatnih mirisa u okolinu.

Za očekivati je i pojavu povećane buke na lokaciji rušenja i ovde je potrebno istaći da su efekti povećane buke privremenog karaktera.

Takođe ćemo navesti da će nosilac projekta i izvođač radova biti u obavezi da prilikom stupanja mehanizacije sa lokacije na lokalne i regionalne puteve izvrši čišćenje njihovih točkova. Na ovaj način se zemlja koja je eventualno zaostala na točkovima mehanizacije neće raznositi po lokalnim i drugim putevima. Prilikom izvođenja pripremnih radova naročito pri sređivanju prilaza neće se vršiti velika prosjeka rastinja. Dakle na lokaciji nema šuma, močvara, a region nema dodira sa morskom obalom. Obim

zahvata u cjelini nije toliki da možemo govoriti o značajnim posljedicama tipa stvaranja poplava i bujica i sl.

Prilikom rušenja postojećeg objekta i izvođenja planiranih kao otpad će nastati velike količine prije svega metala, elektro kablova i betona. U skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl.listCG”, br.59/13) navedene su oznake tipova otpada prema osobinama otpada i djelatnostima iz kojih potiče otpad.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, klasifikovanje neopasni otpad koji nastaje tokom obavljanja djelatnost i rušenja postojećih objekata na lokaciji.

<i>OZNAKA</i>	<i>VRSTA OTPADA</i>
17 01 01	Beton
17 01 02	Cigle
17 01 03	Pločice i keramika
17 02 01	Drvo
17 02 02	Staklo
17 02 03	Plastika
17 03 02	Bituminizirane mješavine
17 04 01	Bakar,bronza,mesing
17 04 02	Aluminijum
17 04 05	Gvožđe i čelik
17 05 04	Zemljište i kamen
17 08 02	Građevinski materijal na bazi gipsa
15 01 01	Papirna i kartonska ambalaža

Čvrsti otpad kao što je beton, plastika, metal mora da se separirati i odlagati u posebne kontejnere specijalizovanog preduzeća i odvoziti na reciklažu.

Posebne mjere zbrinjavanja građevinskog otpada

Posmatrajući kompletno problematiku zbrinjavanja građevinskog otpada, uređenja okoline gradilišta i zaštitu životne sredine, mora se u punom smislu riječi konstatovati da je rušenje objekata specifičan projekat.

Ovo je gradilište u pravom smislu te riječi pošto isto služi kao baza za dopremu alata, materijala, opreme, ljudstva i kao mjesto izvođenja radova. Prema tome, na tako oformljenom gradilištu (bazi) obavljaju se građevinski zahvati u smislu rušenja i raspoloživi teren se uz minimalne pripreme i eventualne manje građevinske zahvate (npr. postavljanje kontejnera za boravak ljudi, uređenje terena za odlaganje materijala i alata, parkiranje vozila, postavljanje ograde i sl.) prilagodi potrebama boravka ljudi i omogući efikasnije rušenje.

Shodno Pravilniku o postupanju sa građevinskim otpadim, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. List RCG", br. 50/12) mora se preduzeti sledeće:

- Građevinski otpad na gradilištu skladišti se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu ili u objektu u kojem se izvode građevinski radovi može se vršiti u kontejnere postavljene na gradilištu, uz gradilište ili uz objekat na kojem se vrše građevinski radovi.
- Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava bez pretovara odvoženje otpada u postrojenje za dalju obradu.
- Investitor mora obezbijediti da se iz objekta izdvoji opasan građevinski materijal, radi sprečavanja miješanja opasnog građevinskog materijala sa neopasnim građevinskim otpadom, ukoliko je to tehnički izvodljivo.

- Građevinski otpad može se privremeno skladištiti na gradilištu do završetka građevinskih radova, a najduže jednu godinu.
- Građevinski otpad može se privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada.
- Investitor objekta čija je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2000m³ sačinjava plan upravljanja građevinskim otpadom.
- Građevinski otpad investitor, odnosno izvođač građevinskih radova koji je ovlašten od strane investitora, predaje sakupljaču građevinskog otpada ili neposredno postrojenju za obradu građevinskog otpada.
- Preradu građevinskog otpada investitor može da vrši na gradilištu na osnovu dozvole u skladu sa zakonom.
- Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremina otpada ne prelazi 50 m³.
- Azbestcementni otpad mora se pakovati u zatvorene kese ili foliju, tako da se spriječi ispuštanje azbestnih vlakana u životnu sredinu u toku utovara, prevoza i istovara na deponiju.
- Cement azbestni otpad može se pakovati u kese od platna, vještačke materije ili polietilensku foliju debljine najmanje 0,4 milimetra ili slojeve rastegljive folije ukupne debljine najmanje 0,6 milimetara.

2.2. TEHNIČKI USLOVI ZA IZVOĐENJE RADOVA

2.2.1. PRIPREMNI RADOVI

2.2.1.1. Osiguranje granica gradilišta u odnosu na okolni prostor

Za obezbjeđenje granica gradilišta moraće se uraditi ograda na granicama urbanističkih, odnosno katastarskih parcela na kojoj se predviđa izgradnja poslovno stambenog objekta u Baru.

Gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svim licima osim zaposlenih angažovanih na izvođenju radova.

Ukoliko je neophodno prisustvo ili prolaz drugih on će se izvršiti uz saglasnost rukovodioca gradilišta, upotrebom odgovarajuće signalizacije, a u slučaju dužeg zadržavanja prolaznika potrebno je primjeniti mjere za nesmetano odvijanje saobraćaja.

Skladištenje neophodnih materija i sredstava rada izvršiti bez opasnosti ugrožavanja saobraćajnica i sigurnosti lica koja prolaze u neposrednoj blizini radilišta.

Takođe je neophodno preduzeti sledeće mjere zaštite: postaviti znakove upozorenja, obavještenja i zabrane. Neposredno na prilazima gradilištu postaviti table sa informacijama o Izvođaču i Investitoru radova i table sa sledećim sadržajem:

2.2.1.2. Uređenje i održavanje pristupnih saobraćajnica (prilazi, prolazi, putevi i sl.)

Da bi se radovi normalno odvijali potrebno je do objekta obezbijediti normalne pristupe, kako za sva mehanizovana sredstva, tako i za zaposlene.

Kod korišćenja javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će to obavljati na propisan način tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja i ne smije dozvoliti zatrpavanje prolaznih puteva i saobraćajnica građevinskim ili sličnim materijalom, opremom itd.

Za prilaz i utovar materijala neophodno je neophodno je organizovati siguran transportni put odnosno utovarne površine.

Izvođač treba obezbijediti siguran i nesmetan prolaz svim učesnicima saobraćaja na saobraćajnicama oko gradilišta.

Uređenje unutrašnje saobraćajnice u toku radova izvršit će odgovorni rukovodilac prema potrebi organizacije procesa rušenja. Ista mora biti potrebne nosivosti. Brzina odvijanja saobraćaja mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako to zahtjeva sigurnost kretanja zaposlenih na izvođenju radova, te postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulazu u gradilište.

Saobraćajnica mora biti propisano označena sa putokazima, a svako nepotrebno zadržavanje je najstrožije zabranjeno, kao i nepotrebno odlaganje materijala i opreme. Ograđivanje i obezbjeđivanje gradilišta investitor je dužan da izvede u skladu sa uslovima koje će mu izdati nadležni organ.

2.2.1.3. Određivanje mesta, prostora i načina razmeštaja i uskladištenja građevinskog otpada na gradilištu

Građevinski otpad na gradilištu skladišti se na tačno utvrđenim mestima, ukoliko nije predviđeno da se odmah transportuje na predviđene lokacije.

Materijal mora biti skladišten na odgovarajući način kako ne bi predstavljao prepreke i stalni izvor opasnosti po zaposlene, mora biti omogućeno nesmetano uzimanje bez opasnosti od rušenja.

Ako su neophodne da se veće količine materijala skladište od onih koje se mogu normalno na raspoloživom prostoru, da bi se održala dinamika radova moraju se obezbediti posebne mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Svaki izvođač radova dužan je da propiše način razmeštaja i uskladištenja materijala na gradilišta.

2.2.1.4. Smještaj, ishrana i prevoz zaposlenih angažovanih na rušenju objekata

Zaposleni angažovani na rušenju objekata, će biti smješteni u režiji poslodavca. Ishrana zaposlenih će biti organizovana u režiji poslodavca. Prevoz zaposlenih biće organizovan u režiji poslodavca sa službenim vozilima.

2.2.1.5. Sanitarni čvorovi na lokaciji rušenja

Izvođač radova će obezbijediti korišćenje PVC montažnog higijenskog nužnika koji je postavljen u čošku gradilišta na mjestu gdje najmanje smeta odvijanju radova.

2.2.1.6. Uređenje električnih instalacija na gradilištu

Zaštiti od električne struje potrebno je posvetiti naročitu pažnju, s obzirom da je električna energija pogonska snaga većine mašina, uređaja i postrojenja koja se koriste na gradilištu.

Svaka mašina mora imati sklopku za uključenje, odnosno isključenje, a produžni električni kablovi će se zaštititi od mehaničkih oštećenja.

Svi električni uređaji će se zaštititi od previsokog napona dodira jednom od mjera zaštite (zaštitno uzemljenje, nulovanje, zaštitne sklopke), a prije puštanja uređaja u pogon izvršit će se kontrola zaštite od opasnog napona dodira. Ukoliko su elektro uređaji

smješteni na otvorenom prostoru moraju biti zaštićeni od nepovoljnih atmosferskih uticaja.

Kablovi i slobodni vodovi moraju biti tako postavljeni da se preko istih ne kreće i da isti ne ometaju prolaz ili prilaz, a u eventualnom slučaju gdje to nije moguće izbjeći, postavljaju se u čvrstu mehaničku zaštitu ili podižu na određenu visinu. Za korišćenje ručnog i prenosnog alata potrebno je koristiti sniženi napon tj. napon od 42 odnosno 24 volta.

2.2.1.7. Obezbjedenje lokacije rušenja objekata posle radnog vremena

Posle završetka radnog vremena, imovina na gradilištu mora biti obezbijedena od strane čuvara. Dužnost čuvara na rušenju objekata je da:

- Čuva građevinski materijal, mašine, mehanizaciju, sredstva za rad, alat i sve što se nalazi na istom.
- Za vrijeme dežurstva nedozvoljava pristup od strane neovlašćenih lica, osim službenoj kontroli i organima policije,
- U slučaju požara preduzme mjere lokalizovanja požara, a ako to nije moguće pozove najbližu vatrogasnu jedinicu,
- Obavještava rukovodioca radova za sve dešavanja na istom,
- Ne napušta radno mjesto dok ne dođe smijena.

2.2.1.8. Napomena rukovodiocu radova

Rukovodilac gradilišta ima obavezu da sa ovim elaboratom upozna sve zaposlene angažovane na ovom gradilištu.

Izvođač radova na ovom gradilištu dužan je da se pridržava ovog Elaborata i da ukoliko je potrebno donese aneks elaborata o uklanjanju objekta za dio poslova koji mu je povjeren.

U Elaboratu su postavljeni zahtjevi za način organizovanja i sprovođenja mjera zaštite na radu, odnosno određeni su kriterijumi kojih se u toku izvođenja radova mora pridržavati.

Za sve radove, koji se na gradilištu obavljaju, a kod kojih se pojavljuju izvori opasnosti, Elaboratom moraju biti utvrđene odgovarajuće mjere zaštite. Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu, ne koristi se ličnim zaštitnim sredstvima i opremom i radi protivno upustvima za bezbjedan rad, čini težu povredu radne dužnosti. Takvog zaposlenog rukovodilac radova je dužan da udalji sa rada i da protiv njega pokrene postupak zbog kršenja radnih obaveza.

Ukoliko u toku izvođenja radova nastupe bitne izmjene u postupku izvođenja radova, izmjene se nacrti, ugovore dopunski radovi i sl. rukovodilac radova dužan je zahtijevati dopunu i izmjenu određenog dijela elaborata.

Nakon okončanja radova Elaborat se zajedno sa stalnom dokumentacijom mora odložiti u arhivu. Elaborat mora biti lako dostupan cjelokupnom tehničkom osoblju angažovanom na rušenju predmetnih objekata, a na zahtjev organa nadzora mora se podnijeti na uvid.

2.2.1.9. Redosled rušenja na objektu

Ručno rušenje objekata izvodi se postepeno od krova i polako se odvija naniže. Prije početka rušenja uraditi demontažu svih prozora i vrata, skinuti sanitarni pribor, razvodne table i sl. opremu. Prvo se skida krovni pokrivač: crijep i limarske opšivke.

Prije skidanja krovnog pokrivača posebno obratiti pažnju u kakvom je stanju drvena građa. Ukoliko se utvrdi da je njeno stanje toliko loše da po njoj radnici ne mogu bezbedno kretati obavezno angažovati odgovarajuću dizalicu sa koje bi radnici demontirali krovnu konstrukciju. Demontaža krovne konstrukcije može se raditi i sa tavana.

Takodje kod skidanja izolacije sa tavana ako se pronadje staklena vuna mora se primeniti Pravilnik o načinu skladištenja , pakovanja i obeležavanja opasnog otpada.

Kalkanski zidovi, atike i drugi delovi zidova kao i dimnjaci ne smiju se ostavljati neporušeni nego se ruše istovremeno sa ostalim djelovima objekta.

Rušenje bilo koje međuspratne (tavana konstrukcije) smije otpočeti tek po rušenju i uklanjanju svih porušenih djelova iznad nivoa te konstrukcije.

Planirana tehnologija uklanjanja konstrukcije betonskih horizontalnih serklaža i međuspratne konstrukcije je demontaža prethodno isječenih djelova konstrukcije pomoću hidrauličnih čekića i makaza.

Sječenje horizontalnih betonskih serklaža i međuspratne konstrukcije izvesti prema crtežu i isječene djelove dizalicom pakovati u kamion za odvoz. Kod sječenja delova voditi računa o poduhvatanju delova koji se sijeku, o težini i o dužini elemenata, da bi bio moguć transport.

Prilikom rušenja zidova voditi računa o tome da se rušenje odvija po etapama. Šut odmah ubacivati u plastične cijevi i direktno sprovesti u specijalizovani kontejner za odvoz.

Ručno rušenje slobodno stojećeg zida (obimni i pregradni zid) smije se izvoditi samo pomoću odgovarajućih radnih skela. Rušenje zidova potkopavanjem je zabranjeno. Demontirane grede, nosači i drugi teški ili glomazni delovi konstrukcije smiju se sa objekta uklanjati odnosno spuštati samo pomoću odgovarajućih naprava ili uređaja (čekirk, dizalica, rampa i drugo).

Uklanjanje rastresitog i prašinstog materijala sa ruševine na tlo smije se vršiti samo kroz plastične ili metalne cijevi koje se usmeravaju direktno u zatvoren kontejner za odvoz šuta ili na drugi način koji sprečava širenje prašine.

Kada se sa rušenjem stigne do prizemlja tada je utovar cigle i šuta moguće obaviti mašinski ali treba voditi računa o okolini, obavezno postaviti zaštitno platno prema postojećim objektima i formirati vodenu zavjesu da se ne diže prašina.

Ako se rušenje prizemnog objekta ili dela vrši pomoću mašina (traktor guseničar i drugo) mašina se mora nalaziti na odstojanju koje je najmanje za 1,5 put veće od visine objekta odnosno dijela koji se ruši.

Jačina na kidanje čeličnog užeta pomoću koga se prenosi vučna snaga potrebna za rušenje objekta mora biti najmanje tri puta veća od vučne snage mašine. Vučna snaga mašine mora se na površinu objekta odnosno njegovog dijela koji se ruši (stub, zid i drugo) prenositi ravnomerno pomoću podmetnutih dasaka, greda i slično.

Izvlačenje zatrpanih betonskih delova, nosača i drugih djelova iz ruševine pomoću mašine bez prethodnog oslobadjanja od ostalog porušenog materijala, zabranjeno je.

Otpad koji nastaje rušenjem se odmah se odvozi na deponiju. Kako se skida koji deo direktno se putem plastičnih cevi ili mašina pune kontejneri ili kamioni i odvoze. Na gradilištu su određene pojedine zone u slučaju potrebe za privremenim odlaganjem odvoza materijala.

Otpadni materijal sa objekata se transportuje na unapred određenu gradsku deponiju. Transport se obavlja na propisan način i po transportnoj ruti koju odredi investitor. Svako vozilo pre izlaska sa gradilišta mora ispunjavati uslove za izlazak na javnu saobraćajnicu da bi se spriječilo raznošenje građevinskog šuta, zemlje i ostalog materijala, vozilo mora biti očišćeno a točkovi oprani od viškova otpadnog materijala.

Na deponiji se dobijeni građevinski šut i otpad skladišti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.

Mašinsko rušenje (međuspratne poloče kao i ležeće ploče, zidovi i temeljna konstrukcija objekata)

Rušenje objekata izvodi se prema dokumentaciji i uređenom na osnovu podataka do kojih prethodnim detaljnim izviđanjem i snimanjem objekata i okoline. Dokumentacija za rušenje objekta sa drži:

- opis izabrane metode rušenja sa redosledom radova i

- mjere zaštite na radu pri rušenju.

Dokumentacija o rušenju utvrđuje:

- zone sigurnosti, označava i utvrđuje njihove granice,
- mjere za obezbjeđenje objekta i saobraćaja izvan zona sigurnosti
- plan prilaza za zaposlene do zone sigurnosti.

Prije početka radova na rušenju objekata - posebno za svaki objekat, postojeće instalacije električne struje, vodovoda, kanalizacije, ventilacione i druge instalacije ukloniti ili obezbijediti tako da u toku rušenja objekta i pri radovima na račišćavanjane prozrokuje opasnost po zaposlene.

Prije početka rušenja objekata ugroženo područje oko objekata se ograničava ili na drugi način obezbjeđuje od prisustva ili ulaska lica i sredstava saobraćaja.

Rušenje objekata mogu da vrše samo zaposleni koji su stručno osposobljeni i obučeni za rušenje i pod neposrednim i stalnim nadzorom određenog stručnog lica na gradilištu.

Na dijelu gradilišta na kome se vrši rušenje objekta postaviti:3333

1. Znakove opasnosti:

- „OPASNOST OD VISEĆEG TERETA”
- „OPASNOSTI OD PADA TERETA SA VISINE”
- „OPASNOST OD PADA SA VISINE”

2. Znak opšte informacije:

- „PRILAZ NEZAPOSLENIMA STROGO ZABRANJEN”

3. Znakove obaveze:

- „**OBAVEZNA ZAŠTITA OČI J U**”
- „**OBAVEZNA ZAŠTITA GLAVE**”
- „**OBAVEZNA ZAŠTITA RUKU**”
- „**OBAVEZNA ZAŠTITA NOGU**”
- „**OBAVEZNA UPOTREBA ŠTITNIKA ZA OČI I LICE**”
- „**OBAVEZNA UPOTREBA ZAŠTITNOG POJASA**”

2.2.1. MJERE ZAŠTITE NA RADU3

2.2.1.1. Obilježavanje opasnih mjesta i ugroženih prostora narušenju objekata

Ona mjesta na rušenju objekata gdje postoji povremena ili stalna opasnost moraju se na jasan i razumljiv način obelježiti tabelama upozorenja, uputstvima, obojenim površinama i drugim oznakama.

Opasnim mjestima rada smatraju se ona mjesta, kod kojih se na užem području ili uz samo mjesto rada pojavljuju izvori opasnosti od mahaničkih povreda, povreda od električne struje, od opekotina i dr.

Na lokaciji rušenja objekata treba obelježiti sledeća mjesta rada i područja:

- **na ulazu** treba postaviti tablu s upozorenjem:

»**Zabranjen pristup nezaposlenima**» ovu oznaku treba postaviti na svim deonicama gradilišta koje čine zasebnu cjelinu;

- **na prilazima** sa glavnih saobraćajnica treba postaviti odgovarajuću saobraćajnu signalizaciju i to: usmjeravajuće table, ograničenje brzine, oznake suženja puta i radova na putu, opšta opasnost, barijere;

- **ormarić** za pružanje prve pomoći;

- **područje** u slučaju potrebe skladištenja zapaljivih tečnosti, unutar mjesta skladištenja i u njegovoj neposrednoj blizini postoji opasnost od požara pa je uz već obrađene mjere zaštite od požara potrebno postaviti tablu sa simbolom požara i tekstom **«zabranjeno pušenje i upotreba otvorene vatre»**.

Skladištenje alata treba obelježiti simbolima o upotrebi ispravnog i neispravnog alata, ispravan i neispravan način podizanja tereta i sl.

Rukovodilac radova dužan je da izda nalog za pribavljanje svih upozorenja za siguran rad.

Apsolutno je zabranjeno radnicima na gradilištu da pristupaju područjima na granicama ili izvan linija utvrđenih za pristup gradilištu i/ili da zaobilaze prepreke na putevima unutar gradilišta.

Bilo koje prisutstvo instalacija (energetskih i telefonskih linija, vodovoda i drugih komunalnih vodova) mora biti pregledano i ovjereno od strane odgovornog preduzeća i prije početka radova.

Prisutnost bilo koje podsluge na ruti iskopa za polaganje kablova mora biti isključeno prije početka radova. Strogo se mora pridržavati navedenih pravaca i ograničenja brzine unutar gradilišta i to se odnosi na sva vozila i mašine.

2.3.1.2. Utvrđivanje opasnih zona i rizika na gradilištu

Opasne zone i mesta rizika od povreda na radu i zdravstvenih oštećenja na gradilištu su:

- Ulaz i izlaz iz gradilišnog prostora;
- Neoprezno i nepropisno kretanje u krugu gradilišta;
- Svi radovi, kontrola i nadzor iznad iskopa, jama, šahtova i kanala;
- Svi radovi, kontrola i nadzor unutar iskopa, jama, šahtova i kanala;
- Prolazi pored gradilišnog prostora – sve površine oko objekta u širini od 5 m;

- Rad sa neispravnim i nepropisno postavljenim oplatama na objektu;
- Rad i rukovanje sa građevinskim mašinama i sudovima pod pritiskom i njihovo nepropisno korišćenje;
- Kretanje u blizini građevinskih mašina i sudova pod pritiskom;
- Rad sa agregatom električne struje, uređajima i provodnicima pod naponom i mestima gde postoji opasnost od dodira s električnom strujom;
- Kretanje u blizini provodnika pod naponom-mesta gde postoji opasnost od dodira s električnom strujom;
- Rad i kretanje u zakrčenom i skučenom prostoru;
- Rad i kretanje na i mestima zaostale armature;
- Rad i nepropisno korišćenje ručnog i mehanizovanog alata na gradilištu;
- Nepropisno korišćenje i skladištenje opasnih materija i hemikalija;
- Rad sa mokrom opremom;
- Rad na niskoj temperaturi bez odgovarajuće zaštitne opreme;
- Rad po jakom vetru, oluji, jakoj kiši i snegu;
- Rad sa neispravnim i oštećenim ručnim alatima;
- Rad sa neispravnim, oštećenim i nefunkcionalnim sredstvima i opremom lične zaštite;
- Radovi koji se izvode noću i u mračnim (neosvetljenim) prostorima;
- Nepropisno transportovanje i prevoz materijala i ljudi na i sa gradilišta i drugo;

2.3.1.3. Osnovne mere bezbednosti i zdravlja na radu i načini otklanjanja rizika u opasnim zonama

- U cilju sprovođenja bezbednosti i zdravlja na radu i otklanjanja rizika u opasnim zonama na gradilištu treba predvidjeti sledeće osnovne mjere:

- Propisno ograditi gradilište po obodu, obeležiti glavni ulaz, sve ostale ulaze, izlaze i transportne puteve i postaviti odgovarajuće table zabrane i obaveštenja na gradilištu;
- Sva opasna mjesta (gde je to izvodljivo) vidno označiti – obeležiti;
- Radovi i rukovanje sa pojedinim mašinama, uređajima, alatima, materijalima i instalacijama mogu obavljati samo stručna lica ovlašćena za ta sredstva rada i taj posao;
- Sve radove, kontrolu i nadzor radova na visinama mogu vršiti samo stručna i zdravstveno sposobna lica za takve poslove;
- Mora se tačno definisati radni postupak i radna disciplina pri rukovanju opremom i procesom;
- Uslov za početak ili nastavak rada je potpuna zdravstvena, fizička i psihička spremnost zaposlenog za poslove radnog mesta na kojima je raspoređen;
- Pre početka rada obavezno izvršiti vizuelnu kontrolu opreme i procesa i utvrditi da li ima vidljivih nedostataka i opasnosti;
- Građevinske mašine i uređaji na gradilištu moraju biti pregledani i provereni u pogledu njihove ispravnosti za rad pre postavljanja na mesto rada;
- Radna mesta kod građevinskih mašina na otvorenom prostoru moraju biti na poseban način zaštićena od vremenskih neprilika. Građevinske mašine sa elektromotorima i elektroinstalacijom moraju biti zaštićene od udara električne struje;
- Svi lako dostupni pokretni delovi mašina moraju biti opremljeni zaštitnim napravama. Ove naprave moraju, po potrebi, biti tako ugrađene da se bez njih mašina ne može staviti u pogon. Nekontrolisano uključivanje mašine mora da bude onemogućeno.
- Mesto za rukovanje mašinom (ili na mašini) mora biti tako smešteno da je rukovaocu omogućena dobra preglednost;
- Samohodne građevinske mašine moraju imati napravu za davanje zvučnih signala.

- Posle svake promene lokacije, obavezno izvršiti pregled oruđa i građevinskih mašina;
- Zaposleni kod uređaja sa jakim vibracijama moraju biti na poseban način zaštićeni (sredstva i oprema lične zaštite i dr.).
- Ručni i ručno-mehanizovani alat koji se koristi mora biti prilagođen odgovarajućem standardu tj. biti takvog oblika i karakteristika da bude pogodan za lako prenošenje i rukovanje;
- Zaposleni koji rade na građevinskim mašinama i uređajima sa povećanim stepenom ugroženosti moraju biti stručno osposobljeni, upoznati sa uputstvom za rukovanje i zdravstveno sposobni (dokaz od strane ovlašćene stručne ustanove).
- Kod prolaza pored otvora dubljih od 1 m postaviti zaštitnu ogradu visine minimum 1 m.
- Kod rada i kretanja u blizini građevinskih mašina pored ovih mesta postaviti table sa upozorenjem na opasnost;
- Sve napojne i razvodne elektro kablove podići na visinu – najmanje 2,5 m ili propisno ukopati u zemlju;
- Kablovi prenosnih uređaja zaštititi se od mehaničkih ili drugih oštećenja sa ispravnim razvodom ili oblogama. Prenosni alat mora imati ispravnu uvodnicu namestu ulaska kabla u kućište prenosnog alata i mora biti propisno uzemljen;
- Preko svih otvora na prolazima i transportnim putevima ukoliko su veći od 10/10 cm postavljaju se poklopci;
- Koristiti samo propisane, ispravno dimenzionisane i postavljene oplate;
- Rasčistiti zakrčeni prostor sve materijale i opremu uredno sortirati i gradilište držati uredno;
- Izbegavati rad i kretanje u zakrčenom i skućenom prostoru, a ukoliko to nije moguće preduzeti sve prethodne mere da ne dođe do negativnih posledica;
- Sve šiljate predmete koji vire u zoni rada ukloniti, zaštititi ili vidno obeležiti;

- Rad sa aparatima za zavarivanje i ostalim uređajima za zavarivanje i lemljenje izvoditi na stručan i propisan način;
- Propisno koristiti i skladištiti opasne materije i hemikalije – pri radu sa takvim materijama obavezno koristiti propisana sredstva i opremu lične zaštite;
- Rad sa izvorima toplote, plamena i zračenja izvoditi uz primenu svih propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- Ako se radovi izvode noću u mračnim i neosvetljenim prostorima, takve zone propisno osvetliti i označiti;
- Ako se radovi izvode po nižim temperaturama za sve izvršioce posla obezbediti odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu za hladne uslove rada;
- Ako se radovi izvode po kiši i hladnoći za sve izvršioce posla obezbediti odgovarajuću ličnu zaštitnu opremu za takve uslove rada;
- Zabraniti rad na otvorenom prostoru, na visini po olujnom vetru, jakoj kiši i nižim temperaturama;
- U svakoj fazi rada obratiti pažnju na umorne, bolesne, psiho rastrojene i pijane zaposlene i po potrebi im pružiti pomoć, ili udaljivati sa radnog mesta;
- Izbaciti iz upotrebe ili popraviti sve neispravne i oštećene ručne alate;
- Izbaciti iz upotrebe sva oštećena i nefunkcionalna sredstva i opremu lične zaštite;
- Obeležiti parking mesta za vozila i opremu na gradilištu;
- Pre puštanja u rad sredstava za rad služba održavanja izvođača radova obaviće preglede u smislu tehničke ispravnosti (na osnovu propisanih uslova iz važećih propisa, sa naglaskom na proveru zaštite od električnog udara) i kroz formiran interni obrazac konstatovati ispravnost, nakon čega će početi upravljanje i korišćenje sredstava za rad na gradilištu.

2.3.1.4. Mašinsko rušenje objekata

Kada se objekt ruši mašinskim putem, mašina mora da bude na udaljenosti koja je 1,5 puta veća od visine zgrade koja se ruši.

Ako se zgrada ruši guranjem onda se na prednji dio mašine postavlja ju pomagala od gvožđa ili drveta preko kojih se sila prenosi na element koji se ruši, a mašina se udaljava na bezbjedno odstojanje.

Ukoliko se za rušenje koristi čelično užej ačina na kidanje čeličnog užeta mora biti najmanje tri puta veća od vučne snage mašine.

Između čeličnog užeta i površine zgrade koja se ruši postavlja ju se podmetači radi ravnomernog prenošenja vučne sile. Izvlačenje stubova, nosača i drugih djelova zgrade iz ruševine može se izvoditi tek pošto se prethodno oslobode od natrpanog porušenog materijala. Korišćenje mašina točkaša za rušenje zgrade je zabranjeno.

2.3.1.5. Zaštita na sredstvima za transport, utovar i istovar raznih vrsta materijala

Kako u toku transporta i istovara materijala dolazi do najvećeg broja povreda, potrebno je precizno planirati i utvrditi ispravne radne postupke i metode rada, prije nego se pristupi transportnim radovima.

Od transportnih sredstava koristiće se:

- **Ručna kolica**
- **Teretna motorna vozila**
- **Bager**
- **Utovarna kašika**
- **Auto dizalica**

Ručna kolica

Ručna kolica utovaraju se ubacivanjem materijala lopatama ili ručnim ubacivanjem materijala. Pri transportu treba naročito paziti da ne dođe do prevrtanja kolica i prignječenja stopala. Prilikom bilo kakvog istovara materijala zaposleni koji vrše utovar i

istovar moraju koristiti odgovarajuća lična zaštitna sredstva, kojima će štititi prste nogu i ruku. Koja se sredstva lične zaštite koriste za pojedine vrste poslova odrađeno je u jedanaestom poglavlju.

Teretna – motorna vozila

Od teretnih motornih vozila na gradilištu će se koristiti kamioni. Rad sa ovim vozilima na gradilištu treba da se odvija sa sledećim zahtjevima:

Svako vozilo pri utovaru ili istovaru tereta mora se zakočiti ili na drugi način osigurati od kretanja. Ako je teren na kojim se nalazi vozilo za utovar ili istovar na nagibu, ispod točkova se moraju postaviti odgovarajući podmetači . Prije no što se pristupi otvaranju stranica vozila mora se utvrditi položaj tereta. Stranicu vozila moraju istovremeno otvarati dva zaposlena. Vozač je dužan da utvrdi da li je teret pravilno upakovan u vozilo, odnosno da utvrdi da li je uklonjen iz tovarnog sanduka, a takođe i da li je sanduk vozila osiguran od otvaranja.

Vozači su dužni da se pridržavaju svih saobraćajnih znakova na gradilištu.

Tereti valjkastog oblika moraju se slagati u pravilne oblike, u sanduk vozila. Ovi terete moraju biti obezbijedeni od kotrljanja i pokretanja. Za utovar i istovar valjkastih tereta veće težine moraju se koristiti odgovarajuća priručna sredstva kao što su daske postavljene na pod sanduka vozila, užad i sl. Teret se mora naročito pažljivo istovarati. Teret valjkastog oblika, težine preko 30 kg nakon istovara iz vozila mora se kotrljati po tlu. Ručno prenošenje nije dopušteno.

Bageri

Prije nego što bager uđe na gradilište potrebno je da se izvrši ispitivanje njegove stabilnosti, a na ruševinama da se naročito ispita eventualno postojanje podruma, tunela, gasovoda, vodovoda, električnih kablova i sl.

Za rad, bager treba da se postavi na isplaniranu površinu i da se učvrsti radi izbjegavanja nepredviđenog i neželjenog pomjeranja. Za učvršćivanje se koriste podmetači koji se nose uz bager kao njegova stalna (inventarska) oprema. Zabranjeno je da se ispod gusjenica bagera stavljaju predmeti koji se slučajno zateknu ili nađu pri ruci.

U slučaju da se u toku rada otkriju bilo kakve podzemne komunikacije radovi obavezno treba da se obustave i da se preduzmu odgovarajuće mjere radi dobijanja uputstva kako da se dalje postupi.

Zabranjeno je skidanje ugrađenih zaštita za vrijeme rada bagera.

Na bageru sa motorom sa unutrašnjim sagorjevanjem zabranjeno je držanje sudova sa gorivom. Posle snabdijevanja rezervoara sa gorivom motor treba obavezno brižljivo da se izbriše. Zabranjeno je, takođe, da se kod provjere nivoa goriva pri punjenju rezervoara koristi otvorenim plamenom i da se puši, da se raznose ugarci (vatra) u neposrednu blizinu bagera i da se osmatra bager sa primjenom buktinja za osvjetljenje – otvoreni plamen. Ustaljena pravila ne dozvoljavaju da se prolazi i da se nalazi između zida rova i bagera bilo ko; da bilo ko stoji ispod strijele, kašike, na ivici i u podnožju rova; da se strana lica nalaze u radijusu dejstva strijele plus 5 m (opasna zona).

Rastojanje između kabine bagera sa čeonom kašikom i rova treba da bude najmanje 1 m; takvo isto rastojanje pri radu bagera sa dubinskom kašikom treba da bude do granice moguće prizme klizanja zemljišta.

Pri radu sa bagerom bageristi je zabranjeno:

- da mijenja raspon strijele sa napunjenom kašikom;
- da izvodi utovarne i istovarne radove sa ravnom kašikom;
- da stavlja u pogon mehanizme za okretanje za vrijeme kopanja kašike;
- da izvodi regulisanje kočnica, zamjenu zupčanika, čišćenje kašike i dr.

Pri podignutoj kašici ;

- da podiže i premješta lopatom bagera sitan materijal, grede, daske i ostale predmete.

Utovar zemlje u kamion treba da se izvodi sa strane ili iza, a nikako preko kabine vozača. Pri utovaru vozač kamiona dužan je da izađe iz kabine i da sačeka utovar na bezbjednom rastojanju.

Za vrijeme premještanja bagera strijela treba da se postavi u pravcu kretanja, a kašika da se podigne na visinu najmanje 0,5 m od zemlje.

Svaki bager treba sa obje strane da ima dobro vidljivu tablicu sa natpisom:

<p style="text-align: center;">ZABRANJENO ZADRŽAVANJE U ZONI</p> <p style="text-align: center;">KRETANJA BAGERA</p>

Prije nego što počne sa radom bagera bagerista mora to da označi zvučnim ustaljenim signalima koji se dobro čuju.

Ako se na bageru, u toku rada, otkriju kvarovi koji ugrožavaju sigurnost u radu, rad bagera mora da se zaustavi sve dok se kvar ne otkloni.

Ako u toku rada bagerista primijeti zaposlene u opasnoj zoni, obavezan je da ih opomene, pa ako i pored njegove opomene zaposleni ostanu u opasnoj zoni, mora da zaustavi bager.

Za vrijeme rada bagera zabranjeno je:

- zadržavanje zaposlenih na bageru;
- izvođenje bilo kakvih popravki, podmazivanja ili podešavanja na bageru;
- penjanje na bager i silaženje sa njega;
- odvratanje pažnje bageriste nepotrebним razgovorima;
- puštanje u kabinu drugih lica, a posebno djece.

Po završenom radu bagerista je obavezan da bager smjesti na bezbjedno mjesto, da spusti kašiku na zemlju i uključi mehanizam za zabavljanje obrtne platforme.

Druge građevinske mašine

Posebna pažnja kod buldozera mora da se posveti stalnom provjeravanju učvršćenja noža za držač.

Pred početak rada nužno je da se savjesno provjeri stanje veza, koje spajaju raonik sa držačima, učvršćenje nosača (prednjih i zadnjih) i da se pregledaju koturi.

Prilikom snabdevanja mašine gorivom zabranjeno je da se puši ili da se služi vatrom. Za vrijeme hladnih dana u toku godine zabranjeno je da se motor zagreva plamenom. Za slučaj da dođe do požara treba da se gasi zasipanjem pijeskom, zemljom ili nekim drugim katrogasnim sredstvom, a ni u kom slučaju ne smije da se poliva vodom.

Mašinista je dužan, da vodi računa da se između buldozera i priključnih mašina niko ne nalazi. U protivnom, on je dužan da zaustavi mašinu.

Za vrijeme rada mašine zabranjeno je da se skače sa nje ili na nju penje, da se stoji na priključnim uređajima, branicima, gusjenicama i sl.

Za vrijeme rada motora zabranjeno je da se mašina snabdjeva gorivom ili mazivom, kao i da se obavljaju bilo kakve popravke na njoj. Podmazivanje i remont buldozera treba da se izvodi kad je motor ugašen i spušten raonik na zemlju. Podmazivanje u pokretu, regulisanje i posebno bilo kakve popravke ne dopuštaju se.

Prije nego što buldozer krene sa mjesta rukovalac je dužan da se uvjeri da u blizini nema ljudi i bilo kakvih predmeta na gusjenicama. Pred početak rada buldozera predeo rada treba da se očisti od kabastih predmeta.

Zabranjeno je da se izvodi spuštanje buldozera po terenu sa nagibom većim od 30° , zadržavanje na padovima sa podignutim nožem. Pri kretanju buldozera uz nagib neophodno je da se pazi da nož ne zakačinje za zemlju.

Pri radu na tvrdom terenu zabranjeno je da se izvode oštri pokreti pri razgrtanju zemlje, jer to može da izazove kidanje i klizanje traktora, a takođe i lomljenje zadnje osovine.

Prije silaska sa mašine ručica mjenjača treba da se stavi u neutralan položaj ili na siguran način da se isključi spojnica (kuplung).

Za rad noću buldozer mora da bude obezbjeđen ispravnim osvetljenjem. Kod radova sa kompleksnom mehanizacijom proizvodnog procesa rukovalac buldozera je dužan da se upozna sa osnovnim pravilima zaštite na radu, za svaku mašinu, koja učestvuje u radnom procesu.

Nepravilnim i nepropisnim radom, rukovaoc može dovesti u opasnost ne samo sopstveni već i život drugih zaposlenih.

Rukovalac građevinske mašine je, uglavnom, samostalan u svom poslu pa je samokontrola i odgovornost tim veća.

Pravilno i sigurno postavljanje mašine je prvi uslov za bezbjedan rad. Ne ustručavaj se da konsultuješ stručnjaka za ovo.

Građevinskim mašinama ne smiju da upravljati neovlašćena i neosposobljena lica.

Prije otpočinjanja rada rukovaoc građevinske mašine dužan je provjeriti da li oko mašine, na njoj ili ispod sredstava za rad nema zaposlenih ili predmeta.

Svako sredstvo za rad mora biti pregledano od strane stručne komisije i to: prije puštanja u rad, poslije izvršene generalne opravke i u toku rada, nakon propisanog vremena i ako se mašina premješta sa jednog gradilišta na drugo, a pri tom se demontira i ponovo montira.

Pri pokretanju građevinske mašine rukovalac je dužan obavijestiti neposrednu okolinu na način koji se dobro čuje i koji je razumljiv.

Rukovalac građevinske mašine je dužan obavezno zaustaviti istu ako se dogodi:

- spadanje užeta, lanca, gusjenice, točka ili drugog uređaja sa pokretnih dijelova sredstava za rad,
- čvor ili petlja na užetu,
- oštećenje ili kvar sigurnosnih ili signalnih uređaja na sredstvima za rad,
- neprirodno zujanje, lupanje, škripanje i slične akustične pojave,
- pregrijavanje mašine ili njena pogonska instalacija,
- nailazak na nepredviđene prepreke (podzemna i nadzemna instalacija, zaostali ratni materijal, predmeti sumnjivog porijekla i slično),
- ako rukovaocu naglo pozli ili se oseća nesposobnim za nastavak posla,
- ako se rukovalac povrijedi ili neki drugi zaposleni u blizini,
- sredstvo za rad zaustaviti i kada atmosferske prilike, onemogućavaju dobar vidik i odgovarajuću bezbjednost u radu.

Pri utovaru materijala pomoću građevinskih mašina, posebnu pažnju obratiti na način utovara kako ne bi došlo do povrjeđivanja nekog u okolini ili oštećenja vozila.

Sa građevinskim mašinama kretati pažljivo i lagano bez trzaja i potresa.

Auto dizalica

Teren, po kome se ove dizalice u radu kreću, treba da bude poravnjat i odgovarajuće pripremljen.

Za sigurno izvođenje radova, u prvom redu za povećanje stabilnosti, dizalice se snabdijevaju, kao po pravilu, dopunskim podupiračima (osloncima). Pri radu bez oslonca nosivost dizalice naglo pada. Zbog toga je, kod podizanja tereta, čija je težina blizu maksimalno dozvoljenoj (za odgovarajući raspon strijele) ili je nepoznata, primjena podupirača obavezna; pri tome mora da se primijene svi postojeći oslonci kod dizalice.

Rad sa autodizalicom dozvoljava se samo licima koja imaju dozvolu za upravljanje automobilom i autodizalicom. Dizaličar upravlja dizalicom iz specijalne kabine pričvršćene na okretnoj platformi.

Ako imamo u vidu specijalnost konstrukcije i rada autodizalice, pored zahtjeva zaštite na radu, navedenih naprijed, rukovaocu autodizalice pri radu je zabranjeno:

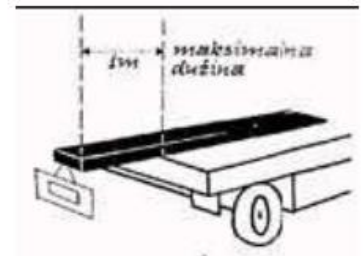
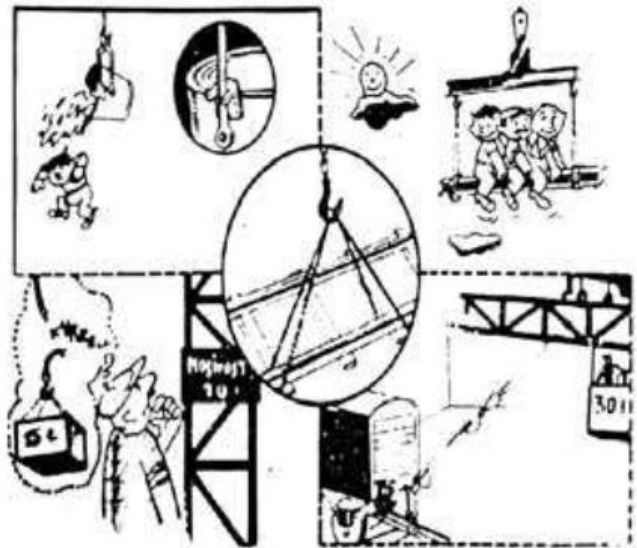
- isključivanje mjenjača brzina pri ubrzanom kretanju dizalice,
- podizanje većih tereta, pa makar i ravnomjerno prije postavljanja dopunskih oslonaca,
- podizanje tereta čija težina prelazi nosivost datu u uputstvu proizvođača, za odgovarajući raspon strijele.

Pred početak rada sa autodizalicom dizaličar je obavezan da provjeri ispravnost podupirača. Prije početka rada rukovalac je dužan da provjeri, takođe, ispravnost osvjetljenja radnog mjesta.

Nije dozvoljeno da se istovremeno premješta dizalica i razvlači strijela.

Prilikom postavljanja dizalice na dopunske oslonce rukovalac je dužan da nastoji da budu ispravni i da provjeri da li su ispod njih podmetnuti čvrsti i izdržljivi predmeti. Podmetanje slabih predmeta ispod podupirača koji mogu da se polome ili sa kojih može da klizne oslonac pri podizanju tereta ili okretanju dizalice, ne dozvoljava se.

Da bi se izbjegle havarije i povrede na radu, mašinista dizalice je dužan da sa dizalicom vozi (kao inventar) podmetače za podupirače autodizalice, što isključuje mogućnost da se za ove koriste predmeti koji se slučajno nađu.

U slučaju kada se radi sa zapaljivim materijalima (teretom) ili kada se nalazi na teritoriji na kojoj je povećana opasnost od požara, dizaličar je dužan da na to upozori signaliste i druga lica koja dizalicu poslužuju, da im zabrani da puše i da ne dozvoli rad pri kome se javljaju varničenja. Ako na dizalici, i pored svega, izbije požar, dizaličar je dužan da, bez razmišljanja, pristupi gašenju, a istovremeno da preko jednog od članova ekipe pozove najbližu vatrogasnu ekipu.

Za vrijeme rada dizalice zabranjeno je svako kretanje na njoj, a posebno stajanje pored njene platforme ili prelaženje sa pokretnog na nepokretni dio.

Rukovalac treba obavezno da se uvjeri da nema lica između tereta koji se podiže i platforme objekta koji se siječe. Isto tako, treba da se uvjeri, u nemogućnost da strijela ili teret koji se podiže zakači za zidove, stubove itd.

Zabranjen je prevoz lica autodizalicom, osim lica koja na njoj neposredno rade.

2.3.1.6. Smještaj građevinskih mašina, sredstava za rad i alata

Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno – odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije.

Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Ručni alat i oprema kao što su bušilice, brusilice, aparat za autogeno zavarivanje, aparat za el. zavarivanje, pumpe za izbacivanje vode i sl. moraju biti posebno uskladišteni s tim da je lice zaduženo za njihovo izdavanje dužno isto izdati u ispravnom stanju. Samohodne građevinske mašine kao što su auto dizalice, kamioni i sl. trebaju biti ostavljena na sigurno mjesto uz obezbjeđenje čuvarske službe.

2.3.1.7. Ostala sredstva za rad

Brusilice

Prije početka rada izvršiti pregled ispravnosti brusilica i brusnih ploča (zamjena).

Za brušenje se smije upotrebiti samo ispravan brusni kamen bez fizičkih oštećenja i naprsina. Sve brusilice moraju imati zaštitni lim u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Zaštitni lim mora da pokriva najmanje $\frac{3}{4}$ obima ploče. Brusna ploča na brusilici mora biti monitorana uz pomoć prirubnice sa podmetačima koje moraju biti dobro pritegnute. Pri radu sa brusilicama obavezna je upotreba zaštitnih naočara sa provodnim staklom.

Zabranjeno je brusnu ploču zaustavljati rukom već se mora dozvoliti da se sama zaustavi.

Sve neispravnosti na električnoj instalaciji obavezno se moraju prijaviti neposrednom rukovodiocu koji će preduzeti mjere za njihovo otklanjanje.

Priključne provodnike za dovod električne energije treba zaštititi od mehaničkih oštećenja.

Zabranjena je upotreba oštećenih i neispravnih provodnika i priključaka.

Pri radu na brusilici nema mnogo različitih opasnosti, ali su posljedice nezgoda mnogo teže. Brusno kolo se okreće velikom brzinom, pa postoji opasnost od odlijetanja čestita u okolni prostor. Zbog toga su vrlo česte povrijeđe očiju. Da bi se spriječile povrijeđe očiju, danas postoje veoma uspješna zaštitna sredstva kao što su: zaštitno staklo, zaštitne naočare i štitnici za oči i lice, koji se pri radu na brusilici moraju obvezno primjenjivati. Uz zaštitno staklo, koje je obavezno na brusilici, potrebno je nositi i zaštitne naočare. Naime, zaštitno staklo nije uvijek dovoljno veliko, pa kraj njega sitne čestite mogu odletjeti u oko zaposlenog.

Pri radu na brusilici obavezna je upotreba zaštitnog stakla i zaštitnih naočara.

Veoma teške posljedice za zaposlenog može uzrokovati rasprsnuće brusne ploče, do kojeg dolazi zbog nekoliko razloga, na primjer zbog:

- postavljanja brusne ploče kojemu je najveći dozvoljeni broj okretaja manji od broja okretaja vretena brusilice;
- nastale neispravnim transportovanjem ili montiranjem brusne ploče;
- neispravnog rada s novom brusnom pločom;
- uklještenja predmeta između brusne ploče i naslona;

- neispravnog poravnavanja i istrošene brusne ploče;
- prekomjernih vibracija itd.

Dok radite na brusilici obvezno primijenite zaštitni oklop ili sigurnosne prirubnice.

Zaštitni oklop i sigurnosne prirubnice samo su krajnja tehnička mjera zaštite, koja treba da spriječi ozljeđivanje komadićima rasprsnutog brusne ploče. Međutim, da ne bi došlo do rasprsnuća, neophodno je pridržavati se i sljedećih mjera zaštite:

Aparatura za autogeno rezanje

Licu koje radi na autogenom sječenju je potrebno dati na raspolaganje sledeća sredstva i opremu lične zaštite na radu:

- radno odijelo – kombinezon otporan na vatru,
- zaštitne cipele sa gumenim đonom i čeličnom kapicom,
- maska fotosenzibilna,
- naočare sa zasjenčenjem,
- zaštitne rukavice varilačke – duge,
- zaštitna maska,
- respirator,
- zaštitni opasač za rad na visini – po potrebi,
- pojas za spasavanje – po potrebi.

NAPOMENA:

- Prilikom sječenja težih metalnih djelova, potrebno je prvo napraviti otvor na dijelu koji se odvaja, zatim ga na podesan i siguran način vezati prihvatinim alatom auto dizalice a nakon toga vršiti potpuno sječenje i odvajanje;
- Nakon toga izvršiti utovar odvojenog dijela na kamion, a ako se radi o većim težinama i dimenzijama isti odložiti na podesne klocne na platou radi daljeg rezanja;

- Svakog autogenog varioca – sjekača je potrebno „pokriti“ obezbijediti proptivpožarnim aparatom za gašenje: S-6 i S9

Gasovi koji se stvaraju ili upotrebljavaju pri autogenom zavarivanju imaju opasne osobine čije je poznavanje neophodno da bi se spriječilo nastajanje opasnosti.

Acetilen C_2H_2 se raspada pri srazmjerno malom natpritisku na svoje sastojke ugljenik i vodonik.

Prilikom odavanja toplote njegova zapremina se uvećava za 11 puta tako da se ovdje može da govori o eksplozivnom djelovanju.

Otuda acetilenski regulatori pritiska smiju da budu podešeni na najviše 1,5 bari. 1,5 – 82 prostorna dijela acetilena u vazduhu i 1,5 – 93 prostorna dijela acetilena u kiseoniku su zapaljivi, što znači da skoro sve moguće mješavine mogu da eksplodiraju. I najobičniji metalni predmet koji se udara može da stvori varnicu za paljenje.

Kiseonik O_2 – normalan procenat kiseonika u vazduhu iznosi oko 21%. Ako se ovaj procenat povećava petostruko na 100%, onda se javlja enormno povećanje brzine sagorjevanja koje se penje na 60-struko. Ovome treba dodati da sa brzinom sagorjevanja raste takođe i temperatura sagorjevanja.

Zato nikako ne treba vršiti provjetranje čistim kiseonikom!

Nitrozni gasovi se stvaraju kada pri temperaturi od 3000° C azot oksidiše u azotni oksid i ovaj se brzo, koliko je to prilikom zavarivanja - sječenja moguće – rashlađuje ispod 700° C. Nitrozni gasovi koje stvara acetilenski gorionik sastavljeni su od oko 92% NO i oko 8% NO₂.

Azotni monoksid NO ima isto kao i ugljen-monoksid osobinu da se vezuje za crvena krvna zrnca i da ometa transport kiseonika.

Pošto je NO bezbojan i bez mirisa, to varilac ne može svojim čulima da ga osjeti. NO oksidiše na vazduhu brzo u azotni oksid NO₂. Dejstvo ovog gasa manifestuje se nakon 6-12h.

Oštećenje se manifestuje kao tegobe pri disanju zatim kašljanje, krvav ispljuvak, do vode u plućima sa mogućim i smrtnim ishodom. Azotni dioksid ima lak peckajući sladunjav miris, koji u malim koncentracijama stvara prijatan osjećaj i otuda se i potcjenjuje i ako MDK – vrijednost iznosi samo 5 ppm.

Boce sa gasom koje su upotrebljavaju pri autogenom zavarivanju i sječenju regulisane su naredbom o komprimiranom gasu. One smiju da se pune tek nakon provjere i obilježavanja a potom se stručno transportuju do radilišta. Međutim, one i na gradilištu moraju da budu stručno tretirane kako bi se izbjegle opasnosti od nesreća.

U cilju zaštite osjetljivih ventila i boce smiju da se transportuju samo sa postavljenim zaštitnim kapama.

Pošto pritisak u boci u velikoj mjeri zavisi od temperature, postoji mogućnost da pri niskim temperaturama dođe do zabune, odnosno da se pune boce zamijene praznim. Zato, a s obzirom da boce nijesu nikada sasvim prazne, moraju ventili upotrijebljenih boca da budu uvijek zatvoreni.

SKLADIŠTENJE

Skladišta za boce mora da zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:

- Boce sa raznim vrstama komprimiranog gasa ne smiju da se skladište jedna iznad druge.
- Boce mora da se skladište uspravno i da se lancima ili drugim držačima obezbijede da ne mogu da se prevrnu. Na taj način će se izbjeći povrede, opasna udaranja boca i oštećenja armature.
- Zagrijavanje boce može znatno da poveća pritisak gasa. Zato napunjene boce treba skloniti od sunca. Da bi se preduprijedilo prskanje boca, ove treba da se takođe, zaštite od ekstremno niskih temperatura.

Izvođač radova neće vršiti skladištenje boca na mjesto izvođenja radova, već će dovoziti količinu za dnevnu potrebu, tj. neće raditi poseban objekat za smještaj boca sa gasovima za autogeno sječenje

U prečniku od 1 m oko acetilenske boce je zabranjeno sledeće:

- zavarivati,
- rad sa vatrom, užarenim predmetima, otvorenim svetlom,
- pušenje,
- skladištenje lako zapaljivih ili eksplozivnih materijala.

EKSPLOZIJE ACETILENSKIH BOCA

Prskanje boce javlja se usljed razlaganja acetilena čiji uzrok može da bude:

- povratno dejstvo plamena iz gorionika,
- spoljašnje zagrijavanje boce,
- paljenje acetilena na ventilu boce ili ventilu za regulaciju pritiska.

Preventiva

- ne treba raditi sa gorionikom koji praska,
- treba ugraditi osigurač od povratnog dejstva plamena ,
- boce ne treba izlagati dejstvu jakog izvora toplote,
- armature treba zadihtovati da ne izlazi gas,
- razlaganje acetilena treba otkriti što je moguće ranije i spriječiti njegov dalji razvoj.

Šta treba raditi u slučaju da se boca upali?

Ventil na boci još uvijek može da se zatvori:

- ventil odmah zatvoriti,
- armaturu skinuti odvrtanjem,
- ventil na boci ponovo pažljivo otvoriti. Ako ne izlazi čađ ili dim i ako je miris gasa normalan, onda može da se nastavi sa radom,

- prekontrolisati zidove boce ponovnim pipanjem da se eventualno nijesu zagrijali,
- ugasiti plamen samo u roku od jedne minute od kako je započeo požar.

Poslije toga prijeti opasnost od eksplozije (treba upotrijebiti aparat za suvo gašenje požara ili aparat sa ugljenikom).

- Okolinu treba brzo raščistiti,
- Boce hladiti vodom sa zaklonjenog mjesta i velike razdaljine.

Prskanje boca i požari, i onda kad su bez ljudskih žrtava i povreda. Mora da se prijavljuju nadležnim institucijama. Boce koje su gorjele treba da se obeleže i da se povuku iz upotrebe. Isporučilac treba prilikom vraćanja da obavijesti da je boca gorjela jer požar može da izmijeni osobine materijala.

ARMATURE

Pored ventila na boci posebnu opasnost od povreda predstavljaju i smanjivači pritiska na bocama sa kiseonikom.

MONTAŽA

Ako neko strano tijelo dopre u smanjivač pritiska, onda je ugrožena njegova sigurnosna funkcija.

Kratkotrajnim otvaranjem ventila na boci treba priključak za smanjivač pritiska izduvati prije namještanja.

Smanjivač pritiska na boci mora da je tako namješten da je opasnost od lizajućeg plamena maksimalno smanjena.

Zato priključci za crijeva ne smiju da budu usmjereni na druge boce sa gasom. Najmanja opasnost postoji, uglavnom, onda kada sigurnosni ventil izduvava na gore a poklopac sa oprugom može da odleti na dolje.

RUKOVANJE

Specijalnim armaturama sa kiseonikom ne smije da se rukuje tako da se one cimaju. Stalno mora da se vodi računa o besprekornim priključcima i spojevima crijeva. U drugom pak slučaju stvaraju se udari pritiska da smanjivač pritiska gori u vidu eksplozije. Nije nikakva rijetkost da pri tome doleti bijelo užaren čelični dio. Armatura sa kiseonikom ne smije zbog opasnosti od paljenja da se rukuje masnim rukama.

CRIJEVA

Crijeva predstavljaju pri nesvrshodnom rukovanju posebna slaba mjesta na putu gasa od boce do gorionika . I kod crijeva koja su napravljena po normama ima mjesta koja nisu najbolje zaptivena što može da ima za posljedicu požar ili eksploziju. Zato sredstva treba da se brižljivo zaštite od oštećenja svih vrsta. Oštećenja od savijanja crijeva javljaju se, prije svega, kako je iskustvo pokazalo, na priključcima za smanjivač pritiska i priključak za gorionik.

Mjesta koja nijesu dobro zaptivena treba brižljivo i stručno popraviti.

Ne dozvoljava se da se za vezivanje upotrebljava žica. Ona siječe crijevo često se na njoj povrede i ruke a sem toga ona može u svako doba da se slomi.

Bakarna cijev koja se često koristi u instalaciji i često se srijeće na gradilištima ne smije nikako da se upotrijebi kao spojni komad jer ona sa acetilenom stvara eksplozivni bakarni acetilid.

Prilikom popravke oštećenih crijeva treba voditi računa o tome da u crijevo nisu dospjela strana tijela koja mogu da začepi djelove gorionika.

Acetilenska crijeva moraju da budu dugačka najmanje 3 m. Ona se prije prvog korišćenja produvaju vazduhom ili inertnim gasom. Prilikom produvanja crijeva za kiseonik vazduhom uvijek treba voditi računa o tome da u vazduhu nema magle od ulja.

U stalno odžavanje crijeva spada i svrshodno skladištenje pri kome mora da se izbjegava savijanje crijeva.

GORIONICI

Prilikom puštanja u rad injektorskih gorionika treba voditi računa o tome da budu otvoreni prvo ventil za kiseonik a onda ventil za gorući gas. Razlog za to je vrlo jednostavan: pošto se kiseonik dovodi sa znatno višim pritiskom nego gorući gas, on ga usisava besprekorno samo onda kada on ispred sebe ima gorionik. Prilikom zaustavljanja gorionika treba postupiti obrnuto, odnosno zatvoriti prvo ventil za gorući gas a potom ventil za kiseonik.

Gorionici mora da se besprekorno odžavaju. Tu spada takođe i to da se oni odlažu samo na čiste površine. Tako se spriječava da se mlaznica gorionika začepi prljavštinom, onda usisno dejstvo gorionika ostaje konstantno a takođe se izbjegavaju i opasni ostaci od gasa.

Da bi se prilikom promjene umetka za gorionik spriječilo prodiranje kiseonika u vod za dovod gorućeg gasa navrtka mora da se zategne ključem a ne rukom. Usisno dejstvo gorionika treba redovno kontrolisati na naglavak za gorući gas.

Kad su duže pauze u radu, treba sem ventila na boci za gas takođe čvrsto zategnuti i ventil na gorioniku. Ako eventualno i pored svega ovoga izlazi gas priključeni gorionik ne smije zbog opasnosti od eksplozije da se ostavlja u tijesnim prostorijama ili kutijama za alat. Takođe i gorionike smiju da popravljaju samo stručna lica.

2.3.1.8. Zaštita od pada sa visine ili u dubinu

Na ovom gradilištu postoje mjesta rada koja predstavljaju opasnost od pada sa visine ili u dubinu. Da bi rad bio bezbjedniji, obradićemo ovu materiju kroz nekoliko načina zaštite:

- Zaštitna ograda,
- Poklopci,
- Ljestve.

Zaštitna ograda

Zaštitne ograde moraju se postaviti na svim mjestima rada, gdje postoji opasnost od pada sa visine ili u dubinu, a nalaze se na visini višoj od 100 cm od tla ili je otvor u blizini tog mjesta veće dubine od 100 cm.

Sve zaštitne ograde moraju biti visoke najmanje 100 cm sa tri vodoravne prečke. Razmak između prečki kod ograde ne smije biti veći od 30 cm. Donja prečka, odnosno ivična zaštita mora biti visoka najmanje 20 cm. Svaka zaštitna ograda mora biti tako čvrsta da bez oštećenja podnese bočni pritisak na rukohvat od 30 kp/m.

Poklopci

Zaštitni poklopci moraju se postaviti na sve otvore u tlu ako postoji mogućnost propadanja tijela ili samo jedne noge. Poklopci moraju potpuno prekriti otvor i moraju se tako izvesti da onemoguće njihovo pomjeranje.

Ljestve

Strane ljestvi ukoliko su od drveta moraju biti iz jednog komada i to od zdravog drveta. Dimenzije strana drvenih ljestvi moraju biti 7 x 3 cm. Ako se na gradilištu prave ljestve duže od 5 metara, dimenzije moraju biti 8 x 3,2 cm. Prečke drvenih ljestvi moraju biti od tvrdog drveta okruglog ili kvadratnog presjeka urezane u strane ljestvi. Širina ljestvi između strana mora biti najmanje 45 cm, a razmak između ivica prečki ne smije biti veći od 32 cm.

Lestve duže od 400 cm, moraju biti osigurane metalnim utegama. Lestve moraju prelaziti ivicu na koju su naslonjene najmanje za 75 cm. Nagib ljestvica prema vertikali ne smije biti ni veliki ni mali. Smatra se da je najpogodniji nagib kada je oslonac izmaknut za $\frac{1}{4}$ dubine ljestvica (na 4 metra – 1 metar).

Ukoliko se ne može zaposleni obezbijediti pri radu na visini na drugi način, istom dati na upotrebu zaštitni pojas.

2.3.1.9. Štetni gasovi, prašina, para i opasnost od požara

Rad na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i para, odnosno na poslovima na kojima postoji opasnost od profesionalnih oboljenja i oštećanja zdravlja, koje su prisutne u radnoj atmosferi, treba obavljati uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite. Na ovom gradilištu će se uglavnom pojavljivati štetne pare i gasovi na mjestima gdje se vrši autogeno rezanje. Za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i pare koristiće se: tehničke mjere zaštite sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenih (respirator, zaštitne naočare, zaštitna maska i dr.). Pojava vatre je moguća u eventualnim slučajevima kod radova na autogenom rezanju. Pri takvim radovima se moraju primjeniti posebne mjere zaštite od požara imajući u vidu okolnosti i obim navedenog posla. Kod upotrebe boca za acetile i kiseonik moraju se primjeniti sve mjere zaštite kako ne bi došlo do nastanka i širenja požara, a što se prvenstveno odnosi na (mjesto korištenja, način korištenja, vrstu korištenog alata i sl.).

Kiseoničke i acitilenske boce ne smiju se izlagati uticaju sunca i moraju se držati odvojene prazne od punih u uspravnom položaju, a ako se koriste na kolicima dozvoljen je maksimalan nagib 45°. Kod rada sa ovakvim sredstvima, zaposleni trebaju koristiti odgovarajuću zaštitnu opremu i istima staviti na raspolaganje potreban broj vatrogasnih aparata tip «S» i »CO2». Svi zaposleni trebaju biti obučeni sa rukovanjem navedenih prenosnih aparata a naročito oni koji rade sa acitilenom. Pri ovim radovima neophodna je kontrola neposrednog rukovodioca.

2.3.1.10. Rad više poslodavaca na rušenju objekata

Kada dva ili više poslodavaca istovremeno izvode radove na istom, odnosno zajedničkom gradilištu, svaki od njih je dužan da organizuje izvođenje radova tako da zaposleni jednog poslodavca pri izvođenju radova ne ugrožavaju sigurnost i život zaposlenih kod drugih poslodavaca.

Investitor i svi poslodavci koji izvode građevinske radove dužni su da, prije početka radova, zaključe ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, kao i o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima.

Ugovor se obavezno dostavlja inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova.

Kada se u procesu rada na gradilištu pored glavnog izvođača uključuju podizvođači i kooperanti, ugovorom se moraju predvideti sledeće obaveze:

1. da dostave prijavu početka radova;
2. da dostave elaborat o zaštiti na radu za svoj dio posla;
3. da za zaposlene koji će raditi na mjestima sa posebnim uslovima rada, dostavi dokaze da ispunjavaju predviđene uslove;
4. dokaz o ispravnosti sredstava za rad na mehanizovani pogon koja će koristiti u toku izvođenja ugovorenih radova.

Bez ispunjenje uslova iz prethodnog stava podizvođač odnosno kooperant ne može biti uveden u proces rada na gradilištu ili proizvodnom pogonu glavnog izvođača.

2.4.1. Zdravstveni i bezbjedonosni standardi

2.4.1.1. Organizovanje prve pomoći na rušenju objekata

Osposobljavanje lica za pružanje prve pomoći

U skladu sa opštim aktom društva, od tehničkog i nadzornog osoblja dva zaposlena na izvođenju predmetnih radova, moraju biti osposobljena za pružanje prve pomoći.

Zaposleni koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći moraju biti snadbjeveni pismenim uputstvom o pružanju prve pomoći.

Materijal i oprema za pružanje prve pomoći

Na gradilištu se mora nalaziti ormarić snabdeven sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći:

- 2 flaster zavoja;
- 5 manjih i 5 većih sterilnih (prvih) zavoja za prvu pomoć;
- 4 komada kaliko – zavoja dužine 5 m a širine 8 cm;
- 2 trougle marama i 4 sigurnosne igle ;
- 3 paketića bijele vate, od 10 gr i 1 paket obične vate od 100 gr;
- 6 komada naprstka od kope u tri veličine;
- 1 makaze za rezanje zavoja, sa zavrnutom glavom;
- 1 manja anatomska pinceta;
- Esmarh guma 80 do 100 cm dužine, a 2,5 cm širine;
- 4 udlage za prelom kostiju vatirane;
- 2 komada Kramerovih po 100 cm i 2 komada po 50 cm dužine, a 10 cm širine.

U ormariću se ne smije stavljati materijal koji se ne smatra sanitetskim materijalom.

Ormarić se mora održavati u urednom stanju.

Ormarić će biti smješten na gradilištu, odnosno zbog nepostojanja kancelarija isti mora biti u neposrednoj blizini i zaključan.

Ormarić za pružanje prve pomoći mora biti obojen bijelom bojom i označen crvenim krstom.

Na ormariću mora biti označeno sledeće:

- adresa najbližeg ljekara (po mogućstvu i telefonski broj)
- adresa i telefonski broj najbliže zdravstvene ustanove,
- imena zaposlenih osposobljenih za pružanje prve pomoći;

Organizacija pružanja prve pomoći

Osobe osposobljene za pružanje prve pomoći dužne su hitno intervenirati u slučaju povrede ili naglog oboljenja zaposlenih na gradilištu.

Ukoliko je povreda takve prirode da se hitna intervencija na gradilištu ne može smatrati konačnom, već je potrebna stručna pomoć medicinskog osoblja, rukovodilac gradilišta, treba organizovati pozivanje kola hitne pomoći, odnosno organizovati odgovarajući prevoz povređenog u zdravstvenu ustanovu.

Odgovarajućim prevoznim sredstvom smatra se samo ono u kojem se povređeni zaposleni može prevoziti u ležećem položaju.

Osoba koja organizuje prevoz povređenog prevoznim sredstvom sa gradilišta, dužna je prije nego što izda takav nalog, potpuno sigurno utvrditi da se stanje oboljelog usled prevoza ili prenosa neće pogoršati. Ukoliko ova osoba nije u to sigurna, treba sačekati dolazak hitne pomoći.

2.4.1.2. Zaštita od požara na lokaciji rušenja objekata

U cilju zaštite od požara potrebno je preduzeti odgovarajuće mjere zaštite u tom cilju i obezbjediti odgovarajući broj sredstava za zaštitu od požara.

Gradilište obezbjediti sa:

- dva aparata za gašenje požara prahom S9,
- buretom vode,
- burem pijeska,
- garniturom lopata, kofe i dr.

Aparati za gašenje požara, kao i opreme za gašenje požara, moraju biti redovno pregledani. Vatrogasna oprema mora biti obojena crvenom bojom.

2.4.1.3. Lista opasnih materija i supstanci koji se koriste na gradilištu, rad sa opasnim materijama na gradilištu i smeštaj zapaljivih tečnosti

Pod opasnim materijama na gradilištu podrazumevaju se materije koje mogu prouzrokovati požar, eksploziju, trovanje i slične štetne posledice. Lako zapaljivi građevinski materijal (daske, grede, letve i drugo) mora se na gradilištu slagati na mestima udaljenim od toplotnog izvora. Otpatci od drveta (strugotine, šuške, iverje i drugo) moraju se uklanjati na mesta obezbeđena od požara.

Na svim mestima na gradilištu na kojima postoji opasnost od paljenja lako zapaljivog materijala moraju se sprovesti zaštitne mere predviđene važećim propisima o zaštiti od požara.

Za smeštaj zapaljive tečnosti određuje se posebna prostorija u kojoj se ne mogu držati drugi materijali. Prostorija mora imati prirodnu ventilaciju i pod koji je izrađen sa blagim padom, kako bi se eventualno izlivena zapaljiva tečnost slobodnim padom skupljala u posebno izrađen šaht. Električne instalacije u ovakvim prostorijama moraju biti izvedene po odgovarajućim propisima (S ili Ex izvedba i sl.).

Burad sa zapaljivom tečnošću postavljaju se i skladište na drvene grede ili daske da bi se izbeglo eventualno varničenje između metala i betona.

Burad sa zapaljivom tečnošću može se eventualno otvarati ključem koji je izrađen od mekog materijala koji u dodiru sa metalnim buradima ne varniči.

U prostorijama gde se radi sa zapaljivim tečnostima zabranjeno je unositi otvoren plamen ilipušiti. Pošto svaka zapaljiva tečnost isparava u zapaljivu paru, pušenje u ovakvim prostorijama i unošenje otvorenog plamena zabranjeno je, jer može izazvati eksploziju.

2.4.1.4. Obezbeđenje opasnih mjesta i ugroženih prostora na lokaciji rušenja objekata

Tokom izvođenja radova će se pojaviti različiti izvori opasnosti kao normalna pojava procesa rušenja objekata ili kao posledica neispravnog postupka rada.

Da bi se spriječile neželjene posljedice odnosno nesreće i povrede na radu, svi radovi kod kojih pojavljuju bilo kakve opasnosti moraju se izvoditi na osnovu utvrđenog kriterijuma, odnosno tehničkih upustava i režima rada.

2.4.1.5. Poslovi sa posebnim uslovima rada na rušenju objekata

Kao poslovi sa posebnim uslovima rada na gradilištu smatraju se poslovi odnosno radni zadaci kod kojih se u toku rada javljaju povećane opasnosti od povređivanja, profesionalnih i drugih oboljenja i za čije je vršenje potrebna posebna zdravstvena, fizička i psihička podobnost, stručna sprema i doba života zaposlenih.

Kao poslovi sa posebnim uslovima rada na rušenju objekata smatraju se :

- poslovi mašiniste na građevinskim mašinama,
- poslovi vozača teretnih vozila,
- zaposleni koji rade na autogenom sječenju,
- zaposleni koji rade na visini – građevinski i pomoćni radnici.

Zaposleni koji se raspoređuju na ovim poslovima moraju posjedovati ljekarsko uvjerenje da su zdravi i sposobni za obavljanje tih poslova, moraju imati odgovarajuću stručnu osposobljenost i biti stariji od 18 godina. Ako zaposleni mijenjaju mjesta rada u istoj struci pa dolaze na poslove sa posebnim uslovima rada, moraju se predhodno uputiti na specijalistički ljekarski pregled.

Kako radne zadatke ovim zaposlenima određuje neposredni rukovodilac, dužan je da o tome obavijesti rukovodioca gradilišta koji će se odgovarajućom službom u radnoj organizaciji organizovati pomenuti pregled.

Ukoliko zaposleni iz grupe poslova sa posebnim uslovima rada ne ispunjavaju navedene zahtjeve, moraju se odmah premjestiti na druge poslove.

2.4.1.6. Lična zaštitna sredstva i oprema zaposlenih

Budući da je primjenom tehničkih mjera zaštite nemoguće anulirati moguće opasnosti na otvorenom prostoru za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove sa

posebnim uslovima rada pored ostalih mjera zaštite (organizacionih, tehnoloških, tehničkih, i dr.) zaposlenih je potrebno obezbjediti i dati na korišćenje ličnu zaštitna sredstva i opremu i to:

- zaštitni šlem,
- zaštitne naočare s providnim staklom,
- štitnik za oči i lice,
- ušni čepovi protiv buke,
- respirator,
- maska za zaštitu od prasine
- kožne zaštitne rukavice,
- gumene rukavice za električare,
- zaštitne cipele sa čeličnom kapicom,
- kožna zaštitna pregača za sjekače,
- zaštitno odijelo,
- zaštitni opasač,
- zaštitni fluorescentni prslik,
- sredstva i oprema za zaštitu od atmosferskih nepogoda (kabanice, čizme i dr.) i
- sredstva i oprema za zaštitu od hladnoće (grudnjaci, jakne i sl.)

2.5. Zaštita životne sredine

Uticaj rušenja na okolinu može se sagledati kroz:

- a) uticaje kod izvođenja radova rušenja (rad mehanizacije: buka, prašina, zagađenje vazduha, neplanirani kvarovi na mašinama-gubitak ulja i sl.)
- b) uticaji kod deponovanja materijala nastalog rušenjem (deponovanje građevinskog šuta, deponovanje neopasnog tehnološkog otpada deponiranje opasnog tehnološkog otpada)

Parcele na kojima su locirani predmetni objekat su dio šireg terena koji je relativno ravan. Nisu planski oplemenjena zelenilom u skladu sa smjernicama, propisima i preporukama nadležnih službi.

Opisivana djelatnost rušenja predmetnog objekata je takva da u fazi izvođenja radova možemo očekivati stvaranje izvjesnih količina šuta, metala i betona koji će biti odvoženi na prethodno određene lokacije u dogovoru sa lokalnom samoupravom.

Ono što je karakteristika geografskog područja, na kome se nalazi predmetni objekti, jeste da pripada primorskom dijelu zemlje, da se nalazi u blizini puta koji povezuje Bar sa drugim primorskim mjestima. Kada se govori o obimu mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu veoma je važno napomenuti i to da će predmetni objekat biti saobraćajno veoma dobro povezan (izlazi na lokalnu saobraćajnicu a preko nje na magistralu) tako da ne može doći do indirektnih štetnih uticaja. S obzirom na vrstu djelatnosti i na čin uklanjanja otpada pri rušenju za očekivati je da postoji produkcija štetnih materija koje bi uticale nepovoljno na kvalitet voda, zemljišta i vazduha ali bi ova produkcija bila privremenog karaktera. Na ovoj lokaciji nema zaštićenih zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta. Nema kulturno-istorijskih lokaliteta niti arheoloških nalazišta. Već je navedeno da na samoj lokaciji izvođenja projekta ima prirodnih resursa i da je ovo gradska zona. Okolno stanovništvo bi eventualno u kratkotrajnim periodima moglo biti izloženo povećanim uticajima buke prije svega, vibracija ali ne izračenja koja bi se eventualno mogla pojaviti prilikom rušenja predmetnog objekta. Bro zaposlenih

narušenju objekta će biti toliki da se neće bitnije promijeniti struktura i brojnost stanovništva ovog područja što bi uticalo negativno na životnu sredinu.

S obzirom na vrstu djelatnosti, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom izvođenja rušenja predmetnog objekta ne može doći do zagađenja voda, zemljišta i vazduha u takvom obimu da bi se posljedice mogle osjetiti ni u neposrednom okruženju, a kamoli u nekim susjednim državama. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

U ovom dijelu ćemo govoreći o obimu uticaja, i spomenuti jedan specifični a to je stvaranje buke. U cilju smanjenja nivoa buke koja je prisutna na lokaciji, radi zaštite lokalnog stanovništva, gradilište će biti ograđeno a radovi će se izvoditi bez zastoja.

Ovdje je naročito potrebno napomenuti da najveći izvor buke u ovom dijelu grada tj. u ovoj gradskoj zoni predstavlja drumski saobraćaj koji je u ovoj oblasti poprilično frekventan. On ima direktan zvučni uticaj na stambene objekte koji se direktno naslanjaju na saobraćajnice sa kojima je povezan i predmetni objekat.

S obzirom na sve navedeno u dosadašnjem tekstu može se ustvrditi da izvjestan i zanemarljivi obim uticaja rušenja predmetnih objekata na životnu sredinu postoji ali da je privremenog karaktera. Samim tim teško se može govoriti o nekom složenom uticaju.

Osnov za ovako definisanje obima i sadržaja uticaja je prije svega vrsta djelatnosti kao i karakteristika ovog geografskog područja.

Vjerovatnoća trajnih pominjanih štetnih uticaja predmetnog objekta na životnu sredinu je mala. Ponovo ćemo ovdje napomenuti vrstu djelatnosti koja ne iziskuje upotrebu štetnih i opasnih supstanci. Ukoliko se rušenje objekta obavi kvalitetno i po projektnom rješenju, u toku izvođenja neće doći do emisije nikakvog elektromagnetnog zračenja koja bi djelovala štetno po korisnike i okolno stanovništvo. S obzirom na vrstu djelatnosti neće doći do stvaranja otpadnih materija u takvim količinama koje bi uticale negativno na kvalitet zemljišta, voda, vazduha, biljni i životinjski svijet. Takođe, na ovoj lokaciji nema arheoloških nalazišta niti zaštićenih područja.

Na osnovu svega izloženog može se donijeti jedna generalna konstatacija a to je da rušenje predmetnih objekata neće značajno promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju. S obzirom da smo konstatovali određeni - minimalni obim uticaja na životnu sredinu, jasno je da nema učestalosti niti vjerovatnoće ponavljanja tog uticaja.

Mjere zaštite vazduha prilikom izvođenja rušenja objekata

U cilju zaštite kvaliteta vazduha preporučuju se sledeće mjere u toku rušenja:

- Kvašenje manipulativnih površina, puteva i gomila iskopanog materijala (zemlje) i dijelova srušenih objekata u sušnom periodu: visoke temperature vazduha, niska vlažnost vazduha, kako bi se spriječilo raznošenje sitnih čestica vjetrom, odnosno difuzna emisija prašine;
- Za potrebe gradilišta, urediti saobraćajne površine sa čvrstom podlogom tako da se ne diže prašina od vozila ili ne nanosi blato na prilaznu saobraćajnicu;
- Prekrivanje ceradom materijala od rušenja u slučaju pojave jakih vetrova;
- Prilagođavanje brzine vozila prilikom kretanja po zemljanim putevima kao i smanjenje brzine prilikom transporta materijala nastalog od rušenja;
- Na lokaciju dovoziti ispravna mehanizaciju koja je prošla redovne tehničke preglede koji uključuju i mjerenje emisije izduvnih gasova;
- Angažovani radnici na rušenju projekta moraju biti upoznati o potencijalnim uticajima izgradnje projekta na kvalitet vazduha kao i mjerama za njihovo smanjenje.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku rušenja i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sledeće:

- radovi na rušenju objekata moraju da se odvijaju u toku dana;
- na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- prilikom izvođenja rušenja ali i drugih radova, koristiti se samo kamione i mehanizaciju u ispravnom stanju koja ne generiše povišeni nivo buke;
- cjelogupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.

Mjere zaštite zemljišta

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sledeće mjere:

- prilikom privremenog odlaganja materijala od rušenja i dr.voditi računa da se sitan materijal i zemlja ne rasipaju okolo kretanjem vozila i da se ne miješa sa podlogom;
- maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- u periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- prilikom transporta vršiti pokrivanje materijala nastalog od rušenja;
- prilikom transporta iskopanog i materijala nastalog od rušenja odrediti granične brzine kretanja kamiona kako ne bi došlo do emisija čestica prašine i/ili prosipanja zemlje na puteve;
- kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;

- prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivate moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurelog goriva ili maziva.

Mjere zaštite podzemnih voda

Mere zaštite površinskih i podzemnih voda su navedene u daljem tekstu i one uključuju i neke mjere koje se primenjuju za zaštitu zemljišta:

- na lokaciji realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;
- prilikom rušenja postojećih objekata koristiti ispravna vozila i mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- pripremiti plan reagovanja u slučaju udesnih situacija koji će uključivati i mjere zaštite voda u slučaju prosipanja ulja;
- sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivate moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurelog goriva ili maziva, kao i najmanje po 3 kg odgovarajućeg sorbenta za neutralizaciju istih. Sorbenti treba da poseduju sertifikate o biorazgradljivosti i da nisu štetni po životnu sredinu.

2.6. Reciklaža

Reciklaža materijala obuhvata aktivnosti koje se prema vremenu izvođenja mogu grubo podijeliti na dvije osnovne grupe:

- a) **reciklaža u fazi pripreme objekta za rušenje**, što obuhvata postupke sortiranja i odlaganja materijala koji imaju upotrebnu vrijednost u zatečenom obliku i koje treba kao takve sačuvati u postupku rušenja ili ih je potrebno ukloniti radi sprečavanja trajnog zagađenja okoline prilikom deponovanja (plastika, staklo, bitmeni itd.)
- b) **reciklaža u fazi obrade materijala nakon rušenja**, što obuhvata sve postupke drobljenja, usitnjavanja pročišćavanja i prosijavanja materijala nastalog rušenjem (drobilice, uređaji za pročišćavanje vodom ili zrakom, sita za prosijavanje i izdvajanje frakcija materijala) te zbrinjavanje sekundarnih sirovina (metal, plastika, staklo itd.)

Metalni otpad

Na predmetnom lokalitetu vršenjem budućih aktivnosti prije svega rušenja postojećih objekata, vrši se manipulacija sa velikom količinom metalnog otpada te je potrebno organizovati propisno obavljanje ovih poslova. Reciklaža metala danas je vrlo korisna ekološka djelatnost, pogotovo ako znamo da svaka druga tona metala dolazi iz otpadnog metala (reciklaža se ne obavlja unutar predmetnog kompleksa već će se predate ovlašćenim distributerima ove vrste otpada). Prestankom trajanja prvobitne funkcije materijala sa pretežno metalnim sastavom nastaje otpad, koji usuštini ne gubi vrijednost, jer sadrži sve svoje bitne osobine i karakteristike, ali postaje problem za okolinu. Da bi se riješio ovaj problem kao i uvećalo stvaranje sekundarnih sirovina treba obezbijediti mogućnost kvalitetne obrade metalnog otpada i mogućnost separacije metala od nemetala u otpadu čiji je izvor privreda i stanovništvo.

Sakupljanje metalnog otpada

Sredstva i oprema kojima se sakuplja metalni otpad moraju obezbjeđivati sprečavanje rasipanja ili preliivanja otpadai širenje prašine, buke i mirisa.

Prikupljanje i primarna prerada sekundarnih sirovina metalnog porijekla obuhvata:

- a) sve vrste otpada od starog željeza i nerđajućeg čelika,
- b) sve vrste otpada odobojenih metala:
 - otpad od bakra (mesinga i bronz)
 - otpad od aluminijuma

Osnovni princip načina upravljanja ovom vrstom otpada na predmetnom kompleksu:

METALNI OTPAD			
Vrsta otpada	Skupljanje	Privremeno skladištenje	Prevoz i odstranjivanje
Metalni djelovi	Posebne džambo vreće Asfaltni i betonski plat unutar lokacije	Unutar lokacije	Utovar i prevoz mehanizacijom

Pripremljeni i već sortirani materijal tovari se na kamione. Kroz sve procese prikupljanja metalnog otpada treba da se poštuju ekološke norme i standardi.

Prilikom obavljanja poslova sakupljanja metalnog otpada treba uspostaviti sistem tako da zaposleni na svim nivoima, na čelu s upravom, imaju obvezu sprečavati zagađenje životne sredine, ugrožavanje zdravlja i sigurnosti ljudi, zadovoljavati zakone i obvezujuće propise koji se odnose na zaštitu životne sredine.

Skladištenje metalnog otpada

Na predmetnoj lokaciji postoji dovoljan prostor za skladištenje selektovanog metalnog otpada kao i za obavljanje poslova utovara. Na lokaciji postoji dovoljni manipulativni prostor za veća vozila koja odvoze otpad.

S obzirom da je prostor predmetne lokacije širok kao i s obzirom na tehnološku opremljenost i savremena transportna sredstva nije za očekivati pojavu većih negativnih uticaja na okolinu. Još ćemo jednom napomenuti da se u poslovnom krugu predmetnog kompleksa **neće obavljati** bilo kakvi procesi obrade metalnog otpada.

Prevoz, prerada i odstranjivanje metalnog otpada

Metalni otpad je dakle nužno razvrstati na dijelove istorodne po hemijskom sastavu i strukturi, te ga svesti na dimenziju pogodnu za transport i daljnju obradu u topionicama i livnicama u zemlji i inostranstvu.

Nakon selektovanja, pripremljeni metalni otpad se najčešće tovari u kamione specijalizovanog društva i odvozi iz kruga predmetnog kompleksa shodno ugovorima o preuzimanju. Da napomenemo da i sredstva i oprema kojima se prevozi metalni otpad moraju obezbjeđivati sprečavanje rasipanja ili preliivanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa. Vlasnik otpada dužan je da vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada u skladu sa katalogom otpada.

Građevinski šut

Ključni i najvažniji uticaj rušenja objekata ogleda se kroz problem deponovanja građevinskog šuta. Odlaganjem građevinskog šuta na gradsku deponiju nastaje višestruka šteta za društvo jer se umjesto njenog recikliranja i ponovnog korištenja za potrebe nove izgradnje, za te iste potrebe koristi novi prirodni materijal iz prirodnih, neobnovljivih izvora. Stoga je širi društveni interes da se sav građevinski šut nastao rušenjem građevina reciklira i na taj način se umanja potreba za korištenjem sirovina iz prirodnih izvora. Da bi reciklaža građevinskog šuta bila efikasna i ekonomski isplativa, cijeli postupak je potrebno organizovati na planski i sveobuhvatan način, koji će uključivati sve korake procesa:

1. priprema objekta (odvajanje i selekciju materijala po vrstama),
2. mašinsko rušenje,
3. reciklaža, drobljenje i usitnjavanje, prosijavanje i

4. ponovno korištenje materijala.

<p>U Baru, oktobar 2024.g</p>	<p>Sastavio:</p> <p>Branko Nestorović m.i.arh.</p>
-------------------------------	---

3. NUMERIČKA DOKUMENTACIJA

PREDMJER GRAĐEVINSKO-ZANATSKIH RADOVA

OBJEKAT: STAMBENI OBJEKAT

INVESTITOR : "MEB" d.o.o. Bar

LOKACIJA: Dio urbanističke parcele UP 9, Blok 2, odnosno katastarska parcela broj 1880/1, KO Polje u zahvatu DUP-a "Gornja Čeluga", Opština Bar

Radovi se moraju izvesti stručno i kvalitetno a u svemu prema važećim odobrenim crtežima, tehničkom opisu i građevinskim normama. Pri mašinskom utovaru obavezno postavljanje zaštitnog platna prema postojećim objektima i orošavanje otpada u cilju sprečavanja razvejavanja sitnih čestica i podizanja prašine.

Planirati fazno i pretežno ručno rušenje zidova. Građevinski otpad (šut) koji nastaje odmah ukloniti sa lokacije u skladu sa uslovima nadležnog javnog preduzeća na lokaciju koja je definisana lokalnim normativom. (lokacija za odlaganje građevinskog otpada)

Svako vozilo pre izlaska sa gradilišta mora ispunjavati uslove za izlazak na javnu saobraćajnicu, odnosno da bi se sprečilo raznošenje građevinskog šuta, zemlje i ostalog otpadnog materijala, vozilo mora biti očišćeno a točkovi oprani od viška otpadnog materijala.

Otpad koji nastaje rušenjem mora se razvrstavati i privremeno odlagati u skladu sa zakonom o upravljanju otpadom.

Prije početka rušenja lokaciju ograditi zaštitnom ogradom i vidno obeležiti prostor (table i obaveštenja) na kome se sprovodi uklanjanje. Zaštita lokacije mora trajati do završetka radova na rušenju.

Poz.	VRSTA RADOVA	jed. mjer.	količina	jed. cijene	UKUPNO
------	--------------	------------	----------	-------------	--------

I PRIPREMNI RADOVI					
---------------------------	--	--	--	--	--

1	Nabavka, transport i montaža gradilišne ograde od limenih tabli visine 2 metra, sa kapijama za ulaz radnika, vozila i mehanizacije. Kapije snabdjeti bravama sa ključevima ili katancima. Koristi se za sve vreme trajanja radova i plaća jednom, bez obzira da li se demontira i ponovo motira u toku radova. Postavlja se na betonskim kockama radi lakše montaže i demontaže. U cijenu uračunati sav potreban materijal, alat i rad i demontažu po završetku izvođenja radova. Obračun po m'.	m'	400.00	12.00 €	4,800.00 €
2	Isključenje instalacija sa elektro i vodovodne mreže prije početka radova na uklanjanju objekata.	pauš.	1.00	700.00 €	700.00 €
3	Montaža i demontaža priručne barake za smeštaj alata, materijala i radnika. Baraku izraditi od montažnih elemenata ili dasaka debljine 2 cm sa drvenom konstrukcijom. Baraku pokriti daskama i ter papirom ili salonitom. Obračun po m ² .	m ²	30.00	30.00 €	900.00 €
4	Izrada i postavljanje signalnog osvetljenja gradilišta, postavljenog na ogradi ili/ili skeli. Instalaciju pod naponom od 12V, sa svetiljkama zaštićenim mrežom postaviti u dogovoru sa nadzornim organom, a u svemu prema propisima.	pauš.	1.00	1,500.00 €	1,500.00 €
3	Izrada i postavljanje tabli i drugih oznaka sa upozorenjem, a po tehničkim propisima. Tabla je dimenzija 80 x 60 cm. Obračun po kom.	kom	5.00	70.00 €	350.00 €
3	Naknada za uvođenje gradilišne električne energije. Pismeni zahtev za saglasnost sa skicom uputiti nadležnom organu za odobrenje korišćenja električne energije. U cenu ulaze i plaćanje takse za korišćenje za sve vreme trajanja radova i instaliranje glavnog gradilišnog ormana sa brojiлом, osiguračima i ostalo.	pauš.	1.00	150.00 €	150.00 €
2	Naknada za uvođenje gradilišne vode. Pismeni zahtev za saglasnost sa skicom uputiti nadležnom organu za odobrenje korišćenja vode. U cenu ulazi i plaćanje takse i izrada priključka, šahta, vodomera i ostalo.	pauš.	1.00	150.00 €	150.00 €
Ukupno pripremni radovi:					8,550.00 €

II DEMONTAŽA I RUŠENJE - STOLARSKI I TESARSKI RADOVI					
---	--	--	--	--	--

1	Skidanje krovnog pokrivača od crijepa na objektima na bezbjedan način. Šut prikupiti, iznijeti iz objekta, utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju, udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	426.72	4.00 €	1,706.88 €
---	--	----------------	--------	--------	------------

Poz.	VRSTA RADOVA	jed. mjer.	količina	jed. cijene	UKUPNO
2	Demontaža drvene unutrašnje stolaije na objektu. Vrata i prozore pažljivo skinuti iznijeti iz objekta i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po kom.	kom			
	- vrata 80*210 cm		35.00	20.00 €	700.00 €
	- vrata 70*210 cm		18.00	20.00 €	360.00 €
3	Demontaža spoljne stolarije na objektu. Vrata i prozore pažljivo skinuti iznijeti iz objekta i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po kom.	kom	42.00	20.00 €	840.00 €
Ukupno stolarski i tesarski radovi:					3,606.88 €

III DEMONTAŽA I RUŠENJE - BRAVARSKI RADOVI					
1	Demontaža postojećih ograda stepeništa i terasa od čeličnih profila na objektima". Ogradu pažljivo iseći i demontirati, izneti iz objekta, utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	m'	126.00	12.00 €	1,512.00 €
2	Demontaža postojeće ograde placa. Ogradu pažljivo iseći i demontirati, izneti iz objekta, utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m'	m'	241.70	15.00 €	3,625.50 €
Ukupno bravarski radovi:					5,137.50 €

Poz.	VRSTA RADOVA	jed. mjer.	količina	jed. cijene	UKUPNO
------	--------------	------------	----------	-------------	--------

IV DEMONTAŽA I RUŠENJE - ZIDARSKI RADOVI					
1	Rušenje fasadnih, unutrašnjih zidova i svih pregradnih zidova od giter bloka u krečnom malteru obostrano malterisanim, širine d=20 cm i d=12 cm. Rušenje izvesti pažljivo. Šut prikupiti i utovariti na kamion sa odvozom na gradsku deponiju, udaljenosti do 5 km. Otvori se odbijaju. Obračun po m ³ .	m ³	265.75	60.00 €	15,945.00 €
Ukupno zidarski radovi:					15,945.00 €

V DEMONTAŽA I RUŠENJE - BETONSKI RADOVI					
1	Rušenje armiranobetonске ploča prizemlja objekta sa sve temeljima, sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	368.20	30.00 €	11,046.00 €
2	Rušenje armiranobetonске ploča spratova objekta, sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	647.56	35.00 €	22,664.60 €
4	Rušenje betonskog stepeništa oko objekta širine od 1 metra sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	12.53	30.00 €	375.90 €
5	Rušenje potpornih zidova oko objekta visine od 1 do 1.20 metra sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m'.	m'	172.27	35.00 €	6,029.45 €
6	Rušenje betonskog trotoara oko objekta širine od 1 do 2 metra sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	218.98	20.00 €	4,379.60 €

Poz.	VRSTA RADOVA	jed. mjer.	količina	jed. cijene	UKUPNO
7	Rušenje betonske podne ploče parkinga sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	94.12	20.00 €	1,882.40 €
Ukupno betonski radovi:					46,377.95 €

VI DEMONTAŽA I RUŠENJE - RAZNI RADOVI					
1	Demontaža, uklanjanje i odvoz sanitarija (wc šolje, lavaboi, pisoari) sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	pauš.	1.00	1,000.00 €	1,000.00 €
2	Demontaža i uklanjanje elektroinstalacija (rasvjeta i ostalo) sa odvozom na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	pauš.	1.00	1,200.00 €	1,200.00 €
3	Demontaža horizontalnih oluka, olučnih vertikala, opšivki oko prozora, dimnjaka i drugih elemenata od lima. Sve radove izvesti na bezbjedan način. Limariju skinuti, izneti iz objekta, utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	pauš.	1.00	850.00 €	850.00 €
4	Demontaža keramičkih pločica (podnih i zidnih). Sve radove izvesti na bezbjedan način. Iznijeti iz objekta, utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km. Obračun po m ² .	m ²	426.80	5.00 €	2,134.00 €
5	Demontaža cijevi vodovodne i kanalizacione mreže. Sve radove izvesti na bezbjedan način utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	pauš.	1.00	1,000.00 €	1,000.00 €
6	Demontaža vodomjera i zatrpavanje svih šahti u nivou postojećeg terena. Sve radove izvesti na bezbjedan način utovariti na kamion i odvesti na gradsku deponiju udaljenosti do 5 km.	kom	5.00	300.00 €	1,500.00 €
Ukupno razni radovi:					7,684.00 €

Poz.	VRSTA RADOVA	jed. mjer.	količina	jed. cijene	UKUPNO
------	--------------	---------------	----------	----------------	--------

REKAPITULACIJA RADOVA DEMONTAŽE I RUŠENJA

I	PRIPREMNI RADOVI				8,550.00 €
II	STOLARSKO - TESARSKI RADOVI				3,606.88 €
III	BRAVARSKI RADOVI				5,137.50 €
IV	ZIDARSKI RADOVI				15,945.00 €
V	BETONSKI RADOVI				46,377.95 €
VI	RAZNI RADOVI				7,684.00 €

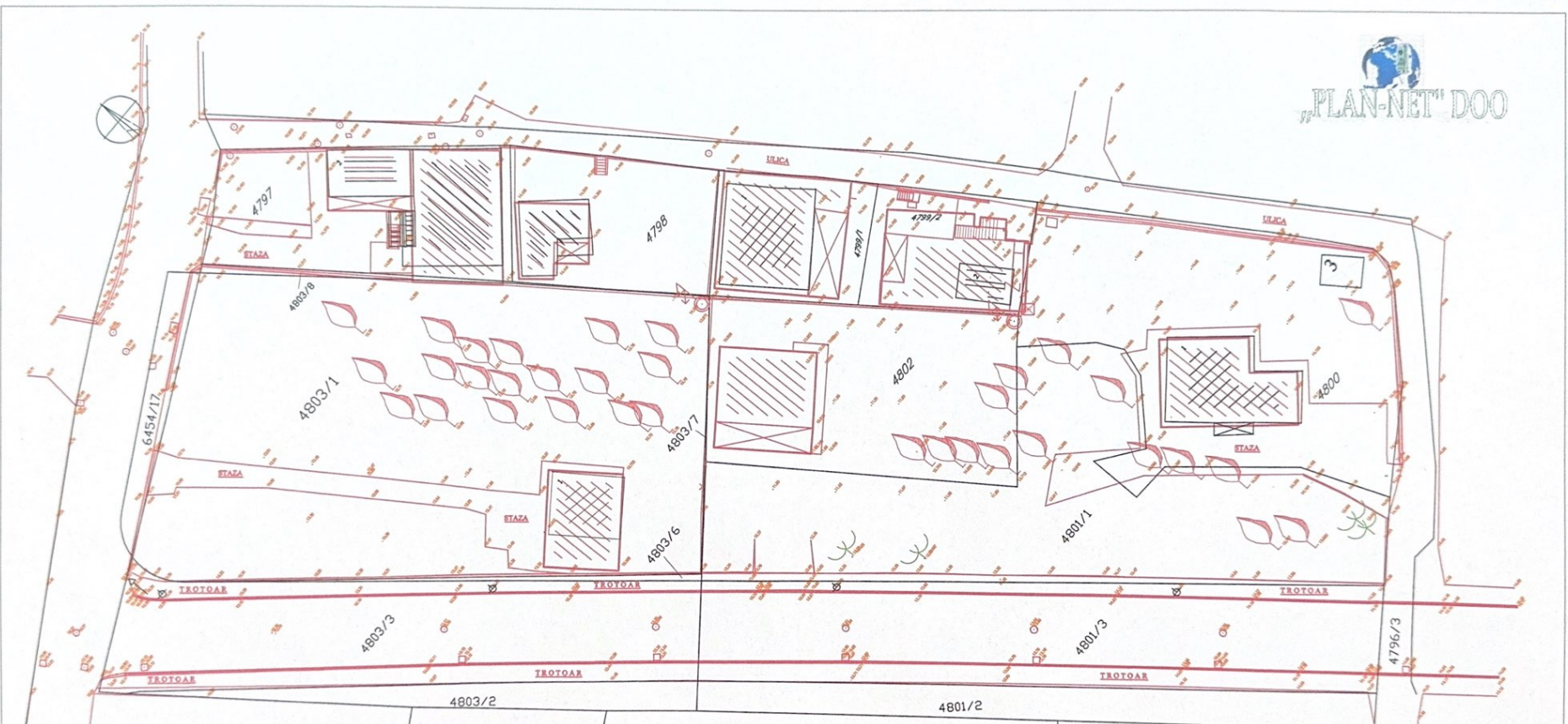
UKUPNO GRAĐEVINSKO ZANATSKI RADOVI					87,301.33 €
---	--	--	--	--	--------------------

ODGOVORNI PROJEKTANT
Branko Nestorović m.i.arh.

(Handwritten signature)

4. GRAFIČKA DOKUMENTACIJA

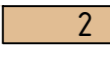
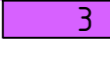

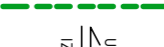

- Topografski znaci:
- granica katastarske parcele
 - faktičko stanje
 - izohipse
 - 3434 broj katastarske parcele
 - 5.33 kota
 - ↑ ulična rasvjeta
 - ↑ saobraćajni znak
 - žičana ograda
 - betonski stub el.mreže
 - drvo
 - šaht
 - ptt šaht
 - struja
 - maslina

PROJEKAT:	BYVETITTOI/NARODILAC
Situacija terena	
Objavni inženjer:	Vrsta tehničke dokumentacije
Alien Kalač dipl.ing.geod.	Geodetska situacija terena
Edis Rastoder geom.	ŠKALA: 1:500
Datum izradi: 14.11.2024.	Prilog: 1
	Štampano: JUN 2024.

LEGENDA:

- Katastarska parcela
- Urbanistička parcela
- Objekti koji se ruše
- 1 Šef gradilišta
- 2 privremena deponija opeke i kamena
- 3 Privremena deponija šuta
- 4 Gradilišna tabla
- Ograda gradilišta
- Ulazna kapija

Obradivač: 2 ARH doo Društvo za projektovanje i inženjering Bulevar JNA 21, Bar ☎ 068599459, 068332495 ✉ office@2arh@gmail.com		Investitor: "SD REAL ESTATE" d.o.o. Bar	
Objekat: STAMBENO - POSLOVNI OBJEKTI		Lokacija: UP 21, 25, 26 I 27, Zona "A", odnosno katastarske parcele broj 4796/1, 4797, 4798, 4799/1, 4800, 4801/1, 4802, 4803/1, 4803/6, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, u zahvatu DUP-a "Iliro", Opština Bar	
Glavni inženjer: Mr. Branko Nestorović, dipl.ing. arh.		Vrsta tehničke dokumentacije: ELABORAT O UKLANJANJU OBJEKTA	
Odgovorni inženjer: Mr. Branko Nestorović, dipl.ing. arh.		Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	
Saradnik:		Prilog: SITUACIJA ORGANIZACIJE GRADILIŠTA-POSTOJEĆE STANJE	
Datum izrade i M.P.: oktobar, 2024		Broj priloga: 4.	
		Broj strane: 1:250	

5. FOTO DOKUMENTACIJA

Slika 1: KP 4797, OBJEKAT 1 (porodična stambena zgrada) | OBJEKAT 2 (poslovni objekat)

Slika 2: KP 4798, OBJEKAT 1 (porodična stambena zgrada)

Slika 3: KP 4799/1 - OBJEKAT 1 (porodična stambena zgrada)

Slika 4: KP 4799/2 - OBJEKAT 1 (pomoćni objekat)

Slika 5: KP 4800 - OBJEKAT 1 (pomoćni objekat)

Slika 6: KP 4803/1 - OBJEKAT 1 (porodična stambena zgrada)

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-99/6
Podgorica, 04.02.2025. godine

Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu člana 14 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), u postupku sprovedenom po zahtjevu Nosioca projekta „SD Real Estate“ d.o.o. iz Bara (broj 03-UPI-99/1 od 15.01.2025. godine), za izgradnju stambeno – poslovnog objekta, na urbanističkoj parceli UP27, dijelu UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno na katastarskim parcelama 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, opština Bar, te članova 18 i 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“, br.56/14, 20/15, 40/16, 37/17) i člana 40 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore“, br. 098/23, 102/23, 113/23 i 071/24) donosi:

R J E Š E N J E

1 – UTVRĐUJE se da je za izgradnju stambeno – poslovnog objekta, na urbanističkoj parceli UP27, dijelu UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno na katastarskim parcelama 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, opština Bar, potrebna izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

2 – NALAŽE SE nosiocu projekta „SD Real Estate“ d.o.o. iz Bara da izradi Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju stambeno – poslovnog objekta, na urbanističkoj parceli UP27, dijelu UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno na katastarskim parcelama 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, opština Bar, i isti dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

O b r a z l o ž e n j e

„SD Real Estate“ d.o.o. iz Bara obratio se Agenciji za zaštitu životne sredine, zahtjevom (broj 03-UPI-99/1 od 15.01.2025. godine), za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju stambeno – poslovnog objekta, na urbanističkoj parceli UP27, dijelu UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno na katastarskim parcelama 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, opština Bar.

Nakon razmatranja podnietog zahtjeva i ocjene mogućih uticaja predmetnog projekta u skladu sa Listom II Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 20/07 i „Službeni list CG“, broj 47/13, „Službeni list CG“, broj 52/14 i 37/18) – redni broj 12. Infrastrukturni projekti, tačka (b), Agencija za zaštitu životne sredine je konstatovala da predmetni zahtjev sadrži podatke relevantne za odlučivanje.

Postupajući po zahtjevu investitora, a shodno odredbama člana 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br.75/18), Agencija za zaštitu životne sredine obavijestila je zainteresovane organe, organizacije i javnost, organizovala javni uvid i obezbijedila dostupnost podataka i dokumentacije nosioca projekta. Obavještenje je objavljeno na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine dana 23.01.2025. godine i u Dnevnom listu „POBJEDA“ 23.01.2025. godine.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Uvid u dostavljenu dokumentaciju je omogućen da se obavi u prostorijama Agencije za zaštitu životne sredine, kancelarija broj 217, kao i u Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar radnim danima od 9 do 12 časova. Dokumentaciju je bilo moguće preuzeti sa sajta Agencije za zaštitu životne sredine www.epa.org.me. Za vrijeme trajanja javnog uvida nije bilo primjedbi.

Shodno odredbama člana 111 i 112 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", broj 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), dana 30.01.2025. godine, stranka je usmenim putem obavještena o rezultatima ispitnog postupku, razlozima za donošenja rješenja o izradi elaborat procjene uticaja na životnu sredinu kao i mogućnost da se u pismenom ili usmenom obliku izjasni o rezultatima ispitnog postupka o čemu je sačinjena službena zabilješka (broj 03-UPI-99/5 od 30.01.2025. godine).

Razmatranjem predmetnog zahtjeva nosioca projekta i podataka o predmetnoj lokaciji, karakteristikama i mogućim uticajima navedenog projekta na životnu sredinu, Agencija za zaštitu životne sredine utvrdila je potrebu procjene uticaja, iz sledećih razloga:

- Lokacija planiranog projekta je urbanistička parcela UP27, dio UP 21, UP 26, UP27, zona "A", DUP "Ilino", odnosno KP 4797, 4798, 4799/1, 4799/2, 4799/4, 4799/6, 4800/1, 4800/3, 4802, 4803/1, 4803/7 i 4803/8 KO Novi Bar, Opština Bar.
- Površina UP27, dio UP 21, UP 26, UP27 je 4 850.00m², max.bruto građevinska površina: 20 370.00 m².
- Funkcija objekta je stambeno-poslovni objekat od čega su u prizemlju, I i II spratu planiran poslovni dio (shopping mall i hotel), dok su iznad drugog sprata predviđene dvije kule sa stambenim jedinicama. Predviđeno je da u obe kule bude ukupno sto dvadeset sedam (127) stambenih jedinica. Spratnost objekta je jedanaest nadzemnih etaža i dvije podzemne etaža.
- Mogući uticaji projekta na životnu sredinu i njihove karakteristike mogu se svesti na više kategorija uticaja i to: mogući uticaj zagađivanja vazduha usljed pojave suspendovanih čestica, mogući uticaj izduvnih gasova od transportnih sredstava, uticaj buke usljed rada angažovane mehanizacije na izvođenju radova, kao i neadekvatno odlaganje otpadnih materija koje nastaju tokom izvođenja radova i tokom funkcionisanja projekta.

Izradom Elaborata procjene uticaja obezbijediće se neophodni podaci, predvidjeti negativni uticaji projekta na životnu sredinu, utvrditi odgovarajuće mjere zaštite životne sredine i definisati program praćenja uticaja na životnu sredinu u toku izvođenja, funkcionisanja projekta kao i u slučaju havarije.

Imajući u vidu predhodno navedeno, odnosno činjenicu da je odlučeno o potrebi procjene uticaja, to je nosiocu projekta, utvrđena obaveza izrade Elaborata procjene uticaja kao što je odlučeno u tački 2 ovog rješenja.

„SD Real Estate“ d.o.o. iz Bara, može, shodno odredbama člana 15 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

„SD Real Estate“ d.o.o. iz Bara, je dužno, shodno odredbama člana 17 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

Shodno navedenom, Agencija za zaštitu životne sredine je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja po zahtjevu nosioca projekta, odlučila kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u roku od 15 dana od dana njegovog prijema, a preko ovog organa.

Dr. Milan Gazdić
DIREKTOR
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me